ANARŞİST ÇİFTLİK

"Orwell'in ruhunu çağırıp sorduk; kitabı tasvip etti."

Hakim Bey, T.A.Z.'in yazarı

Jane Doe

maya kitap

ANARŞİST ÇİFTLİK

Maya Kitap: 91, Roman: 46
1. Baskı, İstanbul Ocak 2015

ISBN: 978-605-9902-03-8
Orijinal Adı: Anarchist Farm
Copyright © By Jane Doe 1996
Türkçe Yayın Hakları Maya Kitap'a Aittir.

Yayın Yönetmeni: Tahir Malkoç
Editör: Banu Karakaş
Mizanpaj: Mehmet Büyükturna
Kapak: Gülay Tunç

Maya Kitap * Sertifika: 14079
Merkez Mah. Kocamansur Sok. No: 6/4 Şişli / İstanbul Tel: 0212 296 97 12
e-posta: info@mayayayinlari.com www.mayayayinlari.com

Kayhan Matbaacılık * Sertifika: 12156
Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi C Blok No: 244
Topkapı/İstanbul Tel: 0212 576 01 36

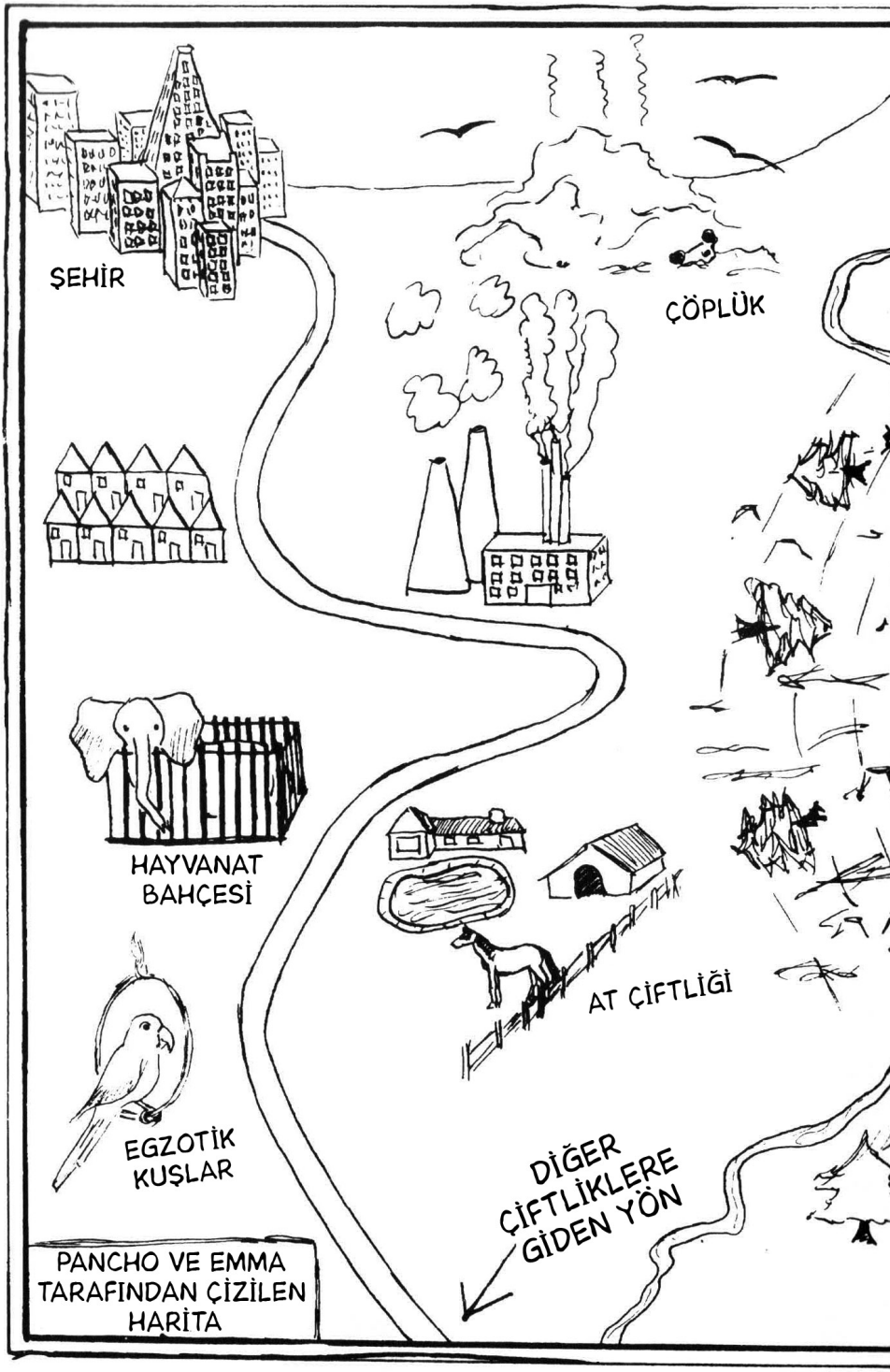
ANARŞİST ÇİFTLİK

Jane Doe

Çevirmen

Gonca Şahin

mayakitap

ŞEHİR
ÇÖPLÜK
HAYVANAT BAHÇESİ
AT ÇİFTLİĞİ
EGZOTİK KUŞLAR
DİĞER ÇİFTLİKLERE GİDEN YÖN
PANCHO VE EMMA TARAFINDAN ÇİZİLEN HARİTA

GÖZETLEME AĞACI
PANCHO'NUN ESKİ ÇİFTLİĞİ
ÇİTTEKİ DELİK
İNSANLARIN MAĞARASI
MAĞARA KAMPI
TAVUK KÜMESİ ÇİFTLİĞİ
DERE KAMPI
MANDIRA
ELMA ÇİFTLİĞİ
KÖPEK KULÜBELERİ
TÜNEL

1

Altın renkli av köpeği Goldie, mutfak kapısının ağzında kaygılı gözlerle bekleyen hayvan topluluğuna, Margaret'ın hâlâ çok hasta olduğunu duyurdu. Kalabalığın üstüne gerçek bir çaresizlik ve öfke bulutu çökmüştü. Margaret'sız geçen tek bir anları bile olmamıştı. Margaret, her zaman onlar için oradaydı. Onlara yemeklerini veriyor, yaralandıklarında yaralarını sarıyor, sütlerini sağıyor, onlara çekidüzen veriyor ve geceleri onları yataklarına yatırıyordu. Margaret ile aralarındaki ilişki güven duygusunun ötesindeydi. Yaşamak için adeta onun eline bakıyorlardı.

"Bizi kim doyuracak?" diye sordu tavuklar.

"Benim sütümün sağılması şart." Rosy haklıydı; memeleri her an patlayacak gibi duruyordu.

"Ahır darmaduman olmuş. Temizlenmesi gerekiyor." Katırın teknesindeki samanlar her zaman temizlenirdi.

"Margaret ne zaman dönecek, Goldie?"

Av köpeği içini çekti ve başını salladı. "Margaret çok yaşlandı. Kim bilir kaç yaşındadır. Hiçbir iyileşme belirtisi göstermiyor. Elimizden hiçbir şey gelmiyor." Evin arka-

sındaki taraçada yere çömeldi ve beklemeye başladı. Diğer hayvanlar ya ayakta duruyor ya da üzerinde boş çamaşır ipinin uzandığı avluda yatıyorlardı. Onlar da beklemeye başlamıştı.

Hayvanların çok azının hatırladığı bir dönem vardı. O zamanlar, Margaret'ın kocası hayattaydı ve çiftlikte işler epey iyi gidiyordu. Ed geleceğe dönük büyük planlar yapıyor, birtakım egzotik ürünler yetiştiriyor ve haşerelerle mücadelede en yeni yöntemleri deniyordu. Juanita ve Carlos'u çok uzaklardan getirmişti.

Lamalar hâlâ çiftlikteydi fakat Ed öleli yıllar olmuştu. Margaret, onun ölümünden sonra çiftliği tek başına idare etmiş, tüm benliğiyle işlere asılmıştı. Şimdi planlar daha mütevazıydı ancak muhteşem meyvelikteki ağaçlar büyümüş, otlaklar yazın otlayacak hayvanlar için yeniden tohuma durmuş ve Margaret mutfak kapısının önünde epey geniş bir bahçe oluşturmuştu. Hayvanlar, yaz güneşinin altında suya hasret kalmış bahçenin çaresizliğini görebiliyorlardı.

"Eğer birileri sulamazsa bitkiler kuruyacak" dedi adı Susie olan dişi bir domuz, "Onlar kurursa biz ne yeriz?"

"Ben gerçekten çok açım" diye yakınmaya başladı bir oğlak.

"Süt ister misin?" diye sordu Rosy.

"Evet, bayılırım!" diye cevapladı oğlak. Rosy onu sütten kabaran memelerine çağırdı.

"Bence bu doğru değil, sence de öyle değil mi Goldie?" diye sordu öfkeden kudurmuş bir kaz köpeğe.

"Neden Goldie'ye soruyorsun ki? Bu memeler benim. Eğer daha iyi bir fikrin yoksa sus. Bence bunda yanlış olan hiçbir şey yok." Oğlak bir süre önce sütten kesilmiş olmasına rağmen ineğin memesinin uçlarına var gücüyle asılmış, emiyordu.

"İşimize hangisi yararsa" dedi Goldie. "Zor zamanlardan geçiyoruz."

"Biz de açız" diyerek cıvıldıyordu civcivler. "Ama biz süt sevmeyiz."

"Biliyorum" dedi tavuk. "Ama Margaret'ın bizi doyurması için iyileşmesini beklemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok."

Goldie aç civcivlere bakıyordu. Margaret'ın iyileşmesini beklemenin iyi bir plan olmadığını biliyordu. "Margaret'ı daha fazla bekleyebileceğimizi sanmıyorum. O çok hasta. Çiftliğin günlük işlerini yaparak ona yardımcı olabiliriz. Bunu yapabilirsek çok mutlu olacak. Böylelikle zihnindeki yüklerin birinden kurtulmuş olacak. Hepimiz yiyeceklerimizin nerde tutulduğunu biliyoruz. Bence kendimizi doyurabiliriz."

Bu radikal bir fikirdi ancak o kadar açlardı ki denemekten başka yapacak bir şey yoktu. Tavuk civcivlerini kümese götürdü ve tahıl sandığının kapağını yavaşça kaldırdı. Tüm yaşamı boyunca onun varlığının farkında olmuş ancak asla içine bakmaya cesaret edememişti. Tahıl sandığı neredeyse doluydu, Margaret'ın kahvaltı saatlerinde sandığın içinden yemek çıkarttığı kap da üzerindeydi. Penny kabı kanatlarına aldı ve tahılın içine daldırdı. Diğer hayvanlar etrafında toplandı ve Penny herkesin yapılmasının imkansız olduğunu düşündüğü şeyi yaptı. Dişi tavuk tahıl kabını bahçeye götürdü ve civcivlerin önüne serpti. Civcivler, önlerine düşen tahılları yalayıp yutmak için birbirleriyle boğuşuyorlardı. Penny, tahıl kabı havada dalgalanıyorken gagasında bir gülümsemeyle diğerlerine döndü ve bağırmaya başladı, "Bunu yapabiliriz!"

Tüm hayvanlar yiyeceklerinin olduğu yere doğru koşturmaya başladı. Yulaf, saman ve mısır... Herkes doyasıya yiyordu. Nedense o gün yemekler daha bir lezzetli gelmişti

hepsine. Herkes, Margaret'ın bıraktığı gibi, her şeyi yerli yerine koyma konusunda oldukça titizdi. "Umarım Margaret, kendimizi doyurduğumuz için bize kızmaz" dedi Rosy. Sütü sağıldıktan ve yemeğini yedikten sonra kendini daha iyi hissediyordu.

"Elbette, kızmayacak" diyerek temin etti Goldie. Evde yaşamaya müsaade edilmesinden bu yana Margaret'ı en iyi tanıyan oydu. "Aksine, onun için çiftliğin işlerine yardım ettiğinizi duyduğunda çok memnun olacak."

Dişi domuz Susie, lapasını bitirdikten sonra, başını bir kez daha susuz kalmış bahçeye çevirdi. "Bahçeyi Margaret için sulayacağım" dedi.

"Bilmiyorum, Susie" dedi kaz. "Margaret bizi bahçeye salmaz." Doğruydu. Bahçe, hayvanları uzak tutmak için çitlerle çevrilmişti.

"Margaret, bahçenin kurumasını istemez, bahçeyi sularsam mutlu olacaktır. Sence de öyle değil mi Goldie?" Susie, köpeğe döndü. Şimdi o bir Margaret uzmanıydı.

Goldie bu konunun üzerinde iyice düşündü. Margaret bugüne kadar hayvanları bahçeye asla salmazdı ama bahçeyi sulamazlarsa kısa bir süre sonra ortada bahçeden eser kalmayacaktı. Susie, "Margaret bahçeyi sulayacağın için sana minnettar kalacak" dedi köpek.

Bir müddet sonra herkes Margaret için bir şeyler yapmaya başlamıştı. Katır, Margaret için ahırı süpürüyordu. Domuzlar, Margaret için elmaları topluyordu. Ördekler, Margaret için elmadaki kurtçukları bile yiyordu. Tüm hayvanlar, zavallı yaşlı Margaret'a yardım etmek için çiftliğin gerekli gereksiz tüm günlük işlerini yerine getirmek üzere seferber olmuşlardı.

Margaret gün geçtikçe daha çok hastalanıyor ve yatağa bağlı hale geliyorken, günler ve haftalar geçmişti. Goldie, bahçe ve meyvelikten ona yiyecek getiriyordu. Margaret

gülümsüyor ve onun altın renkli kürkünü okşuyordu. Margaret elden ayaktan düşerken çiftlik gücüne güç katıyordu. Hayvanlar çiftliğin rutin işlerini becerdiklerini, hatta aşama bile kaydettiklerini görebiliyorlardı. Margaret için hasat zamanında tüm ürünleri bir araya getirdiler ve kış için depoladılar. Margaret için bahçeye kış sebzeleri ektiler ve gülleri bile budadılar.

Hayvanlar, kış boyunca bahar için planlar yaptılar: otlağa ne ekeceklerdi, mutfak bahçesi nasıl olacaktı, belki ahıra bir ek bölüm inşa edebilirlerdi. Bütün bunlar Margaret'a yardım etmek içindi elbette.

Neredeyse bahar gelmiş ve güneş toprağı yeniden ısıtmaya başlamışken, Margaret hayata gözlerini yumdu. Goldie için bu, kişisel bir kayıptı. Son anlarında hep Margaret'ın yatağının başucunda olmuş, tüm bu aylarda ona bakmıştı. Onun eli, kolu, ayağı olmuştu adeta. Margaret onun dostuydu. Fakat diğerleri için, Margaret'ın ölümü Goldie'nin hissettiklerinin yanında anlamsız kalıyordu. Hiçbiri onu Goldie'nin tanıdığı kadar tanımamıştı ancak Margaret'ın ölümü çiftliğin üstüne bir kara bulut gibi çökmüştü. Margaret'ın hastalığı tüm hayvanları bir araya getirmişti. Onları bugüne kadar asla yapabileceklerini düşünmediği şeyleri denemeye ve yapmaya sevk etmişti. Çiftlik hiç olmadığı kadar canlıydı ancak Margaret artık yaşamıyordu. Peki ya Margaret'a şimdi nasıl yardım edeceklerdi?

Margaret, evin kuzey tarafına, meşe ağacının altına, Ed'in mezarının hemen yanına gömüldü. Hayvanlar, yavaşça mezarların etrafında geçit töreni yaptılar ve sevgili Margaret'ları için gözyaşı döktüler. Margaret'ın iyiliğine ve hayvanları ne kadar sevdiğine dair hikayeler anlatıldı. Goldie, çiftliğin hemen yanına gömüldüğü için Margaret'ın ruhunun onları hiçbir zaman yalnız bırakmayacağını söyledi. Margaret için bir şeyler yapmaya devam edebilirler-

di; böylece Margaret'ın her zaman düşlediği mükemmel bir çiftlik hayalini gerçekleştirebileceklerdi. Hayvanlar, Margaret'ı öldükten sonra daha çok sevmeye başlamışlardı. Goldie'den Margaret'a dair daha çok şey anlatmasını istiyorlardı. Köpeğin içi sızlamıştı.

"Size Margaret'tan pek çok defa işittiğim bir şeyi anlatacağım, bu onun hayatına rehberlik eden altın kuraldı." Goldie gözlerini kapattı ve ezberinden tekrarladı. "Sana nasıl davranılmasını istiyorsan diğerlerine öyle davran." Hayvanlar, kuralı benimsemişlerdi. O günden sonra Goldie'nin kuralı Yuvarlak-H Çiftliği'nin düsturu haline geldi.

2

Çok sonra, başka bir çiftlikte, ormanın çok ötesinde...

Beyni ve kalbi o kadar hızlı çarpıyordu ki sanki birbirleriyle yarışıyorlardı. Keşke bacakları da onların hızına yetişebilseydi! Korkudan aldığı güçle, çamurlu otların üzerinde, ayak tabanlarını yere vura vura çılgınlar gibi koşuyor, köpekler de hemen ardından ağır adımlarla ilerliyordu. Öyle ki ayaklarından köpeklerin ıslak ağızlarına çamur topakları savruluyordu. "Ne yapacağım şimdi? Çiftlik çitlerle çevrili. Tuzağa düşürüldüm" diye geçirdi içinden.

Bir su birikintisinin içinde aniden ayağı kaydı, omzunun üzerine yığıldı. Her tarafı çamur içindeydi. Öyle bir kaydı ki çitlere hızla çarptı. Biraz afallamış gibiydi, güçlükle ilerliyordu. Otlağın kıyısında uzandığı yerden kalktı ve çitler boyunca yürümeye başladı.

"Çok yaklaşmışlardı! Beni yakalayamamış olmalarına inanamıyorum." Hızla arkasına bakındı.

Dobermanlar geri çekilmiş gibi görünüyorlardı fakat hâlâ havlıyorlar ve yüksek sesle hırlamaktan vazgeçmiyorlardı. Köşeye yanaştı, çitleri arkasına alarak hızla ilerledi ve

aniden bir şeyi hatırladı: "Çitlerde bir delik olması gerek. Orayı onarması için yarın bir grup işçi görevlendirecektim. Umarım onu bulabilirim."

Deliği aramak için adımlarını yavaşlattı. Tuhaf bir şekilde, köpekler de yavaşlamıştı. "İşte orada, umarım üstesinden gelebilirim." Bu daracık deliğin tavşan gibi küçük bir hayvan tarafından açılmış olabileceğini düşündü. Poposu deliğe sıkışıvermişti. Köpekler kayarak domuzun poposunun arkasında durdular. İçlerinden biri kıvrık beyaz kuyruğu ısırınca, diğerleri alaycı bir şekilde gülüştü. Kuyruğundaki acı, domuza kendini çitlerden kurtaracak gücü vermişti.

Sıkıştığı delikten hoplayarak çıkarken, köpek ısırığının artırdığı adrenalin, domuzu, komşunun mısır tarlasının öte tarafındaki odunlara doğru uçurdu. Sadece ağaç kökü üzerindeki bir engel durdurabildi onu. Çalılıkların ardında saklanırken takip edilip edilmediğini anlamak için aralıktan etrafı kolaçan ediyordu.

Soluklanmak için bir çam ağacının altına oturdu ve ısırılmış kuyruğunu incelemeye başladı. Acıtıyordu ama çok da kötü değildi.

"Şu köpek, kuyruğumu neredeyse kopartacaktı." Kendini şanslı hissediyordu, fakat neden? Sonradan anladı. "Köpekler emirleri yerine getiriyordu. Niyetleri beni öldürmek değil, sadece kovalayıp korkutmak istiyorlardı. Tabii ya, tüm hayvanların önünde beni öldürmeye nasıl cüret edebilirler ki? Beni seviyorlar. Ben onların lideriyim. Şu an bile muhtemelen her tarafta beni arıyorlardır." Fakat görünürde ne gelen vardı ne giden. Sonra domuzun düşüncelerinde bir değişiklik oldu. Çiftlikte işler değişmişti. Başlangıçta diğer hayvanların sevgisini ve desteğini kazanmıştı ama ya şimdi? Koyunlarla, ineklerle ve tavuklarla daha az vakit geçiriyordu. Daha önce hep diğer domuzlarla birlik-

te vakit geçirirdi. “Onlar için yaptığım onca şeyden sonra, şimdi domuzlar bana düşman oldu ve diğer hayvanlar onları durdurmak için hiçbir şey yapmıyorlar.”

Sırtını ağaca dayadı. Geçmiş günleri düşününce bir damla gözyaşı çenesine doğru aktı. Ah, devrim, ne de muhteşem şeydi! O bir kahraman olmuştu. Kahramanlığını tescil eden bir nişanı bile vardı. Şu aç gözlü çiftçiyi araziden defetmek ve çiftliği herkesin yararına işletmek üzere hayvanlara devretmek ne muhteşem bir başarıydı. Domuz, devrimden sonraki ilk günlerde yönettiği tören geçişlerini ve o törenlerde kendisine müteşekkir olan hayvanlara verdiği nutukları düşündükçe gülümsüyordu.

O, koyunlar ya da ördekler gibi değildi. Dünyaya bir domuz olarak gelmişti ve liderliği herkesten çok hak ediyordu. Tüm domuzların iyi ve adil olmaması onun suçu olabilir miydi? Çok değil dakikalar önce, onu kendi çiftliğinden uzaklaştırmak isteyen Doberman yavrularını, kana susamış katillere çeviren diğer domuzu düşünürken gözlerini kıstı ve düşündü. Bu çiftlik, onun doğduğu ve tüm yaşamını geçirdiği yerdi. Bu çiftlik, onun tüm yaşamı demekti; çiftlik için planlar yapmak, hayvanları örgütlemek, zor zamanlarda herkese umut aşılamak... “Ve tüm bunların karşılığında bana reva görülen teşekkür bu mu?” Yaralı kuyruğunu ovuştururken kederlenmişti.

Bir zamanlar sahip olduğu görkemli iktidarı ve hiç ummadığı bir anda bu saygınlığın ellerinden kayıp gittiğini düşününce böğründe bir acı hissetti. Belki de sadece karnı acıkmıştı.

Domuz etrafına bakındı. Her tarafta ağaçlar... Hayatında çiftliğin dışına adım attığı hiç olmamıştı. Şimdi yiyecek hiçbir şeyi yoktu. Dostlarından ayrı düşmüştü. Başını koyacağı bir yastığı, geleceğe dair hiçbir planı yoktu. Tüm bu yokluk arasında, en dayanılmaz olanı ise onu heyecan-

landıran bir planının olmamasıydı. Şimdi hiç bilmediği bir dünyada hava kararıyordu ve hiçbir planı olmadan tek başına oturuyordu.

Yerden bir çubuk aldı ve hemen işe koyuldu. Çalılıklara gizlenmiş bir düzine göz, elindeki çubukla toprağa tuhaf şeyler çizen, üstü başı çamur içindeki beyaz bir domuzu seyrediyordu:

Ormanda Hayatta Kalma Planı.

- Yemek bul.
    - Mümkünse elma ya da başka bir meyve.
    - Temiz içme suyu.
- Yatacak bir yer bul.
    - Güvenli olmalı.
    - Sıcak ve yumuşak olmalı.

Gözler yakınlaşıyor ve çizimlerin anlamını çözmeye çalışıyordu.

- Bul.

Domuz, zayıf ışıkta listesini daha iyi görebilmek için yere eğildi. Bir dakika kadar düşündükten sonra üç numaralı kuralı listeden çıkarmaya karar verdi.

"Evet, planın özü bir ve iki numaralı kurallarda" dedi aniden, planına hayranlıkla bakarken.

Domuzu takip eden gözlerin sahipleri, sessizce tekrar çalılıklara atladı. Yalnız olmadığını anlayınca domuzun sırtı doğruldu, kuyruğu kıpırdadı.

Gözleri karanlıkta onu seyreden akranlarına doğru fal taşı gibi açılmıştı, cevap geleceğini umut ederek bağırdı: "Yoldaşlar?"

Bir süre ortama sessizlik hakim oldu, sonra boğuşan ve kıkırdayan birilerinin sesleri ortalığı kapladı.

Domuzların koku alma duyuları oldukça gelişmiştir. Hatta öyle ki bir domuz, gerçek doğasından uzakta bulunsa

bile, tıpkı bu domuzun durumunda olduğu gibi, burnuyla birçok şeyi fark edebilir. Bir koku bir domuza, ineğe, koyuna, insana ya da köpeğe mi ait bunu rahatlıkla anlayabilir. Ancak bu koku hiçbir hayvanın kokusuna benzemiyordu. Bu keskin ve yabancı koku neye ait olabilirdi, olasılıklar üzerinde düşünmeye başladı.

"Ormanda ne yaşar? Ayılar! Kurtlar! Kaplanlar! Hayır, burada olamazlar. Geyikler ve tavşanlar da." Yüksek sesle seslendi: "Siz tavşan mısınız?" Yanıt olarak daha çok kıkırtı olarak geldi. "Korkmayın, yoldaş tavşanlar, size zarar vermeyeceğim."

Domuzun konuşması onları iyice kahkahalara boğmuştu. Kahkahalar gittikçe tehditkar olmaya başlamıştı. Altı genç rakun çalılıklardan fırladı ve domuzun etrafını sardı.

Rakunlar şimdi daha sessiz hareket ediyorlar ve domuzun etrafında yavaşça dönüyorlardı. Domuz kendine hakim oldu ve nazikçe davranmaya çalıştı. "Sanırım yanıldım, kusura bakmayın, siz tavşan değil sincapmışsınız."

"Sincaplar!" Rakunların en kalıplı olanlarından biri domuzun üstüne atladı. Şu mesafede, şu loş ışıkta bile yaptığı hatayı fark etmemek imkansızdı. "Sen kime sincap diyorsun?"

Domuz önündeki hayvanı koklamasına rağmen onun kim olduğunu çıkartamadı. "Siz ayı değilsiniz, değil mi?" Çiftlikteki tüm hayvanlar ayılar hakkında anlatılan hikayeleri duymuştu ancak yalnızca birkaçı onları gerçekten görmüştü. Ayıların sertliği ve kuvvetine dair anlatılan hikayeler hâlâ geceleri ahırda eğlenmek ve çiftlik sınırlarının dışına çıkmayı aklından geçiren yavru domuzları korkutmak amacıyla anlatılırdı.

"Hayır, tam olarak ayı değil" diyerek yanıtladı bir rakun. "Her neyse. Sen nereden geliyorsun?"

"Bu tarafta bir yerde bulunan bir çiftlikten geliyorum ya da belki de şu tarafta..." Bacağıyla yerde bir kavis çizerken nerden geldiği konusunda hiçbir fikri olmadığını fark etti. "Orası tamamıyla hayvanların kontrolünde olan muhteşem bir çiftlik ve ben onların çok sevdikleri lideriydim, ta ki bugün bir grup doberman tarafından çiftlikten uzaklaştırılana dek."

"Dobermanlar!" Rakun sürüsü korkudan irkilmişti. "Biz dobermanları hiç sevmeyiz. Benim adım Riff Raff. Biz bir rakun sürüsüyüz." Domuzun onları yine yanlış anlamaması için kelimeler rakunun ağzından tek tek dökülüyordu. "Bunlar Bandit, Rascal, Mischief, Rags ve Ripper. Senin adın ne?"

Domuz yanıtlamaya başladı. "S..."Arkası gelmedi, kendini tutmuştu. O şimdi saklanmakta ve kaçmakta olan firari bir isyancıydı. Adını asla ifşa etmemesi gerekiyordu. Hem isminden her zaman nefret etmişti. Hiçbir asaleti, hiçbir cazibesi yoktu. Bir isyancının sahip olacağı türden bir isim de değildi. Duyanlarda saygı uyandıracak, kahramanlara yakışır türde bir ismi olmalıydı onun. Çağrılmak istediği adı biliyordu. Her zaman kendini o isimle özdeşleştirmişti.

"Pancho" dedi. "Adım, Pancho" ve sonra Riff Raff'in patisini bacağıyla kavradı. "Sizinle tanıştığıma memnun oldum."

Pancho, onlarla tanıştığına gerçekten memnun olmuş muydu, bu konuda emin değildi; çünkü çiftlikteki hayvanlar arasında rakunların her zaman kötü bir şöhreti olmuştu. Ancak daha önce rakunlarla hiç karşılaşmamış olduğu için onlara karşı önyargısız olmaya karar verdi.

"Sen yere çubukla bir şeyler çizerken biz seni seyrediyorduk" dedi Mischief.

"Ah, evet" dedi Pancho. "Bir plan yapıyordum." Hava iyice kararmıştı ve toprağın üzerindeki çizgileri görmeleri

neredeyse imkansızlaşmıştı ancak rakunlar onları görmekte hiç güçlük çekmiyor gibiydi. “Onları size okumamı ister misiniz?” Birilerine açıklayacak bir planı olduğunda hep mutlu olurdu.

Rakunlar planın etrafında toplandı ve toprağa bakmaya başladılar. O kadar yakınlaşmışlardı ki görmek için yeteri kadar ışık olmasına rağmen görüntüyü tamamıyla engellemişlerdi. Hiç sorun değildi, yazılanlar zaten Pancho’nun yüreğine kazınmıştı. “En üstte şöyle diyor: Ormanda Hayatta Kalma Planı.” Kendi aralarında mırıldanmaya başlamışlardı, rakunlar etkilenmişti. “Sonra şöyle diyor, ‘#1. Yemek bul, #2. Yatacak bir yer bul.’”

Bir süre herkes sessizleşti, sonra Riff Raff’in sorusu sessizliği böldü, “Hepsi bu kadar mı?”

“Aslında, bazı alt maddeleri çıkarttım, ama evet, aşağı yukarı hepsi bu kadar.” Şimdi sessiz kalan Pancho’ydu, muhtemelen bazı önemli hayatta kalma stratejilerini göz ardı ettiğini düşünüyordu. Üç numaralı strateji aklına geldi: Rakunlardan uzak dur.

En nihayetinde Rags, planın tümünü gözden geçirdikten sonra, sessizliği bozdu: “Aklım almıyor.”

“Aklın almıyor mu? Hangi kısımları anlamakta zorlanıyorsun peki?” diye sordu domuz kibirli sesiyle. Tüm hayatı, anlayışı kıt olan hayvanlara karmaşık planlarını anlatmakla geçmişti. Hiç şüphesiz rakunlar bu kategoriye aitti.

Pancho’nun sesinin tonu Rags’in umurunda değildi. “Anlamakta güçlük çekiyorum.” dedi ve sonra vurgulayarak devam etti: “Neden toprağa ‘Yemek bul’ gibi saçmalıklar yazarak vakit kaybediyorsun ki! Eğer yemek bulmak istiyorsan, bulursun! Bunu yazmaya gerek var mı?” Daha sonra ise, planın üzerinde o rakunlara özgü sürtünme tarzıyla sürtünerek yürüdü. Diğer rakunlar bununla epey eğ-

lendi. Kahkahalar ve şakalaşmalar arasında Bandit, "Hadi, buradan gidelim." dedi.

"Bekleyin" diye bağırdı Pancho, "Nereye gidiyorsunuz?"

Tüm rakunlar domuza döndü. Uygun zamanı kollamak için birbirlerinin yüzüne baktıktan sonra hepsi birden bağırdı: "Yemek bulmaya!" ve gittiler.

Pancho, saniyeler içinde ne yapacağına karar verdi. Karanlıkta gözleri neredeyse hiç görmüyordu ancak altı rakunun kokusunu unutmak pek kolay değildi. Üstelik oldukça genç ve kıvraktılar. Pancho tökezledi, bir ağaca çarptı, bir böğürtlen çalısının arasından geçti, bedenine birkaç dikenin batmasını engelleyemedi ve bir derenin içine kaydı. Rakunlar gibi taşların üstünde hoplaya zıplaya ilerlemeye çalışıyordu. Yıl boyunca yaptıklarıyla karşılaştırdığında bu egzersiz ona epey fazla gelmişti. Ne gündü ama! Ne geceydi! Birden, tüm kahkahalar, şakalaşmalar ve kulağının algılayabildiği tüm sesler kesildi. Rakunlar eskimiş tahtadan çitlere yaklaştıklarından yavaşça ve sessizce hareket ediyorlardı. Ağaçların oluşturduğu sığınaktan çıktıklarında, ayışığı rakunların silüetlerini Pancho'nun gözleri önüne serdi. "Bu bir çiftlik!" diye sıçradı.

"Şşşş!" Altı rakun başı, fırça atmak üzere domuza çevrildi. "Eğer bizimle gelmek istiyorsan, sessiz ol."

Domuz başıyla onayladı. Sonra hep beraber çitlerin altına kaydılar.

Riff Raff domuza, mesafesini koruması gerektiği sinyalini verdi, Pancho buna uydu. Geriye çekildi ve otlakta kayarak hareket eden altı küçük figürü seyretti. Ahıra doğru yanaştıkça burnu tanıdık bir koku almaya başlamıştı: domuzlar. Domuzların ahırını görmeye çalışırken büyük bir kümesin etrafını çevreleyen rakunlar gözüne ilişti. Böylece çiftlikte duyduğu dedikoduların gerçek olduğu ortaya çıkıyordu.

Pancho köşede uyumakta olan birkaç dişi ve yavru domuz gördü. Kapının altından gizlice sokuldu ve ayaklarının ucuna basarak yem kabına doğru ilerledi. Yaşasın! Mısır, üstelik hepsini de bitirmemişler. Pancho sadece gerçek bir domuzun yapacağı şekilde, domuz gibi yemeye başladı. Olabildiğince sessiz ve hızlı bir şekilde yemeye çalışıyordu ancak hem sessiz hem de hızlı olmak kolay başarılabilecek bir şey değildi, özellikle de bir domuz için. Teknik olarak bunun bir hırsızlık olduğuna inanıyordu ve bu nedenle de yaptığı yanlıştı. Ancak bu domuz kardeşler kendi paylarını yemişlerdi ve bu mısırı ona, isyankar davasında yardım etmek üzere bırakmışlardı. "Eğer uyanırlarsa" diye geçirdi içinden. "Bunu benimle paylaşmaktan memnuniyet duyacaklarına eminim, bunu yapmaktan gurur duyacaklardır" ama yine de onları uyandırmama konusunda dikkatli davranıyordu. Rakunlar ise o kadar dikkatli değildi.

Kümeste tüyler havada uçuşuyordu. Altı aç rakunun tuzağına düşmüş dişi tavuklar yardım çığlıkları atıyordu. Seslerindeki korku Pancho'nun kanını dondurmuştu. Bir çoban köpeği onların imdadına yetişmişti, köpek tüm çiftliği ayağa kaldıracak kadar yüksek sesle havlıyordu. Çiftliğin ışıkları yanmış ve çiftçi, çığlıklar atarak yarı çıplak yatağından fırlamıştı. Pompalı tüfeğinin saçmasını ateşliyordu. Pancho, domuz ahırındaki yumuşak çamura batmıştı. Belki de burada kalabilirdi. Bu beyaz domuzlara uyum sağlayabilir ve çiftlikte nihayet yeni bir ayaklanma başlatabilirdi.

Köpekler ve çiftçi tarafından yakalanmış rakunlar, havlamalar ve çayır boyunca çınlayan tüfek atışları eşliğinde sıçrıyorlardı.

"Evet" diye geçirdi içinden, "Burada kalacağım." Yeni evine bakmak için kendi etrafında dönerken ahıra yaslanan kocaman bir erkek domuzun olduğunu ilk kez fark etti. Gürültünün uyandırdığı domuz, Pancho'yu yeni görmüştü.

"Yeni plan" bu kadardı. Kapının altından sıvışıp ormana doğru ilerlerken düşünmek için vakti olmuştu. Fakat bu sefer rakunlardan uzak duruyordu.

Ağaçların oluşturduğu sığınağa vardığında yavaşladı. Orman, kaçmak için çok karanlıktı ve o çok yorulmuştu. "Güvende olmak için ormanın derinliklerine doğru gitmeliyim" diye düşündü. "Fakat ne kadar derinlerde olacaktı ve gittiği yer ne kadar güvenli olacaktı?" Bunun üzerinde düşünürken böğürtlen çalılıklarına doğru yavaşça ilerledi. "Bir plan yapmalıyım." diyerek mırıldanırken uykuya yenik düşmüştü.

3

Gözlerini açtığında epey geç olmuştu. Çalılıkların arasında, çamların altında, ışık çok az parlıyordu. Pancho, uzun ve sıkıntılı bir uykudan uyanmıştı. Rüyasında köpeklerin onu kovaladığını ve kümesteki korkunç katliamı görmüştü. Şimdi hemen önündeki böğürtlen dikenlerine küçük pembe gözlerini kısarak bakıyordu. Bunun bir rüya olmadığını biliyordu.

Ayaklarıyla cebelleşirken acıdan inliyordu. Tüm kasları acıyor ve her bir adımı dün olanları yad ediyordu. Yönünü bulmak için çalılıklar arasında ağır ağır ilerlerken, Pancho, bu noktaya nasıl geldiğine dair hiçbir fikri olmadığını fark etti. İpucu bulmak için çalılıkların etrafını dolaşıyor ve civardaki ağaçları kokluyordu. "Buraya nasıl geldiğimi bilmiyorum, nerde olduğumu ve nereye gittiğimi bilmiyorum, o zaman... Belki de hiç önemli değildir." Bu onun için ilginç bir düşünce süreciydi. "Şu an umurumda olan tek şey karnımın aç olması."

Önceliklerini şaşırtıcı bir şekilde kesinleştiren, Pancho gözlerini kapattı ve havayı içine çekti. Ormanda çok sayı-

da yabancı koku vardı. Mısır, elma ya da havuç kokularını alamıyordu fakat bir şeyin kokusunu almıştı. Rutubet kokuyordu belki de su. Zekice yaptığı çıkarsamadan göğsü gururla kabarmış bir halde, kuzeye mi yönelmeliydi yoksa doğuya mı? Her halükarda su kokuyordu.

Orman, gün içerisinde daha az korkutucu olmaya başlamıştı ve hiç kimse peşinde değildi. Sabah gezintisinin tadını çıkarıyordu. Birkaç dakikada bir duruyor, havayı koklayarak yönünü kontrol ediyordu. Acı içindeki kaslarıyla bile iyi vakit geçiriyordu. "Su bulmak çok önemli" diye düşünüyordu. "Bu, orijinal planımın da parçasıydı. Bu derenin kıyılarında kahvaltıda iyi gidecek bitkiler vardır muhtemelen."

Sol taraftaki çalılıkların arasında dalların çıtırdadığını duydu. Birden alarma geçmiş vaziyette, sese doğru yöneldi ve kokladı. Bu kokuyu karıştırmasına imkan yoktu. "Rakunlar" diye geçirdi içinden. "Onlardan uzak durmak için sağ tarafa doğru gideceğim." Sadece birkaç adım sonra sağ tarafta bir ağacın arkasından gelen kıkırdamaları duydu. Ardında bıraktığı iki rakunun kütüğün altına girip girmediğini kontrol etmek için geri dönmeyi düşündü. Aklından, sürüden uzaklaşmak için geniş bir kavis çizmek geçiyordu. Pancho eğer onlarla karşı karşıya gelmek istemiyorsa gidebileceği tek bir yön vardı: ileri. Refakatçilerinin kokusunu alabiliyor, bazen onları işitebiliyordu fakat onlar çoğunlukla gözden uzak duruyorlardı. Ne zaman sağa, suyun kokusunun geldiği yöne doğru dönse yolunun engellenmiş olduğunu fark ediyordu.

"Acaba rakunlar suyu sadece kendileri kullanabilsinler diye mi koruyorlar?" Yavaş fakat emin adımlarla ilerlerken, Pancho kendisini ağır akan suyun ters yönünde uzanan tepeye tırmanırken buldu. Bir süre sonra bir çimenliğin ardından dar bir patikaya girdi. "Bu yolun üstünden birçok

hayvan geçti" diye düşündü. Daha önce başkaları tarafından açılmış bir patika üzerinde yürümek Pancho'ya daha az kaybolmuşluk hissi veriyordu. Kısa bir süre sonra suyun olduğu yöne doğru gitmek istediğini unuttu. Rakunlar artık onu dört bir tarafından kuşatmıyorlar ancak aralarına makul bir mesafe koyarak arkasından takip ediyorlardı. Arazi dikleştikçe patika daraldı ve tırmanmaya başladı. Patikanın bir tarafı dağı kucaklıyor, diğer tarafı dimdik aşağıya düşüyordu. Bu yüzden Pancho eğer rakunlarla anlaşmaya varmak istemiyorsa dosdoğru gitmek zorundaydı. Ayrıca, nereye gittiğini bilmemesine rağmen epey yükseklere çıkmış ve belli ki bir yerlere ulaşmıştı.

Patika birkaç keskin virajdan sonra iyice dikleşiyordu. Domuzun karnı guruldamaya başlıyor, kuvvetli bacakları şikayet ediyordu. Pancho bir dakikalığına dinlenmek için oturdu, sonra rakunların sadece bir kavis geride olduğunu fark etti. "Nereye gidiyoruz biz?" diye homurdandı başka bir köşeyi daha döndükten sonra ve kendi sorusunu cevapladı. Patikanın sonuna gelmişti. Geniş, karanlık bir mağaranın girişi önünde duruyordu.

"Harika!" diyerek haykırdı. "Tuzağa düşürüldüm!" Mağaranın azğına doğru dikkatli bir adım attı. Gözleri henüz hiçbir şeyi göremiyordu ancak burnu her şeyi anlatıyordu. Bu koku da neyin nesiydi! "İçerde ne olduğuna dair hiçbir fikrim yok. Rakunlarla anlaşsam daha iyi" diye düşündü mağaradan uzaklaşırken.

Sonra tanıdık bir ıslık duydu: "Hey, benim! Tanımadın mı?"

Pancho önce bir çift sarı göz, sonra da karanlık mağaranın ağzında belli belirsiz siyah bir kedi görebildi. "Sabo?" diye fısıldadı. Kedi, onun eski çiftliğindendi.

"Her şey yolunda" diye mırıldadı. "Beni takip et."

Pancho arkasından baktı ve rakunların, mağaranın

girişinden geçtiğini gördü. Mağaranın karanlığıyla hiçbir sorunu olmayan kediyi yakalamak için acele etti. “Kedi karanlıkta görebiliyor, rakunlar karanlıkta görebiliyor. Sadece ben karanlıkta göremiyorum” diye mırıldandı, sonra bir taşa takılıp düştü. Mağaradaki kötü koku çok yoğundu; burnu birbirine karışan çok sayıda kokuyla dolmuştu. Kedi önünden yürüyordu, rakunlar ise tam arkasından. “Nereye gidiyoruz, Sabo?” diye sordu Pancho, umursamaz görünmeye çalışarak. Bu, çiftlikteki düşmanlarının kurduğu bir tuzak mıydı?

“Seni bazı arkadaşlarımla görüştürmek istiyorum” dedi kedi.

“Peki, o zaman, beni almak için neden gelmedin?” diye sordu domuz şüpheli bir şekilde.

“Rakunlar bunun için gönüllü oldu” diyerek omuz silkti kedi.

Arkadan kıkırdamalar geliyordu fakat Pancho onlara bakmak için döndüğünde tatlı tatlı gülümsüyorlardı.

“İşte burdayız” dedi kedi. Köşeyi döndüler ve mağaranın içine girdiler. Gün ışığını aksi boşluktan sızıyor ve onlara kutsanmış oksijen getiriyordu. Zemini, hayvanlar dolduruyordu. En başta rakunlar geliyordu elbette. Sincaplar ve geyikler de vardı. Sonra Pancho halkanın gerisinde beş büyük şekil gördü. O kadar görkemli ve korkutucuydular ki bugüne kadar hiç görmemiş olmasına rağmen onların “Ayı” olduğunu çok iyi biliyordu.

Bedeni soğuk taş duvara çarpana kadar ayağı tökezledi. Gözleri, aylak aylak dolaşan ve meydanda oturan ufak bir ayının ayaklarının ucunda kıvrılan kediye saplandı.

“Hoş geldiniz” dedi küçük ayı.

Pancho kendini güçsüz hissediyordu, dizlerinin üzerine çöktü, rengi attı. (Zaten beyaz olan bir hayvanda bu hal kendini çok daha çarpıcı bir şekilde gösteriyordu.) Gümü-

şi renkli bir sincap elinde ahşaptan bir kaseyle yanında belirdi.

"Biraz su ister misiniz?" diye sordu domuza. Pancho başını salladı ve suyu çarçabuk içti. "Her şey yolunda, dostlarınla berabersin" diyerek kulağına fısıldadı sincap, sonra da boş kaseyle birlikte oradan hızla uzaklaştı.

Tüm gözler beyaz domuzun üzerinde toplanmıştı. O onurlu biriydi. Bu yüzden cesur davranması gerektiğini hissediyordu. Titreyen bacaklarını meydana sürükledi. "Su için teşekkür ederim" dedi. "O kadar susamıştım ki neredeyse bayılacaktım!"

İnansa da inanmasa da bu hikaye amacına hizmet ediyordu.

"Sen açsındır da. Biz biraz sonra hep beraber öğle yemeği yiyeceğiz. Benim adım Judi" dedi ayı.

"Ben..." Ağzı yeni adına alışamamıştı henüz. "Ben Pancho" dedi domuz. O esnada ona bakmakta olan ancak ağzını bıçak açmayan Kedi Sabo'ya bir bakış fırlattı.

Aslında hiç kimse konuşmuyordu. Aradaki buzları kırmak için Pancho öğle yemeğinde ne olduğunu sormaya karar verdi, yemekte domuz olmamasını ümit ediyordu.

Sabo konuşmaya başladı. "Onlara dün çiftlikte ne olduğunu anlattım. Belki bize katılmak isteyebileceğini düşündük."

"Biz mi?" Pancho, Sabo'nun bir çiftlik hayvanı olabileceğini düşünüyordu fakat belli ki kedi çifte bir hayat sürüyordu.

Kalın sesli, pejmürde kılıklı kocaman kahverengi bir ayı boğazını temizliyormuşçasına hırladı: "Sabo senin okuyabildiğini söylüyor. Başka neler yapabiliyorsun?"

"Şey" diye kekeledi Pancho. "Ben yazabiliyorum da. Hesap işlerinden de anlıyorum bir miktar. Planlar yapar, diğer hayvanları denetler ve örgütlerim." Ayılar arasındaki

fısıldaşmalar olması gerektiği gibi sessizce gerçekleşmiyordu, Pancho onlardaki hayal kırıklığını görebiliyordu.

Kalın sesli ayı sordu: "Ormandaki ağaç kesimini engelleyebilir misin?"

Riff Raff sordu: "Ormanda yiyecek bulabilir misin?"

Kalabalık arasından daha önce görmediği bir hayvan öne atıldı. Pancho'nun üzerine doğru koştu ve komik yüzünü domuzun burnuna koyarak sordu: "İnşaat işlerinde nasılsın?"

Domuz, bu ilginç yaratığın kokusunu içine çekti. Kıvrak ve çevik hareketlerle, ufacık hayvan ters bir salto attı ve büyük ayının omzuna oturmak için zıpladı.

"İnşaat işlerinde hiç iyi değilim aslında" dedi Pancho. "Ama başkaları bir şeyler inşa ederken onları denetleme konusunda epey iyiyimdir."

"Nasıl yani, biz değil miyiz!" diye söylendi tuhaf görünümlü hayvan ve kahkahalara boğuldu. Kahkahaları, rakunların arasında yıldırım hızıyla yayılıyordu.

Sabo, Pancho'nun üzerine eğildi ve "Bu Bonkers. O bir maymun. Firar etmiş!" dedi.

Ayı Judi konuşmaya başlayınca kahkahalar giderek azaldı. "Eğer elinden hiçbir iş gelmiyorsa, diğerlerinin yaptığı işleri nasıl denetleyebiliyorsun? Ve diğerlerinin elinden iş geliyorsa, neden yaptıkları işleri denetleyebilecek birine ihtiyaç duysunlar ki?"

Pancho'nun kafası allak bullak olmuştu. Alay edilmekten yorgun düşmüş bir şekilde, masalara döndü. "Tam olarak neyle uğraşıyorsunuz? Çiftliğiniz var mı?" Bu iyi bir soruydu. Bunlar, birtakım hayvanların toplamından oluşan tuhaf bir topluluktu.

"Çiftliğimiz yok" dedi Judi. "Biz ormanda yaşıyor ve ormanı korumak için çalışıyoruz."

"Ve siz birlikte yaşıyor ve çalışıyorsunuz, öyle mi?"

"Birbirimize yakın yaşıyoruz. Bazen çalışıyor, bazen de çalışmıyoruz"

"Bu topluluğun lideri sen misin?" Sorduğu soruda hiçbir kötülük yoktu, kimseyi gücendirmek istememişti. Hayvanlardan çıkan uğultu bir pot kırdığını gösteriyordu.

"Bizim hiç liderimiz yok!" diye çıkıştı Bonkers. Ne bir lider ne de yandaşları var."

Gergin ortam bir sincabın şen şakrak sesiyle kesildi. "Haydi, yemek yiyoruz." Sonra tüm hayvanlar mağaranın girişine doğru koşuşturdu.

Judi diğerlerinden daha ağır hareket ediyordu. İnsanların yaptığı bir tuzak yüzünden yaralanmış ve hâlâ iyileşememişti. "Endişelenmeyin, hepimize yetecek kadar var" dedi Judi. Sabo ve Pancho yavaşladı ve ona eşlik ettiler.

Yemekler, mağaradan biraz uzakta, ağaçların altında açık havada servis ediliyordu. Mağara toplantısında bulunanlardan çok daha fazla hayvan gelmişti yemek yemeye. Aç bir domuzun pek hoşuna gitmeyecek olsa da sincaplar palamut yahnisi hazırlamışlardı. Üzerinde *Herkes İçin Fındık* yazılı bir flama yemeklerin üstünde dalgalanıyordu. Bu, böylesine kalabalık ve karışık bir topluluğu doyurma işini üstlenerek olağanüstü bir cesaret gösteren sincapların namıydı.

Pancho, Sabo ve Judi'nin arasına oturdu. "Sabo, bana çiftliğini anlattı" dedi Judi. "Başarılı bir devrim için güzel bir başlangıç olmuş. Ne yazık ki bazı hayvanların insanlar gibi gaddar olması çok kötü." Pancho'nun yüzü düşmüştü. Sabo, çiftlikteki hayvanların göstermiş olduğu çabayı ve vermiş olduğu mücadeleyi böyle mi görüyordu yani? Bunu düşünürken, gözleriyle onu süzen kedi aklına gelmişti. Çiftlikte yapılması gereken işler varken o neredeydi? Buradaydı hiç şüphesiz. Pancho hiçbir şey söylemiyordu; Judi devam ediyordu, "Her zaman merak ettiğim bir konu var.

Bir zamanlar özgür olduğunda neden çiftlikte kalmaya ve köleler gibi çalışmaya devam ettin? Neden ormana kaçıp da gerçekten özgür olmayı seçmedin?"

Bildiği kadarıyla, ne o ne de çiftlikteki diğer hayvanlar böyle bir şeye hiç kalkışmamıştı. Pancho başını salladı ve basitçe, "Bilmiyorum." dedi. Sahiden de bilmiyordu.

Domuz etrafına bakınıyordu, dün geceki rakunlardan Mischief ve Rascal'ın kaşla göz arasında yemek sırasına girmiş olduklarını fark etti. Pancho dedikoduya başlamıştı: "Bu rakunların dün gece bir kümese saldırdıklarını gördüm." "Korkunç bir olaydı. Çok aç oldukları için böyle bir şeye kalkıştıklarını düşünmüştüm. Oysa şimdi karınlarını burada doyurabileceklerini ve muhtemelen de hep burada karınlarını doyurduklarını görüyorum. Meğer sorun çıkartmak için oradalarmış."

Judi ve Sabo kıkırdadı. Sabo, aşçı sincapların duymadığından emin olduktan sonra, alçak bir sesle fısıldadı: "Palamut dokunmuş olmalı."

"Bu bir mazeret olamaz" diye düşündü Pancho. Ancak kendi tabağı boşalmış olmasına rağmen, arkadaşlarının yemeklerine pek de dokunmamış olduğunu fark etti.

Sabo ahşap kasesini Pancho'ya doğru itti. "İster misin, düşündüğüm kadar aç değilmişim" dedi kedi. Palamut yahnisinden kurtulduğu için rahatlamış gibi gözüküyordu.

"Teşekkürler" diyerek homurdandı domuz kaseye uzanırken.

"Haklısın Pancho. Bu kesinlikle sağlıklı bir yemek ve sincaplar onu yapmak için çok çabalıyorlar" dedi ve yemeye başladı. Fakat domuzdaki iştah onda yoktu.

Pancho yemeğini hemencecik bitirdi. Karnı tamamen doymuştu. Şimdi zihni başka şeylerle meşgul olabilirdi. "Ormanı korumak için çalıştığınızı söylediniz. Kimin için çalışıyorsunuz?" diye sordu ayıya.

"Orman için çalışıyoruz" diye yanıtladı. "Bunun karşılığında orman bize yemek ve kalacak yer sağlıyor." Pancho birkaç dakika hiç konuşmadan oturdu. Judi konuşmaya devam etti. "İnsanlar, hızla ağaçları kesiyor ve böylellikle hayvanlara yuva olan pek çok orman yok oluyor. Hayvanların kendi hayatlarını, ağaçları ve akarsuları kurtarmak için bir araya gelmesi şart." Judi şimdi en sevdiği konu hakkında konuşuyordu ve karşısında onu dinleyecek yeni ve büyülenmiş biri vardı. Judi, çevresel felaketlerden bahsediyor ve Pancho'ya bu felaketlerin küresel sonuçlarını göstermeye çalışıyordu.

Pancho gözyaşlarına boğulmuştu. Bu davanın ne kadar önemli olduğunu anlayabiliyordu. "Size elimden geldiğince yardım edeceğim." Söz vermişti. "Fakat bu konuda hiçbir planım yok."

"Böylesi iyi" dedi Judi ona. "Çoğumuzun planı var çünkü." Pancho gülümsedi ve etrafında bulunan yeni arkadaşlarına baktı. Bu planları yapanların Bonkers ya da rakunlar olmamasını ümit ediyordu.

İlerleyen günlerde Pancho'nun bu vahşi doğayı keşfetmesi gerekiyordu. Çoğu zeki ve bilgili hayvan olmalarına rağmen planlama ve örgütlenmeyle çok da ilgileri yoktu. Domuz onlara nasıl uyum sağlayacağını ve yardım edebileceğini merak ediyordu. "En azından hevesliyim" diye düşündü. Bir taraftan da kamp ateşi yakmanın püf noktalarını öğrenmeye çalışıyordu.

Pancho her zaman bir şeylerle uğraşmaktan keyif almıştı ve Mağara Kampı'nda aylakça geçirdiği günler onu sıkmaya başlamıştı. Diğer hayvanların çoğu aylaklığın tadını çıkarıyor, güneş altında şekerleme yapıyor, oyunlar oynuyor, ekolojik devrim hakkında konuşuyorlar fakat çok az şey yapıyorlardı. Sadece yemek vakitlerinde boy gösteriyorlar ve akşam buluşmalarında davullarını çalıyorlardı.

Birkaç günlük açılma sürecinden sonra, Pancho *Herkes için Fındık* grubuna yardım etmek üzere gönüllülük yapmaya başladı. Sincaplar büyük bir hızla, ormanda yenilebilecek olan her şeyi topluyordu, Pancho onlara uyum sağlamakta zorlanıyordu. Sonra yemek pişirmede onlara yardımcı oluyordu. *Herkes için Fındık* tarifi her zaman aynıydı: o gün toplayabildiğin her şeyi al ve büyük bir tencerenin içine at, birkaç saat boyunca pişir, yemek için bir isim uydur ve servis et.

Bu işler domuz için esasında eğlenceliydi; çünkü yemekle uğraşmayı her zaman sevmişti fakat zihinsel olarak ufuk açıcı olduğunu söyleyemezdi. Bununla birlikte sincap topluluğuna karşı derin bir saygı ve hayranlık besliyordu. O zamana kadar Pancho hayatında hiç sincapla karşılaşmamıştı. Sincapların, tanıdığı çiftlik hayvanlarının çoğundan daha az yetenekli olduğunu zannetmişti. Fakat hayatında daha önce hiç böyle bir fedakarlık, enerji, zeka ve adanmışlık görmemişti. Üstelik tüm bunları hiç kimsenin denetimi olmadan yapıyorlardı. Tek tek tüm hayvanların kalp atışlarının oluşturduğu bir topluluk enerjisi vardı ki işte bu da topluluğu ayakta tutuyor ve onların ortak bir geleceğe yürümelerinin motorunu oluşturuyordu.

Zaman zaman bir araya geldikleri toplantılarda Pancho pek konuşmuyor, daha çok dinlemede kalıyordu fakat daha sonra daha ayrıntılı açıklamalarda bulunması için Judi'yi köşeye sıkıştırıyordu.

"Şirketler?" Merak ediyordu domuz. "Onlar yeni düşmanlar mı yoksa sadece insanlara verilen yeni bir ad mı?"

"Onlar o bildik eski düşmanlar ama farklı bir kılıkta çıkıyorlar şimdi karşımıza" diye cevap verdi Judi ve devam etti. "Çok düzenbazlar, onlarla savaşmak çok zor."

"Neden onların maskelerini düşürmüyoruz?" diye sordu domuz safça.

"İşte bizim yapmaya çalıştığımız şey de tam olarak bu" dedi ayı, başını sallayarak. "Fakat bu göründüğünden çok daha zor."

Judi derin bir nefes aldı, sonra da açıklamaya başladı. "Şirketlerin söylediği şu, ki bu doğru, onların tek varlık nedeni hissedarları için yani kendileri için para kazanmak."

Pancho başıyla onayladı ve ekledi, "Bunu biliyordum. Onlar için kâr üreten hayvanlar ve doğa ile ilgilenmiyor oluşları hiç sürpriz değil."

Judi vurgulamak için pençesini kaldırdı. "Fakat neden işletmeler değil de şirketler?"

Pancho başını kaşıyordu. Bu sorunun yanıtı onda olmalıydı... Ama bilmiyordu işte ve bundan nefret ediyordu.

Ayı devam etti: "Kanunlar, şahsi sorumluluk almasınlar diye şirketleri koruyor. Ve sen şahsi sorumluluğun bizler için ne ifade ettiğini biliyorsun!"

"Aa, evet!" Pancho çabucak cevap vermişti. Mağara Kampı'na geldiğinden beri bu konuda çok fazla şey öğrenmişti. Eğer bir yerde liderler ya da kurallar yoksa o yerdeki en önemli şey şahsi sorumluluktur. "Ormanı yok ederek kurtulmaya çalıştıkları şey bu mu?" "Bu ve onların diğer tüm suçları..." Judi tiksintiyle titredi. "Sahip olduğumuz ne varsa onlarla mücadele etmek için seferber ediyoruz ancak şartlar aleyhimize işliyor."

Pancho da titredi. Bu şirketler durdurulmalı ya da yaptıkları şeylerin hesabını vermeliler. Domuz çok kısa süre önce kendi çiftliği üzerinde iktidarı elinde tutarken şimdi öfke duyuyordu ama kendisini çaresiz de hissediyordu. Peki ne yapabilirdi?

"Ormanı korumaya ne zaman başlayabiliriz?" diye sordu domuz. "Çok az kaldı. Kuzgun geri döndüğünde..." Judi içini çekti. "Şimdilik sükûnetin tadını çıkarmaya bak."

Fakat Pancho harekete geçmek için can atıyordu. O öğ-

leden sonra, karnı palamut çöreğiyle dolu bir halde taze çayırlar üzerinde yatarken ve bulutların gökyüzünde gezinişini seyrederken göğe doğru fısıldadı, "Keşke kuzgun şimdi burada olsa." Sanki dileği kabul edilmişçesine bulutların arasından siyah büyük bir kuş göründü. Kuş, geçici mutfağın yanında Pancho'nun uzandığı kayanın olduğu yerdeki çayırların üzerinde halkalar çiziyordu. Tüm hayvanlar çevresinde toplanmıştı. Pancho kuşun etrafındaki halkada, önlerde bir yer bulabilmek için koştu.

Kuzgun Quoth, herkes oraya gelene dek etrafta volta attı. Çok önemli haberleri vardı; kamp ahalisinin, anlatacaklarını duymak için sabırsızlandığını biliyordu. "Şirket çok yakında yeni bir ağaç kesimi yapmayı planlıyor" diye gakladı. "Birkaç vadi ötede, yol yapımını çoktan bitirdiler bile!"

Ormanın koruyucuları ıslıklar çalıyor, yuhalıyor ve inliyorlardı. "Kaybedecek hiç vaktimiz yok!" diye bağırdı Bandit. "Hemen gitmeliyiz buradan."

Ancak sabaha kadar beklemeye karar verdiler. Bu gece hazırlık yapacaklardı.

Pancho çok heyecanlıydı, sabotaj komitesinde olmak için yalvarıyordu; çünkü en mühim ve en cesaret isteyen işleri bu komite yapacak gibi gözüküyordu. Bu grupta, birkaç ayı, rakunların tümü, Maymun Bonkers, bir samur ve Pancho bulunuyordu.

"Planımız nedir?" Sabotajcılar eylem için aletleri ve erzakları toplarken domuz sormaya devam ediyordu. "Ağaçları delecek miyiz, teçhizatı yıkacak mıyız ve yolu kapatacak mıyız?"

"Domuzca soruları sormayı bırak" diyerek çıkıştı maymun ona. "Oraya varana dek ne yapacağımızı nasıl bileceğiz?" Bonkers sanki herkes doğal olarak onunla aynı fikirdeymiş gibi gözlerini devirdi.

Red, Pancho'nun omzuna patisini koydu. "Tamam" dedi. "Yapabileceklerimiz için ihtiyaç duyacağımız her şeyi alacağız." Red, Pancho'nun diğer omzuna yaslanan pejmürde kılıklı ayı arkadaşına göz kırptı, sonra ekledi, "Arthur ve ben, eğer birkaç insan yakalamamız gerekiyorsa her zaman hazırlıklıyızdır." İki ayı haince güldü.

Pancho kendini rahatlamış hissediyordu. "Plan" dedi kendi kendine, "her türlü olasılık için hazırlıklı olmak". Kabul etmeliydi ki bu kulağa çok zekice geliyordu.

Kısa bir süre sonra bir yığın sabotaj materyali yanmış ağaç gövdesini doldurdu, bir kısmı zemine döküldü. Sabotajcılar tüm bu eşyalardan tatmin olmuşlardı fakat hepsi bu kadar uzun bir yolda bunca eşyayı taşımanın çok güç olduğunu düşünüyordu. "Teller iyi, ipler de" dedi Rascal. Rascal, ağaçları iple tutturmayı çivi ile tutturmaktan daha çok seviyordu.

"Bu çekiç, bunlar uzun çiviler ve bu İngiliz anahtarı" dedi Bonkers. "Ağır ama önemli aletler."

"Bu kaya parçası ve bu büyük tahta sopa burada kalabilir, nasıl olsa orada bulabiliriz. Yemek, su ve bandajlar, belki ihtiyaç olursa diye" tavsiye etti Red. Pancho bundan hoşlanmamıştı.

"Bu akşam yemeği davulu değil mi?" diye sordu aç domuz.

Biraz erkendi ama hayvanlar çağrıya kulak vermek için ellerindeki işleri bıraktılar. Pancho kokudan yemeğin neredeyse hazır olduğunu anlayabiliyordu ama o, başka bir koku daha almıştı.

"Hey, Bunlar Tex ve Mex!" diye bağırdı Riff Raff ve rakunlar davulun yanında çömelmekte olan iki bakımsız yaşlı çakala doğru koşmaya başladı. Ziyaretçiler yıpranmış gitarlarını sırtlarında taşıyordu ve kesinlikle ağızları laf yapan cinsten hayvanlar olduğu söylenebilirdi. Kamp hay-

vanları, çakalları öyle keyifle selamladılar ki Pancho onlar hakkında önyargılı olmamaya çalıştı.

"Arkadaşlar, müthiş bir zamanlamanız var, biz de tam akşam yemeğimizi yemek üzereydik. Ayrıca, yarın, bir orman eylemi gerçekleştirmek üzere yola çıkıyoruz" dedi Mischief, Tex ve Mex'e sırıtırken.

"Akşam yemeği için minnettar oluruz ancak maceraya atılmak istemiyoruz" diyerek ağır ağır konuşuyordu Tex. "Bunun için çok yaşlıyız."

Pancho bundan kuşku duydu fakat bir taraftan da onların konuşmasını ilginç buluyordu. Palamut güveci gelince tabağını aldı ve çakalların ayaklarının dibindeki rakunlarla oturdu.

"Dün geceyi nerede geçirdiğimizi biliyor musunuz?" diye sordu Mex rakunlara. "Şu büyük tavuk kümesinin olduğu çiftliği hatırlıyor musunuz?" "Elbette hatırlıyoruz, geçen hafta o çiftliğe baskın yapmıştık, değil mi Pancho?"

"Ben hiçbir tavuk kümesine saldırmadım" diyerek açıklamada bulundu Pancho dinleyen herkese. "Tavukları asla bu şekilde saldırmam."

"Biz tavukların peşinde değildik, yumurtaların peşindeydik" dedi Mischief.

"Elbette, biz de öyle" diyerek ekledi Tex.

"Bunun daha iyi bir yolu yok mu yani?" Pancho'nun sesinde yine o üstünlük taslayan ton vardı.

"Yumurtalar, henüz yeteri kadar büyümemiş bebek tavuklardır."

"Hayır, bunlar değil, onlar doğurgan değiller" diyerek pufladı Mischief.

"Gelişme yetenekleri olsa bile, onların yumurtadan çıkana kadar tavuk olduklarına inanmıyorum" dedi Mex.

"Hem biz onları yemesek de nasıl olsa insanlar onları yiyecek" diye ekledi Tex. "Beni yanlış anlama, tavuklarla bir alıp veremediğim yok benim."

“O tavukları sever” diye gülümsedi Mex. “Her neyse sen bu tavuk kümesi olan çiftliği biliyorsun değil mi? O artık yok.”

“Ne?” diye haykırdı Pancho. “Bu nasıl olabilir?”

“Şey, arazi tabii ki hâlâ orada duruyor” dedi Mex. “Ama çiftlik yok. Şirketin el koyduğunu söylüyorlar. Oraya ne inşa edeceklerini bilmiyorlar fakat tüm hayvanlar orayı terk etti, çiftçiler de tabii.”

“Artık yumurta yok” diyerek içini çekti Mischief.

“Ne yani, dert ettiğin tek şey bu mu?” Pancho duyduğuna inanamıyordu.

“Evet, aynen öyle... Şimdi de ne yapacağım biliyor musun? Kendime şu leziz palamut güvecinden alacağım” dedi Tex yemek masasına doğru giderken.

“Burayı ziyaret etme keyfini yaşadığımız son seferden beri böyle bir yemek yiyebildiğime inanamıyorum.”

Pancho çiftlikteki kümeste yaşayan zavallı tavukları düşünüyordu.“Orada kalmadığım için şanslıyım.” Derin düşüncelere dalmıştı. “Kalsaydım kim bilir şu an nerede olacaktım?”

Akşam yemeğinden sonra gençler, kamp ateşinde gece geç saatlere kadar yanacak, ateşi kükreyen bir aleve dönüştürmek için tahta ve odun parçaları topladılar. Çakallar yıpranmış aletlerinin akordunu yapıp çalmaya başlarken tüm kamp bir araya geldi. Kederli bir uğultuyla birlikte, şarkı başlamıştı. Tex ve Mex şarkıyı söylüyor, herkesin katıldığı nakaratlarda tüm o havlamalar ve miyavlamalar kendisine yer bulabiliyordu. Pancho daha önce güzel şarkılar söylendiğine şahit olmuştu ancak bugüne kadar hiç bu denli kederli şarkılar dinlememişti. Çakallar şarkılarında yalnızlıktan ve kimsesizlerin göçebe hayatından bahsediyordu. Müziğin ritmi sürekli olarak bu hissi çok vermese de genel olarak sıla hasretini boğazınızda hissedebiliyor-

dunuz. Domuz, eğer arkadaşları etrafını sarmış olmasa, kederden ağlayabilirdi. Gözleri etrafında çiftlikten arkadaşı olan Sabo'yu aradı. İşte oradaydı ve o da şarkıdan o kadar etkilenmişti ki kulaklarını kapatmak zorunda kalmıştı. Pancho, eski evlerine dair anılarını paylaşmak için onun yanına oturdu.

Kedi ayakucuna oturdu ve Pancho'nun kulağına fısıldadı, "Bu çok dokunaklı, canım acıyor."

Şarkının son kederli melodilerini dinlerken Pancho iç çekti, "Ben de aynı şeyleri hissediyorum."

Genç bir ses, "Bize bir hikaye anlat" diye bağırdı.

"Bir hikaye, bir hikaye" diye tekrarladı bir diğeri.

Genç hayranları çamurlu ayaklarının dibinde toplanırken "Tamam, tamam" diye kıkırdadı Tex. "Ne tür bir hikaye anlatmamı istiyorsunuz? Uzun pos bıyıklı kurnaz tilkinin hikayesi mi? Kısa ve kör ayının hikayesi mi? Dokuz kamçılı kırbaçın hikayesine ne dersiniz?"

"Dokuz kamçılı kırbaçın hikayesini dinlemek istiyoruz!" diye bağırdı genç bir ördek. Diğer hayvanlar da aynı fikirdeydi.

"Dokuz kamçılı kırbaçın hikayesi..." Tex gitarını yere bırakırken gülümsüyordu. "Dokuz kamçılı kırbaç hikayesi cesaret, kahramanlık ve fedakarlık hakkında. Ve bu gerçek bir hikaye."

Tex başladı: "Evvel zaman içinde, denizin öte tarafında, Kedi Ülkesi'nin kedileri, kendisine kral diyen bir insanın zalim yönetimi altında yaşıyorlardı. 'Siz kediler şunları yapmalısınız, bunları yapamazsınız, bunlara uymalısınız, şuna inanmalısınız!' İktidar ve hükümetin gücü kötü bir şey haline dönüşebiliyor. Hepimiz bunun ne demek olduğunu biliyoruz. Kedi Ülkesi'nin kedileri hastalanmış, yönetilmekten ve sömürülmekten yorulmuşlardı. Kendi aralarında isyan etmeyi ve kralı devirmeyi tartışıyorlardı. Kedi Ülkesi'nin kedileri rahat bırakılmak istiyordu."

Tex kendi kelime oyunlarına gülüyordu.

"Ancak gözünü iktidar hırsı bürümüş kral bunların olmasına müsaade etmiyordu. Hükümet, 'Siz kediler işleri kendi başınıza götüremezsiniz. Bizim yardımımıza ihtiyacınız var. Yeterli eğitiminiz yok. Bu tür şeyleri ancak uzmanlar, profesyoneller yapabilir. Siz kediler kendinizi düşmanlardan koruyabilecek kadar güçlü değilsiniz.' diyordu onlara."

"Bir müddet sonra bazı kediler korkmaya başlamıştı. 'Belki de hükümet haklıdır. Muhtemelen kendimizi koruyamayız."

"Diğer kediler sinirlenmişti. 'Biz kediler kendi başımızın çaresine bakabiliriz. Onlarsız da kendimize yetebiliriz. Bizce burada tek bir düşman var: o da hükümet."

"Endişelenmeyin" dedi şirket. "İstemediğiniz hiçbir şeye zorlanmayacaksınız. Bakın, seçme özgürlüğünüz var. İstediğiniz yöneticiyi seçme hakkına sahipsiniz."

"Kediler hemfikirdiler. "En iyisini seçeceğiz. Kedilerin yanında olan bir yönetici seçeceğiz." Gerçekten de söylediklerini yaptılar."

"Oh hayır" diye bağırdı ordu. "Siz kediler yanlış seçim yaptınız. Bu yaptığınız işleri kendi başına götüremeyeceğinizin çok açık bir göstergesi. General Skanko sizin yerinize göreve gelecek. Size kedilere işlerin nasıl yürütülmesi gerektiğini gösterecek."

"General Skanko çok gaddardı. O bir iş adamıydı. O bir politikacıydı fakat çoğunlukla askerdi. Tüm askerler ve silahlar Skanko'nun emrindeyken zavallı Kedi Ülkesi, ne yapabilirdi ki?"

Tex durdu ve yanıt vermeleri için dinleyicilerine baktı.

"Savaşsınlar!" diye bağırdı ormanın koruyucuları.

"Doğru" diyerek başını salladı Tex. "Ve gerçekten de öyle yaptılar: savaştılar! Skanko'nun güçlü silahları vardı

ama kediler de yalnız değildi. Ayı Ülkesi'ndeki ayılar, askerleri şehirden kovdular ve onların silahlarını aldılar."

Dinleyiciler arasındaki ayılardan Tex'in söylediklerini onaylayan bir kükreme gelmişti.

"En güçlü hayvanlar, ülkenin diğer bölgelerini kontrol eden Skanko ile dövüşmeye devam ederken, diğer hayvanlar çok daha hayret verici bir şey başarmıştı. Onlar bir arada yaşamanın başka bir yolunu bulmuşlardı. Yiyeceklerini paylaştılar, devletin parasını kullanmaktansa ihtiyaçlarını birbirleriyle takas ettiler, yöneticileri ve liderleri reddettiler. Dünyanın dört bir yanındaki hayvanlar onları hayretle seyrediyordu ama gördükleri şey savaş değildi; çünkü bunu zaten daha önce o kadar çok görmüşlerdi ki... Onların hayretle seyrettikleri şey, bu yeni yaşama tarzıydı. Öyle ki bazıları tüm o yolu bu yeni yaşam tarzını korumak adına mücadele etmek için gelmişti."

"Ancak General Skanko çok acımasızdı ve yabancı güçler Skanko'nun savaş makinesine askeri yardım gönderdikçe ordusu iyice güçlenmişti. Buna karşılık hayvanların sayısı ve silahları çok azdı. Bu yüzden çoğu hayvan öldürüldü ve kalanlar da savaşmaktan vazgeçtiler. Hatta bazıları kazanan tarafta olmak için Skanko'ya katıldılar. Kedi Ülkesi yenilgiye teslim oldu ve yeni yaşama şekli mahvoldu."

Tex bir nefes aldı ve onu dinleyen hayvanların mahzun yüzlerine baktı.

"Kedi Ülkesi ve orada yaşayan diğer hayvanlar korkunç acılar çekti ve hâlâ çekiyorlar. Fakat aynı zamanda dünyaya çok önemli bir şeyi gösterdiler. Onlar sayesinde dünyanın dört bir tarafında yaşayan hayvanlar umutlarını koruyorlar. Çünkü çok kısa bir zaman için bile olsa yeni ve daha özgür bir yaşamın mümkün olabileceğini gösterdiler. Hükümetler onlardan korkuyor, şirketler onlardan nefret ediyor ve hiç şüphesiz orduları da çıldırtıyorlar fakat Kedi Ülkesi'nin hikayesi tüm hayvanların ilham kaynağıdır."

Tex hikayesini bitirmişti.

Sabo düşünceleri içinde kaybolmuştu. “Kediler gerçekten bunu yaptı mı? Bu sahiden böyle oldu mu?” diyerek sordu çakala.

“Evet, Sabo, aynen böyle oldu” diye yanıtladı Tex.

“Vay be, ne kedilermiş ama” dedi gururla.

4

Pancho uyandığında Mağara Kampı'nın diğer sakinleri telaş içindeydi. Farklı gruplara ayrılarak palamut yahnisi kaselerinin üzerinde toplanıyor ve organize oluyorlardı. *Herkes İçin Fındık* grubunun sincapları, destek ekibinin ana kadrosu olacakları yeni yere taşınmak üzere eşyaları toplamak için acele ediyor, herkese kahvaltı servisi yapıldığından emin olmaya çalışıyorlardı. Sincaplardan biri, bir kase lapayı uyanır uyanmaz Pancho'nun burnuna dayadı. Pancho'nun tüm kaseyi höpürdeterek içmesi için gerekli olan otuz saniyeyi bekledi, kaseyi yakaladı ve tekrar yemek salonuna koştu. Judi, türlü türlü kuşların, tavşanların, geyiklerin, diğer uslu ve hızlı kuryelerin çevrelediği bir yerde oturuyordu. Bu saydıklarımız, Medya ve Enformasyon Grubu'nun üyeleriydi ve Sabo'nun da bu grupta olması gerekiyordu.

Pancho herkese günaydın dedikten sonra "Kedi Sabo'yu gören oldu mu? Bu grup onun grubu değil miydi?"diye sordu.

"Sabo, bu sabah çiftliğe gitti. Haberleri oraya verip ora-

dan da bize bilgi getirecek. Ayrıca" diyerek fısıldadı Judi, "O stres altında pek verimli çalışamıyor."

Sabo elbette çiftliğe geri dönecek, diye düşündü Pancho. "Burada yapılacak işler olduğu için kaybolmasına şaşmamalı." Onun daha önce çiftliğe haber götürdüğünü hiç hatırlamıyordu. Ya da götürmüştü ama domuzlara değil. Bilmiyordu.

Pancho, sabotajcı yoldaşlarını bulmak için etrafa bir göz attı. Onları ağaç gövdesinde eşyalarını toplarken ve kimin hangi aleti ilk kullanacağı üzerine tartışırlarken buldu. Sadece çekiç ve İngiliz anahtarı gerçek aletlerdi. Riff Raff, İngiliz anahtarını almak istiyordu, Bonkers da onu istiyordu. Her ikisi de bir diğerine, uzlaşmak için çekici teklif ediyordu. Pejmürde kılıklı ayı, her iki aleti de taşıyacağını ve ihtiyaç duyulduğunda herkesin bunları kullanabileceğini söyledikten sonra tartışmayı kolayca çözdü. Hiç kimse ayının bu önerisini sorgulamadı; aletler ağırdı ve de ayının kocaman bir cüssesi vardı. Pancho içinde iplerin ve çivilerin olduğu küçük bir paketi kayışla beline birdenbire bağladı ve kayışı bağlarken, palamut diyeti ve spor sayesinde, geçmiş yıllara oranla vücudunun çok daha biçimli olduğunu fark etti. Tüm hayvanlar eşyalarını toparlamış ve hazır bir vaziyette, yüzleri birbirine dönük bir şekilde halkadaki yerlerini aldılar. Birdenbire, ya da Pancho'ya öyle gelmişti, bir yanından pejmürde kılıklı bir ayı, diğer yanından da bir deri bir kemik kalmış bir maymun tarafından kucaklandığını hissetti. Halkadaki tüm hayvanlar kollarını birbirlerinin omzuna uzatmıştı ve içlerinden biri "Hazır mıyız?" dedi, sonra hep bir ağızdan bağırdılar: "Hazırız!". Herkes vadi boyunca kuzgunu izlerken halka dümdüz bir çizgiye dönüştü.

Tek sıra halinde patika boyunca yürürken, Pancho birkaç dakikalığına durdu ve bir ayıyla ilk defa kucaklaşmanın

anlamı üzerine düşünmeye başladı. "Düşünüyorum da bir hafta öncesine kadar hayatımda hiçbir ayı, maymun ya da rakunla karşılaşmamıştım." Aşağıya inmekte olan çizgideki yeni yoldaşlarına baktı. "Şimdi en güzel sohbetlerimi Ayı Judi ile, en iyi tartışmalarımı Riff Raff ve Bonkers ile yapıyorum. Doğrusu bunlar çok keyifli anlar." Mutlu hissediyor ve çam ağaçlarına doğru inerken kendini bir savaş şarkısını mırıldarken buluyordu.

Herkes İçin Fındık ekibi yürüyüş hattının en sonunda bulunuyordu. Yarım düzine ve birkaç tane de çizgili sincap o kadar büyük bir kazan taşıyorlardı ki hepsi onun içine girip uyuyabilirdi. Arazi el verdiği ölçüde kazanı yolun kenarına bıraktılar ve içindeki bobinleri alarak sarmaya başladılar. Pancho onların işlerini yaparken gösterdiği özene gülümserken başı onlara dönük bir vaziyette yürüyordu ve kafasını alçaktan sarkan bir dala çarptı. Ardından gelen samur kıs kıs gülüyordu. Tüm asaleti sarsılan domuz, hiçbir şey olmamış gibi yürümeye devam etti, adımlarını hızlandırdı ve önünde gitmekte olan ayıyı yakaladı.

Ormandan çıkmışlardı, şimdi otlar arasından yürüyorlardı. Otlar o kadar yüksekti ki ayılar bile önlerini görmek için arka ayaklarına dayanmak zorundaydı. Kuzgunlar başının üstünde uçuyordu. Geyikler mükemmel öncüler olduğundan kurşuni renkli bu geyiğin de nereye gittiğini bilen bir havası vardı. Diğerleri ise dar ve ayak izleriyle belirginleşmiş patikayı takip etmek zorundaydı. Ne kadar ilerlediklerini gösterecek hiçbir yol işaretinin olmadığı otlardan oluşan dehlizde yürümek, uçsuz bucaksız bir yolda yürümek gibiydi. Küçük hayvanlar yorgunluk alametleri göstermeye başlamıştı bile. Ot tarlasında yürüdükleri yol, onları küçük bir derenin bulunduğu, ağaçlarla kaplı açık bir alana getirdiğinde farkında olmaksızın Pancho'nun karnı guruldamaya başlamıştı. Hayvanlar bir araya geldiler ve sırtla-

rındaki yükleri yere bıraktılar. Sincaplar palamut keklerini dağıtırken herkes susuzluğunu gidermek için derenin başında toplandı. “Bir tür K rasyonu” diye düşündü Pancho. Daha önce askeri meseleler üzerine okumuşluğu vardı. Sert bisküviyi hatır hutur yemeye başladı. Gün ortasını geride bırakmışlardı. Bu vakte kadar durmaksızın yürümüşlerdi. O yüzden önlerine ne konsa onlar için dünyanın en lezzetli yiyeceği olacaktı.

Kuzgun bir kütüğün üzerine kondu ve soruları yanıtlamaya başladı.

“Ne kadar uzaklıkta?”

“Şu tepenin ardında” diyerek cevapladı kuzgun.

“Etrafta hiç insan var mı?” Kuzgun bilmiyordu, tehlikeli bir durum olup olmadığını kontrol etmek için uçtu.

Öncü geyik konuştu. “Ben bu bölgeyi iyi bilirim, kışları bazen burada otlardım. Burası kamp için en iyi nokta. Gözlerden uzak, su da var. Belki de sincaplar kampı buraya kurmalılar.”

“Bize uyar,” diyerek... cıvıldadı sincaplar ve akşam yemeği için yiyecek aramaya başladılar. Aralarında kolay kolay doymayanlar vardı ve burası aşina oldukları bir bölge değildi. Çalışmaya başlasalar iyi olacaktı. Mavi bir karga yarası olduğu için Mağara Kampı’nda kalan Judi’ye durumu haber vermek için oraya doğru uçtu. Diğerleri de araziyi temizlemeye ve kampı kurmaya başladı.

Sabotaj grubu, bundan sonra atacakları adımları tartışmak üzere dere kenarında toplandı. Heyecanlı rakunlar yürümeye devam etmek istiyorlardı ama kuzgunun vereceği raporu beklemeye karar verdiler çünkü insanların varlığı taktiklerini değiştirecekti. Ancak ayılar yine de takipte olmayı umuyorlardı. Pancho tüm bunların nasıl işe yarayacağını bilmiyordu. Bugüne kadar bir yıkımı planlama konusunda çok fazla deneyimi olmamıştı: onun uzmanlık

alanı daha çok yapmaktı. “Herkes ne yaptığının farkında. Bu durumda Bonkers’in kuyruğuyla tutunduğu ağaç dalından sallanıyor oluşu ciddi bir eksiklik olarak yorumlanmamalı.” Uzun yürüyüşün ardından Pancho’nun ayaklarına kara sular inmişti. Dere kenarına oturdu ve ayaklarını dereye daldırıp suyla oynamaya başladı. Yemek komitesi, iletişimden sorumlu tavşanları yiyecek bir şeyler bulabilmek için daha geniş bir bölgede araştırma yapmak üzere gönderirken Pancho onları seyrediyordu. Aynı anda kuşlar da başları üstünde halkalar çiziyordu.

Aniden ortaya çıkan büyük siyah kuzgun, kuşların oluşturduğu halkanın içinden paldır küldür geçmiş ve kuşlar dört bir tarafa savrulmuştu. Kampın içine adeta bir bombardıman uçağı gibi dalmış, maymunu poposundan çimdiklemek ve acıyla avaz avaz bağırtmak üzere yönünü değiştirmişti. Kuzgun kütük üzerindeki yerini alırken kamptaki tüm hayvanlar haberleri almak üzere ona doğru koşturuyorlardı.

Quoth söze başlamak üzere birkaç defa boğazını temizledi. Kalabalığın merakını daha da arttırmak için bir süre de kabarmış tüylerini düzeltmekle uğraştı. Hayvanlar konuşmasını beklerken onun her bir hareketini seyrediyor, kuzgun ise her bir anın tadını çıkarıyordu. Nihayet, gerilimin ve merakın doruğa çıktığını gördüğü noktada, tüm bu ilginin kızgınlık ve öfkeye dönüşmesine ramak kalmışken konuşmaya başladı.

“Düşmanın kalesi üzerinde yaptığım keşif uçuşundan yeni döndüm.” Dramatik bir etki yaratmak için sesini yükselterek konuştu. “Temizlenmiş bölgede dört büyük makine, biri küçük diğeri büyük olmak üzere tekerlekli barakalar var.”

“O-o-oh!” Duyduklarından etkilenen kitlenin nefesi kesilmişti.

Quoth konuşmaya devam etti, “Orada bir insanın olabileceğini düşünüyorum; küçük barınağın içini göremedim.”

“Evet!” Büyük pejmürde kılıklı ayı Arthur ve adına neden Red dendiği anlaşılmayan küçük altın renkli ayı birbirini tanıyan bir bakışla gülümserken pençelerini çaktılar.

“Eğer şimdi başlayacaksak bunu hava kararmadan önce bitirmemiz gerekir. Bellli ki çok eğleneceğiz.” diye fısıldadı kuş.

Sabotaj grubu malzemelerini yükleniyordu. Hem Bonkers hem Riff Raff İngiliz anahtarını aldıklarına emin olmak için eşyaları gözden geçirdiler.

Samur ve rakunlar tepeye tırmanırken Pancho hâlâ eşyalarını toplamakla uğraşıyordu. “Bekleyin, size yolu göstereceğim” diyerek bağırdı geyik. Tabii sesi o kadar yumuşaktı ki buna bağırmak demek zordu. Hayvanlar bekliyordu. Geyik, Pancho’nun arkaya geçmesi için müsade eden grubun önüne geçti. Haberci kuşlar önde uçuyordu. Diğer geyik ve tavşanlar ise göze çarpmayacak şekilde kenarlara yayılmışlardı. Tepenin zirvesine ulaşmak beş dakikalarını almıştı. Ulaştıkları noktada, büyük kaya parçalarını gözetledikleri bir çizgi boyunca yayılmışlardı. Onların görüş açısından vadi aşağıda uzanıyordu. Solgun ışıkta yeni kesilmiş ağaçlardan oluşan yolu, barınaklar ve makinelerle temizlenmiş alanı görebiliyorlardı.

Pancho solunda bulunan rakundan insanların orada yapmayı planladıkları şeyi açıklamasını istedi. “Vadideki tüm ağaçları kesecekler” Bandit tiksintiyle tısladı, “ve onları şu yola taşıyacaklar. Tepe yamaçlarını yağmalayacak ve tahrip edecekler. Bahar yağmurlarında toprağın üstü tepeden aşağıya doğru akacak, dereyi çamurla dolduracak. Yeni ağaçlar çıkmayacak; çünkü onlar her zaman suyla sürükleniyor olacaklar. Pis kasaplar...”

Ayı Red patisini telaşlı rakuna dayanarak Bandit'in omzuna koydu. "O bu konuda çok duygusal" diye homurdandı Red. "Hepimiz telaşlıyız. Ancak zaman, sakin ve mantıklı olma zamanıdır."

Pancho vadiye bakıyor ve vadinin kısa bir süre sonra yok edileceğini düşünüyordu. İçini bir kasvet kaplamıştı. İnsanlar gerçekten çok kötü varlıklardı. Bunu çiftlikteki yaşamında öğrenmişti fakat onların ne denli yıkıcı olabileceklerine hiç şahit olmamıştı.

"İşte neredeyse hava karardı" diyerek mırıldandı samur. "Hadi gidelim."

Sıranın aşağısında bir yerde bir ayı homurdandı "Tamam, hadi gidelim buradan" ve sabotajcılar tepeden inerken, çalılıktan açık alana geçerken yavaşladılar. Bir çalının arkasında durdular. Büyük sarı renkli makinelerden sadece bir geyik sıçrayışı kadar uzaktaydılar. Pancho onun ne olduğunu tam olarak çıkaramamıştı ama eski çiftliklerinde böyle görkemli bir mekanizmaya sahip olamadıkları için gizliden gizliye üzülüyordu. "Bunu yol yapımında kullanıyorlar" dedi Bandit. "Kötü bir makine. Bütün makineler kötüdür."

Bandit'in öfkesi körüklenmişti. Pancho ise tartışmayı anlamsız buldu. Fakat makinelerin değil, kullanıldıkları amaçların kötü olduğunu düşünüyordu.

Pancho'nun özrü, sarı canavarı öfkeli çevrecilerin elinden kurtarmaya yetmeyecekti. Herkes çantalarını boşaltıyor, aletlerini ve malzemelerini yere seriyordu. Şaşırtıcı bir şekilde, Riff Raff, Bonkers'ın İngiliz anahtarını kapıp çekici ona bıraktığından şikayetçi olmadı. Onun yerine rakunlar ağaçları, çivilerle tutturmak üzere işe koyulmuşlardı. Bu iki rakunun yapabileceği tarzda bir işti: biri çiviyi tutuyor, diğeri de onu çekiçle ağaca çakıyordu.

Diğer hayvanlar hıphızlı bir şekilde ağaç gövdelerinin

etrafına halatları doluyorlardı. Zincirli testereyi tahrip ediyorlardı ve böylelikle onları keyiflendirmekte epey işe yarayacak karmakarışık bir ağ oluşmuştu. İngiliz anahtarı, sarı buldozerin cıvatalarını çıkarmada epey iyi iş görüyordu. Bonkers, makineyi parçalara ayırma konusunda şaşırtıcı bir şekilde hünerliydi. Ayılar ve Walter, samurun vakarlı ismiydi, insanın peşinden gittiler. Onu izlerini takip ederek yakaladılar, içinde keskin bir kokunun olduğu küçük barınağa kilitlediler ancak herhangi bir şey yapmadan önce kapının üzerinde yazan yazıyı okumak üzere Pancho'yu getirmeye gittiler.

"Portatif Tuvalet." Yüksek sesle okuyordu başını sallayarak. "Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum fakat en azından "tehlike" ya da "dinamit" anlamına gelmediği açık."

"Hadi çöz onu" dedi ayılar. Her biri barınağın dört bir yanına dağılarak küçük barınağı sarsmaya başladılar. Önce portatif tuvaletin içinden gelen bazı çığlıkları duydular. Korkuyla çıkan birkaç pürüzlü hırıltıdan sonra ortalığı sessizlik kaplamıştı. Belli ki içindeki insan yakalanmak ve dışarı çıkmak istemiyordu. O yüzden ayılar barınağa daha güçlü vurmaya başladılar. Barınak aldığı bu darbeyle devrilmişti. Barınağı yeni kesilmiş tomruk yoluna doğru yuvarlamaya başladılar. Bunu yaparken de adeta sokakta teneke kutulara vurarak eğlenen çocuklar kadar şendiler.

Bu sırada, Walter büyük barınağın etrafında gizlice dolanıyordu. Bu, yeni denebilecek metal bir yük vagonuydu ve toprak seviyesinde içine girmeyi mümkün kılacak bir deliği bulunmuyordu. Ancak samurların eğer gerçekten isterlerse giremeyecekleri yer yoktu. Çatının üstünde üzeri örtüyle kaplanmış bir havalandırma deliği olduğunu fark etti. Biri deliği bir miktar aralık bırakmıştı. Bu yeterliydi. Pancho şaşkınlıkla olanları seyrederken Walter aralıktan süzüldü

ve içeriye kaydı. Samur için kilitli kapıyı içeriden açmak çocuk oyuncağıydı. Sonra Pancho ve Walter vagonu kırıp dökmeye başladı. İnsanlarla ilgili konularda Pancho'nun epey tecrübesi vardı. Bazı şeyler yok edilmeden önce birtakım kağıtların okunması gerektiğini biliyordu. Önemli gözüken dosyaları dolapta bulduğu bir alışveriş torbasına doldurmaya başladı.

Walter masa çekmecelerini arayıp tarıyor, ilginç bulduğu şeylerle kendini süsleyip püslüyordu. Pancho'nun alışveriş çantasına ne koyduğu görmek için ise yavaş yavaş sokuldu. Samurun kulaklarında kağıt raptiyeler, paket lastiğinden bilezikler ve boynunda üzerinde "kamyonet" yazan bir anahtar vardı. Pancho anahtara uzandı ve Walter bağırdı "Hey, bu benim. Orada daha çok var." En üstteki çekmeceyi işaret ediyordu. Pancho üzerinde Dozer, İş Makinesi, Damper ve Alet Kutusu gibi ifadeler bulunan anahtarları inceledi; içlerinden sadece sonuncusu ona bir anlam ifade ediyordu.

"Walter, insanlar önemli şeyleri kilit altında tutarlar. Kilitli büyük bir kutu bulmamız gerekiyor."

Walter bakmak için vagonda sürünerek ilerliyordu. Pancho geriye kalan dosyaları ve bulabildiği tüm anahtarları aldı ve hepsini çantaya koydu. Dışarıda, herkes makineleri sökmekle uğraşıyordu. Rakunlar halatları ve çivileri çıkartmışlar, ayılar insanı yuvarladıkları yerden dönmüşlerdi.

"Hey millet, buraya bakın!" Pancho anahtarları gösterdi. Cevaben, yalnızca hayvanların şaşkın ifadeleriyle karşılaştı. Domuz, diğer hayvanların anahtarların sırrı konusunda hiçbir şey bilmediklerini fark etti.

Sonra Walter çağırdı, "Pancho, belki de kutu budur!" Hepsi birden vagonun arkasına gittiler ve bir asma kilidin iliştirildiği çok büyük, beyaz bir metal kutu gördüler. Her-

kes o kadar yakınlaşmıştı ki Pancho zorlukla anahtarı çevirebiliyordu. Kilit çatırdadı ve birden açılıverdi. Bir düzine pati, kapağı açmak için uzandı ve hayvanlar gördüğü şeyler karşısında hayranlık duydular: rüyalarında bile göremeyecekleri aletler. Farklı boyutlarda herkese yetecek kadar İngiliz anahtarları, çekiçler, tornavida ve daha ismini bilmedikleri her türlü müthiş eşya... Rakun patileri alet kutusunun içindekileri kapışmaya başladı.

Bonkers Pancho'ya doğru ilerlerken ve anahtarlara bakarken şaşırmış gibiydi. "Diğerleri neyi açıyor peki?" diye sordu. Sesi gizem doluydu.

"Bilmiyorum" dedi Pancho, "fakat makineleri çalıştırıyor olabilirler."

Maymunun gözleri büyümüştü, Pancho'nun yan yan bakan domuz gözlerine dikkatle bakıyordu. "Hadi bitirelim şu işi!"

Pancho anahtarları yere bıraktı. "Walter! Buraya gel, sendeki anahtarı kullanmamız gerekiyor" diyerek seslendi Pancho.

Walter anahtarı yavaşça bıraktı. "Tamam, alet anahtarını seviyorum", bağırarak cevap verdi. "Kırmızı bir etiketi var." Sonra da dozer üstünde tam gaz çalışmaya devam etti.

Pancho anahtarlar üzerindeki kelimeleri Bonkers'e okudu. "Dozer, iş makinesi, damper ve kamyonet. Bu kelimelerin ne anlama geldiğini biliyor musun?" Bonkers başını salladı; Pancho anahtarları aldı ve kamyonetlerin en küçüğüne doğru ilerledi. Anahtarların uyabileceği bir yer bulmak için makinenin her tarafına baktılar ve anahtarların girebileceği birkaç yer buldular. Bonkers anahtarları çalıştırmada ustaydı ve bir süre sonra kamyonet anahtarının kapı deliğine uyduğunu gördü. Anahtarı son derece dikkatli bir şekilde çevirirken neyle karşılaşacağını bilmiyordu.

Kapı yavaşça açılmıştı, loş bir ışık görünüyordu, başlarını içeriye soktular. Bonkers tekerleğin ardındaki koltuğa atlayıp çılgına dönmüş bir şekilde koltuğun kenarlarıyla oynarken, Pancho sürücü kapısındaki bir bölgede göz hizasında bir kullanıcı el kitabı olduğunu gördü. Kitabın kaygan yapraklarında göz gezdirdi ve gösterge panosunu açıklayan sayfayı buldu. Burnunu Bonkers'in ötesine iterken, ayağını küçük bir anahtar deliğine soktu. Bonkers bir dakika kadar anahtarla oyalandı, sonra anahtarı saat yönünde çevirdi ve motor devrildi. Hayvanların ikisi de geriye doğru zıpladı fakat motor durmuştu. Heyecanlı bir şekilde, Pancho yüksek sesle kılavuzun büyük bir kısmını Bonkers'a okuyabildi. Bonkers anında ezberliyormuş gibi gözüküyordu. Domuz kelimeleri okuyabiliyordu fakat Bonkers gerçekten süreci anlamıştı. "Walter" diye haykırdı Bonkers, "Buraya gel, sana ihtiyacımız var."

Walter koşarak gelmişti. Bonkers freni, debriyajı ve gaz pedalını açıklamaya başlamıştı. "Sen pedalları çalıştırabilirsen ben gerisini hallederim, Walter. Pancho, kenara çekil!"

Koordinasyondan kaynaklanan birkaç hatalı başlangıçtan sonra, harekete geçmişlerdi. Bonkers ve Walter kamyonu ileri geri ve sağa sola doğru sarsıp aracın nasıl sürüleceğini öğrenmeye çalışırken rakunlar ve ayılar hayret içinde onları seyrediyordu. Ağaçsız alanın etrafında hızlandılar, virajları çok hızlı aldılar. Sonra Bonkers pek de iyi olmayan bir fikri uygulamaya başladı. Küçük kamyonu geri geri sürdü, doğrudan büyük kamyonu hedef aldı, ona çarpmak için hazırlanıyordu.

"Dur, bekle!" Bu fikirdeki sorunu görebilen sadece Pancho değildi; ayılar ileri atıldı ve Bonkers'ı zamanında durdurdular.

"Küçük zımbırtıyı ezmek için büyük kamyonu kullanman gerekir" dedi Red. "Yoksa kendine zarar vereceksin."

"Çarpmadan önce pencereden atlayacaktım" diyerek açıkladı Bonkers.

"Peki, ya bana ne olacaktı?" diye haykırdı Walter. "Ben nereye gittiğimizi bile bilmiyordum."

Ancak Bonkers büyük kamyon için çoktan çabalamaya başlamıştı, her şeye rağmen o yöne sürmeye devam etmenin daha eğlenceli olacağına karar vermişti. "Acele et Walter, neredeyse aynı!"

Maymun uyan anahtarı bulmuştu ve çok da istekli olmayan bir samur tam yerinde büyük çöp kamyonunu hareket ettirmeye başlamıştı. Tek zorluk, inatçı ve huysuz vites koluydu. Bonkers kuyruğuyla vitesi değiştirebiliyorken bu kamyon arka bacağın da kuvvetine ihtiyaç duyuyordu. Bonkers delirmiş bir maymun gibiydi, hiçbir şey onu durduramıyordu. Hayvanlar ezilme korkusuyla dört bir yana saçıldı. Pancho alışveriş çantasını kaptı ve daha yüksek bir zemine çıkmak için koştu.

Bonkers olabildiğince geriye çekildi ve pervasızca gaza bastı. Çarpmayla beraber müthiş bir gürültü çıktı. Bonkers yine geri çekildi ve kamyona üç kere daha çarptı. Üçüncü çarpmada doğrudan üstüne üstüne gitti. Geride sadece bir metal yığını kalmıştı. Çöp kamyonu, küçük kardeşine karşı yapılan bu şiddet gösterisinden pek incinmemiş ve etkilenmemiş görünüyordu. Bonkers vagona saldırmaya hazırlanıyordu. Darbe, vagonu ucundan yakalamıştı, vagonun gövdesini parçalara ayırıyor ve onları ağaçsız alanın arkasındaki küçük hendeğe devrilene kadar yuvarlıyordu.

Bu durum herkesi çok mutlu etmişti. Hayvanlar neşeyle bağırıyor, zıplıyor, hopluyorlar fakat yine de emniyet mesafesini koruyorlardı. Hayvanlar, Bonkers'ın dozer anahtarı diğer makineye de uyduğundan Pancho'nun iş makinesi olduğunu tahmin ettiği makineyi hedef almasını izliyordu. Dehşet verici görünümü ve önündeki kocaman metal ağ-

zıyla makine, damperdeki maymun ve samurun idare edeceği cinsten bir şey değildi. Yarım düzine tokmak tarafından ezilmiş ve parçalanmış olarak, kördüğüm olmuş metal nihayet hendeğe doğru kaydı. Her ne kadar şimdi parçalara ayrılmış olsa da sadece dozer kalmıştı. Bonkers şanslı günündeydi. Haklı olarak hepsi birden makinenin farklı parçalarına doğru koştular.

Hayvanların hiç bu denli kargaşa yarattığı olmamıştı. Günün kahramanları olan Bonkers ve Walter küçük bir zafer dansı yapmak için kamyondan atlamışlardı.

Pancho, damperin yüksek kabinine tırmandı. Kamyonun tuhaf gözüktüğünü düşünüyordu. Nedendir bilinmez ona damper deniyordu. Domuz içeride herhangi bir kitap bulamadı. Bu yüzden butonu çevirmeye ve manivelayı çekmeye başladı. Birden kamyonun arkası yana yattı ve içindeki her türlü ağır malzeme yere düştü. Neredeyse kamyonun arkasında eğlenmekte olan hayvanları ezecekti. Pancho paniğe kapılmış bir şekilde kabinden atladı ve arkadaşlarının iyi olup olmadığını kontrol etmek için koşturdu. Hiç kimse yaralanmamıştı, arkadaşları testereyi incelemekle meşguldü.

Bandit Pancho'nun yanındaydı. "Bunlar küçük olmalarına rağmen makinelerin en kötüsüdür. Sadece sesleri bile kanınızı dondurmaya yeter."

"Pekala, Bandit" dedi Red. "Onları öldüreceğiz. Bunun nasıl olacağını sen söyle."

Bandit uzunca bir süre düşünerek oturdu aklına sadece onları damperle sıkıştırma fikri geldi. Quoth'un bir önerisi vardı. "Tomruk çekilen bu yolda bir yer biliyorum. Bu yerin o denli yüksek bir uçurumu var ki düştükleri zaman paramparça olacaklar. Onları bir miktar sıkıştırabiliriz, sonra da dampere koyarız. Bonkers onları uçuruma götürüp uçurumdan aşağıya boşaltabilir." Bandit bu fikri sevmişti. Özellikle de Bonkers'ın hoşuna gitmişti çünkü henüz

kamyonu sürme fırsatı bulamamıştı. Parçalanana ve yağ kaybedene kadar kamyonu testere üzerinde ileri geri sürdüler. Sonra onları tekrar kamyona yüklediler ve kuzgunun gösterdiği yol kenarındaki uçurumdan aşağıya boşalttılar. Diğer hayvanlar ağaçsız bölgede kalmışlardı. Aletlerin en iyilerini topluyorlar ve geç de olsa evde yapacakları akşam yemeği için hazırlanıyorlardı.

Orman muazzam bir patlamayla sarsıldı. Birkaç dakika içinde bir alev topu geceyi bıçak gibi delip geçti. Hayvanlar donakaldı ve ışık kendini tekrar karanlığa bırakana dek gökyüzüne baktılar. Tepeye tırmanmak üzere yavaşça yola koyuldular. Yorgun adımlarla tepeye çıkarlarken ve üslerine dönerlerken gecenin mutluluğu kendini korkuya bırakmıştı.

Kampın kenarındaki dereyi geçerlerken kuzgun Quoth'un, hikayesini mümkün olan en dramatik tarzda anlattığını duyabiliyorlardı. Yakınlaştıklarında Bonkers meşe ağacına asılmış sallanıyor, Walter ise yeni mücevherleriyle hava atıyordu.

Bonkers ve Walter yorgunluktan bitap düşmüş sabotajcıların derede bata çıka yürüdüklerini görünce onları karşılamaya gitti. "Müthişti, görmeliydiniz." Bonkers'ın çenesi düşmüştü. "Müthişti! Müthişti! Walter'ın yerine gaza bir kaya parçası koyduk ve damperi uçurumdan fırlattık. Pencereden tam zamanında atladım."

"Pavvvv, öyle bir patladı ki!" diye ekledi Walter. "Ve hemen alev aldı." Tüm gece hikayeyi ballandıra ballandıra anlattılar. Palamut kaselerinin buğusu üzerinde hikaye ağızlarından hiç düşmedi.

Pancho ilk iki kaseyi mideye indirdi fakat üçüncüye gelince yemeği bu kadar lezzetli yapan şeyin sadece açlık olmadığını fark etti. Palamutlardaki sürpriz, elmalardı.

5

Sabotajcılar için şafak çoktan sökmüştü fakat grup olabildiğince çabuk Mağara Kampı'na gitmek istiyordu. Şirket, makinelerinin yok edildiğini fark ettiğinde oradan uzaklaşmış olmak onların yararına olacaktı.

Palamut böreklerinde yine şu lezzetli aromadan vardı. Pancho Mac'e, yani bugünkü şef sincaba, elmaları nereden bulduğunu sordu. "Tavşanlar buldu" dedi. Patileri meşgul olduğu için Mac başıyla, kargalarla konuşan perişan görünümlü tavşanların tarafını işaret etti.

Domuzlar özensiz kişisel temizlikleri konusunda haksız bir üne sahipler. Bu genel olarak ne tüm domuzlar için ne de özel olarak Pancho için doğru bir bilgi. Pancho hep iyi tımarlanmasıyla gurur duymuştur. Diğer taraftan, tavşanların da çoğunlukla yumuşacık ve tertemiz olduğu düşünülür fakat bazı büyük Amerikan tavşanlarının bu kalıba çok uyduğu söylenemez.

"Dün bulduğun elmalar için çok teşekkür ediyorum. Zafer yemeğimizi daha da özel yaptılar." Pancho söze nazikçe başlamak istedi, daha önce Blackstone ve Hamilton

ile hiç sohbet etmemişti. Sol kulağı kesilmiş ve yarı yolda düşmüş olan Blackstone, Pancho'ya, onu son derece şaşırtan neredeyse Şekspiryen bir hitabetle cevap verdi.

"Bu keşif ve kazanım konusunda çok mutluyuz. Bu mutfak, çalışkanlığımızın ve iyi niyetli arkadaşlarımızın gayretlerinin bir ürünüdür. Palamuta yapılacak her türlü katkı ve övgüyü memnuniyetle karşılıyoruz. Fakat korkarım bu eşsiz lezzeti tekrar tatmak için epey zaman bekleyeceğiz." Blackstone başını kederle salladı ve sarkık kulağı burnuna çarptı. Hamilton devam etti, "Yine de hakkını vermeliyiz. Elmalar, ilahi iradenin, Bambi gibi talihsiz bir adı olan genç bir tavşan aracılığıyla, bize sunduğu nimetlerdir."

"Tabii ki, Bambi onun gerçek adı değil." dedi Pancho içindeki merhamet duygusuna yenik düşmüş bir şekilde.

"Kesinlikle öyle olduğuna inanıyorum" diyerek iç geçirdi Hamilton. "Çok ama çok şirin."

Hayvanlar bulundukları ortamı terk ederken Pancho da boşalmış olan küçük paketini aldı ve karanfiller ve birtakım yazılarla bezenmiş parlak mavi alışveriş çantasına koydu. "Beyaz Çiçek Günü." Pancho kelimelerin ne anlama geldiğini bilmiyordu. Bilmese de önemli değildi. Kelimeler kulaklarını okşuyordu.

Çatışmadan ele geçirdikleri ganimetleri yanlarında Mağara Kampı'na getirmişlerdi. Neredeyse herkeste bir İngiliz anahtarı ya da tornavida vardı. Bonkers önünde büyük harflerle KEDİ yazan bir şapka buldu ve şapkayı gururla taktı. Walter anahtarlarla hayvanlar arasında bir moda başlatmıştı. Bonkers boynuna damperli kamyon anahtarını geçirdi, Pancho da kamyonet anahtarını. Walter'da da takım çantası anahtarı vardı ve çantasını ofis gereçleriyle donatmaya devam ediyordu. Fakat alışveriş çantasında iki anahtar daha saklıydı. Pancho birini Judi'ye vermek isti-

yordu. Diğerini kime vereceği meselesini düşününce biraz tedirgin olmuştu; çünkü bir kavgaya sebep olmak istemiyordu.

Bandit, testereye ait zincirleri tıpkı göğsüne çaprazlamasına takılmış bir palaska gibi taktı. Parçalara ayrılmış dozerden çıkan somun ve contalar geyiklerin boynuna gerdanlık ve hatta kuşların ayak bileklerini süsleyen birer halhal olup çıkmıştı. Red sayesinde, sincapların yeni çiçek desenli çarşafları olmuştu. Red onları ezilmiş kamyonetin arkasından kapmıştı. Ev yolu uzadıkça uzamış, yol sanki bir gün öncesinden bile daha dikleşmişti. Alışveriş çantasını ardından sürükleyen Pancho dosya ve evrakların içinde gerçekten çok önemli şeyler olmasını umuyordu.

Akşam yemeğinden sonra Pancho nihayet Judi'yi yalnız yakalayabildi. Ona iş makinesi etiketinin iliştirildiği, pirinçten bir anahtar verdi. Judi etkilenmiş görünüyordu. "Gerçekten bir iş makinesini ezip geçtin mi? Onlar o kadar yıkıcı makineler ki! Tüm büyük ağaçlar kesildikten sonra o makinelerin yaptığı şey küçük ağaçları tutmak ve yerlerinden çıkarmak. Bunu o denli hızlı yapıyorlar ki... Sanki çimenleri biçer gibi. İnsanlar bu şekilde işlerini hallettikten sonra tek bir parça odun bırakmazlar ormanda. Ağaçların kesildiği alanda büyümek üzere hiçbir şey bırakmazlar. Bundan epey kâr ettiklerini duyuyorum. Şirket çalışanları yaptıklarımızı görünce sinirden küplere binecekler."

Gülümsedi. Boynundaki anahtarla oynadı, ipteki düğümü boynunun arkasına doğru itti. "Teşekkürler Pancho. Çantanın içinde başka ne var?"

Pancho ona dosyaları gösterdi. Onlara bakma fırsatı olmamıştı henüz. Judi'nin okuması çok iyi değildi ama kağıtların arasından büyük bir topografik haritayı hemencecik çekip çıkarabildi. "Buranın neresi olduğunu biliyorum" dedi. "Buraya bak, buraya." Harita ağaçların kesileceği bir

sonraki bölgeyi gösteriyordu. “İşte, bu tam da ihtiyacımız olan şeydi!”

Pancho dosyaları gözden geçirmeye başlamıştı: tarihler ve bilirkişilere ait çizimler, ağaç kesim izinleri, sözleşmeler ve iş mektupları. Pancho onları okuyabiliyor fakat onların arkasındaki büyük resmi göremiyordu; çünkü ormanlar ve ağaç kesim uygulamaları hakkında çok fazla bilgisi yoktu.

“Bunu hukuk uzmanlarımıza göstermemiz gerekiyor” dedi Judi.

“Kim” diyerek sordu şaşkınlığını gizleyemeyen Pancho. “Hukuk uzmanlarımız mı?” “

“Blackstone ve Hamilton tabii ki.” dedi Judi sanki herkesin bildiği bir şeymiş gibi. “Onlar çok eğitimli hayvanlardır, Harevard* mezunu ikisi de.” Gülümsedi.

Pancho başını salladı. “Buna inanamıyorum. Haftalardır onlarla konuşmamak için kaçıyorum. Meğer çok ilginç ve başarılı kişiliklermiş. Bunu hayatta tahmin edemezdim.”

“Bu tarz şeyleri asla anlatamazsın” dedi Judi. “ Bazen yanı başındaki çok sevdiğin biri, bir de bakıyorsun ki casus çıkıyor.”

“Hazır lafı açılmışken” diyerek şaka yaptı Pancho, “Sabo nerede?”

“Yarın döneceğini umuyorum, mademki iş bitti.”

Judi de bu eğilimin farkındaydı. “Sabo iyi çocuktur” diye ekledi, “Hayvanları yargılamakta bu kadar acele etmemeyi öğren.”

Ertesi sabah Pancho meşe palamudu gözlemesinden oluşan kahvaltısını ettikten sonra dosya çantasını sürükleyerek hukuk uzmanlarına götürdü. Anahtarı ve belindeki ufak paketi kaldırdı; çünkü dosyaları tavşanlara vermek istiyordu. Artık Kereste Biçme Planları ya da onlara her ne deniyorsa, o şeyler hakkında endişelenmiyordu.

* Burada yazar karakterlere Harvard (üniversite) yerine Harevard (hare=yaban tavşanı) kelimesini kullandırarak espri yaptırıyor. (e.n.)

Blackstone ve Hamilton onun geldiğini gördüler: "Pancho, sonunda bize alışveriş çantanın içinde ne olduğunu gösterecek misin?" Pancho çantayı açtı ve bir yığın harita ile belge çıkardı. Hukuk uzmanları işe koyuldular. Pancho, tüm bu dosya işlerinden sıyrıldığı için memnun bir şekilde, uzanmak için kendisine güzel bir kuytu buldu.

Pancho, çimenlerde hak edilmiş bir istirahatin keyfini çıkarırken mağaranın hemen yanında patlak veren bir arbedeyle irkildi. Ne olduğuna bakmak için doğruldu. Sabo sanki kuyruğu ateş almış gibi kampın içinde koşturuyordu. Pancho'nun başının uzun otların arasından aniden belirdiğini fark edince gözleri siyah kafasından pörtlemiş bir şekilde hızla ona doğru yöneldi. O denli nefes nefese kalmıştı ki konuşamıyordu. Sabo'nun bu halinden endişeye kapılmış olan Pancho ayağa fırlamıştı; çiftlikteki köpekler onu da kovalamış olmalıydılar. Bir kase su kaptı. Sabo sudan biraz içince nefes alabildi ve ardından korkunç bir hikaye anlatmaya başladı. Çabucak ve anlaşılmaz bir şekilde, "Çiftlikte işler çok kötü" dedi. "Domuzlar hakimiyeti ele geçirdi, diğer hayvanlar tıpkı birer mahkum gibi. Domuzlar onlara karşı çıkan tüm hayvanların canına kıyıyorlar."

"Dönmeliyim" dedi Pancho, eski çiftliğine dönme isteği ağzından birden çıkavermişti.

"Hayır!" Sabo bağırıyordu. "Asla oraya geri gidemezsin. Senin arkandan yalanlar söylediler. Her şeyin sorumlusu olarak seni gösterdiler ve seni savunan kim varsa hain olarak damgalanıp öldürüldü. Oraya asla geri dönemezsin, ben de dönemem artık." Sabo yere yıkılmıştı. Bir yığın siyah parlak kürk, yeşil yoncalar üzerinde uzanıyordu. Pancho ona karşılık verdi ve hikayeye yoğunlaştı. Üzerine yorum yapacak kadar düşünebilmişti: "Liderlerin olduğu yerlerde tüm bunların gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Er ya da geç, onlar iyi niyetlerle başlamış dahi olsalar topluluğu bekleyen kanlı bir sondur."

Sabo sonra bir daha sıçramadı. Kampın etrafında aksayarak yürüdü ve ağzına tek lokma bir şey koymadı. Tüm hayvanlar onun için endişeleniyordu. Onu daha önce hiç böyle görmemişlerdi. Judi'nin yanına uzandı fakat onunla bile konuşmadı. Pancho, Sabo'nun şokta olduğunu biliyordu fakat bunun üstesinden gelebilmesi için elinden gelen bir şey yoktu. Bonkers, Sabo'yu neşelendirme görevini üstlenmişti. Kamptaki sabotajcılar sık sık kaba şakalar yaparken, Bonkers onu ruh ikizi olarak görüyordu. Onu biraz neşelendirmek için en sevdiği maskaralıkları yapıyor, yüzünü gözünü komik şekillere sokuyor, diğer hayvanların taklidini yapıyor fakat hiçbir şey onu güldürmeye yetmiyordu.

Günler sonra, Bonkers durulmuştu. Artık Sabo'yu güldürmek için uğraşmayı bırakmıştı. Patisinde dozerden aldığı şapkayı taşıyordu. Turuncu şapkayı siyah kedinin yanı başına koydu ve ona önünde yazılı harfleri gösterdi. Pancho'nun öğrettiği şekliyle okudu. "K...E...D...İ, kedi. Gördün mü Sabo, bu senin için." Sabo onun patisine uzandı ve kenarına dokundu. Bonkers'a baktı, sonra da Pancho'ya. Ardından gözyaşlarına boğuldu. Hıçkıra hıçkıra ağladı. Bonkers ve Pancho onun bu hali karşısında mahvolmuştu fakat Judi Kedi'nin sırtını sıvazlıyor, onun ağlayışına ses çıkarmıyordu. "Çok güzel, Sabo, koyver kendini" diyor, dilleri tutulmuş bir şekilde ayakta duran domuza ve maymuna bilgece gülümsüyordu.

Doyasıya ağladıktan sonra Sabo kendine geldi. Yemek yemeye ve konuşmaya başladı fakat değişmiş görünüyordu. Korkunç bir ana şahit olmuştu ve asla o anı unutamayacaktı. Bir ya da iki defa, Bonkers'ı neşelendirmek için, beysbol şapkasını giymeye çalıştı fakat şapka kafasına çok büyük geliyordu. Onu mağaranın duvarına tutturdu ve Bonkers'a bunu, herkese görkemli zaferlerini hatırlatmak üzere orada tuttuğunu söyledi. Böyle yaparak bir gelenek başlatmıştı:

artık her bir eylemden sonra topluluk mağara duvarına asmak üzere muhakkak bir şey getiriyordu.

Döndüğünden beri Sabo kamptan hiç uzaklaşmamıştı. Daha önce yaptığı gibi tek başına dışarda dolaşmıyordu. Pancho, Sabo'nun bu davranışlarının sağlıksız olduğunu, onun tuhaf davrandığını düşünüyordu. Belki de Sabo'yu bir yürüyüş yapmaya davet etmeliydi. Mesela elma toplamaya gidebilirlerdi. Zaten günlerdi aklındaydı bunu yapmak. Pancho, tavşanların "Bambi" adında erkek bir antilobun elmaları bulduğunu söylediğini hatırladı. Bu ismi nasıl unutabilirdi ki? Dört bir yanda Bambi'yi arıyordu, dakikalar sonra geyik onun yerini göstermişti. Pancho onunla konuşmak istediğinde Bambi sanki cezalandırılacakmış gibi davranıyordu. Yavruluktan henüz çıkmıştı, yüzünde kaybolan sivilcelerinin izleri görülebiliyordu.

"Bambi, benim adım Pancho."

"Biliyorum" dedi geyik boğuk bir sesle.

"Bambi, tavşan arkadaşlar, Blackstone ve Hamilton, onlara elmaların nereden bulunacağını gösterdiğini söylediler."

"Yere düşen elmaları almak hırsızlık sayılmaz" diyerek cevapladı geyik.

Pancho sonraki sözlerini hesaplayarak söyledi. "Ağaçtan yere düşmüş palamutları alıyoruz ve bu kesinlikle hırsızlık olmuyor. Elmalar da palamutlardan çok farklı değil. Bu neden hırsızlık olsun ki?" O daha mırıldamadan Pancho yanıtını tahmin etmişti.

"Çitlerden dolayı."

"Belki de çitlerin kendisi yanlış bir şeydir, belki de çitlerin kendisi hırsızlığın ta kendisidir."

Bambi susuyordu, kafası karışmıştı.

"Eğer bizi, Sabo ve beni, oraya götürebilirsen orada duruma bakıp neyin hırsızlık neyin aç hayvanların orman için savaşı olduğuna karar verebiliriz."

"Sanırım öyle" yanıtı geldi, "fakat annem çitlerin öbür tarafına geçmeme izin vermiyor, vurulabileceğimi söylüyor."

"Haklı" dedi Pancho. "Gidelim mi?"

Sabo'yu da aldılar ve sadece genç bir geyiğin gidebileceği bir patikadan indiler. Birlikte çok iyi zaman geçirdiler. Geçen gece kamp yaptıkları dereye çok benzeyen bir yerde dinlenmek üzere durdular. "Bambi, sana sormayı çok istediğim bir konu var, Bambi senin gerçek adın mı?" Pancho geyiğin utandığını görünce bu soruyu hiç sormamış olmayı diledi.

"Evet, bundan nefret ediyorum!" diye yanıtladı.

"Peki, neden değiştirmiyorsun o halde?"

"Evet" diye araya girdi Sabo, "Pancho kendi adını değiştirdi mesela, değil mi Pancho?"

Sabo yeniden o eski alaycı benliğine dönmüştü.

"Sen adını mı değiştirdin?" diye sordu Bambi. "Önceki ismin neydi?"

Şimdi utanma sırası Pancho'daydı. Yüzü bir pancar gibi kıpkırmızı olmuştu. "Korkunç, aptalca, haysiyetsiz bir isimdi" dedi Pancho. "Beni yansıtmıyordu."

"Anlat ona" diyerek zorladı Sabo. "Devam etsene."

"Hiç kimseye söylemeyeceğine söz verir misin?"

Bambi başıyla onay verdi ve domuz onun kulağına fısıldamak için parmak uçlarına bastı.

Bugüne dek bir geyik kahkahasına şahit olduysanız onun salgın bir hastalık gibi bulaşıcı olduğunu bilirsiniz. Bir süre sonra kedi ve domuz da geyikle birlikte gülmekten yerlerde sürünüyorlardı.

"Bu ismi neden değiştirmiş olabileceğini şimdi çok iyi anlıyorum" diye kıkırdadı. "Pancho çok daha iyi, sana yakışıyor."

"Peki, sana yakışan isim nedir?" diye sordu Sabo. "Mesela Herkül'e ne dersin?"

"Hayır, hayır, hayır" dedi Bambi. "Daha normal, daha sade bir şey olmalı. Tom, Bill, John."

"John?" dedi Pancho. "Geyik John? Bir dakika bekle" ve küçük paketinden dozer anahtarını çekti. Anahtar gümüştendi ve üzerinde Geyik John adında kabartmayla işlenmiş sıçrayan bir geyik resmi vardı.

"İşte karşınızda Geyik John. Bu senin olmalı."

Bugüne dek böylesine heyecanlı bir geyik görmemişlerdi. Bu anahtarlar tüm hafta boyunca kampın en çok konuşulan meselesi olmuştu ve şimdi bu anahtarlardan bir tanesi onun elindeydi, üstelik tamamıyla ona özgüydü.

"Vay be, teşekkürler, bu harika." Anahtardaki geyikten bile daha yükseğe sıçramıştı. "İşte şu an John'un benim için doğru isim olduğuna inanıyorum."

"Ve ben de bu anahtarı neden tuttuğumu biliyorum" diye düşündü Pancho. "Elmalar nerede?" diye sordu.

"İşte tam burada" diye bağırdı John. Domuz ve kedinin arkada kalmaması için koşmaları gerekiyordu. "Sadece dereyi izleyin."

6

Temiz hava, yeni bir bölge ve iyi arkadaşlar eski Sabo'yu yeniden uyandırmış gibiydi. Kedi dere kıyısında sıçrıyor, patisiyle yusufçuğu ezmeye çalışıyor, kuyruğu katıksız bir yaşama sevinciyle kıvrılıyordu. Pancho sığ sularda etrafa su sıçratıyordu. Çiftlikteki yaşamında arkadaşlarıyla hiç bu tür gezintilere çıktığı olmazdı. Hava durgun ve sıcaktı. Güneş ışıkları yaprakların gölgeleriyle dama oynuyordu adeta. Sıradan günlere oranla renkler daha parlak görünüyor, kokular daha bir çekiyordu insanı. Pancho kokuyu içine çekmek için gözlerini kapattı, işte yosun tutmuş rutubet ile karışık elma kokuları! Geyik John önden sıçrayarak gitti. Gençliğin enerjisi ve uzun bacaklar onu ormanın kıyısına getirmişti, çitlerin görüş alanı içerisinde, orada öyle heykel gibi dikiliyor ve diğerlerinin ona yetişmesi için bekliyordu. Kedi ve domuz ağaçların arasından çıktılar fakat ağırlıklarından ötürü çiti göremediler.

"John, neredesin?" Pancho çalılıkların arasına bakınıyordu. "Nerede şu geyik?"

"Böö!" John domuzun kulağına yüksek sesle fısıldadı.

John kıpırdamadan hareketsizce öyle bir duruyordu ki onu fark etmeden hemen yanından geçtiler. Sabo yakınlardaki bir çalılığa atladı. Sinirleri hâlâ çok hassastı; geyik fütursuzca konuşuyordu.

"Hadi, korkak kedi" diye dil döküyordu John, "Benim, John."

Sabo umursamazmış gibi gözükerek gizlice sıvıştı fakat boynundaki tüyler havaya kalkmıştı. "Gördünüz mü?" dedi geyik, "çitler orada." Ufak hayvanların çok uzun olan çitleri görebilmesi için biraz yakınlaşması gerekiyordu. Biraz tamirata ihtiyacı olan çitler, her iki yönde göz alabildiğine uzanıyordu. Dere, ahşap rayların altından akıyor ve geniş bir bahçenin içerisinden dolana dolana gidiyordu.

Hayvanlar baktıkları her yerde meyve ve yemiş ağaçları görüyorlardı: elmalar, armutlar, şeftaliler, kirazlar, cevizler, bademler, fındıklar ve Pancho'nun ismini bilmediği diğer meyveler... Çitlerden farklı olarak, bu ağaçlar hiçbir şey istemiyordu; sanki kuş sütüyle beslenmişler ve bu yüzden bereketle meyve vermişlerdi. Çitlerin yanındaki birkaç elma ağacının dalları yabani bölgeye uzanıyordu.

Burası John'un meyveleri aldığı yerdi. "Fakat" dikkatli bir şekilde açıkladı, "sadece yere düşmesi kaydıyla."

"Annen çok ahlaklı bir çocuk yetiştirmiş" diyerek iltifatta bulundu Pancho ona, "fakat elmaların yerde ya da dalda olmasının ne önemi var ki? Er ya da geç hepsi yere düşecek. Şimdi yerde beş on elma var. Muhtemelen yarın beş on tane daha düşecek yere fakat onları toplamak için biz burada olmayacağız. Eğer onları toplarsak sadece yarının elmalarını toplamış olacağız ve onları yere düşmelerinin doğuracağı ezikten çürükten kurtaracağız."

Pancho yere bir örtü serdi ve elmaları üzerine yerleştirmeye başladı. Sabo ağaca tırmandı ve dalları salladı, elmalar yere yağmur gibi yağıyordu. Pancho elleriyle toplasa bu kadar hızlı toplayamazdı.

“Sanırım haklısın, kısa süre sonra o elmalar yere düşecek. Ama yine de çitleri geçmememiz gerekiyor” dedi John elmaları toplamaya yardım ederken.

“Elbette, haklısın, burada çok fazla elma var. Ancak, armut, kiraz ya da fındık toplamak istiyorsak… “ o konuşmayı sürdürürken domuz neredeyse onların tadına bakacaktı. “Çitleri geçmekten başka çaremiz yok.”

Elmaları çarçabuk topladılar. Örtü tamamen dolduğunda Pancho onu üstünkörü bağladı ve çalılıkların arasına sakladı. Sonra da üç hayvan kırmızı sulu elmalardan yiyebildiği kadar yediler. Yere attıkları çöpler çoktan karıncalarla kaplanmıştı bile.

Ucu bucağı görünmeyen çitlere tepeden bakarken, Pancho düşüncelere daldı. “Vay be, bu çiftlik ne kadar da büyük, sizce de öyle değil mi?”

“Kocaman, muazzam!” dedi John. “Dere çiftlikten geçiyor. Çiti diğer tarafta derenin çıktığı yere kadar takip ettim. Epey uzak.” Sonra hiç beklenmedik bir anda ekledi, “Ben hayatımda hiç armut yemedim.”

Tüm gençler anne babalarının onlar üzerinde kurduğu tahakküme karşı çıkmaya çalışırlar. John da bir istisna değildi. Ancak Pancho arkasında öfkeli bir geyik bırakmak istemiyordu. “Bu dünyada taze bir armut kadar güzel bir şey yoktur. Sen burada kal, gelirken sana bir tane getireceğim.”

Kedi ve domuz çitlerin arasından kaydı ve meyve ormanında yavaşça yürüdü. Ağaçlar bölüm bölüm düzenlenmişti, armutlara ulaşmaları için birçok elma ve şeftali ağacını geçmeleri gerekiyordu. Bu çiftlikte yere düşmüş meyve yok gibiydi. Armut ağacı olabileceğini düşündükleri bir ağacı seçtiler. Sabo ağaca tırmandı.

“Kendimiz için de bir çift armut alabiliriz” dedi Pancho, Sabo ağır sarı aksesuarlarıyla oynarken. Burnunun dibinde, yuvarlanan armudun üstünde turuncu tüylü bir pati

belirdiğinde dört bir yana yuvarlanan armutları toplama mücadelesi veriyordu. Pancho ona gülümseyerek bakan büyük ama anaç bir golden retriever gördüğünde elinde olmadan geriye sıçradı. Golden, kedinin ürkmüş gözlerini ve domuzun geri geri giderken armut ağacına tosladığını görünce çoğunlukla gazete alma pozisyonunda yaptığı gibi itaatkar bir şekilde çömeldi. Tuhaf bir şekilde, bu vücut dili işe yaradı ve köpek konuşmaya başladı, "Sizi incitmeyeceğim, korkmayın. İstediğiniz bir şey var mı?"

Pancho'daki korkunun yerini suçluluk duygusu almıştı; Sabo ağaçtan kayarak düştü, görülmemeyi umuyordu. Bu noktada inandırıcı bir yalan uydurmak çok zordu. İfade etmekte zorlanıyordu. Armutları tuttu ve süklüm püklüm bir vaziyette gülümsedi.

"Oh!" dedi köpek, "Bu yıl armutlar çok lezzetli. Bilirsiniz, dünyada iyi bir armuttan daha güzel bir şey yoktur." Pancho, köpeğin sadece dakikalar önce söylediği bir şeyin aynısını söylemesinin ne kadar hayret verici bir şey olduğunu söylüyordu ki köpeğin onların konuşmalarına kulak misafir olmuş olabileceği aklına geldi. "Bu armutlar için çok üzgünüm, lütfen onları geri alın." Pancho onları yaslanmakta olan köpeğe sunmuştu.

"Oh, çok saçma, ısrar ediyorum lütfen onları alın. Küçük dostunuz bugüne kadar hiç armudun tadına bakmamış. Benim adım Goldie ve siz bizim çiftliğimizde misafirsiniz. Neye ihtiyacınız varsa lütfen giderin."

"İhtiyaç" kelimesi Pancho'nun canını sıkmıştı. Bu kelime bir zarurete işaret ediyordu ancak onun durumunda elmalar söz konusu olduğunda ihtiyaç sonuna kadar doğru bir ifade olmasına rağmen armutlar için çok da geçerli değildi. "Çok teşekkür ediyorum, dostumuz John ilk armudunu yediği için çok mutlu olacak. Benim adım Pancho ve bu..." Ağaç gövdesinin ardından onları gözetleyen

kediye bakınıyordu. Onu baş işaretiyle çağırırken ekledi "...Sabo."

Çit yönünde yavaşça ilerlemeye başladılar. Diğer tarafta gezinen genç geyik köpeğin geldiğini görünce yine o heykel duruşuna geçti. Goldie ağzında dikkatle bir armut taşıyordu, o denli nazikti ki armudun derisi bozulmamıştı. Onu yere koydu ve burnuyla çitin altından John'a doğru itti. Geyik ilk ısırığını almadan evvel kuruması için meyveyi otlara yuvarladı. İlk ısırıkta aşk gibiydi, armudu hemen yalayıp yuttu, armudun ne çöpü kalmıştı ne de başka bir şeyi.

"Burada daha çok var" dedi Goldie, kendi için tuttuklarını yere bırakmasını işaret ederek.

"Bunlar inanılmaz, olağanüstü, yediğim en güzel şey!" John henüz çok gençti, tadına bakmadığı o kadar çok şey vardı ki...

"Ve geyiklerin sıhhati için çok önemli" dedi Goldie.

Pancho şimdi çitin emniyetli tarafında biraz daha cesur görünüyordu. "Çiftliğin efendisi onun meyvelerini yabani hayvanlara vermenizi onaylıyor mu?"

Goldie gülümsedi, domuza, kediye ve yavru geyiğe baktı. "Benim için çok da yabani görünmüyorsunuz." Kederli bir şekilde başını salladı. "Bizim efendimiz yok."

"Gerçekten mi?" diye sordu Pancho, "Yani çiftlikte hiç insan yok mu?"

"Hayır, artık yok. Bir zamanlar burada insanlar vardı ancak önce biri sonra da diğeri öldü. Bu uzun bir hikaye." Konuyu değiştirmişti. "Çiftliği görmek ister misiniz? Size etrafı gezdireceğim."

Pancho Sabo'ya baktı, omuzlarını silkiyordu. Sonra her ikisi John'a baktılar. "John iyi bir çocuktur" dedi Pancho, "annesi onun çitleri aşmasını ve vurulmasını istemiyor."

"Onu anlayabiliyorum" dedi Goldie John'a. "Annene karşı çıkmanı istemiyorum. Ben de bir zamanlar anney-

dim. Fakat bu çiftlikte hiç silah yok. Hemen yanda ya da birçok diğer çiftlikte silahların olduğunu söyleyebilirim fakat bu çiftlikte tamamıyla güvendesin. Fakat yine de neyin doğru olduğuna karar verecek olan sensin."

John annesinin kurallarını düşündü. Bir de Mağara Kampı'ndaki hayvanların, kuralların ve liderlerin gereksizliğine dair söylediği şeyleri düşündü. "Ben bir bireyim. Benim kurallarım ve liderlerim yok. Ben bugün adımı bile değiştirdim. Hiç silah olmadığını söylüyorsanız... Hadi gidelim!" John çitin diğer tarafına atlarken aslında ergenliğe de adım atıyordu.

Diğerleri onu izliyordu. Goldie ve Pancho yan yana yürüyorlar, Kedi Sabo ise onları takip ediyordu. Sabo'nun tuhaf köpeklerle dolaşma gibi alışkanlıkları yoktu, bu köpek çok tatlı olsa bile. Daha sonra üzülmektense tedbirli olmak iyidir, diye düşünüyordu. Ne var ki John seke seke önden gidiyor, özel bir gezintiyle çok da ilgili gibi görünmüyordu. Heyecanına bakılırsa bu çitleri aşmayı çok uzun zamandır istediği söylenebilirdi. Türlü türlü meyve veren pek çok ağacın ve henüz meyve veremeyecek kadar genç fidanların olduğu arazilerden geçiyorlardı. "Biz bunları iki ay önce diktik" dedi Goldie. "Epey iyi durumdalar."

"Onları kim dikti?" diye sordu Pancho, "Köpekler mi?"

"Hayır." Goldie gülümsedi, sanki o gülümseme yüzünden hiç gitmiyormuş gibi görünüyordu. "Çoğunlukla atlar ve keçiler. Meyveye gerçekten çok düşkünler. Fakat, elbette hepimiz yardım ettik."

Hayvanların, ağaçların arasından çıktıklarında gördükleri manzara karşısında, nefesleri kesilmişti. Önlerindeki çayırlar göz alabildiğine uzanıyor ve usul usul salınıyorlardı. Yeşil çayırlar, papatyalar ve karahindibalarla ışıldıyordu. Dere, çiçeklerin arasından geçiyordu. Büyük taş parçaları ve söğüt ağaçları kimi yerlerde dereyi kesin-

tiye uğratıyordu. Gürbüz oğlak ve kuzular topuklarını yere vuruyor, bahçenin gölgeliklerinden öğleden sonra güneşine çıkan Goldie ve misafirlere el sallıyorlardı. Pancho'nun gözleri yaşlarla dolmuştu. Bu onun hayallerindeki çiftlikti, bu onun eski çiftliğinde gerçekleştirmeyi umduğu şeydi. Sabo bile etkilenmiş görünüyordu. O da bir çiftlikte doğmuştu.

"Ne güzel bir çayır!" diye mırladı, bu büyü altında, gün ışığında kelebekleri kovalıyordu. John diğer gençlerle birlikte hoplayıp sıçrıyordu; onlarla çok kısa bir süre içinde adeta kırk yıllık dost gibi olmuşlardı. Onun ilgisini çeken mekanın yeniliğiydi, geçmişe duyulan özlem değil. Pancho Goldie'ye döndü ve neredeyse yalvardı, "Bunun nasıl başardığınızı bana anlatmalısınız. Burası nasıl bu kadar güzel bir yer olabildi? Bu çiftliği nasıl yaptığınızı bana anlatmalısın, lütfen."

"Bu uzun bir hikaye" dedi yine.

"Bunu dinlemeyi gerçekten çok istiyorum" diye rica etti Pancho. Böylelikle dere kenarındaki bir söğüt ağacının altına oturdular ve hindibaları suya atarlarken Goldie hikayesine başladı. Pancho büyülenmiş gibi oturuyordu, zihninde fikirler fırıl fırıl dönüyordu.

"Çiftliği biz kurmadık, çiftlik daha hiçbirimiz doğmamışken de vardı. İnsan kardeşimiz olan Margaret burada doğdu, onun annesi de. Ben doğduğumda Margaret yaşlanmıştı. Kocası meşe ağacının altına gömülmüştü ve bizden başka konuşacak kimsesi yoktu. Sonra hastalandı, evde yatağa mahkum oldu. Çiftliğin günlük işlerine el süremiyordu ve biz hepimiz ona bağımlıydık." Goldie hafifçe dalgalanan suya bakıyor ve anılarında kaybolmuş gibi görünüyordu. "Sonra bir gün biri çıktı, yaşamım üzerine yemin ettiğim için bunu sana asla söyleyemem ama birisi çıktı ve dedi ki, 'Hadi bu işi kendimiz halledelim' ve bu, hepimize o kadar

doğru ve uygun geldi ki... Bunu elbette Margaret'a yardım etmek için yaptık ama tabii ki aynı zamanda kendimize de yardım etmek için yaptık; çünkü bu işler yapılmasaydı açlıktan ölecektik." Pancho'ya baktı ve golden retriever'lara özgü bir gülüşle güldü. "Doğruyu söylemek gerekirse yaptıklarımız kolay ve eğlenceliydi. Aslında bu yeri nasıl işleteceğimizi zaten bildiğimizi fark ettik, günlük işler yapmasını biliyorduk ve aslında birçok şeyi de epey geliştirdik. Bazı şeyleri değiştirmeye başlamıştık."

Goldie bir anne bıldırcının ve civcivlerinin çayırlarda koşturmasını seyretmek üzere durmuştu. Gözleri onlarla ilgileniyor ama onları hiç takip etmiyor da gibiydi. Pancho onun hikayesinden büyülenmişti, köpeği tekrar konuya çekmek istiyordu. "Ne gibi değişiklikler?"

"Yani" Goldie dikkatini toplamak için uğraşıyordu, "özellikle hatırladığım bir iyileşme var: Margaret biz hayvanları dışarda tutmak için mutfak bahçesini her zaman çitlerle çevirirdi fakat sebzeleri korumak için böcekler, salyangozlar ve sümüklü böcekler ile mücadele etmek için epey vakit harcıyordu. Hastalandıktan sonra bahçeyle biz ilgilenirken ördekler iyi bir öneride bulundu. Salyangoz yemeyi seviyorlardı, bunu yaparlarken küçük bitkilere basmamak için dikkatli olacaklardı. Bu hepimizin hoşuna gitmişti ve şimdi o arazi parçasından çoğunlukla o ördekler sorumlu."

Sabo çekirgeleri kovalamayı bıraktı ve kestirmeye karar verdi. Hikayeyi dinlemek için yanlarına kıvrıldı.

"Margaret öldüğünde, çiftliği işletme konusunda epey yol kat etmiştik. İşler üzerinde daha fazla düşündükçe çiftliği daha güzel bir yer haline getirdiğimizi gördük. Her bir hayvanın farklı yeteneklerini birleştirdiğimizde çok da fazla çalışmış olmuyorduk aslında!"

Pancho araya girdi. "Bu nasıl oldu? Bizim çiftlikte de bunun tam tersi oldu!"

Köpek durdu ve düşündü. “Bu toprağımızın büyüsünden olabilir. Bazıları Margaret’ın yerde gömülü olmasının ürünlerimizin bereketini artırdığını düşünüyor fakat bence aramızdaki yoldaşlık ruhu bu bereketi yaratıyor.”

Pancho, buranın verimli, olağanüstü bir arazi olduğunu kabul ediyor ancak bunun arkasında bir büyünün olduğuna inanmıyordu. “Yoldaşlık ruhu?” Bu kavramın ekonomiyle bağlantısından çok emin olmayarak sordu.

“Bilirsin işte, birbirimiz için uğraşmak” diye basitçe cevapladı Goldie.

“Peki ya lideriniz?” diye sordu Pancho. “O nasıl biri?”

“Lider mi?” Goldie biraz düşündü. “Aslında Margaret bizim için bir tür liderdi fakat öldü.” Omuz silkmişti, “Bu lider meselesi hiçbir zaman gündemimizde olmadı.”

Pancho kaşlarını kaldırmıştı. “Fakat burada her şey o kadar düzenli ki... Kim yapıyor bunları?”

“Bu hiç sorun olmadı, her şeyi kendimiz organize ediyoruz.” Goldie açıklamaktan yorulmuştu. O açıkladıkça Pancho yeni sorular soruyordu, “Bakın kim geliyor! Carlos ve Juanita. Onlar ilginizi çok çekecek. Onlar eski ülkelerinde özgürlük savaşçılarıydı.” Pancho çayırın öte yakasından onlara doğru yaklaşmakta olan tuhaf hayvanlara baktı. Şişman tüylü keçilere benziyorlardı.

“Onlar ne?”

“Kendilerine lama diyorlar. Bana İspanyolca öğretiyorlar.” Goldie kuyruğunu sallamaya başlamıştı. “Hola, amigolar.”

“*Buenas tardes*, Goldie” dedi karamel renkli gözleri olan lama.

“Bu Pancho, bu da Sabo.” Köpek adı anıldığında gözleri henüz açılmış olan kediyi gösteriyordu ve “orada çayırın aşağısındaki genç geyik ise John.”

“Ben Juanita ve bu da Carlos. Siz de ormanın koruyucuları olmalısınız. Sizin hakkınızda çok şey duyduk.”

Pancho şaşırmış gözüküyordu; çünkü bu mesele Goldie ile sohbetinin bir parçası olmamıştı henüz. "Bizim hakkımızda bir şeyler mi duydunuz?" Pancho omuz silken Sabo'ya bakıyordu.

"İletişim kuşlarınız geçenlerde olmuş bir kasırga hakkında konuşuyorlardı. Maymun da sizinle geldi mi? Onunla görüşmeyi umuyorduk." Böylece Bonkers hayvanlar dünyasında ünlü oluvermişti.

"Hayır, o bugün gelmedi. Belki başka bir zaman ya da dilerseniz bizi Mağara Kampı'nda ziyarete gelebilirsiniz."

Pancho sadece nazik olmaya çalışıyordu ama lamalar gitmeye hazırdı.

"Çok eğleneceğiz!" Juanita'nın yumuşak aksanı Pancho'ya çok uzaklarda bir yeri hatırlatmıştı.

"Carlos, paketleri alır mısın lütfen?" Carlos kabarık beyaz kafasını sallamış ve ahır olması gereken bir yere doğru dönmüş, hızlı adımlarla koşmuştu. "Göstermiş olduğunuz yiğitliği takip ediyoruz ve davanızı destekliyoruz. Goldie, lütfen..."

"Senin için mısırları sulamamı ister misin?" Goldie, Juanita'nın cümlesini tamamlamıştı.

"Evet, neden olmasın?"

Carlos iki renkli dokuma paketi kapıp geldi.

"Elimiz boş gidemeyiz. Pancho, sence ne götürmeliyiz? Meyve ve fındığa ne dersin?"

"Harika!" Gülümsüyordu domuz, birden gökyüzünde güneşin alçaldığını fark etti. "Sanırım bir an evvel yola çıkmalıyız. Fakat hâlâ çiftliğin geri kalanını göremedik."

"Ne güzel işte geri gelmek için bir sebebiniz var artık." Goldie ve lamalar torbayı en iyi meyvelerle doldurdular.

Pancho sessizce fısıldadı, "Biraz boş yer bırakın. Çitin dışında zaten bir yığın elmamız var."

"Oh, onları en üste sallayacağız" dedi Juanita. "Carlos o kadar güçlü ki bir çanta elmayı taşımak ona vız gelir."

Carlos utanmıştı fakat bu, bir taraftan da hoşuna gitmişti; hâlâ sesi çıkmıyordu. Pancho Geyik John'a ıslık çaldı, gelmesi için işaret gönderdi. Domuzların ıslık çalmadığını düşünmeyin, bazıları çalabiliyor, hatta çok yüksek sesle. John buradan ayrılmak istemiyordu fakat lamaları ve meyveleri görünce fikrini değiştirdi. Boynunun etrafında sallanan parlak anahtar ile Mağara Kampı'na giden yolda ona kılavuzluk etti.

7

Sırtlarında hediyelerle döndüklerinde, hayvanlar kahraman gibi karşılanmışlardı. Meyveler palamut köfteleriyle servis edilince daha bir leziz oldu ve sincaplar değerli fındıkları daha sonra yemek üzere sakladılar. John yeni adını açıkladı ve anahtarını arkadaşlarına gösterdi. Annesi hiçbir şey sormadı, ve tabii ki ona çitten geçme hikayesi de anlatılmadı. Carlos ve Juanita Bonkers'a eski yurtlarına ilişkin hikayeleri anlatırlarken kampın merkezine geçtiler. Pancho Bonkers'in lamaların anlattığı egzotik yerlerde daha önce bulunduğu konusunda epey şüpheliydi ama Bonkers her zaman olduğu gibi sohbeti kendi hikayesine çekmişti. Carlos bile Bonkers onlara yağmur ormanının yıkımını anlattığında heyecanlanmıştı.

Riff Raff herkesin ormanı korumaya birlikte gitmesi gerektiğini düşünüyordu fakat Juanita oranın oldukça uzak olduğunu söyledi. Ne var ki bir gün o ve Carlos oraya dönmek isteyeceklerdi.

Mağara Kampı'ndaki hayvanlara göre, lamalar dünya zevklerine son derece düşkün ve çok seyahat eden tipler-

di. Pancho, onların dünya ve onun olanakları hakkındaki etraflı bilgilerinden epey etkilenmişti. Kısa bir süre öncesine kadar Pancho doğduğu çiftliğin dışına pek çıkmamıştı. Şimdi ormanda dolaşıyor, bugün olduğu gibi başka bir çiftliği ziyaret ediyor, kendini özgür ve macera aşkıyla dolu hissediyordu. Juanita ve Carlos'un tuhaf hayvanların bulunduğu yabancı toprakları, dünyanın en büyük nehri hakkında konuştuklarını dinlerken evrenin genişlediğini ve kendisinin bu evrende gittikçe küçüldüğünü hissediyordu. İçinde çeşitli duyguların çarpışmasını hissedebiliyordu: bir tarafta birçok macera ve sorunlarıyla çok büyük bir dünya, diğer tarafta küçük, etkisiz ve tecrübesiz bir domuz Pancho.

Judi onun gruptan koptuğunu hissetti ve yanına oturdu. "Lamalar harika" dedi. "Bir gruba yeni bir enerji almak her zaman iyi gelir. Sizin şu küçük gezintinizden beri Sabo çok daha iyi görünüyor. Hey, Pancho, sen iyi misin?"

Pancho, gözünü çimenlere dikmiş bir vaziyette bakıyordu. "Birden kendimi çok çaresiz ve yitik hissetmeye başladım" dedi. "Dünyada yapılması gereken çok daha fazla şey olduğunu biliyorum. Kim bilir benim henüz farkında olamadığım daha neler neler var. Hepsini yapamayacağımı hissediyorum hatta nereden başlayacağımı bile bilemiyorum!"

Judi onun bu durumuna biraz şaşırmıştı. "Sanki dünyadaki tek hayvanmışsın gibi elbette hepsiyle baş edemezsin. Bu çok egoistçe olur." Domuzun uzun burnuna baktı. "Nereden başlayacağını bilmiyorsun da ne demek? Zaten başladın, burada önemli bir şeyler yapıyoruz, senin önceki çiftliğin de önemli bir adımdı. Sadece adımlar atmaya devam et, hepsi bu. Ve diğerlerinin de adımlar atmasını sağlayalım seninle birlikte."

Konuyu değiştirmişti. "Belki de lamalar yarınki orman eylemine katılmak isteyeceklerdir. Onlara sorsak mı?"

Domuz yarınki eylemden yeni haberdar oluyordu. “Hangi eylem? Nereye gidiyoruz?”

“Geçen sefer gittiğimiz yere tekrar gidiyoruz! Yeni teçhizat getirmişler gibi görünüyor. Blackstone ve Hamilton tüm ağaç kesme planı için bir toplanma bölgesi kurulduğunu söylüyor.”

“Tavşanların plan hakkında nasıl haberi oluyor ki?” Pancho olan bitenin dışında kalmaktan nefret ediyordu.

“Mavi çantada onlara verdiğin kağıtlar” diye açıkladı Judi, “her şey onun içindeydi, onların söylediğine göre.”

“Oh!” Pancho şimdi kendisini olayın daha da içinde hissediyordu. “Yarın gideceksek eğer bir toplantı yapmamız gerekmez mi?”

“Zaten bir tane yaptık. Sen ve Sabo burada değildiniz. Sanırım sen yine Güvenlik, Sabo da Medya grubunda.”

“Ne! Ben Güvenlik’te olmak istemiyorum. Ben Sabotaj’da olmak istiyorum!”

Pancho yavru bir domuz gibi hareket etmeye başlamıştı. Tepiniyor, ağlıyor, sızlıyordu. “Hey, herkes Sabotaj’da olmak istiyor ve sen burada değildin. Ayrıca, Güvenlik de önemli, hele ki bir haftada aynı noktaya iki kere çarptığını düşünürsek.”

“Haklısın, Judi, diğerlerine de bir şans vereceğim, en azından eyleme yakın olacağım.” Pancho elinden gelenin en iyisini yapmaya karar verdi. Bonkers’ın bakışlarına yakalanmadan önce Güvenlik’teki diğer hayvanlarla kaydını yaptırmak üzereydi.

“Tahmin et ne oldu, lamalar da yarın bizimle birlikte geliyorlar. Sabotaj’da olacaklar ve bize bazı yeni teknikler gösterecekler!” Bonkers’ın ağzı kulaklarına varıyordu ve Judi de onun ifadesini tekrarlıyordu.

“Bu müthiş bir haber. Aramıza hoş geldiniz!” Juanita ve Carlos’a doğru bağırdı. Pancho’nun gözleri ay parçası yü-

zünde çizgi çizgi olmuştu. Bu lamaların Mağara Kampı'na hiç gelmemiş olmalarını diliyordu fakat şikayet etmek boşunaydı; çünkü onları kendisi davet etmişti.

Daha önceki eylemde olduğu gibi gelecek sabah için yapılan hazırlıklar neredeyse aynıydı, iki büyük farklılığı saymazsak. Bu sefer çok fazla alet vardı ve içerisine alet koymak için iki büyük çantası olan iki güçlü lama vardı. Yeni yoldaşlarının insanı hayrete düşüren ağır ve hantal yükleri kayalı, dar patikalarda taşıyabilme yetisi beklenmedik bir şanstı. Fındık kaplarını bellerine bağlamışlardı, yürüyüşün sonuna doğru sincaplardan bazıları Carlos'un sırtında bir gezinti yapmışlardı. Tex ve Mex bile bu sefer gelmeye karar vermişlerdi, yemek grubu olmadan yalnız kalmak istemiyorlardı. Süratli ve daha az yorucu bir seyahat yapmışlardı. Geçici kamplarında bir strateji toplantısı için zamanları olmuştu.

Ağaç kesim alanı üzerinde gün boyu gözlem yapan kuşlar epey bilgi toplamışlardı. Gün boyunca orada pek çok insan vardı fakat şimdi çoğu gitmiş, geride sadece iki muhafız bırakmışlardı. Şirket pek çok yeni makine almıştı ancak yeni bir römork yoktu, belki sadece şimdilik böyleydi. Muhafızlar küçük bir çadır kurmuş ve akşam yemeklerini pişirmek üzere ateş yakmışlardı.

"Hava karardıktan sonra da ateşi yakmaya devam ederlerse bizi görecekler" dedi Carlos büyülenmiş gruba. "Ve muhtemelen muhafızlardan biri yatarken diğeri etrafı gözetlemeye devam edecek."

"Onları korkutsak..." diye sordu Red. Pejmürde kılıklı tombul ayı başıyla onayladı.

"Muhakkak silahları vardır." Pancho ayılara hatırlattı. "Silahları olduğu gerçeğini unutmamalıyız."

Birden kuzgun Quoth dramatik bir giriş yaparak havalandı. Soluksuz kalmıştı, belki de ilgi uyandırmak için öyle

duruyordu. Herkesin ilgisini çektikten sonra haberleri vermeye başladı, "Bir köpekleri var!"

Halkadaki hayvanlar o kadar sessizdi ki yere bir fındık düşse duyulabilirdi. Aslında, gümüş renkli sincap haberleri duyduğunda bir çanta fındığı yere düşürmüştü.

"Ne tür bir köpek bu?" diye sordu Juanita.

"Şivava değil!" diye espri yaptı kuzgun. "Büyük. Çok büyük ve saldırgan, işte böyle bir tür!"

Hayvanlar önce bir dakika kadar sessizce düşündü, sonra da *Herkes İçin Fındık* grubundan üç sincap öne atıldı.

"Köpekler ne yemeyi sever?" diye sordu gümüşi olan.

"Sincapları!" diyerek viyakladı kuzgun, "ve tavşanları ve domuzları ve geyikleri ve kuşları. Onları akşam yemeğine çağıramayız!"

Herkes nazik sincaplara ve onların masum zihinlerine gülüyordu. "Belki de onların sevebileceği bir şeyler bulabiliriz" dedi Mac, şef aşçı sincap, "Onları ilaçla uyutabiliriz. Aslında, hepsini ilaçla uyutabiliriz." Bunu söyledikten sonra, sincaplar kamp için akşam yemeği hazırlamak üzere işlerine döndüler.

Hayvanlar bu öneri karşısında afallamışlardı. Yemek hazırlayan sincapları seyrediyorlardı, herkesin zihninden aynı düşünce geçiyordu. İstisnasız her biri sincapların yaptığı yemeklere güvenirdi. Hiç kimse yiyeceklerin içine ilaç katılabileceğini düşünmemişti.

Mac tüm gözlerin üstünde olduğunu hissetti ve konuşmaya başladı, "Hey, rahat olun, bu sadece bir fikirdi" ve sonra, biraz da savunmaya geçerek, "hiçbiriniz bizim yemeklerimizden mide fesadı geçirmediniz." Hayvanlar bu hatalı ifadeye gülmüşlerdi. "Hiç kimse hastalanmadı ya da başka bir şey olmadı." Mac gücenmişti, Red onun lehine konuşuyordu.

"Mac, sen ve ekibin harika işler çıkarıyorsunuz ve gerçekten yaptığınız işi takdir ediyoruz, değil mi?" Söylediklerini samimiyetle onaylayan topluluğa döndü.

"Ve senin önerin, daha önce bunu hiç düşünmemiştik fakat işe yarayabilir."

Mischief ve Bandit başlarıyla onayladı. Aslında, üzerinde daha fazla düşününce, bu fikri daha çok benimsediler.

"Aklında ne var, Mac?" diye sordu Red.

"Emin değilim, fakat orman her türlü şeyi yapabileceğin farklı türde bitkilerle dolu: seni uyutabilir, halüsinasyon gördürebilir, hatta öldürebilir." Yumuşak sesli sincap bir taraftan konuşuyor, diğer taraftan palamutları kırıyordu. Hayvanlar da başlarıyla onaylıyorlardı. Hepsi de birtakım tehlikeli bitkiler olduğunun farkındaydı. Çok küçük yaşlardan beri onlara dokunmamaları öğretilmişti.

Sincap devam etti: "Flora ve ben bitki uzmanlarıyız, biliyorsun, uyutucu bir içki yapabiliriz." Halkayı oluşturan topluluğa ve kabarık tüylü Flora'ya baktı.

"Günebakanlar şu sıralar çiçek açıyor" diye ekledi, "bu da onları bulmamızı kolaylaştırır."

"Eğer onların bu iksiri içmesini sağlayabilirsek, insanlar ve köpekler tüm eylem sırasında uykuya dalabilir." Mac gülümsedi, ortaya attığı fikirden gurur duyuyordu.

"Bu tehlikeli olabilir ancak uyku ilacını onların yemeğine katabiliriz." dedi Mischief, Riff Raff'e gülüyorken patilerini ovuşturuyordu.

"Amigolar" Carlos konuşmaya başlamıştı, "Eğer öldürülme riskini alacaksak ki alacağız; çünkü onların silahları var, muhafızları zehirlemeliyiz, gece boyunca uyutmak bir işe yaramaz."

"Evet, onlar düşmanlarımız" Juanita ekledi. "Hayatta kaldıkları sürece onlarla hep mücadele etmek zorunda kalacağız."

"Silahlarıyla bizi vurmakta hiç tereddüt etmeyeceklerdir." Pancho lamalarla aynı fikirdeydi, "fakat köpek ne olacak? Onun bir düşman olduğundan nasıl emin olabiliriz ki? Belki de sadece onların bir kölesi."

"Bazı köpekler çok iyi." Sabo ekledi, ama sonra neden bir köpeği savunduğunu merak etti.

"Tamam, köpeği uyuşturalım ama insanları öldürelim" diye bağırdı Bandit.

Judi öne atıldı. "Bu şiddet bizim aleyhimize dönecek. Ayrıca, belki de insan muhafızlar da şirketin köleleridir?"

"Onlarla konuşabileceğimizi ve bizim tarafımıza geçmeleri için onları ikna edebileceğimizi mi söylemek istiyorsun yani?" Pancho homurdandı. "Komik! İnsanlar kötüdür."

"Tamamıyla aynı fikirdeyim" dedi Juanita, "Bencillik onların doğasında var. Keşke farklı türlü olabilseydi."

"Ama yine de" Judi ayağa kalkmıştı, "onların seviyesine inemeyiz. Aramızdaki fark ne? Hayvanlar bundan çok daha iyisini yapabilir!"

Bu sefer de Judi'nin önerisi öne çıkmıştı. Hayvanlar, uyku haplarının en iyisi olacağına karar verdiler. Flora ve Mac kökleri zehir yapımında kullanılacak çiçek açmış bitkiyi bulmak üzere koşuşturuyordu. Araştırmak için çok fazla vakitleri yoktu, fakat insanları sakinleştirmeye yetecek bir kök bulmuşlardı. Köpeğe halüsinasyon etkisi yaratacak bir mantar vereceklerdi. En nihayetinde, köpeğin silahı yoktu.

Pancho bir kütüğün üstüne oturmuştu, düşünceler zihninde dolanıyordu. Daha önce birini zehirlemeyi düşündüğü hiç olmamıştı. Savaş ateşinde ölmek bir şeydi fakat bu önceden planlanmış ilaç ona biraz korkakça hissettiriyordu. Soğukkanlı bir cinayete karşı olmalarına memnundu. Fakat o aslında insan hayatının hayvan hayatı kadar değerli olduğu düşüncesini hiç dikkate almamıştı. Dünyaya gel-

diklerinden beri insanlar hayvanlar için sorun üretmekten başka bir şey yapmadı. "Ve insanlar çiftlik hayvanlarının toplu kıyımını hiç düşünmediler." Pancho düşüncelerini kendine haklı göstermeye çalışıyordu. "Peki, biz neden tüm işleri ormanı korumak olan iki insanı düşüneceğiz?" Hâlâ, bir süre sonra başka bir canlının, insan bile olsa, acı çekmesini seyretmekten kaçınacaktı. Bu şekilde eylemlerinde biraz asil hissedebilirlerdi.

Bandit ve Rascal tehlikeli görev için gönüllü oldular. Rascal, en hızlı koşan hayvan, kesim bölgesi boyunca koşacaktı. Böylece köpek onu kovalayacaktı. Sonra Bandit koşacak ve yiyecek kutusundaki uyku ilacını ateşin üstüne düşürecekti. Köpek Rascal'a yaklaşınca köpeğin büyülü mantarını düşürecek ve köpek onu yiyecekti. Sonra da ilacın etkisini göstermesini bekleyeceklerdi.

Mac kıymanın içine sakladığı mantarla çok özel bir palamut köftesi yapmıştı. Fazladan tuz bile eklemişti; çünkü köpekler tuzlu yiyecekleri çok severler. Sonra uyku ilacını bir yaprağa sarmıştı. "Hâlâ tencerede yaprağa sarılıyken yere bırak onu" diye açıkladı Bandit'e.

Hayvanların çoğu gitmeye ve seyretmeye karar verdi fakat Sabo ve Judi çakallarla, şimdi Dere Kampı dedikleri yerde kalmıştı.

Planları göründüğü kadar kusursuz değildi. Sabotajcılar tepeyi aşıp da kesim bölgesine indiklerinde bir sorunları olduğunu fark ettiler. Henüz hava kararmamıştı ancak muhafızlar yemeklerini yemeye başlamışlardı ve köpek görünürlerde yoktu.

"Acele etmek zorundayız, umarım ikinci porsiyonlarını da yerler. Hadi gidin! Acele edin!" Carlos ısrar ediyordu.

Rascal ona bakıyordu. "Fakat köpeğin nerede olduğunu bilmiyorum."

"O seni bulacak, merak etme. Köfteyi aldın mı?"

Riff Raff teşvik edici görünmeye çalışıyordu. “Hazır mısın, Bandit?” Rakunlar başlarıyla onayladılar, kalpleri çarpıyordu. Rascal derin bir nefes aldı ve ağaç kesim bölgesine doğru koştu. Teçhizatın çevresinde zikzaklar çiziyordu, adamların hemen yanı başından geçti, fakat görünürlerde hiç köpek yoktu.

Adamlar onun etrafta koştuğunu gördüler ve biri diğerine dedi ki “Hey, bu rakun ne yapıyor? Epey tuhaf davranıyor. Sence kudurmuş olabilir mi?” Hayvanlar tabii ki adamların söylediklerini işitemiyordu fakat adamlardan birinin çadırdan bir tüfek aldığını görmüşlerdi. Rascal ileri geri koşmaya devam ediyordu, köpeği arıyordu.

Tüfek atışının sesi nihayet yeni bir iş makinesine zincirlenmiş dobermanı uykusundan uyandırmıştı. İlk kurşun Rascal’ı ıskalamıştı fakat ikincisi isabet etti. Kurşun çarptığında rakun havaya uçmuş ve çalılıklara yığılmıştı.

Riff Raff hiç düşünmeden koştu ve köpeğin peşinden kaçmakta olan Rascal’ın kenetlenmiş patisinden köfteyi yakaladı. Vızıldayan mermilerin arasından, yiyeceği köpeğin yüzüne salladı ve kesim alanının diğer tarafındaki güvenli bölgeye atladı. “Bunu tam tersinden yaptık” diye düşündü. Bir taraftan da, uyku ilacını taşırken vurulmuş olan Bandit’in bedeninden mermiyi çıkarmak üzere hızla ve öfkeyle koşuyordu. Dikkat dağıtma yöntemi işe yaramıştı. Şimdi tüm adamların silahları dışardaydı ve Riff Raff’i gizlice takip ediyorlardı. Güveç tenceresinin altını söndürmeye çalışan Bandit’i fark etmemişlerdi. Riff Raff arka bacağından vurulmuştu ve çalılıklara koşmuştu. Mischief, silahlı adamların dikkatini dağıtmak için onun yerini almıştı.

Pancho patisini başını koydu. “Oh hayır, eğer dikkat etmezsek geride hiç rakun kalmayacak.“ Takibi izleyen ve köfteden aldığı ısırıklar arasında havlayan köpeğe bakıyordu. Bandit tenceredeki yaprakta sarılı olan ilacı düşürdü ve diğer yöne koştu fakat Mischief arkadaşının güvende

olduğundan emin değildi. Rakun atış poligonundaki bir ördek gibi ileri geri koştu. "Çalılar Mischief, çalılar" diyordu Pancho fısıldayarak.

Birden muhafızlar arkalarından taş sağanağına tutuldular. Sesleri duyunca arkalarına döndüler ve taşlara ateş etmeye başladılar. Red uzun patisini çalılıktan uzattı ve Mischief'i yakaladı ve onu güvenli bölgeye çekti. Pancho taşların geldiği bölgeye baktığında lamaların diğer hayvanlara katılmak üzere sessizce gittiklerini gördü.

"Şu insanlar tüm bu hareketlilikten sonra keşke acıksalar" dedi Mischief, hâlâ adrenalin pompalıyordu. Öyle de görünüyorlardı. Muhafızlar tencerenin altının söndüğünü fark etmediler. Güveçlerindeki yaprağı da görmediler; şu çılgın rakun hakkında konuşmakla çok meşguldüler.

"Bir rakuna başka bir rakun hakkında bir şeyler anlatacaklarını sanma" diye düşündü Bandit. Konuşmalarını duyacak kadar yakındı. Güveçlerini yerken adamlar rakunu birkaç defa vurduklarına yemin ediyorlardı. Kesim alanında, hayvanlar Rascal'ın bedeni etrafında toplanmışlardı. Red onu bir kolundan, yaralı Riff Raff de diğer kolundan tutmuş; onu Dere Kampı'na taşımışlardı. Hava kararırken diğer hayvanlar kesim alanını seyrediyor ve ilaçların faaliyete geçmesini bekliyorlardı.

Dere Kampı'nda silah atışları, trajediyi önceden haber vermişti. Iskalayan pek çok silah atışı olmuştu. Red rakunları taşıyordu. Sabo soğukkanlılığını kaybetmişti. Depresyonu nüksetmiş, bir ağaca tırmanmış ve gecenin geri kalanını orada saklanarak geçirmişti. "Plan düşündüğümüz gibi işlemedi" dedi Red kederle. Gerisini Judi ve sincaplara bıraktı. Riff Raff'in yarasını sardıktan ve Rascal'ın bedenini vedalaşmak üzere yatırdıktan sonra her şeyin sona ermesi için beklediler.

Riff Raff onlara, "Bundan sonra kötü bir şey olacağını sanmıyorum, sadece sabotaj" dedi ve uyuyakaldı. Fakat

sincaplar Riff Raff'ın çok feci yaralandığını ve henüz ormandan çıkamadığını biliyorlardı. Gece daha yeni başlamıştı ve birçok şey yolunda gitmeyebilirdi.

Doberman, tuhaf davranmaya başlamıştı. Kuyruğunu yakalıyor, sırtı üstünde yuvarlanıyor ve aniden hiçbir sebep yokken havlıyordu. Adamlar gözlerini zorlukla açabiliyordu. Bir tanesi daha fazla dayanamadı ve ateşin yanına kıvrılıp uykuya daldı. Diğeri de tüfeği dizinde, bir kayaya yaslandı. Uyanık kalmaya çalışıyordu fakat ilaç galip çıkmıştı. Başı omzuna düşmüş, soluğu yavaşlamıştı.

Ortada hiçbir sebep yokken köpek büyük bir çukur kazmaya başladı. Güneş batmış, gökyüzü turuncudan siyaha dönmüştü. İzlemeye devam etmek için Pancho bulunduğu noktada ayağa kalktı. Pejmürde kılıklı ayının gerçekten uykuya dalıp dalmadıklarını kontrol etmek için adamları dürttüğünü gördü.

Hava kararmıştı, göz gözü görmüyordu, en azından domuz için öyleydi. "Bu yüzden kendimi emniyette hissetmiyorum" diye düşündü. Sonra hassas burnu bir koku aldı. "İnsanlar" diye fısıldadı Geyik John'a. "Kokularını alabiliyorum."

John sessizce Red'in karşısına geçti. "İnsanlar! Pancho kokularını alıyor" diye fısıldadı.

Red etrafa bakındı fakat hiçbir şey göremedi ve fısıldadı, "büyük olasılıkla şu aşağıdaki iki adamın kokusudur." John mesajı domuza iletti, domuz tereddütlüydü.

"Belki de öyledir" diye düşündü, "fakat koku yakınlardan geliyor eminim" buna rağmen hâlâ hiçbir şey yoktu görünürlerde ve az sonra koku belirsizleşti.

Sabotaj grubundaki hayvanlar aşağıda, yeni aletleriyle sıkı bir çalışmaya koyulmuşlardı. Muhtemelen ayın görünmediği karanlık bir gece olduğu için fazla gürültü çıkarıyorlardı. Makineler yere vurdukça gümbürtü çıkıyordu. Bonkers anahtarlarını farklı makinelerde denedi. Pancho ona

bunun işe yaramayacağını, yeni makinelerin yeni anahtarlara ihtiyacı olduğunu söylediyse de maymun dinlemedi, denemeye devam etti. Yeni bir damperli kamyonun koltuğuna çıktı ve eski anahtar çalışmayınca sinirlendi. Tokmaklarla ve anahtarlarla oynamaya başladı. Tokmaklardan birini hızla ittirince kamyonun önünde iki ışık huzmesi çıktı ve kesim bölgesini aydınlattı. Işık Mischief, Juanita ve Red bir tarafta, üç insanı da diğer tarafta yakalamıştı. Herkes donakalmıştı.

Mischief aklı başına gelince karanlığa doğru koştu. Juanita ve Red başka bir şeyi fark etmişti. Red elinde İngiliz anahtarını tutuyordu, insanlar da ellerini tutuyorlardı, onların da ellerinde İngiliz anahtarları vardı. Juanita insanlardan pek korkmazdı, o yüzden konuşmaya o başladı: "Siz de kimsiniz?"

"Biz çevre aktivistleriyiz. Ağaçları kesecek makineleri durdurmak için buradayız." Genç sakallı adam hiç kimseyi korkutmamak için usulca konuşuyordu ya da belki de ondan sadece bir adım ötedeki büyük ayıya güven vermek için böyle konuşuyordu.

"Buraya ilk biz geldik" diye homurdandı Red. "Bunu yapmaya hazırız."

"Birkaç gece önce bunu yapan sizler miydiniz? Gerçekten büyük iş başardınız." Diğer tiz sesli konuşuyordu, muhtemelen bu bir kadındı.

Bonkers kabinden sahne ışığına atladı. "Damperli kamyonu uçuruma süren bendim." Göğsü kabarmıştı ve birazdan diğer hayvanlar da ışıkta toplandılar. Onların ne denli kalabalık olduğunu görünce insanlar geri çekildiler.

Pancho'nun başı çatlıyordu. Uzaktan, hayvanların insanlarla neden konuştuğunu merak ediyordu. Onlara ya saldırmalıydın ya da onlardan kaçmalıydın!

"Orada sizden kaç kişi var?" diye sordu Red.

"Bizden sadece beş kişi" dedi kadın, iki adam aydınlan-

mış bölgeye adım atarken. “Daha fazla kişi var ama bu gece burada değiller.”

Juanita sökme işinin ne kadar zor olacağını fark etmişti. “Siz insanlar makineleri yok etmek için bir plan yaptınız mı?” diye sordu ve Red ona kızgın bir bakış fırlattı.

“Evet, onları havaya uçuracağız” diye cevapladı sakallı adam, cebindeki dinamitleri işaret ediyordu.

“Evet! Evet! Evet!” bağırıyordu Bonkers.

“Hayır! Hayır! Hayır!” diye düşündü Pancho.

“Bu yangın çıkartmaz mı?” Soru Geyik John’dan gelmişti.

“Başta gaz tanklarını boşaltırsak, yangın çıkartmayacaktır muhtemelen” diye cevapladı adam.

“Tamam, haydi yapalım öyleyse!” dedi Bonkers.

“Tamam” dedi hayvanların her biri.

Pancho kendisini daha fazla sıkamayacaktı. “Hayır” diye bağırdı bulunduğu yerden. “Bu insanlarla konuşmayı bırakın. Onlar düşmanımız. Bu bir hile. Hayvanlar zarar görecek bu işin sonunda.”

Hayvanlar dinliyor ve destek olmaya başlıyordu ki Juanita Pancho’ya bağırdı, “Bence sorun yok. Bu gece aynı taraftayız.”

“Bu doğru” diye bağırdı adam. “Söz veriyorum, hiçbir hayvanın kılına zarar gelmeyecek.”

Pancho beklediği desteği görememişti, sarsılmıştı. Belli ki herkes makinelerin parçalara ayrıldığını görmek istiyordu. Bu onların güvenliği ya da prensipleri pahasına da olsa.

Birkaç gece önceki patlamalardan sonra şirket daha çok makineyle geri gelmişti. Doberman bulutlarla kaplanmış aya karşı ulumaya başladığında, Red köpeğin bağlanmamış olabileceğini ve Dere Kampı’na doğru ilerleyebileceğini düşündü. Kendine gelene kadar yeniden bağlanmış olması gerekiyordu. Maalesef Red, köpeği Sabo’nun sak-

landığı ağaca bağladı ki bu Sabo'nun tedirginliğini iyice artırmıştı.

Dinamitleme sırasında Pancho kendi mekanında kalmıştı. Hayvanların hepsi uçan metallerden uzak durmaları konusunda uyarılmışlardı. İlk birkaç patlama nispeten küçük ama heyecan vericiydi. Herkes dikkatli olmaya çalışıyordu, Pancho tüm çekincelerini neredeyse geri almıştı. Makineler tamamen tahrip edilmişti. Çabuk ve kolay olmuştu; hatta bazıları için epey eğlenceli olduğu bile söylenebilir.

Büyük kamyonu patlatmak için fazladan dinamite ihtiyaçları vardı. Uzun siyah sakallı adam yakıt deposundan gazı boşaltmış ve fünyeyi ateşlemişti. Tüm çevreciler destek veriyordu ama yeterli değildi. Hiç kimse bu kamyonun ikinci bir tankının olduğunu bilmiyordu.

Büyük patlama, metal parçalarının umduklarından daha geniş bir alanda yayılmasına neden oldu. Siyah sakallı adam kamyonun havaya fırlattığı kaporta yüzünden ölmüştü. Pek çok hayvan yaralanmış ama içlerinden biri, Geyik John, bir motor parçası yüzünden ölmüştü.

Ateş bir zamanlar kamyon olan enkazı yutmuş ve dökülen gazolinin izlerini sürerek zemine yayılmaya başlamıştı. Herkesin çabucak güvenli bir yere geçmesi gerekiyordu. Pejmürde kılıklı ayı taşıyabildiği kadar çok yaralı hayvanı çekip çıkarmıştı. Alevler ilaç verilmiş muhafızın yattığı çadıra sıçramış fakat o uyanmamıştı. Kurşunlar, kutunun içinde patladığında fişek gibi ses çıkarıyorlardı. Diğer muhafız ise havada uçuşan mermiler tarafından vurulmuş ve ölmüştü.

Carlos diğer tarafta görünüp yardım teklif ettiğinde hayvanlar ölmüş arkadaşları için çabalıyorlardı. Sıklıkla taşıdığı paketler gibi, bedeni kürkünün üzerine yayılmıştı. Carlos insanları Dere Kampı'na göndermişti. Pancho, bu defa haklı çıkmaktan nefret ediyordu.

8

O gece bir zafer partisi yapılmadı. Dere Kampı sakinleri fısıltıyla konuşuyor, birbirlerine sarılıyor ve ağlıyorlardı. Pancho her yerde ve herkese, kamplarında insanların bulunmasına karşı çıktığını söylüyordu. Ancak insanlar henüz kamptan ayrılabilecek durumda değillerdi. Biri ölmüş, ikisi yaralanmış ve diğerlerine ise korkudan neredeyse felç inmişti. Muhafızlara ilaç verildiği ve ateşte cayır cayır yandıkları haberi kaldırabilecekleri bir yük değildi.

"Hiç kimse sizi tanımıyor" dedi kadın hayvanlara.

"Yaptığınız her şeyi bizden bilecekler. Muhafızların bedenlerini bulduklarında bizleri katil olmakla itham edecekler ve hiç kimse hakikate inanmayacak."

"Saklanmanıza yardımcı olabiliriz" dedi Judi üzgün bir şekilde.

Pancho Judi'yi kolundan tuttu ve sıktı. "İnsanları Mağara Kampı'na götüremezsin!"

"Saklanabilecekleri pek çok yer var. Kolumu sıkmayı bırak, Pancho. Kendine gel!" Judi yorulmuştu, herkes yorulmuştu. "Bu insanlar bizimle savaştılar ve bizimle öldü-

ler. Bizim için hayatlarına tehlikeye attılar. Sadece insan oldukları için onlara önyargıyla yaklaşamayız."

"Onlarla işbirliği yaparsak, sonunda onlar gibi olup çıkacağız."

"Onların bize benzemeyeceğini nerden biliyorsun?" diye yanıtladı Judi.

"İnançlarımız o denli zayıf ki soğuk algınlığına yakalanırmışız gibi insan davranışlarına yenik düşeceğimizi mi düşünüyorsun yani?"

Pancho birlikte plan yapan hayvanları ve insanları bir köşede tiksinerek seyrediyordu. Bir felaketi marazi bir merakla seyredermiş gibi bekliyor ve dinliyordu. İçi boş bir ağaç gerekli durumlarda topluluk üyelerinin iletişim kurabilmesi için bir mesaj merkezi olarak seçilmişti. Mağaraya yakın bir noktada insanlar bir müddet saklanabileceklerdi. Kuşlar hayvanlara durumu bildirmek için gönderilecek; sincaplar yemek konusunda yardımcı olacaklardı.

Pancho ayıların mezar kazmakta olduğu çayırlara gitti ve onlara yardım etmeye başladı. Çukur kazma konusunda domuzlar ayılardan daha yeteneklidir. Fiziksel aktivite Pancho'nun zihnini boşaltmasına yardımcı olmuştu. Sanki çiftlikteki tüm işi gücü yapılan işleri denetlemek değil de ekip biçmekmiş gibi çiftlik hatıralarını romantize etmeye başlamıştı. Bir insan için mezar kazmaktansa tarla açmak için toprağı kazmayı tercih ederdi. "Ben bir çiftlik domuzuyum" diye düşündü, "vahşi bir domuz değilim. Bu savaşın mutlu bir sonla biteceğini düşünmüyorum. Ve şimdi de insanlar işimize burunlarını soktular."

Ayağının üzerindeki toprağı silkeledi ve ayılarla birlikte son halini almış mezara bakmak için geri durdu. İnsanlar ölülerini toprağın altına gömmüşlerdi. Pancho bunun tuhaf bir âdet olduğunu düşündü. Hayvanlar sevdiklerinin ölü bedenlerini yaşam döngüsünün bir parçası ve cömert

bir davranış biçimi olarak, yemeleri için diğer hayvanlara bırakıyorlardı. “Hiç fark etmez” diyerek omuz silkti Pancho. “Nasıl olsa kurtçuklardan kaçamazlar, fakat yine de bu çok bencilce, çok insanca...”

İnsanlar arkadaşlarının bedenini insanların kazdığı deliğe yatırdılar. Rascal ve Geyik John dere kıyısındaki çimenlerle kaplı arazi parçasının üzerine bırakıldı. Herkes izlemek ve ağlamak üzere etraflarında toplandı. Bazı konuşmalar yapıldı fakat bunların hepsi de sönük, zorla yapılan konuşmalardı. Pancho boynundaki anahtarı aldı ve John’un bedeninin üzerine koydu. Bonkers bir İngiliz anahtarını Rascal’a verdi ve insanlar ölü bir adamın eline bir fotoğraf iliştirdiler. Mezarı önce toprakla, sonra da çimen ve yapraklarla örtüler. Hiçbir işaret konulmamıştı; arayanlar orada bir mezar olduğunu asla anlayamayacaklardı. Herkes bir şarkı söylüyor, elele tutuşuyordu fakat kısa bir süre sonra hayatın gerçekleri karşılarına dikilecekti. Hiç kimse ne olduğunuz henüz tam olarak anlayamamıştı.

Kamp ateşi o gece zayıf ve titrekti. Hiç kimsenin şarkı söyleyesi yoktu fakat Tex ve Mex hayvanları ve insanları bir hikaye anlatmak üzere bir araya getirdiler.

Sabo, yapıştığı ağaç dalından dinliyordu, aşağıda bulunan zincirlenmiş köpek yüzünden ağaçtan inemiyordu. Pancho, ayıların arkasında yalnız oturuyor, bu yüzden insanları göremiyordu. Ne yazık ki siyah kürkler de hikaye anlatıcılarını görmesini engelliyordu. Gözlerini kapattı ve dinledi, çakalın hikayesinde onu iyi hissettirecek bir şeylerin olmasını ümit ediyordu. Ama yoktu.

Sakin, kimsesiz sesiyle, Mex konuşmaya başladı:

“Hayat tehlikeler ve zor seçimlerle dolu” dedi çakal. “Vahşi yaşamın parçası olan tüm hayvanlar bunu çok erken yaşlarda öğrenirler: şu mantarları yeme, avcılardan kaç, eğer ayağın bir tuzağa takılırsa...”

"Çiğneyerek parçala" diyordu hayvanlar monoton bir sesle ezberlerinden.

"Ya çiğneyip parçalamalısın ya da başına gelecek çok daha korkunç bir kadere razı olmak zorundasın. Bunlar hayatın gerçekleri. Dünya bazen çok acımasız olabiliyor, zaman zaman başına gelen her şeyin adaletsiz olduğunu düşünebiliyor ve yaşayan tüm canlıların ölmesi gerektiğine inanabiliyorsun." dedi çakal ve sopayla ateşi karıştırdı. "Bazı şeyler değişemezken bazıları değişebiliyor. Hayat yeterince zor. Değiştirebileceğimiz şeyleri değiştirmek, dünyayı daha güzel, daha adil ve daha üretken bir yer haline getirebilmek için beraber çalışmalıyız. Bu kamptaki herkes hayatın gerçeklerini çok iyi bilir ve her birimiz daha iyi bir geleceğin hayalini kurarız."

Hayvanlar yavaşça başlarını salladı. Mex herkesi düşüncelere salmıştı. Kara kara düşünmeye başlamışlardı. "Umarım haklısındır" diye geveledi ağzında Red. "Bir hikaye dinleyeceğimizi sanıyordum."

"Bir hikaye dinleyeceksiniz" dedi Mex kendini savunurcasına. "Ve ben her zaman haklıyımdır." Elindeki çubuğun alev almış tarafını havada dalgalandırıyordu. "Hepimiz, bu insanlar bile, şirketin neden durdurulması gerektiğini anlıyoruz. Nerede bir kötülük görsek onu sona erdirmek görevimizdir. Sessiz kalmak, şirketin suçuna ortak olmak demektir. Bugün bizi saf ve temiz dürtüler harekete geçirdi. İyi niyetle eyleme geçtik. Ancak ne yapalım ki kader bize oyununu oynadı. Sonuçları öngörmek zordu. Peki denedik de hata mı ettik? Bazıları evet diyecek, fakat ben her zaman doğru olan şeyi denemek zorunda olduğumuzu söylüyorum." Çakal onu dinleyen kitleye bakıyordu, hepsi gözlerini yere indirmişti. Konuyu değiştirme zamanı gelmişti.

Sözü Tex devralmıştı. "İnsanlar her zaman bir düşünme faaliyeti içerisindeler, fikir üretmeyi seviyorlar. Bazı

fikirler vardır ki yola başlarken büyüktürler ama sonunda değerlerinden o kadar çok şey kaybederler ki un ufak olurlar: 'Dünya düzdür ve su üzerinde yeteri kadar yol aldığında dünyanın kıyısından düşersin.' gibi. Ama bazı fikirler vardır ki yola başlarken pek küçüktürler ama sonunda devleşirler. Bir şirket yapma fikri işte bu ikinci gruba giriyor. Yola küçük başladı ama hâlâ büyümeye devam ediyor."

"Fikir kötü bir niyetle başladı. 'Bir işte tüm kayıpları en aza indirerek nasıl en fazla kârı elde edebiliriz?' sorusu açgözlü bir soruydu. 'Bir taraftan suç işlerken hukuken sorumluluk almaktan nasıl kaçabiliriz?' sorusu kötü insanları düşündürüyordu."

"Birlik olan insanların pek akıllı olduğu söylenemezdi, bu zalimce fikrin ortaya çıkması için onların içinden bir grup insanın epey kafa yorması gerekmişti. 'Gözlerin kesilmiş olduğu maskeler yapacağız. Maskelerimizi giydiğimizde kendimizi olmayacağız, hep birlikte bambaşka bir şey olacağız. Bir şirket olacağız. Maskelerimizi çıkardığımızda yine kendimiz olacağız. Maskelerimizi giydiğimizde yaptığımız her şey şirketler tarafından yapılmıştır ve maskeleri çıkardığımızda, bundan sorumlu tutulamayız. Buradaki fikir, uygun olduğu müddetçe maskeleri giymeyi ve çıkartmayı sürdürmek."

"Şimdi siz belki de bu aptalca fikrin asla işe yaramayacağını düşünüyorsunuz. Hayvanların ve diğer insanların sahtekarlığa alet edilen maskelerin arkasındaki hakikati göreceğini düşünüyorsunuz. Fakat öyle olmadı, tıpkı Kralın Yeni Kıyafetleri gibi, hiç kimsenin ağzından tek bir söz çıkmadı."

"Kötü adamlar maskelerini taktılar. 'Biz şimdi şirketiz,' dediler. 'Hadi biraz para kazanalım!' Şirket gemilerle okyanus ötesinden altın getirmeye karar verdi. Bu tehlikeli ve riskli bir işti fakat kâr potansiyeli çok yüksekti. Şirket, mas-

kelerini takmış tüccarlar, beş gemi satın almak için borç aldılar ve deniz ötesinden altınları gidip getirmek için onları yola saldılar. Gemilerden dördü altınlarla tıka basa dolu bir vaziyette geri döndü. Şirket altınları topladıktan sonra maske takan adamlar arasında paylaştırdı. Sonra kötü adamlar maskelerini çıkardılar ve altın çuvallarını evlerine götürdüler. Beşinci gemi denizde kaybolmuş, kasırgaların ya da korsanların kurbanı olmuştu."

"Adamlar, gemi ve altınları almak üzere ödünç para veren adamların iddialarına yanıt vermek için maskelerini tekrar geçirdiler yüzlerine. 'Bu beş gemi için bize borçlusunuz, siz bize sadece dördü için ödeme yaptınız.' Borç veren adamlar yakınıyordu."

"Şirketin maskeleri yanıtladı, 'Beşinci gemi taşıdığı altın yüküyle birlikte kayboldu. Bu nedenle size verecek hiç paramız yok.'

"Peki, bu dört geminin getirdiği altınlar ne olacak? Bu miktar beşinci gemi için ödemeniz gereken paradan çok daha fazlası eder.' diyerek akıl yürütüyordu tefeciler."

"Hiç paramız yok. Şirket iflas etti" dedi maskeli adamlar maskelerini çıkartıp sözleşmeyi parçalara ayırırken. 'Biz sadece şimdi bireyleriz, şirketi temsil etmiyoruz. Şirket öldü ve hiç para yok, bu yüzden bizden alabileceğiniz hiçbir şey yok.' Kötü adamlar altın yığınlarının saklı olduğu evlerine doğru yöneldiler."

"Borç para veren adamların başka seçeneği yoktu. Krediyi alan şirketti ve şirket iflas etmişti. Şirketin daha önceki sahiplerinin çok zengin olması şirketin verecek parası olduğu anlamına gelmiyordu."

"Bu hiç adil değil" dedi Red, "Değil mi?"

"Hayır, hiç adil değil, fakat bu hukuka uygun." Devam etti çakal. "Peki, sizce daha sonra ne oldu? Kredi veren ve para kaybeden adamların bunun adil olmadığı şeklinde

şikayet edebileceğini düşünebilirsiniz. Şirket fikrine son verme talebini dile getireceklerini düşünmüş olabilirsiniz mesela." Hayvanlar başlarını evet dercesine salladılar fakat Tex başını sallayarak "hayır" dedi. 'Umulanın tam tersi oldu. Para kaybeden adamlar bir araya geldiler ve kendilerine kağıttan bazı maskeler yaptılar. Onlar uyanık iş adamlarıydılar ve bu şirket maskelerini giyme olayında büyük paralar kazandıracak bir fikrin saklı olduğunu görebiliyorlardı. Çok kısa bir süre sonra tüm varlıklı adamlar bu maskelerden yaptılar. Tıpkı bazı maskeler gibi bu maskeler insanların gerçek kimliğini saklamıyordu. Onlar sadece numara yapıyorlardı ve herkes maskeler bir adamın suratındayken o adam borçlarından ya da işlemiş olduğu suçların sorumluluğundan hemencecik sıyrılabiliyormuş gibi davranma konusunda hemfikir oldu."

"İnsanlar arasında böyle bir işbirliğini pek sık göremezsin, özellikle de varlıklı olanlar arasında, fakat hepsi de bu maske fikrinin onların hayallerine giden yolu açtığı konusunda hemfikir oldular. İlk olarak hayvanlar ve yoksul insanlar bu maske oyununa pek ilgi göstermediler. Neden ilgilensinler ki? Borç verecek paraları yoktu, okyanus ötesinden gelecek altınları yoktu, saklayacak paraları yoktu. Hayır, onlar sadece dibe batan gemilerde denizci, çöken maden ocaklarında madenci, şirketlerin ürünlerini toplarken zehir püskürten tarla işçileriydiler. Fakat felaketler patlak verip de işçiler yaralandığında ya da öldürüldüğünde, şirket sahipleri maskelerini çıkardı ve gözden kayboldular."

"Bu gerçekten beni deli ediyor" dedi Bonkers ayağa fırlarken. "Nasıl oluyor da bu kadar acımasız olabiliyorlar?"

"Çok daha kötü bir şey var. Biliyor musunuz?" diye havladı Mex. "Şirketlerin kârları özelleştirilmiştir. Bu şu anlama geliyor: maskeli her bir adam kârları kendi hane-

lerinde saklı tutabilir. Buna karşın zararlar ise kamusallaştırılmıştır. Bu da şu anlama geliyor: yoksul hayvanlar şirketler kârlarını kaybetmesin diye zararı kendi ceplerinden ödüyorlar. Yoksullar, zenginlerin kandırma, soyup soğana çevirme ve sömürme ayrıcalığının sürdürülmesinin faturasını ödüyor."

Bonkers öfkeliydi. "Bizim ne tür bir enayi olduğumuzu düşünüyor bunlar? Hayvanlar neden bu yapılanları onların yanına kâr bırakıyor?"

"Hayvanlar ve yoksul insanlar bu büyümekte olan şirketlerle nasıl başa çıkacaklarını bilemiyorlar. Bir taraftan şirketler işçilere yaşamlarını sürdürmeleri için gerekli olan işleri ve yetersiz maaşları sağlıyor. Diğer taraftan da, bir sorun çıkar çıkmaz, ki sorunların kaynağı çoğu zaman şirketlerin ihmalidir, bunlar işe yaramaz bir yığın kağıt olup çıkıyorlar."

Şirketler gittikçe daha da büyüyor, birbirlerini yutuyor, daha güçlü yeni ittifaklar kuruyor, ticaretteki tüm hisseyi kendine mal ediyorlar. Kağıttan maske yığınları en varlıklı adamların masalarını kapladı. Hükümet, mahkemeler, ordu hepsi korkudan onların talepleri karşısında sindi. 'Daha çok vergi kesintisi, daha çok bedelsiz arazi istiyoruz! Bizim için sendikaları dağıtın, tek bir kuruş ödemeden bırakın tüm ağaçları keselim!' diye haykırıyordu maskeli adamlar. Ve tüm dünya onlara boyun eğiyordu. Şirketler istedikleri her şeyi elde ediyordu." Çakal Tex nefes almak üzere durdu. Patisini Mex'e doğru salladı hikayeyi toparlaması için.

"Doğadaki herhangi bir şey büyümeye başladığında ne zaman durması gerektiğini bilir. Bir sincap hiçbir zaman bir ayı kadar büyümez. Bir papatya hiçbir zaman bir servi ağacı kadar büyümez. Devasa bir servi ağacı bile sonsuza kadar büyümez. Ne zaman duracağını bilir. Doğadaki bir

şey kontrolünü kaybetmiş bir şekilde büyüyor ve durmuyorsa o kanser olmuş demektir. Ve kansere yakalandığında başımıza ne geleceğini hepimiz biliriz. Onunla başa çıkmazsan ölürsün."

"Şirketler çığırından çıkmış bir kanser gibi, her geçen gün daha da büyüyor. Onları durdurma konusunda daha çok vakit kaybedersek hayatta kalma şansımız gittikçe azalacak." Mex gözleri fal taşı gibi açılmış hayvanlara ve insanlara bakıyordu. "Ayağında büyümekte olan bir kanser varsa, büyümeye devam ediyor ve bacağına tırmanıyorsa... Biliyorum dehşet verici, acı verici ve korkunç fakat hayatta kalmak istiyorsanız ne yapmanız gerekiyor?"

"Onu kemirmemiz" diye yanıtladılar.

* * *

Gün ağarmadan evvel hareket yeniden başladı. Kamp çabucak dağılmıştı. İnsanlar bir yerlere sığınmıştı; Pancho nerede olduklarıyla ilgilenmiyordu. Sanki gece gelen bir cerrah, kalbini yerinden çıkarmış gibi hissediyordu.

Sabo yavaşça ağaçtan sürünerek indi ve Pancho'ya katıldı. "Çiftliğe gitmek istiyorum" dedi.

"Eski çiftliğimize mi? Yapamayız" dedi Pancho monoton bir ses tonuyla.

"Hayır, eski çiftlik değil, elma çiftliğine. Benimle gel" diye yalvarıyordu Sabo.

"Evet, tamam, gidelim." dedi coşkusuz bir şekilde. Belki de bu çok iyi bir fikirdi, bilmiyordu ama en azından bu da bir şeydi.

Yeni uyanmış doberman tamamıyla şaşkındı. Tek seçeneğinin, birkaç süslü tavşanın ona sundukları olduğuna inanmıyordu. Huzur içinde kendi yoluna gitmeyi tercih etti. Politik fikirleri yoktu, sadece kendine verilen emirleri

yerine getiriyordu. Onu zincirlerinden kurtardılar ve kahvaltı için yiyecek bir şeyler verdiler. Doberman, yemeden önce büyük bir şüpheyle ona verilenleri uzun uzun koklamıştı. Ayrılacağı için huzursuzdu, verilen zararın kontrol edileceği sonra da ortadan kaybolunacağı söylenmişti ona.

"Tenceredeki fasulyeleri yeme." diyerek bir daha dönmemek üzere aceleyle ilerlerken uyarıyordu tavşanları.

Pancho ve Sabo palamut lapası yemekte olan bir hayvan topluluğuna katıldı ve yanlarına oturdu. Öylesine bir şeyler söylemiş olmak için konuştu: "Sabo ile komşu çiftliklerin bazılarında keşif yapmak üzere tura çıkıyoruz."

Hiç kimse inanmamıştı buna. Juanita, "Oh, güzel siz..."

Pancho onunla aynı anda, "...ekinleri sulayacağız."

"Elbette, sorun yok" diyerek yanıtladı. "Yani geri dönmeyeceksiniz?"

"Hemen değil" dedi, "ama herkese bizden selam söyleyin ve maceralarımızı anlatmayı unutmayın."

Judi Pancho'yu bir kenara çekti. "Üzgün olduğunu biliyorum, kusura bakma dün gece biraz terstim. Bana kızma."

"Aslında pek kızgın değilim" dedi ona sarılırken. "Bazen çok fazla eğilip bükülürsem kırılacakmışım gibi hissediyorum."

Judi gülümsüyordu. "Kırılmazsın ama dans etmeye başlayabilirsin!"

O da gülümsüyordu; sandığından daha kolay geliyordu kulağına. "Sabo gitmek istiyor ve sanırım bu bana da iyi gelecek."

Judi başını salladı, gözlerini hiç ayırmadan uzun uzadıya ona baktı. "Düşmanımın düşmanı dostumdur" dedi.

Pancho ona boş gözlerle bakıyordu.

"Bu bir bulmaca değil" diye takıldı. "Zafere ancak bu şekilde ulaşabiliriz." Pancho zihnini araladı ve Judi ayağını kapıya dayadı. "Baksana" dedi, "Ormanın düşmanı kim?"

“İnsanlar” cevabını verdi Pancho.

“Pek öyle sayılmaz” dedi Judi. “Dün gece bizimle savaşanların insanlar olduğunu söyleyemem, hatta ağaçları kesenlerin bile insanlar olduğunu söyleyemem. Ormanın gerçek düşmanı, bu yıkımlardan kâr elde eden şirketlerdir. Sadece birkaç insan... Bu da diğer insanların çoğunu bizim için potansiyel arkadaş yapıyor.”

“Muhafızlar...” Merak ediyordu Pancho. “Onlar da potansiyel arkadaş mı?”

“Potansiyelleri vardı fakat yola gelmeleri için epey çabalamak gerekiyor.” diyerek kabul etmişti Judi. “Ben sadece ortaya bir teori atıyorum, üzerine düşünmek için bir teori sadece.”

“Düşmanımın düşmanı dostumdur” diye tekrarlıyordu Pancho. “Bunun üstüne düşüneceğim.”

“Hadi gidelim.” Mızmızlanıyordu Sabo. “Hoşçakal Judi, umarım yine görüşebiliriz.”

“Temas halinde kalalım” dedi. Kedi ve domuz dere boyunca uzaklaşırken Judi onlara arkalarından el sallıyordu.

9

Su, taşlı derenin üzerinde gürüldeyerek akıyordu. Günün aydınlığı kuşlara ötmeleri için ilham veriyor, böcekler mırıldanıyordu. Kedi her zaman olduğu gibi yavaşça yürüdü ancak başı sallanıyor ve kuyruğu yerde sürünüyordu. Pancho tabiatın verdiği sabah konserinden habersiz yürüdü. Dereye dalıp çıkan enerjik bir yusufçuğun vızıltısı tıpkı bir dişçinin matkabı gibi beyninde zonkluyordu.

Düşünceler arasında kaybolmuş bir vaziyetteyken dere kıyısında tökezlediler. Hiç konuşmadılar, söyleyecek bir şey yoktu.

Pancho Sabo'ya baktı. Yeni bir depresyon kapıda diye düşündü. Belki bu defa ben de ona katılırım.

Fakat Pancho depresyona girmek için gereğinden çok öfkeliydi. Tüm bu değişimin parçası gibi görünen şiddete öfkeliydi. İnsanların orman muhafızlarına dahil olmasına ve hayatın planladıkları gibi gitmemesine öfkeliydi.

Etraftakilere çok fazla dikkat etmeden derenin kıyısını yaklaşık bir saat kadar izlediler. Bu takip derenin çeşitli kollara ayrıldığı yol ayrımına dek sürdü. Kedi durdu, iki su-

yoluna tıpkı bir zombi gibi gözünü dikmiş bakıyordu. Hafif bir esinti başladı ve derenin suyu ters yöne doğru akmaya başladı; hangisinin asıl akıntı olduğunu tahmin etmek zordu. Pancho son seyahatlerinde böyle bir yol ayrımı olduğunu hatırlamıyordu fakat o zaman onlar John'u, zavallı Geyik John'u takip ediyorlardı.

Sessizliği domuz bozdu. "Muhtemelen onlar da aynı yerde duracaklar" dedi Sabo'ya. "Bu taraftan mı?" Çamurlu ayağıyla sağ tarafı işaret ediyordu. Kedi omuzlarını silkti ve Pancho'nun ardından gitti. Bir anda çok gevezeleşmişti. "Eminim kısa bir süre sonra orada olacağız. O elmaları yemek için sabırsızlanıyorum. Çiftliğin geri kalanını görebileceğiz. Eminim müthiş bir yerdir."

Yürürlerken, Pancho çiftliğe dair düşler kuruyordu, Sabo ise yeniden canlanma belirtileri göstermeye başlamıştı. Henüz ağzından tek bir kelime çıkmış değildi fakat kuyruğu artık yerlerde sürünmüyordu. Çok yakına gelmeye cesaret etmiş bir kelebeği ezmişti. Tüm bunlara bakarak onun daha iyi hissettiği söylenebilirdi. Etraftakiler onlara çok tanıdık gelmiyordu ancak Pancho yine de çok emin değildi; çünkü daha önce çiftlikte sadece bir kere bulunmuştu. Kısa bir süre derenin kollarından birini izlemeyi sürdürdüler, daha sonra rüzgar bir anda yön değiştirdi. Domuz ve kedinin hassas burunları dikkat kesildi, "Köpekler!" İkisi de aynı anda bağırdı fakat ikinci kere nefes almadan evvel rüzgar yeniden yön değiştirdi. Şimdi sadece yoncaların kokusunu alabiliyorlardı.

"Bu Goldie olamaz" dedi Pancho. "Çok kuvvetli bir koku."

"Dikkat et" diyerek uyardı Sabo.

Pancho onaylarcasına kafayı salladı fakat koku gitmişti, su boyunca yürüdüler. Derenin suları epey yoğun bir çalılığa doğru gidiyor, suların akışı ağırlaşıyordu. "Sır-

tıma çık" dedi Pancho. "Derenin içinden gitmek daha kolay olacak."

Sabo sırtına çıkıp, pençeleriyle sıkıca tutunduktan sonra, çalılıkların arasından geçen suda yürüdüler. Domuzların kaygan taşların üzerinde rahatlıkla yürüdüğü söylenemez ama çok geçmeden düzlüğe çıkmışlardı. Mümkün görünen bir anda Sabo Pancho'nun sırtından toprağın güvenli kollarına atladı. Atlarken domuzun beyaz derisinde pembe çizikler bırakmıştı. Pancho bundan bir ders çıkarmıştı: bir daha asla Sabo'yu sırtında taşımamalıydı. Yaralarını ferahlatmak üzere suyun içine kıvrılıp yatmıştı.

"Bu da nedir?" diyerek sordu yüksek sesle. Fakat hiç kimseden yanıt alamayacağını kestirebiliyordu; çünkü onun ne olduğunu çok iyi biliyordu. Suyun içinden sırılsıklam olmuş bir karton kutu çıkardı, üzerinde '9 mm mühimmat' yazıyordu.

"Burada birileri ciddi bir avlanma faaliyeti yürütüyor olmalı!"

"Ve bir de şuna bak!" Sabo dimdik olmuş patisiyle çayırın üzerinde uzanan yuvarlak bir şeyi işaret etti. "Bir el bombası. Biz neredeyiz?"

Yavaşça süründüler. Dere alçak bir tepenin hemen üstünden keskin bir şekilde yön değiştirdi. Yukarı doğru tırmanırken rüzgar yön değiştirdi yeniden. Burunlar ve gözler birlikte hareket ediyordu: köpek kulübeleri. Tepenin aşağısında ve bir tel örgünün arkasında dere, Alman çoban köpeklerinin olduğu kocaman bir tarlaya doğru akıyordu. Küçük köpek sürüleri birbirlerinden çitlerle ayrılıyorlardı; her bir grup kendi düzeninde yürüyordu. Tepenin üstünden bakan biri onların dans etmekte olduğunu düşünebilirdi; kedi ve domuz fark edilmeden seyredecek kadar güvende hissediyorlardı kendilerini.

"Onlar ne yapıyor?" diye sordu Sabo.

"Manevralar!" Yanıtlar arkalarından geldi!

Kedi ve domuz zıpladı, sonra büyük bir hindi ve hindinin ondan birkaç fit uzaktaki civcivlerini gördüler, çayırların arasında otlanıyorlardı.

"Vay be, burada olduğunuzu fark etmedik" dedi Pancho küt küt atan kalbini sakinleştirmeye çalışırken.

"Biliyorum" dedi hindi, "işte bu nedenle beslemek için civcivlerimi her zaman buraya getiriyorum," neler olup bittiğini asla anlamayan bu köpekler yüzünden herkes şaşkına dönmüştü.

"Sanırım bu konuda haklısın" dedi Pancho köpek kulübesine bakarken. Neden manevralar yapıyorlar ki? Bir şeylere saldırmayı mı planlıyorlar acaba?"

"Oh, muhtemelen" dedi hindi civcivlerini tepeye sürerken. "Bence plan yapmak en sevdikleri bölüm. Ancak silahları var, bu yüzden bence bir şeylere saldırabilirler."

Pancho ve Sabo korku içinde yürüyüş talimini seyrediyorlardı. Silahları olan köpekler! Bu tüm kedilerin kabusu olmakla birlikte domuzların da çok hoşuna giden bir düşünce değildir.

"Sonradan çok üzüldüler" diyerek devam etti kuş. "Köpek kulübelerinde çoban köpeklerinin yanı sıra fino köpekleri de yetiştirmeye başladılar. Bu çoban köpeklerinin eskisine oranla daha az alana sahip olacakları anlamına geliyor. Onlar kendi bölgelerine düşkünler. Şuraya bakarsanız, fino köpeklerini görebilirsiniz."

Baktıkları yerde çoban köpeklerinin geçişini seyreden kıvırcık tüylü birkaç küçük hayvan gördüler. Finolar epey kuvvetli görünen tel örgülerle diğerlerinden ayrılmışlardı fakat yine de gözleri korkmuştu.

"Bu finolar pek köpeğe benzemiyorlar" dedi Sabo, "Daha çok küçük koyunlara benziyorlar."

"Fakat onlar da çoban köpekleri gibi köpekler işte"

dedi hindi, gagasıyla uzun otların arasından tohumları toplarken. “Bu köpekler gerçek dostlarının kim olduğunu ya da olabileceğini bilmiyorlar.” Civcivleri saymak için durdu, “ya da düşmanlarının kim olduğunu. Ve özgürlüğe dair de hiçbir şey bilmiyorlar.”

“Köpekleri nasıl oluyor da bu kadar iyi tanıyorsun?” Pancho çok fazla şey bilen yabancılardan her zaman biraz sakınmıştır.

“Yazları burada yaşıyorum ve kulaklarımı hep açık tutarım, gözlerimi de.” Pancho’nun hakaretinden kurtulmak istercesine kanatlarını yaydı. “Köpekler özgürlüklere ve haklara dair konuşurlar. Fakat özgürlük, onlar için birer hapishane olan köpek kulübeleri söz konusu olduğunda bir anlam ifade eder. Finolarla birleşmek yerine gerçek düşmanla savaşmak.”

“Kulübelerin sahipleri mi?” Pancho hindinin düşünce zincirini izleyebiliyordu.

“Evet, kesinlikle, bu iyi bir başlangıç, ancak sahiplerin sahibi kimdir?”

“Şirket” dedi Pancho.

Hindi gülümsedi. “Finolarla savaşmak çok daha kolay.”

Yürüyüş birden durmuştu. Sadece Alman çoban köpeklerinin yapacağı tarzda esas duruşa geçtiler. Her bir grupta bir köpek havlamaya, diğerleri de dinlemeye başladı. Pancho da dinliyordu fakat ne söylendiğini anlayamıyordu. Birden tüm köpekler hep birlikte daha da yüksek sesle havlamaya başladılar. Sabo kulaklarını kapatmak zorunda kaldı ve civcivler annelerinin altına saklandı. Ancak Pancho olanlara hâlâ bir anlam veremiyordu.

“Ne diyor bunlar?” Pancho sesinin duyulması için bağırıyordu.

“Yaşam, özgürlük ve mutluluk arayışı” diyerek yanıtladı hindi yüksek sesle.

"Yaşam, özgürlük, mutluluk? Bunlara ben de inanıyorum" Pancho kafası karışık bir şekilde salladı başını.

"Elbette, herkes bunları en azından kendisi için ister. Önemli olan bunları tüm canlılar için istemek" dedi hindi.

Pancho kendi kendine, "Hindiler sandığımdan çok daha zekiymişler." Annesinin karnına sokulan sevimli kahverengi ve sarı civcivleri seyrediyordu.

"Keşke silahları olmasaydı" dedi Sabo. Gürültüden nefret ederdi. "Buna izin verilmemeli."

"Bu da özgürlüğün bir gereği ve belki de haklılar, onlara ihtiyaç duyuyor olabilirler. Umarım doğru istikamete nişan alırlar." Ve bunu söyledikten sonra, hindi, küçük ailesini tepeden indirmek için acele etti.

"Bekle, lütfen bekle" dedi Pancho. "Tam olarak tanışamamıştık daha. Ben Pancho, bu da Sabo." O anda köpeklerin sesleri alçalmıştı, makul bir ses tonuyla konuşabilirlerdi. "Sanırım yolumuzu kaybettik. Elma ağaçlarının olduğu çiftliğe giden yolu bize gösterir misin? Nehri izliyorduk ancak yan yollara ayrılan bir yol ayrımına geldiğimizde kafamız karıştı."

Hindi kıkırdamaya başladı. "Rüzgar mı sizi aldattı? Sürekli yön değiştirdiği için herkesi yanıltıyor. Derenin yukarısına doğru estiğinde sanki nehir geriye doğru akıyormuş gibi bir hava yaratıyor."

Başını iki yana yavaşça salladı, gagasının altındaki sarkık kırmızı deri hipnotize edici bir şekilde sallanıyordu. "Ancak nehre yakından baktığınızda yüzeyin altındaki akıntıyı görebilirsiniz. Rüzgarın yönünü değiştiremeyeceği kadar güçlü akıyor." Hindi, domuzu ve kediyi anlamaya çalışırmış gibi başını çevirdi. "Elma çiftliği? Sanırım şu eski Yuvarlak-H Çiftliği'ni kastediyorsunuz. Nehir o yerin tam içinde geçiyor. Geriye dönüp dereyi yol ayrımına kadar izlemelisiniz fakat aslında kulübelerin çitlerini izlerse-

niz çok daha çabuk gidersiniz. Yuvarlak-H Çiftliği köpek kulübelerinin hemen yanında." Anne, istekli civcivlerini takip ederken birkaç adım daha attı. Sonra geriye döndü ve "Bana Emma derler. Sizi buralarda görmeyi umuyorum. Ve köpekler konusunda da bu kadar endişelenmeyin, onlar gerçek düşman değiller."

Pancho ve Sabo, Emma'yı ve civcivlerin paytak paytak çalılıklara doğru gidişini seyrediyordu, sonra kulübe çitlerine çevirdiler yüzlerini. Hindinin çoban köpekleri hakkındaki sakinleştirici tavsiyesine rağmen, domuz ve kedi tel örgülerden birkaç yüz fit uzakta olan daha meşakkatli ama kendilerini daha güvende hissedecekleri patikayı seçtiler.

"Yapmak zorunda değilsek görülmenin ya da kokumuzun alınmasının hiçbir anlamı yok" dedi Pancho. Sabo da aynı fikirdeydi. Çitleri görüş alanlarına aldıktan sonra, yılın o zamanları kuru ve gevrek olan uzun otların arasından geçtiler. "Böyle çöl gibi bir arazinin, böylesine verimli bir yerin hemen yanı başında olması çok tuhaf" diye düşündü Pancho ve yakınlardaki çiftlikte bulunan elma ağaçlarını düşündükçe karnı guruldadı. "Umarım yaklaşmışızdır" diye mırıldandı kendi kendine tepeye tırmanmaya başladıklarında.

Sonra tepenin zirvesindeki köpek çitlerini fark etti. Birbirlerine bakıp gülüştükten sonra hızla tırmandılar. Kısa bir süre sonra yeşil çayırlar, meyve bahçeleri, küçük göl ve nehir önlerinde uzanıyor, tam da olması gerektiği gibi akıyordu! Tepeden aşağıya iniyor ve çevik bir kediye ayak uydurmaya çalışırken Pancho rüzgarın aldatıcı doğası hakkında bir ders çıkarmıştı: her zaman akıntının gittiği yönü doğru kontrol et. O çitleri gererken, Sabo düşen elmalara doğru koştu.

10

Bahçede elma ağacının gölgesinde yan gelip yatıyorlar, meyvelerden doyasıya yiyorlarken Sabo'nun siyah kürkü mavimtırak bir top gibi parlıyordu. Pancho ise evde ve güvende olmanın memnuniyetiyle derin bir oh çekiyordu.

"Fakat evde değilsin" diyerek hatırlatmada bulundu kendine, "Burada sadece bir misafirsin." Goldie'den bir iz bulmak için yeşilliğe gözünü dikerken bile yüzündeki gülümseme onu terk etmemişti. Göz ucuyla bakınca, bir armut ağacının ardından bir şeyin fırladığını gördü ve gözlerini kısarak yarı aydınlıkta ne olduğunu görmeye çalıştı fakat hareket eden hiçbir şey görememişti. Ağaç gölgesinde keyif yaparken kalkıp orada ne olduğunu incelemek içinden hiç gelmiyordu. "Biraz dinlendikten sonra göle doğru yürüyeceğiz" diyerek mırıldandı, "orada kim var bak..." ve gözlerini kapattı.

Uyuma konusunda kedilerden daha iyisi yoktur, domuzlar da bu konuda onlardan çok geride kalmazlar. Pancho ise uykuda iyi olduğu gibi horlamada da iyiydi. Başının üzerindeki dallarda meyveler kıpırdıyor, uyuyan bir domu-

zun hırıltılı sesleri bahçede yankılanıyor ve tüm çiftliğe ziyaretçilerin varlığını bildiriyordu. Pancho ve Sabo öğleden sonralarının büyük bir kısmını uyuyarak geçirdiler. Sabo rüyasında fare peşinde koştuğunu görürken (sadece eğlenmek için tabii ki) bacaklarını birbirine vuruyordu. Pancho ise rüyasında bir zamanlar bir yarışta tanıştığı tombul dişi bir domuz tarafından elmayla beslendiğini görüyordu. Biraz sonra da dişi arkadaşının hayran bakışları karşısında, tasarladığı o mükemmel planı açıkladığı rüyasının en güzel bölümüne geliyordu ki kuvvetli bir ıslıkla uykusundan sarsılarak uyandı.

"Uyan!" Sabo onu uyandırabilmek için bir miktar tırmalayınca Pancho yerinden fırladı ve etrafının bir sürü hayvan tarafından çevrelenmiş olduğunu gördü. Pancho golden retriever'ı görebilmek için yüzlere tek tek bakıyordu ancak Goldie orada değildi.

Ön tarafta duran siyah bir koyun ve beyaz, yaşlı bir keçi sert sert bakıyordu. Pancho onlara gülümsedi ve selamlamak için ayağını uzattı. "Merhaba, ben Pancho, bu da arkadaşım Sabo." Kedi kendini zorlayarak koyun gibi sırıttı ve bir adım öne çıktı.

"Biz Goldie'nin arkadaşlarıyız." Pancho onay için siyah koyuna bakıyordu. Keçiye bakarak umutla ekledi; "Ve ayrıca Carlos ve Juanita'nın da."

Keçi Pancho'ya doğru bir adım attı ve haykırdı, "Carlos ve Juanita da nerede? Onları günlerdir göremiyoruz. Onlara ne yaptınız?" Direk Pancho'nun gözlerine bakmış ve onu korunaksız bırakmıştı. Hayatında ilk defa, Pancho'nun söyleyecek tek bir sözü yoktu. "Konuşmayacak mısınız?"

Keçi kalabalığa döndü ve bağırdı, "Polis ajanları!" Siyah koyun yerinden fırlayıp Sabo'ya bakarken gruptan bazılarının soluğu kesilmişti. "Bu konuda ne biliyorsun?"

Kedinin dili çözülmüştü. "Bizler Mağara Kampı'ndan

orman koruyucularıyız. Carlos ve Juanita orada Mağara Kampı'ndalar."

Büyük siyah yün topu seyircilerinin karşısına geçmek için geriye döndü. "Ajanlar, Mağara Kampı'ndan." Tükürükler saçıyordu etrafa.

"Hayır, değiliz" diye bağırdı Pancho tekrardan. "Polis ajanı da değiliz. Bizler dostuz, Goldie davet etti bizi."

"Pek münasip" diyerek bağırdı keçi. "Goldie şu anda burada değil."

Bir ördeğin çılgına döndürdüğü açık kahverengi bir Jersey ineği çayır boyunca dörtnala ışık hızıyla koşuyordu. "Oh, aman Tanrım!" Burnundan soluyordu. Keçi ve koyun kalabalığa karıştı. İnek bahçeye yaklaşırken ağır çekimde heybetle yürüyor ve durumu gözden geçiriyordu. "Burada neler oluyor Bob?" diye sordu siyah koyuna.

Bob onun bakışlarını yakalayamamıştı fakat onun yerine, suçlayan bakışlarını Pancho'ya fırlatmıştı. "Onlar Mağara Kampı'ndan gelen ajanlar."

"Ya da polis ajanları" diyerek lafa karıştı keçi.

İnek döndü, dikkatle Pancho ve Sabo'ya baktı. "Ajan mısınız siz yoksa polis mi?" Sesinin tonu ciddiydi.

"Hayır!" Domuz ve kedi birlikte haykırdı.

İnek hayvan topluluğuna döndü ve "Polis ya da ajan olmadıklarını söylüyorlar."

Hayvan topluluğu bu konuda konuşmayı bırakmıştı ancak keçi ve siyah koyun Bob tartışmaya devam ettiler. "Elbette ajan olmadıklarını söyleyecekler!" Keçi ve koyun birbirlerine bakıyordu.

Pancho tekrar açıkladı, "Biz Goldie, Carlos ve Juanita'nın arkadaşlarıyız."

"Carlos ve Juanita nerede?" Keçi öne atıldı Pancho konuşurken.

"Mağara Kampı'nda orman için savaşıyorlar." Pancho yanıtını direk ineğe doğrultmuştu, o da keçiye döndü:

"Mağara Kampı'na gittiklerini biliyorsun. Senin sorunun ne bunak keçi?"

Keçi diliyle dişi arasında "sempatizan" diye mırıldandı ve çekip gitti.

"Goldie kısa bir süre sonra burada olacak." İnek ilgilenen tüm hayvanlara sesleniyordu. "Eğer onlar gerçekten Goldie'nin arkadaşları iseler o dönene dek onlara iyi davranmalıyız." Koyuna bakıyordu. "Senin de tuhaf arkadaşların var, Bob, fakat sen buralarda olmadığında onları suçlamıyoruz." Bob homurdandı ve bir domuzla bir kedinin birlikte gezmesinde bir gariplik olduğunu söyledi, sonra da keçinin tam tersi yönünde yürüdü.

"Bu ikisi normalde hiçbir konuda anlaşamazlar, birisinin ajan olduğuna karar vermek dışında tabii." İnek gülümsedi ve ayrı yollarda yürüyen keçi ve koyunu seyretti. "Bu onların hayattaki en büyük eğlencelerinden biri" dedi ve sanki iki küçük buzağıyı ağız dalaşından ayırmış gibi kıkırdadı. Pancho, Sabo ile birlikte linç edilmekten ucuz kurtulduğunu düşünüyordu.

"Onlar gerçekten zararsızlar, bu şekilde konuştuklarında hiç kimse onları dinlemez. Hadi şimdi gelin, şimdi kermes zamanı! Aç mısınız?"

Sesinin yatıştırıcı böğürtüsü ve açık kahverengi gözleri, öfkeden çılgına dönmüş kedinin bile içine su serpiyordu. Pancho her ikisi adına da cevap verdi: "Her zaman!" Çayırdan ahıra doğru yöneldiler.

İnek oldukça yavaş yürüyor olmasına rağmen kedi ve domuzun ona yetişmesi için iki kat hızlı yürümeleri gerekiyordu. Pancho arka taraftan kendi görüş açısından bir şey fark etmişti, ineğin yan tarafına bir damga basılmıştı, Halka içerisinde H harfi.

"Affedersin." Pancho söze başlamıştı.

İnek Rosy döndü ve gülümsedi, "Adım Rosy, kendimi tanıtmayı unutmuşum."

"Pancho ve Sabo. Sizinle tanıştığıma memnun oldum" dedi domuz. "Rosy, şu barbarca damgaya bakmaktan kendimi alıkoyamıyorum. Bu çiftlikte damgalanmıyorsunuz, değil mi?"

"Oh, artık değil" derken yanık izlerine bakıyordu. "Onun orada olduğunu neredeyse unutmuşum. Gençlik zamanlarımda onu bir çiçeğe ya da başka bir şekle değiştirmeyi düşünmüştüm fakat şimdi bilemiyorum, her şey geçmişte kalmış gibi geliyor." İnek tekrar yürümeye başladı fakat küçük hayvanlar için hızını azaltmıştı. "Geçen gece eylemde olanlar kulağımıza geldi."

Pancho ve Sabo birbirlerine şaşkınlıkla baktı.

"Kuşlar" diyerek devam etti Rosy, "Ne biliyorlarsa dökmeden edemezler ortaya." Başını yere eğdi, "hepimiz verdiğiniz kayıplardan ötürü çok üzgünüz."

"Teşekkürler" dedi Pancho.

"Değmez" dedi Sabo, saatlerdir ilk defa düşünüyordu bu meseleyi.

"Aa, asla bir daha böyle konuşma" dedi Rosy. "Bu hayat memat meselesi. Aslında, bu her şeye değer. Bence kaybettiğiniz arkadaşlarınız da bunu biliyordu." Yaşlı bir inekten bu tür militanca sözler duymak Pancho'yu şaşırtmıştı. Yanıtladı, "Madem bu kadar güçlü düşünceleriniz var, neden orman koruyucularına katılmıyorsunuz?"

"Ben yaşlı bir çiftlik hayvanıyım, muhtemelen bu yaban hayatı için pek iyi bir özellik değil, onlara katılsam katkıdan çok sorun yaratan biri olurdum herhalde" diyerek kıkırdadı. "Ayrıca, ben de bir tür çiftlik muhafızıyım."

Pembe şafak ışıklarının süzüldüğü huzurlu çayırlara bakınca, Pancho onun neden böyle söylediğini anlayabiliyordu. "Ama çiftliğin korunmaya ihtiyacı var mı? Tehlikede mi?"

"Bence öyle, tehlikenin yaklaştığını hissediyoruz" di-

yerek parladı, "ama bu gece değil! Şu an ahırdayız ve tam kermes vaktindeyiz."

Ahır yıllar önce kırmızıya boyanmıştı ancak şimdi boyalar soyulmuş, sönük bir griye dönüşmüştü. Kapılar sonuna kadar açılmıştı. Pancho, içerde her türden hayvanın akşam yemeğini hazırlarken sohbet ettiklerini ve koşturduklarını görebiliyordu. Saman ahır zeminine yayılmıştı ve variller de masa olarak kullanılıyordu. Kovalar ve sepetlerde her türden yiyecek vardı, açık büfe düzeninde yerleştirilmiş yiyeceklerden dilediğince yiyebiliyordun. Pancho ve Sabo bu bolluğu görünce nefeslerini tuttular. Tüm o palamut diyetlerinden sonra "zor bir yolculuğu geride bırakmış olan aç hayvanlar" için bulunmaz bir fırsattı bu. Pancho düşünmeyi bıraktı, yine de şölen salonuna temkinli girmişlerdi.

Yemek masalarını aydınlatmak üzere çatı kirişlerine fenerler asılmıştı. Pancho onlarca gözün onu ve Sabo'yu izlemekte olduğunu hissediyordu. "Goldie ne zaman geri döner sence?" diye sordu Rosy'ye.

"Çok az kaldı, mandıranın yakınında. Kermesi kaçıracağını sanmıyorum. Hadi gelin tabaklarımızı dolduralım" diyerek diğerlerini teşvik etti inek. Onlar da öyle yaptı; sadece tabakları değil, büyük lahana yapraklarını da tahıl, meyve, sebze ve hatta balla tepeleme doldurmuşlardı. Tabaklarını bitirdiklerinde temizlemesi kolay olacaktı. Zira, neredeyse tabakları da yiyeceklerdi.

Rosy yemek için saman balyalarına karşı diz çöktü. Pancho onun hemen yanına oturdu, Sabo ayaklarının dibinde dolanıyordu. Pancho her zaman olduğu gibi yemeği ilk bitiren oldu ve sorular sormaya başladı. "Mandırada ne var?"

Rosy'nin ağzı tamamıyla doluydu, yanıtlamaya çalıştı, "Pazarları Goldie ve başka birkaç arkadaşın da yararlandığı bir hizmet sunuyorlar."

"Bu bir mandıra sonuçta, ben senin, diğer ineklerin ve herkesin gidebileceğini düşünüyordum." Pancho bir köpeği ilgilendiren bir konuda ineklerin ne konuşabileceğini hayal edemiyordu.

"Sanırım ben o denli sosyallik meraklısı değilim" dedi Rosy. "Lütfen evinizdeymiş gibi davranın; sırada hiç kimse yok şu anda."

Pancho daha fazla yemek almak üzere kalkmıştı ki Goldie ahıra girdi, keyifle gülümsüyordu. Açık büfeye giderken yolu üzerindeki birkaç hayvana merhaba dedi ve bir miktar daha palamut almakta olan Pancho'ya çarptı.

"Pancho! Burayı tekrar ziyaret etmeniz ne kadar güzel." Goldie uzaklara gitmiş ve hayallere dalmış gözüküyordu.

"Ben de geri dönmene çok sevindim" dedi Pancho. Aslında tamamıyla geri dönmüş müydü emin olamamıştı.

"O kadar ilham verici bir öğleden sonraydı ki..." Goldie iç çekti. "Kutsal İnek saatlerce konuştu ve sonra sessizlikte oturduk ve transa geçtik. Şimdilik transa geçebildiğimi söyleyemem ama üzerinde çalışıyorum" dedi gururla. "Bir sonraki pazar günü onu dinlemeye siz de gelmelisiniz, o kadar huzur verici ki..."

"Evet, olabilir." Bu, pek Pancho'nun tarzı olan bir etkinlik değildi, o yüzden konuyu değiştirdi.

"Dün gece olanlar ve orman eyleminden haberiniz var mı?"

"Goldie başını salladı ve Pancho devam etti. "Carlos ve Juanita iyiler, üzülmeyin, fakat aslında bu olay daha çok Sabo için üzüntü vericiydi." Kedinin adını fısıldadı ve o yönde başını eğdi, "en azından bir süreliğine burada kalabilir miyiz, merak ediyoruz."

"Hey, hadi kımıldayın, sırayı meşgul ediyorsunuz!"

Pancho yemek sırasında ilerlemek için dirsekleriyle onları dürten iki genç Alman çoban köpeğine bakmak üze-

re döndü. Goldie ve Pancho yaprakları doldurduktan sonra bahçıvanlık hakkında konuşmakta olan Rosy ve Sabo'nun yanına gitti.

"Sanırım bu köpekler kulübeden geliyorlar. Şunların tüylerine bir bak." Pancho daha önce köpeklerin yürüyüşü sırasında fark ettiği tuhaf bir kırpma tarzından bahsediyordu.

"Evet" dedi Rosy, "onlar bizim komşularımız ve kermese davetliler. Muhakkak her geldiklerinde bir şeyler getirirler." Pancho açık büfenin sonunda metal kasenin içinde bulunan iştah kaçırıcı öğütülmüş hububatı hatırladı.

"Mandıra inekleri de davet edildi fakat onlar pazarları oruç tutuyorlar."

"O köpeklerin silahları var" dedi Pancho korkuyla. "O çitlerden nasıl çıktılar?"

"Dışarıya bir tünelden çıkıyorlar" dedi Goldie. "Köpekler arasında da pek çok konuşmacı var. Belki de onlarla daha çok ilgilenirsin."

Pancho Rosy'ye bakıyordu. "Sanırım onlara katılmak istemiyorum" dedi.

Goldie omuzlarını silkti, "Dinlerken ısırmazlar seni, hem herkesten bir şeyler öğrenilebilir." Patisini kaldırdı ve yapraklarda yemeklerini tutmakta olan iki çoban köpeğini onlara katılmak üzere yanlarına çağırdı. Genç köpekler onlara doğru yönelirken Pancho kendini kötü hissediyordu. Sabo sessizce Rosy'nin arkasındaki fıçıya yöneldi ve olası bir saldırı durumunda nerelere kaçabileceği konusunda etrafı kolaçan etti.

Köpekler oturdular ve yemeklerini yemeye başladılar. "Pancho, bunlar Hans ve Kurt." Köpekler başlarını salladılar fakat ağızlarındakileri çiğnemeye de devam ettiler. Goldie daha ileri gitmeye cesaret etti. "Pancho'nun kulübeniz hakkında bazı soruları var. Sorularına cevap verebilir misiniz?"

"Elbette, ne bilmek istiyorsun?" Yanıt doğrudandı ama dostçaydı.

"Kulübelerinizden memnun olmadığınızı duydum." Bunun konuya girmek için iyi bir yol olduğunu düşünmüştü.

Kurt onun için devam etti. "Ve bir köpeğin kilit altında, çok kalabalık bir yerde, çok az yiyeceğin ve zalim patronların olduğu bir yerde neden mutsuz olduğunu bilmek istiyorsun?" Köpekler kendi aralarında gülmeye başladılar.

"Peki, neden oradan ayrılmıyorsunuz?" diye sordu Pancho.

"O bizim kulübemiz. Biz orada doğduk ama bu finolar orada doğmadı." Kurt'un ağzından tükürükler çıkmaya başlamıştı.

Hans çıkıştı, "Birkaç yıl önce herkes çoban köpekleri olsun istiyordu. Muhafız olarak, polis köpeği olarak ve hatta ev hayvanı olarak bile çalıştık. Talep yüksek olduğundan bir sürü hayvan yetiştirilmişti. Fakat elektronik alarmlar köpek piyasasını gölgede bıraktı ve evcil hayvan piyasası daha çok... kedilere kaydı." Gözlerini Sabo'ya çevirdi, tüyleri diken diken olmuştu. "Kulübenin sahipleri iflas ettiklerini söylüyor. Yeniden yapılanma sürecine girmişler." Bu sözleri söylemekte o kadar zorlanmıştı ki sanki kelimelerin çivileri vardı da zorla çıkıyordu ağzından. "Bu yüzden biz de birkaç küçük süslü püslü finoya yer açmak için kendi yaşam alanlarımızdan feragat ediyoruz. İşin daha da kötüsü, onları satmıyorlar da!" Hans tabağındakilerden geriye kalanı bitirmek için konuşmaya ara verdi ve canlı bir ses tonuyla sordu, "Tatlı olarak ne var?"

"Bence, turta var" dedi Rosy.

"Harika!" Köpekler tatlı sırasına bakıyordu ve soruları yeterince yanıtlayıp yanıtlayamadığını merak ediyordu.

"Patronlar iflas edip de dükkanı kapatırlarsa ne olur?" diye sordu Pancho.

"Bilmiyoruz ve ilgilenmiyoruz!" Çılgına dönmüştü Hans.

"Fakat gerçekten" dedi Pancho. "Yani size ne olacak demek istiyorum?"

Bir süre sadece sessizlik oldu. Pancho devam ederken Goldie bile daha yakına gelmişti. "Patronlar kime borçlu? Çünkü kulübenin sahibi onlar olacak."

"Bankacılar" dedi Kurt.

"Şirket" dedi Rosy.

"Şirket nasıl bir şeydir?" dedi Hans, daha önce bir şirket gördüğünü hiç hatırlamıyordu.

"Anlatması zor" dedi Rosy, destek almak için Pancho'ya bakıyordu. "Onlar çok aldatıcı ve her zaman şekil değiştiriyorlar."

Yani bur durumda onlarla nasıl savaşabilesin ki?" diye sordu Kurt. "Biliyorsun, bizim silahlarımız var!"

Pancho alt dudağını ısırdı ve başını salladı. "Bilmiyorum." Goldie ve Rosy'e baktı, onlar da başlarını sallıyordu.

"Ne kadar büyük olursa olsun, bu şirketle savaşacağız, değil mi Kurt?" ve Hans tatlı masasına yönelmişti fakat Kurt tüm iştahını kaybetmişti.

Sabo adı Fluff olan bir tavşanla sohbete başlamıştı ve ona bir orman muhafızının maceralarını anlatıyordu. Bir süre sonra küçük bir grup onun cesaret ve trajedi yüklü hikayesini dinlemek üzere toplandı. Geyik John ve onun nasıl öldüğü ile ilgili kısmı anlattığı sırada dinleyicilerin çoğu daha önce çiftliğe geldiklerinde onu gördüklerine eminlerdi. Onlar mükemmel bir kitleydi, doğru zamanlarda gülüyor ve ağlıyorlardı. Sabo hikaye anlatma konusunda kendini çok daha iyi hissediyordu.

Akşam yemeğinden sonra hayvanlar yemek artıklarını temizlediler, keçiler ve sıpalar saman balyalarını eski yerlerine koydular ve ahır meydanını açtılar. Ahırın bir ucunda

bir platform vardı. Birkaç hayvan elinde ev yapımı müzik aletleriyle sahneye çıktığında Pancho gülümsedi. "Canlı müzik mi var bu gece?" diye sordu Rosy.

"Elbette, şarkılar söyleyip dans edeceğiz" diyerek yanıtladı. Mağara Kampı'ndaki davulları ve çakalları saymazsak, güzel bir müzik dinlemeyeli çok uzun zaman olmuştu. Tabii bir de çamaşır leğeni ve çamaşır yıkama tahtasını kullanarak yapılan müzikler vardı. Vurmalı çalgı olarak çömlekleri, tıngırdayan zilleri, varilleri, kovaları, göldeki kamışlardan yapılmış flütleri de unutmamak lazım. Bu perküsyon aletleri onlara geçici çözümler sunmuştu. Pancho en çok da kabakların zekice kullanımından etkilenmişti: doğal marakas olarak kullanılmışlardı. Ayrıca kurumuş ve içine teller geçirilen kabaklardan ud türü bir enstrüman da oluşturulmuştu. Çalınmaya başlandığında bir gitara dönüşebilir, gözlerinizi kapatıp hayal ederseniz keman da olabilirdi.

Müzik grubu tüm hayvanlar sahnede toplanana kadar büyüdü. Epey bir yer değiştirme ve kıpırdanmadan sonra gitmek için hazırdılar.

"Her zaman aynı şarkıyla başlarlar." Rosy, domuza açıklamak için eğildi. "Bu şekilde olası bir tartışmanın önüne geçiyorlar. Ama bu sefer de ikinci sıradaki şarkı için tartışıyorlar." Gülümsedi. Orkestra çığlık atmaya ve gıcırtılar çıkartmaya başladı:

Yaşlı Margaret'ın bir çiftliği vardı
A-İ-A-İ!

Şarkının, her türden hayvanın kendi dizesiyle dahil edildiği uzun bir versiyonuydu bu. Enstrümanı olmayanlar el çırpıyorlar, dans ediyorlar ya da yere vuruyorlardı. Şarkının son bölümünden sonra, tam da Rosy'nin tahmin ettiği gibi, ikinci şarkının ne olacağı konusunda tartışmalar başladı. "Yaşlı Gri Kısrak" şarkısı "Samanlıktaki Hindi" şarkısına galip geldi.

"Bu çok eğlenceli" dedi Pancho, Goldie ile konuşmak üzere dönerken. Gözleri birden bir noktaya çakılmıştı. İşte orada sahnede bugüne kadar gördüğü en kusursuz pembe dişi bir domuz dans ediyordu. Boynunu çevreleyen papatyalardan bir zinciri ve sevimli nemli küçücük bir burnu vardı. Bu ilk bakışta aşktı. Pancho geri gitti ve kuyruğunu yeniden kıvırdı. Sonra dudaklarında en alımlı gülümsemeyle ondan tarafa akıp gitti.

"Nasılsınız?" Pancho başıyla selamladı. "Bu dansı bana lütfeder misiniz?" Dişi domuz etrafa bakındı ve sonra yanıtladı. "Neden olmasın?"

Pancho o gece domuzların uçabileceğine inanıyordu. Bando çalıyordu, "Bu sadece bir çocukluk aşkı" dedi Pancho, onu dans etmek üzere sahneye götürürken.

"Bana Pancho diyorlar" dedi.

"Suzy" idi onun yanıtı.

Pancho ismi zihninde evirip çeviriyordu. "Suzy..." Böylesine güzel bir yaratık için ne güzel bir isim! Onun müzikle birlikte salınan küçük gözlerine gözlerini dikmişti. Müziğin durağanlaştığı zamanlarda onun kulaklarına sokuluyor ve tango yaparlarken bedeninin sıcaklığını hissediyordu. Bu, onun yaşamının en büyülü gecesiydi. Bu dişi domuz sanki onun için yaratılmıştı. Bando ara verdiğinde biraz hava almak için ahırın avlusuna çıktılar.

"Suzy..." Pancho'nun dili tutulmuştu. "Daha önce hiç böyle hissetmemiştim." Onun güzelliği karşısında kalbini tamamıyla açmıştı ona. "Seni seviyorum, sonsuza kadar seninle olmak istiyorum."

Suzy ona boş gözlerle bakıyordu.

"Bunun çok ani olduğunun farkındayım" diyerek açıklamaya başladı Pancho, "fakat bir şeyin doğru olduğunu bildiğin zaman..."

Suzy başını öne eğdi ve ayağıyla toprağa vurdu.

"Seni üzdüm mü? Üzgünüm Suzy, fakat lütfen sen de

bana karşı boş olmadığını söyle." Pancho tek bir dizi üzerine eğilmiş bir şekilde onun küçük ayağını patileri arasında tutuyordu.

Suzy ayağını çekti. "Üzgünüm, Pancho, sen çok hoş birine benziyorsun, fakat..." Omzunu silkti, papatya halkası omzuna kaydı. "Ben erkek domuzlardan hoşlanmıyorum."

Pancho adeta karnına bir tekme yemiş gibi hissediyordu. "Ne demek istiyorsun, Suzy?"

"Ben erkek domuzlarla çıkmıyorum. Ben dişi domuzlardan hoşlanıyorum." Ayrılmak üzere döndü. "Kişisel algılama" dedi papatyalı omzunun üzerinden. "Seninle tanıştığıma memnun oldum." Ve gecenin karanlığında gözden kayboldu.

Pancho karanlıkta dikiliyordu. Her zaman duygularını kontrol eden biri olmuştu fakat bu gece duygularını özgür bırakmıştı, duygular onu kontrol ediyordu ve henüz işleri bitmemişti. Kalbi ağrıyor, beyni zonkluyor, ayakları sızlıyor, yaşlar gözünden sicim gibi akıyordu. "Bu dünya tam bir karmaşa, hayatım anlamsız ve tamamıyla allak bullak olmuş durumdayım!" Pancho aya doğru haykırıyordu. Yere çöktü ve başını ön ayaklarının arasına aldı. Hıçkıra hıçkıra ağlamak istiyordu, bunu hak etmişti. Fakat ortada hiçbir sebep yokken kahkahalara boğulmuştu. Kıkırdamaları kahkahaya dönüşmüştü. Biraz sonra tozlu ahır avlusunda kahkahalara boğulmuş bir şekilde yuvarlanıyordu. Düşündüğü her şey çok komik geliyordu ona şimdi. Silahları olan köpekler, düşününce şimdi gerçekten komikti. Ormanı yıkan şirketler çılgındı. Fakat özellikle de kendisini çok fazla ciddiye alan ve bir şeyleri değiştirebileceğini düşünen aptal domuz sahiden komikti. Kahkaha öyle bir boyuta gelmişti ki biraz sonra Sabo, Goldie, Rosy ve diğer birkaç hayvan daha (hatta siyah koyun Bob bile) bu kadar komik olan şeyin ne olduğunu görmeye gelmişlerdi.

Goldie yerlerde yuvarlanan domuza yaklaştı ve patisini beline koydu. “Pancho, sen iyi misin?”

“Bu kadar komik olan nedir?” diye sordu Sabo.

“Benim!” Pancho gülerken horulduyordu. “Ben inanılmaz komik biriyim, sence de öyle değil mi?” Bununla birlikte bir çit direğinin karşısına geçti ve kendi kendine kıkırdadı.

“O tam bir kaçık” dedi Bob.

“Değil!” Sabo dostunu yüksek sesle savundu. Kendine daha az güvenen bir tonla ekledi; “Sen Pancho musun?”

“Ah, evet, bence kesinlikle öyle!” dedi domuz ve kahkahalara boğuldu, artık o raddeye varmıştı ki gözlerinden yaşlar akıyordu. Kendini tutan ve artık bunu daha fazla sürdüremeyecek olan Goldie’ye döndü. Gülüşmeler genellikle bulaşıcıdır, özellikle de domuz gülüşmeleri. Biraz sonra Rosy ve Sabo da bu hastalığa yakalandı. Çok geçmeden yavrular ve sıpalar da birbirlerini gıdıklamaya başladılar. Tüm ahır avlusu, herkese açık bir gülüşme mekanına dönüşmüştü.

Bob bu durumdan memnun değildi. “Biri bu domuzu durdurmalı” diyerek mırıldanıyordu kendi kendine ve yanında taşıdığı küçük bir not defterine bazı notlar aldı. Fakat onun dışında herkes eğlenceye katılmak üzere enstrümanlarıyla birlikte dışarı çıkmıştı. Pancho gülmekten yorulmuş ve neredeyse avluda uyuyakalmıştı. Goldie onun ahırın misafir odasına götürmüştü. Pancho orada, sabaha kadar boylu boyunca uzanmış, Sabo da yanına kıvrılmıştı.

11

Domuz gözlerini açtığında vakit öğlene geliyordu. Ahır karanlık olduğu için kahvaltı zamanında da uyumuştu. Ancak, bir katırın samanları tırmıkla topladığını duyduğunda uyanabildi. Pancho, Sabo'nun uyuduğu küçük yuvarlak yuvadan çıkmış olduğunu fark etti. Ayağa kalkıp bacaklarını gererek esnedi.

Kül rengi, yaşlı bir katır olan Jethro, kafasını ahşap bölmeye soktu. Kısmen kendi kendine konuşarak "Ah sen misin? Burada biri olduğunu bilmiyordum" dedi ve tırmıklamaya devam etti.

Pancho gözlerini ovalayarak utanmış bir şekilde "Sanırım uyuyakalmışım" dedi.

"Valla bayağı güzel bir gece geçirdin ya da bana öyle göründü" dedi Jethro. Tırmığa yaslanıp kıkırdadı. "Neye gülüyordun ki öyle?" diye sordu.

Domuz, geçen gece aklından nelerin geçtiğini hatırlamaya çalıştı. Sonunda, "Sanırım bazen ağlamak ya da gülmek ihtiyacı hissediyorsun" dedi. "Dün gece güldüm. Ama bugün harika hissediyorum. Çok hafifim!" dedi ve böyle

hissettiği için sevindi. Derin nefes aldı. “Evet, her şeyi çok ciddiye almayı bırakmalıyım.” dedi, hâlâ tırmığa yaslanmış halde duran katıra gülümseyerek.

Jethro, ağır ağır ve duraklayarak “Eh, ne güzel” dedi, Pancho’ya bakmayı sürdürüyordu. En sonunda, “Eğer senin için bir sakıncası yoksa ahırı temizleyeceğim” dedi.

Pancho, “Ah, özür dilerim, tabii ki” diyerek, az önce üzerinde yattığı basık samanlardan oluşan yatağı tırmıklayan katırın yolundan çekildi. Jethro’nun tırmığı kullanışını izlerken “Bu senin işin mi?” diye sordu.

Katır, köşelerdeki tüm samanları toplayıp “Sanırım öyle. Temizliği seven tek kişi benim, ondan dolayı bunu bir tek ben yapıyorum” diye cevap verdi. Samanı alıp odanın ortasındaki yığına koydu. Ahırın çıplak zemini üstünde gülümseyerek “Bu işte iyiyim de doğrusu” dedi ve sıradaki yere geçti.

Pancho aniden mısırları sulama sözü verdiğini hatırladı. “Sanırım çıkıp etrafı kolaçan edeceğim. Seninle tanıştığıma sevindim” dedi.

Katır başını sallayarak “Ben de sevindim” dedi.

Pancho büyük ahşap kapıyı iterek açtı, gözlerinin gölgede kalmasını sağlamak için sadece bir ayağını çıkardı. Gökyüzü peygamber çiçeği rengindeydi ve bulutlar da küçük kanişlere benziyordu. Herkesin nerede olduğunu merak etti; geldiğinden beri kimse ona etrafı gezdirmemişti. Kendi kendine bir tur yapmaya karar verdi.

Ahırın sağında bir sürü küçük yapı vardı: tavuk kümesleri, tavşan kafesleri, keçi barakaları, domuz barınakları ve Pancho’nun tanımlayamadığı daha bir sürü el yapımı küçük ev. Tahtadan yapılmış, kemerli bir kapıya sahip tipik köpek kulübesine bakarak “Bu Goldie’nin evi olmalı” diye düşündü. Önündeki ve kenarlarındaki çiçekler çatıya kadar uzamışlardı. Ardından diğer evlere daha yakından bakma-

ya başladı. Hepsine, içinde yaşayanların karakterleriyle uyumlu bitkiler ekilmiş, mekanlar uyumlu boyalarla boyanmış ve dekorlarla süslenmişti. Domuz barınağına doğru çekildiğini hissetti ve buranın ne kadar dikkatli tasarlandığını fark etti. Kulübe, korunaklı bir alan vaat ediyordu, yalakların hepsi boyanmıştı ve üzerlerinde oymalar vardı. Çamur banyosu geniş ve yumuşak görünümlü, barınaktan pürüzsüz yeşil taşlarla ayrılmış bir yerdi. Öbür taraftaysa saman balyaları ve hoş kokulu lavantalar, süpürülmüş sert toprağın üstüne bırakılmışlardı.

Boş barınağa bakarken aklına Suzy geldi. "Burada çok mutlu olabilirdik" diyerek içini çekti, "Heyhat, kaderimizde yazmıyormuş!". Ahırın etrafından dolanarak ufak, köhne bir binaya doğru yürüdü. Yaklaştıkça, bir makinenin çıkardığı sesleri duymaya başladı. Pencereler örtülmüştü ve kapı kilitliydi, ama Pancho içerde kim olduğunu koklayarak anlayabilirdi.

"Yün kokusu alıyorum, eminim ki bu kara koyun Bob'dur." dedi. Bir dakika kadar durup kapıyı çalıp çalmamayı düşündü. Bu güzel günü tatsızlık yaşayarak bozmak istemediğinden tam ayrılmaya karar vermişti ki yaşlı keçi koşarak ona doğru geldi, saldırı pozisyonuna geçti ve yüksek sesle meleyerek "Şimdi seni yakaladım! Barakamızın etrafında gizlice dolaşıyorsun! Senin casus olduğunu biliyordum!" dedi.

Kapı en sonunda içerden açıldı. Koyun, "Ne oluyor Gruff? Senin sıran değil daha." diye konuştu.

"Bunu casusluk yaparken yakaladım, ayrıca benim sıram" dedi Gruff; görünüşe göre ne hakkında kavga edeceklerini bilmiyorlardı.

Bob, "Yine küçük oyunlarından birini oynuyorsun Gruff. Eh, buna kanmıyorum!" dedi ve kapıyı kapatmaya çalıştı, ama keçi toynağını araya sokmayı başarmıştı.

"Benim sıram, öğlen oldu. Ayrıca o buralara burnunu sokuyordu, kim bilir neler gördü!"

Dikkatler yine domuzun üzerine çevrilmişti. Keçi ve koyun, kısık gözlerle ona bakmaya başladı. "Ne gördün?" diye sordu Bob, uğursuz bir şekilde.

"Hiçbir şey!" Pancho, bu ikisine inanamıyordu. "Kapı kilitliydi ve pencereler kapalıydı. Sadece şeyin sesini duydum..." Bunu dediğine pişman oldu.

Keçi "Ne duydun?" diye sordu domuzun üstüne doğru eğilerek. Beden diliyle onu tehdit ediyordu, ama asıl tehdit yaydığı kokudaydı.

Pancho geriye çekilerek "Bilmiyorum. Bir makine. Belki bir pompa." dedi.

"Ha!" Bob ve Gruff birbirlerine anlamlı anlamlı baktılar. "Demek bir pompa duyduğunu sandın! Eh, görünen o ki o kadar da iyi bir casus değilsin, değil mi? Pompayla alakası yok, o bir baskı makinesi."

Bob öfkeyle Gruff'a döndü. "Niye bir baskı makinemiz olduğunu söyledin? Onun bir pompa olduğunu düşünüyordu. Kampına dönüp oradakilere bizim bir pompamız olduğunu söyleseydi gerçeği bilmezlerdi. Ama şimdi biliyor, onu öldürmek zorunda kalacağız."

"Sen öldür, benim sıram geldi, beni içeri al" dedi keçi. Kapıyı itekliyordu ama kara yün topu onu dışarıda tutmak için aynı şekilde çabalıyordu.

"Daha zamanı gelmedi. Beş dakika erken geldin ve onu da bu domuzla harcadık. Beş dakika daha hakkım var."

Onlar bu tartışmayla meşgul olurlarken Pancho sıvışma fırsatı buldu. Ahırın öbür tarafına, meşe korusunun içinden ikiz taş sütunlara çıkan araba yoluna doğru koştu. Onu takip eden biri olup olmadığını kontrol etti, güvende olduğuna kanaat getirince, nefesini tutarak sütunların arasındaki dövme demirden kapıya yaslandı. Kapının üstün-

deki metale doğru bakınca halkanın içinde H harfi yazdığını gördü.

"Burası ön giriş olmalı" diye düşündü. Daha önceden ziyaret ettiği yerlere göre oldukça bakımsız görünüyordu. Kapının etrafını otlar bürümüştü, demek ki uzun zamandır kullanılmamıştı. Bir zincir ve asma kilitle kapıyı kilitlemişlerdi. Pancho, taş sütunda bir ilan gördü, daha iyi görebilmek için kapının altına doğru sıkıştı. Şöyle yazıyordu:

ÇİFTLİK AÇIK ARTTIRMASI
TOPRAK, TEÇHİZAT, ÇİFTLİK HAYVANLARI
10 HAZİRAN CUMARTESİ SABAH 08.00
HER ŞEY SATILACAK

Pancho bu yazıyı üç defa okudu. 10 Haziran'ın ne zaman olduğunu bilmiyordu, ormandayken tarihin bir önemi olmamıştı. Ama yakınlarda bir zaman olduğunu düşündü. "Acaba hayvanlar bundan haberdar mı, bazılarının okuyabildiğini biliyorum." Pancho'nun daha hafif, daha az ciddi olan tarafı erimeye başlamıştı. Kapının öbür tarafına geri döndü ve diğerlerine bakmaya başladı. Araba yolundan aşağı yürüyerek Margaret'e ait olduğunu düşündüğü eski, sarı bir çiftlik evinin yanından geçti. Arka bahçeden yürümeye devam etti ve aşağıdaki çiftliği görene kadar, iyi bakılmış bir şifalı ot bahçesinden geçti.

Hayvanların çoğu öğle molasındaydılar; asmalardaki üzümlerden atıştırıyorlardı. Pancho kahvaltıyı kaçırmıştı ve midesinin onu mısır koçanlarına doğru sürüklediğini hissetti ama gözleriyle tanıdık bir yüz aramaya devam etti. Patateslerin yanında, yeni arkadaşı Sabo'yla birlikte oturan Rosy'i gördü.

"Pancho! Zamanı gelmişti! Bugün kendini daha iyi hissediyor musun?" diye sordu Rosy rahatlatıcı bir sesle.

"Ah, hem evet hem hayır" diye cevap verdi Pancho. "Demek istediğim, kendimi iyi hissediyordum ama…", inek

ve kedinin yanına oturup devam etti: "Açık arttırmadan haberin var mıydı?"

İnek şaşırmış gözüküyordu. Pancho devam etti: "Ön taraftaki sütunda bununla ilgili bir ilan var. Çiftlik ve hayvanlar dahil her şey 10 Haziran'da satılacak. Bugün ayın kaçı?"

Rosy içini çekti ve kafasını o kadar sert salladı ki boynundaki çan öttü. "Çok şaşırmadım. Sanırım, bunun sonsuza dek süremeyecek kadar güzel olduğunu biliyordum."

Pancho, "Bugün ayın kaçı?" diye sordu gözlerini inekten kediye geçirerek, çaresizlik içinde.

Sabo, "Bilmiyorum, dün pazardı, bugün pazartesi" bu sırada patilerini sayıyordu, "Sanırım bu hafta olacak. Bu cumartesi olmalı."

Rosy ciddi bir sesle "Bence bir toplantıya ihtiyacımız var" dedi.

Pancho'nun kan beynine sıçramıştı: "Evet! Kaybedecek bir dakikamız bile yok."

Rosy kafasını sertçe sallayarak boynundaki çanı öttürdü. Hayvanlar işlerini ve oyunlarını bırakıp duyuruyu dinlemek için sessizleştiler. "Göletin orada toplantı var, hemen şimdi. Haberi yayın!" Rosy'nin sesi Pancho'nun beklediğinden daha gürdü.

Kısa zamanda hayvanlar cıvıldayarak, meleyerek, kişneyerek ve gıdaklayarak haberi tüm çiftliğe yaydılar. Bob ile Gruff bile tartışarak geliyorlardı.

Rosy'nin yanında duran Pancho'nun onlara gülümsediğini ve el salladığını gördüler. Rosy hepsini "Şimdi olmaz!" diyerek uyardı ve herkes onun sözünü dinledi. Goldie diğerlerinden biraz geç geldi, çünkü civcivlere bakıyordu ve sürüyü, içlerinden bir tanesini bile kaybetmeden gölete götürmek zorundaydı. Pancho toplantı yerine gelirken yerden bir mısır almıştı, toplantı yeri düzene girene kadar oturup katır kutur yedi.

Rosy, "Toplantıyı yönetme sırası kimde?" diye sordu. Bu soru, şişko bir kaz, kürsü görevi yapan taşa çökene kadar karışıklık yarattı.

"Ooo piti piti" oyununda seçilen kahverengi bir kuzu "Zamanı ben tutacağım" diye bağırdı.

Pancho, Rosy'e bakarak "Bu işin ciddi olması gerekiyor" dedi.

"Biliyorum, öyle zaten, ama zamanı tutmak işini hep, genç birine veririz" diye cevap verdi Rosy.

Rosy çanını öttürünce kaz, taşa bir sopayla vurarak "Tamam, hadi bir şarkıyla başlayalım!" diye öttü; yetkili kişi olmakla gurur duyduğu belliydi. Pençeler ve toynaklar yerlere vurularak şarkı söylendi.

Pancho gözlerini devirerek Rosy'e baktı, Rosy ise "Bir şarkıdan ne zarar gelir?" diyerek diğerlerinin arasına karıştı. Tuhaf, hastalıklı sesiyle "Eskiden Sinek Yutmuş Bir Kadın Vardı" şarkısını söylemeye başladı. Bu şarkı, katılım sağlayan tüm hayvanlardan bahsedecek şekilde değiştirildiğinden beri çok popülerdi.

Müzik olmadan şarkı biraz düz ve ritimsiz olmuştu ama son satıra geldiklerinde tüm çayır alkışlarla inledi: Bir kadın vardı at yemişti, tabii ki ölüvermişti! Pancho, aslında böylesinin hiç de fena olmadığını düşündü. Pancho, aslında bunun hiç de uygunsuz olmadığına karar vermişti.

Hayvanlar sıradaki şarkı için kulis faaliyetlerine başlamışken Rosy kaza bir şeyler fısıldadı, o da Pancho'ya doğru kaşlarını kaldırarak sopasıyla hafifçe yere vurdu. Kaba bir şekilde "Öyle görünüyor ki domuzun diyecek bir şeyleri var" dedi. Kalabalığın içinden bir uğultu geçti.

Sahnenin merkezindeyken Pancho aniden sahne korkusu yaşadı. "Burada sadece ziyaretçiyim ve sizi yakından tanımıyorum, ama bugün çiftlikte dolaşıyordum ve..."

En arkalardan Gruff'ın sesi duyuldu: "Casusluk yapıyordun!"

"Hayır, sadece bakınıyordum..."

Kaz, mırıldanan hayvanları susturmak için sopasını o kadar sert vurdu ki sopa kırıldı. "Söz hakkı domuzda! Konuşma sopası da" dedi, sopayı domuza verirken.

İlgi derhal, bocalayan Pancho'ya döndü, böylece yeniden konuşmaya başladı: "Taş sütunun üzerinde, burada bir açık arttırma olacağına dair bir ilan var. İlana göre toprağı, teçhizatları ve çiftlik hayvanlarını satacaklar ki bu siz oluyorsunuz. Bu olay 10 Haziran Cumartesi günü sabah saat 08.00'de olacak."

Bir sessizlik oldu. Çıt çıkmıyordu. Göletteki suda tek bir dalga bile yoktu. "10 Haziran'ın bu cumartesi olduğunu düşünüyoruz" dedi. Derin bir nefes aldı ve diyeceği her şeyin bu olduğunu fark etti. Sopayı kaza geri uzattı.

Nasıl devam etmesi gerektiğini bilemeyen zavallı kaz, hayvanlar haberleri idrak etmeye çalışırken sopayı sessizce tutup kalmıştı.

Kuzu, yardım etme fırsatı bulduğuna sevinmiş bir halde "Zaman doldu!" diye bağırdı ve kazı dalgınlıktan kurtardı. Kaz, "Evet, vakit nakittir" dedi bunun tam olarak ne anlamı geldiğini bilmeden, resmi bir sesle. Kalabalığın içinden yünlü siyah bir toynak havaya kalktı.

"Evet, Bob."

Bob yavaş ve ciddi bir sesle "Domuzun bize ilanı göstermesini istiyorum" dedi.

Gruff da "Ben de görmek istiyorum" dedi, bu işin dışında kalmayacaktı.

Tüm hayvanlar yazıyı kendi gözleriyle görmek istediler. Hep birlikte ön kapıya gittiler.

Kaz, "Buraya hiç gelmediğimiz doğru. Uzun zamandır orada asılı duruyor olabilir" dedi.

Rosy ciddiyetle başını salladı. Hayvanların hepsi kapının altından geçecek kadar küçük değillerdi ve geçenlerin

hepsinin okuma bildiği söylenemezdi. Ama hayvanların yeteri kadarı okuyup yeteri kadarı bunun gerçek olduğunu da görmüştü.

Sonunda Goldie, "Ne yapmalı bilmiyorum. Ama bence işlerimizi bitirince bu konu hakkında düşünelim ve akşam yemeğinden sonra ahırda buluşalım." dedi.

Diğerleri bu fikri benimsemiş görünüyorlardı, çabucak işlerine geri döndüler. Pancho'ya sanki her zamankinden daha sıkı çalışıyorlarmış gibi geldi; belki de yaşadıkları düş kırıklığındandı bu. Söz verdiği gibi mısırları suladıktan ve çok sevdiği armut toplama işine yardım ettikten sonra -ki bunu yapmaktan her zaman hoşlanırdı- ahıra doğru seğirtti. Yolda Gruff ve Bob önünü kestiler, "Ah ne güzel, yine ne var" diye düşündü Pancho.

Keçi yaklaşarak "Casusluk yapmazsan iyi edersin" diye uyardı.

Bob araya girip "Seni ve geldiğin şu çiftliği iyi biliyoruz. Kendi yoldaşların seni hainlikle suçladı ve oradan kaçtın!" dedi, bir müddet durakladı. "Ama onların çoğu konu hakkında yalan söylediklerini de biliyorum. Ayrıca orada olup bitenlerden hoşnut değiliz" deyip tekrar durakladı, bu sırada Gruff araya girdi.

"Bu ilanı kim astı sizce? İlk gören sensin. Bunu şüpheli bulmuyor musun? Gözümüz üzerinde!" deyip öyle bir titredi ki küçük sakalı sallandı.

"Tamam, gözünüz üzerimde olsun" dedi Pancho can sıkıntısıyla. "Casus falan değilim. Bu güzelim çiftliği insanlara kaptırmanızı istemiyorum o kadar!" diyerek ahıra doğru hızlı hızlı yürüdü ve keçi ile koyunu orada, kendi aralarında, alçak sesle konuşur halde bıraktı.

Jethro eski bir çömlekte bulduğu bezelyelerden bir buket almıştı. Pancho ahırın, daha önce içine girdiği ahırlardan çok daha temiz koktuğunu fark etti. "Burayı bayağı te-

miz tutuyorsun" diye iltifat etti katıra. Katır da bu iltifattan hoşlanmış görünüyordu.

"Hava güzelken hayvanların dışarıda uyumalarını kolaylaştırıyor. Ama hava kötüyken... Eh o zaman başka" diyerek gülümsedi Jethro, ama sonra tekrar ciddileşti: "Ee Pancho, şu açık arttırma olayıyla ilgili ne yapacağız?" diye sordu.

Pancho saman balyasının üstüne oturdu. Kendini yorgun ve yaşlı hissediyordu; aklına bir fikir gelmiyordu. Jethro, teneke bardakta çay ikram etti: "Papatya çayı, sinirleri gevşetir" dedi.

"Sağ ol, buna ihtiyacım var" diyerek bir yudum aldı Pancho. Katır, duvarlardaki örümcek ağlarını bir süre temizledikten sonra domuzun yanına oturdu.

Katır, "Daha önceden de böyle bir..." uygun kelimeyi aradı, "olay başına gelmişti. Senin çiftliğin bu durumla nasıl başa çıkmıştı?" dedi.

Pancho içini çekip ağırbaşlılıkla "Mücadele ettik" dedi.

Jethro "Ve kazandınız" diye hatırlattı.

"Evet, hem kazandık hem kaybettik" diye cevap verdi domuz, isyanı hatırlayarak. "Büyük bir karardı. Şiddetten nefret ederim, ama bazen..." cümlenin devamını getirmedi.

Katır kendine çay koyup domuzun yarı boş bardağını tamamladı. "Belki de başka bir yol daha vardır" dedi iyimser bir şekilde.

Pancho, "Umarım vardır" dedi ve katırın sırtını sıvazladı; sessizce oturup çaylarını içtiler. İçmeyi bitirdikten sonra Pancho, akşamki toplantı için ahırın hazırlanmasına yardım etti. Katır samanları çember şeklinde dizdi, Pancho da eski bir kapı ve "planlarını" yazabilmek için birkaç kasap kağıdı buldu. Sarı, ucu açılması gereken ve kapaksız kalem buldu. Burası kendi çiftliği olmamasına ve ciddi bir durumla karşı karşıya olmalarına rağmen, kendini şarkı mırıldanırken buldu. Toplantıları planlamayı gerçekten seviyordu.

İşleri bittiğinde Jethro, “Aç mısın Pancho?” diye sordu.

Pancho etrafa bakınarak “Hem de nasıl, yemek nerede?” dedi.

“Her zaman birlikte yemeyiz. Farklı türler, farklı yemekleri sever” deyip yalağını işaret etti katır: “Benim en sevdiğim yemek yulaf, istersen bana katılabilirsin. Ama bahçeye gidip istediğin başka bir şeyi de yiyebilirsin”

“Sanırım öyle yapacağım” diye cevap verdi Pancho. Yulaf severdi, ama asıl öğlen yediği mısırı seviyordu ve üstüne tatlı olarak birkaç elma yemeyi düşünüyordu. Tarlaya doğru seğirtti, güneş de tepenin ardında kayboluyordu. Mısırlara yöneldi, haziran ayına göre epey büyümüş olduklarını düşündü ve bulabildiği en büyük koçanı aldı.

“Merhaba Pancho” diye bir ses duydu, sanki sırtına hançer saplanmıştı.

Kekeleyerek “Merhaba Suzy” diye cevap verdi, mısırı da elinden düşmüştü.

Aceleyle mısır parçalarını toplamaya çalışırken Suzy ona yardım etmek için sepetini bıraktı.

“Dün geceki yanlış anlaşılma için özür dilerim.”

“Sorun değil, önemi yok.”

“Arkadaş mıyız?” diyerek sağ ayağını uzattı Suzy.

“Tabii, arkadaşız” diyerek ayağını uzattı Pancho, ama gözlerini kaçırdı.

“Yemeğe gelmek ister misin? Ben pişiriyorum.”

Ah, Suzy bir domuzun kalbine giden yolu biliyordu. “Tabii, neden olmasın” dedi Pancho; bir domuzla arkadaşlık kurmayalı uzun zaman oluyordu. Birlikte, yahni için sebze ve sonrası için de meyve topladılar.

“Bu çiftlikte kaç domuz var?”

“Üç, hepsi de dişi” diye cevap verdi Suzy.

“Hiç erkek yok mu?”

“Sadece sen” diye takıldı Suzy.

Panhco dikkatle devam etti: “Niye sadece dişi?”

Suzy üzgün bir şekilde “Babam tek erkekti, ama geçen sene öldü” diye cevap verdi.

Pancho, “Çok üzüldüm” dedi ve yeteri kadar soru sorduğuna karar verdi. Barınağa gelmişlerdi.

“Anne, bu Pancho. Onu yemeğe davet ettim.”

“Barınağımıza hoş geldin” dedi koca benekli dişi, Pancho’ya gülümseyerek. “Uğramanı umuyordum” dedi ve domuz geleneklerine uygun olarak Pancho’ya çamur banyosunun yerini gösterdi. Pancho da bu geleneğe uygun olarak ilk önce burnunu banyoya soktu.

“Ah, çok iyi geldi. Uzun zamandır çamurda yuvarlanmamıştım.” Yumuşacık çamurun vücudunu okşadığını hissetti: “Bana katılmak istemez misiniz?” diye sordu dişiye.

“Daha yeni çıktım” diye cevap verdi Suzy’nin annesi.

“Ben de şu anda yemeği hazırlıyorum. Sen rahatına bak” dedi Suzy, mısırların kabuğunu soyarken. Pancho çamurda bir oraya bir buraya yuvarlanırken, yaşlı dişi onu sabırla izledi.

Pancho kibarca “Suzy, kocanızdan bahsetti. Başınız sağ olsun hanımefendi” dedi.

“Lütfen bana Martha de” dedi resmi bir gülümsemeyle. “Evet, George’u çok özlüyoruz. Sizin çiftliğinizin büyük hayranıydı, ikimiz de öyleydik.” Eskileri hatırlayınca gözleri uzaklara dalmıştı. “Gençken oraya gitmeyi, çiftliğinize katılmayı düşünürdük. Bu, sorunlar baş göstermeden önceydi.” Çamurlu misafirine baktı: “Domuzların adına kara çaldığınız garanti.”

Pancho bir anda kendisini savunma ihtiyacı hissetti. Olayların içinde olmayan biri tarafından yargılanıyor olmak haksızlıktı. Yüzü kıpkırmızı oldu ama siniri geçene kadar dilini tutmayı başardı. Kendisinin öfkelendiğini Martha da fark etmişti. “Niyetinizin iyi olduğunu biliyo-

rum, ama güç, insanı böyle yapıyor," diyerek omuz silkti, "ve diğer hayvanlarda da suç yok değil. Sorumluluğu sana verdiler, sen de kabul ettin."

Pancho çamur banyosunda öyle derine battı ki sadece burnu görünüyordu. Bu soğuk karanlık içerisinde zihni fırıl fırıldı. "Herkes, tüm kararları vermenin ve tüm sorumluluğu üstlenmenin eğlenceli bir şey olduğunu sanıyor. Kesintisiz olarak çiftliğin refahı için endişeleniyordum. Bir ailem ve kendime ait bir hayatım yoktu." Çamurda daha derinlere kıvrıldı "En sonunda oradan kaçtım ve kendime ait zamanım oldu. Sanırım oradan kaçışım hayatımın en şanslı günüydü."

Pancho sonunda, o çamurun içinde, eski çiftliğini geride bırakabildi. Çamurun dibindeyken tüm planlarından, korkularından, suçluluk duygusundan ve eski yoldaşlarının beklentilerinin getirdiği tüm yükten kurtuldu. Kendi kendine "Hâlâ umursuyorum, ama herkes için bir cevabım yok. Kendi sorularıma bir cevabım olduğundan bile emin değilim." Sonra yavaş yavaş çamur banyosunun üstüne çıktı. Kuruyabilmek için toprakta yuvarlandıktan sonra yeni bir domuz olmuştu. O gün çamur banyosunda, sırtından attığı yükü bir tek kendi bilir.

"Yemek vakti!" dedi Suzy, onları yanına çağırarak. Martha, yalağı dört kişi için hazırlıyordu. Pancho diğer dişiye bakındı. "Sally yine geç kaldı" dedi Suzy, güzel başını sallayarak: "Öğretmen olduğu için bazen öğrencileriyle birlikte geç saatlere kadar okulda kalıyor."

Pancho kelimeleri dikkatlice seçerek "Sally senin... arkadaşın mı?" diye sordu.

Suzy sorudaki imayı anlamıştı: "Hayır, kardeşim."

"İkiz kardeşler" dedi Martha gururla.

"Ah öyle mi!" dedi Pancho, ne yapacağını bilemeyerek. Temkinli olmanın onu bu günlere getirdiğini hatırlayarak

konuyu değiştirdi: “Yemek çok güzel görünüyor Suzy, ama Sally’yi beklememiz…”

“Geldim, geldim. Beklettiğim için özür dilerim” diye eve girdi Sally. Martha’yı öptü, Suzy’ye sarıldı, Pancho’ya da ayağını uzattı: “Nasılsınız?”

Suzy’nin güzel burnunun aynısı onda da vardı. “Ben Pancho, sizinle tanıştığıma memnun oldum” dedi tam da bunu kastederek.

Pancho, bir yanında Suzy diğer yanında Sally varken yemeğini zar zor yiyebildi. Domuzlar yemek sırasında fazla konuşmazlar, yeme işini ciddiye alırlar, her zaman çabuk bitirirler, bu sayede yemekten sonra konuşmak için bir sürü zamanları olur.

“Çok lezzetliydi!”

“Ellerine sağlık Suzy.”

Suzy sırıtarak elmaları uzattı, Sally de yalağı temizliyordu. Martha, Pancho’nun yanına oturarak yumuşak bir sesle “Umarım çiftliğinle ilgili demin söylediklerim kötü anıları canlandırmamıştır. Uzun bir zaman ilgimizi çektiniz. Sizin çiftliğinizden çok şey öğrendik” dedi.

Son cümle Pancho’nun ilgisini çekmişti: “Ne öğrendiniz?”

“Daha demin konuştuğumuz gibi, güç meselesi. İki bileşenden oluşuyor: Eğer sen vermeye niyetli değilsen, kimse gücünü senden alamaz.”

Martha düşünmek için durunca Pancho atladı. “Peki, bir kimseyi bir başkasına gücünü vermekten nasıl alıkoyarsın?” diye düşündü sesli bir şekilde: “Ve başkasının bu gücü almasını nasıl engellersin?”

Martha bu soruya güldü: “Aslında, sen engellemezsin, onlar engeller.” Bir örnek düşündü. “Sırf ben dediğim için, emirlerime uyar mısın?” diye sordu.

“Hayır” diye cevap verdi Pancho hemen.

"Peki ya benim, senin emirlerine uymamı bekler misin? Hatta uymamı ister misin?"

"Tabii ki hayır" dedi Pancho, çamurdan yeni gelen vahiyle birlikte.

"Niye ki?" diye sordu Martha ve erkeğin cevabını bilgiç bir sırıtışla bekledi.

"Çünkü öğrendiğim..."

"Kesinlikle! Bunu sen öğrendin ve öğrendiğin şeyler öğretilebilir. Bunu, domuzcuklarımı büyütürken gördüm" diyerek mutfakta kıkırdayan iki güzel yaratığı gösterdi.

"Onlara tam olarak ne öğrettin?" diye sordu Pancho; ne öğrendiğini tam olarak anlamamıştı.

"Özgüvenin getirdiği mutluluk" diye açıkladı, "Ama bunu ben onlara öğretmedim, onlar bana öğretti."

"Yani, bu doğal bir şey mi?" diye sordu Pancho. Bu yeni hayat görüşüyle ilgili şüpheleri vardı.

"Evet, hepimiz özgüven sahibi olma ve sorumluluk alma konusuna eğilimli ve bu konuda kabiliyetli doğarız. Maalesef çok azımıza gençken bunlar öğretiliyor."

"Yani, bize güçlerimizi vermemiz öğretiliyor!" diye açıkladı Pancho.

"Her zaman kasıtlı olarak yapıldığını söylemiyorum" diye açıkladı Martha, "Yine de bu, bazılarının işine geliyor."

Suzy ve Sally "Pancho'yu teorilerinle sıkıyor musun anne?" diyerek araya girdiler, ama Pancho konuşmanın ilgisini çektiğini söyledi.

"Ama toplantıya geç kalmamalıyız" dedi Sally. Bu konuda haklıydı. Güneş batmıştı ve diğerlerini ambara giderken gördüler.

Pancho, dişilerle birlikte toplantı yerine gitti. Diğerleri saman balyasından oluşan halkada yerlerini alırlarken o arkada durup Sabo'yu aradı. Sabo birkaç tavşanla konuşuyordu, Pancho'nun el salladığını görünce yanına gitti.

Burada sadece birer ziyaretçi olarak bulundukları için, söz verilmediği müddetçe konuşmamaları gerektiğini düşündüler.

Tüm oturma yerleri dolunca (Sabo'nun sayımına göre neredeyse yüz tane havyan vardı) toplantı başladı. Kaz, moderatörlük görevine devam etti. Ama kendine yeni bir sopa bulmuştu ve bunu Pancho'nun yerleştirdiği tahtaya vurdu. Bu sefer şarkı söylemeyi bile tartışmadılar.

"Hepimiz durumu biliyoruz. Konuşmak isteyen var mı?" diye sordu kaz.

Pancho, kimsenin konuşmamasından korkarak etrafına baktı.

En sonunda Jethro, "Bence iki seçeneğimiz var: Ya bizi ve çiftliği satmalarına izin veririz ya da mücadele ederiz" dedi ve yerine oturdu.

Hayvanlar arasında başlayan mırıldanma kısa sürede gürlemeye dönüştü. Besili, kırmızı bir tavuk saman balyasının üstüne çıktı: "Çiftliği mücadele etmeden vermeyeceğimize dair görüş birliğine vardık mı?"

Kaz, "Destekleyenler?" deyince tüm hayvanlar patilerini, toynaklarını ve kanatlarını kaldırdılar. "Kabul edildi!" diye bağırdı kaz.

Kalemi eline aldı ve kağıda "1- Çiftliği mücadele etmeden vermeyeceğiz" yazdı.

Pancho eğilip Sabo'nun kulağına "Şimdiye kadar gördüğüm en hızlı toplantı. Tartışmaları gerekmez mi?" diye fısıldadı.

"Peki, nasıl mücadele etmeliyiz?" dedi Kaz Hanım.

Goldie ayağa kalkıp "Bence hiçbir şiddet türünü kullanmamalıyız" dedi.

"Katılıyorum" dedi Rosy.

"İşe yaramayacak" dedi Bob ayağa kalkıp. Pancho, uzun bir tartışmanın başlayacağını düşündü.

Sally ayağa kalkıp gruba dönerek "Bob, haklı olabilirsin, ama şiddet kullanmadan önce tüm barışçıl yöntemleri denememiz çok önemli" dedi.

Hayvanlar başlarıyla onayladılar ve Bob "Tamam, ama bence yine de işe yaramayacak" dedi omzunu silkerek.

Pancho, Bob'un bu kadar çabuk teslim olmasına şaşırmıştı. "Belki de daha önce çok tartışma kaybetti. Neyse, en azından konuştu" diye düşündü.

Domuz ve kedi, arkalarından gelen güçlü kokuyu duyunca döndüler. Köpek kulübesinden Hans ve Kurt gelmişlerdi. Kurt, Pancho'ya "İzlemeye geldik. Önemli bir konuymuş" diye fısıldadı.

Pancho kafasını salladı. Kaz, "Şiddet içermeyen tüm yöntemlerin denenmesinin kabul edilip edilmediğini" sordu ve bu da oybirliğiyle kabul edildi. Kağıda ikinci maddeyi yazdı.

Toplantı bu şekilde pürüzsüz ve makul bir şekilde devam etti. Hayvanlar, kapıda oturarak kimsenin geçmesine izin vermeme kararı aldılar. Aynı zamanda komşularına seslerini duyurarak onların desteklerini almayı umut ediyorlardı. Komiteler kuruldu. Bob ve Gruff'ın pek hoşuna gitmese de, Pancho el ilanlarının hazırlanması konusunda gönüllü olmuştu. Bu ikisi kendi aralarında bile sürekli sorun yaşıyorken kim bilir Pancho ile neler yaşayacaklardı. Ama onun dışında herkes mutlu, hatta heyecanlıydı.

İki sevimli kuzu çemberin ortasına geçtiler. Hayvanların en sevdiği şarkıya yeni sözler yazmışlardı:

"Tüm hayvanlar çiftliği paylaşırlardı, a-i-a-i."

Toplantıdaki tüm hayvanlar şarkıyı tam üç kere söylediler. Ve şarkının bir daha eski sözleri hiç kullanmadılar.

Kurt ve Hans toplantıdan hayal kırıklığıyla ayrıldılar. "Şiddet yaşanacağı kesin, ama mağdurlar her zamanki gibi yine hayvanlar olacak" dedi Kurt.

Pancho ve Sabo köşede oturup tartıştılar. Toplantının bu kadar sorunsuz bir şekilde gitmesi, hayvanların bu kadar iyimser olması, deneyimsizliklerindendi. Ama yakında deneyim sahibi olacaklardı. Domuz ve kedi, tokalaştı. Pancho, Sabo'ya bakarak "Umarım işe yarar" dedi.

12

Güneş doğmadan hemen önce, Pancho horozların ötüşünü duyuyordu. "Bugün kahvaltıyı kaçırmayacağım!" dedi kendi kendine. Gerinerek Sabo'ya baktı ama Sabo çoktan gitmişti. "Belki de Mağara Kampı'nda olduğu gibi yeniden dışarıda uyumaya başlamalıyım."

Pancho saman balyalarının arasında yolunu bularak, kapı aralığından gelen pembemsi aydınlığa doğru yürüdü. Uykuyu fazla kaçırmak tembellik gibi geliyordu, dolayısıyla da bu, bir karakter kusuruydu. Ayrıca bu durum, başkalarını ağır bir şekilde eleştirdiği bir konu olduğundan kendisini suçlu hissettiriyordu. Ufak bir dokunuşla kapılar sessizce kayarak yeni bir güne açılmıştı. Fotoğrafçıların sihirli saat dedikleri andı, gölgeler uzundu ve güneş, gül renkli bir camın arkasından yükseliyor gibiydi.

Çayıra doğru ilerlerken Pancho'nun ayakları sırılsıklam olmuştu. "Bunlar da nereye gitti?" Arkada bırakılmaktan nefret ediyordu. "Daha güneş yeni doğarken ne yapıyor olabilirler?" Ağılın parmaklıklarına kadar gelerek bir boşluktan diğer tarafa geçti. "Bu çiftlikte parmaklıklar dışında

her şey yerli yerinde" dedi kendi kendine. Eski çiftliğinde ise bunlar ilk tamir edilen şeylerdi. "O köpekler beni bir gün sonra kovalamış olsa, o kaçış deliği tamir edilmiş olurdu." Bu karmaşık düşünceleri seviyordu. "Ve bugün burada olamazdım."

Pancho bu düşünceyi kafasında şöyle bir çevirip bulduğu ironiye gülümsedi: Kaçmasına engel olan şey parmaklıklardaki deliğin kendi emriyle kapatılması olacaktı. Bu düşünceler esnasında küçük tepenin zirvesine ulaştı ve çayıra baktı. "Orada neler oluyor öyle?" Domuz şaşkınlıkla kulağını kaşıdı.

İlk bakışta, bir koyun sürüsü çayır boyunca kovalanıyormuş gibi görünüyordu. Önce bir tarafa koşuyorlar, sonra da aniden duruyorlardı. Sonra da tek bir vücutmuşçasına ters yöne doğru koşuyorlardı. Kovalayan birinin olmaması tuhaftı. Daha da tuhaf olanı ise koşanlar yalnızca bir koyun sürüsünden ibaret değildi: İnekler ve keçiler, domuzlar ve katırlar, tavuklar... Aslında çiftlikteki herkes oradaydı. Pancho kalabalığın ortalarına yakın bir yerde Goldie'yi fark etmişti. "İşte bu ilginç" diyerek başını salladı, "bir koyun bir köpeğe çobanlık ediyor."

Av köpeği bakışlarını yakalayarak, "günaydın" diye seslendi ve domuz da ona el salladı. Pancho yeşil bayıra oturarak sanki bir bale locasındaymış gibi hayvanların koşup durmalarını, kıvrılıp dönmelerini izliyordu. Koreografi çok etkileyiciydi. Zarif ama güçlü bir şekilde havuzun etrafında dans ettiler. Ufak bir beklemenin ardından aniden sola doğru yapılan bir dalışla beraber grubun küçük siyah bir üyesi hareketini kaçırdı ve geride kaldı. "Sabo" diye göz kırptı Pancho, ama bir sürü hayvanın gittikçe daralan girdabına yakalanmıştı. Daire iyice küçülerek bozuldu ve koşu yerini yürüyüşe bıraktı ve en sonunda da durdular. Kalabalık dağılırken hayvanlar gülüyor ve alkışlıyorlardı.

Pancho beklemediği başka bir tanıdık yüzle, yaban hindisi Emma ile karşılaşmıştı. Goldie ile birlikte nefes nefese tepeyi tırmandılar. Pancho da onlarla selamlaşmak için onlara doğru adımladı.

"Günaydın!" derken Pancho son birkaç adımında ıslak çimler üzerinde kaymıştı ve köpek ile hindiye katılırken oldukça dramatik bir giriş yaptı.

"Bu eğlenceli görünüyor, belki biz de böyle yapmalıyız, ne dersin?" diye güldü hindi. Goldie meşhur sırıtışıyla sırıttı ve sanki görünmez bir ipucunu yakalamışlar gibi ikisi birden sırtüstü atılıp ıslak tepeden aşağı bütün yol boyunca kıkırdayarak kaydılar.

Pancho kaygan eğimden aşağı dikkatlice indi. Kendisiyle dalga geçilip geçilmediğini anlayamamıştı. Herkese ne olmuştu böyle? Önceki gece tartışılan önemli konuları unutmuşlar mıydı? Havuzun yanındaki kuru taşlardan birinin üzerine oturduktan sonra Emma ve Goldie yavaşça yanına geldiler. Diğerlerinin birçoğu belki de kahvaltıya gitmişlerdi. Hindi yavruları annelerine katıldı ve yetişkinler kendi aralarında konuşurken suyun kenarını gagalamaya başladılar.

"O da neydi öyle?" diye sorarken bir bacak hareketiyle bütün çayırı işaret etti Pancho.

"Sabah egzersizi" dedi Goldie bir taraftan tüylerindeki ıslaklıktan kurtulmak için silkinirken. "İşte geliyorlar!" Köpek ve hindi yukarı baktılar ve domuz da onların bakışlarını takip etti.

Peşlerinden sarı ışık hüzmesinin göründüğü dev kitle adeta bir bulutu andırıyordu ama aynı zamanda bir bulut olamayacak kadar da hızlı ve katıydı. Kuş sürüsü üzerlerinden geçti ve sonra geniş bir daire çizerek geri döndü. Pancho elbette daha önce kuş sürüleri görmüştü. Askeri açıdan kusursuzlukları daima bir ilham kaynağı olmuştu ama hiç

böyle bir sürü görmemişti. Başlarının üzerinde nefeslerini kesen güzellikte bir cambazlıkla, şahinden bülbüle her türden kuş uçuyordu. Görünmez bir iple birbirlerine bağlıymışçasına dönüyorlar, takla atıyorlar, dalıyorlar, yükseliyorlar, kayıyorlar ve tek bir vücut halinde hareket ediyorlardı.

"Neden?" diyebilmişti domuz sadece.

"Neden olmasın?" diye içini çekti Emma. "Ben de onlara katılabilecek kadar genç olmayı dilerdim."

"Haydi, çık oraya" diye dürtü Goldie. "Ben yavrularına bakarım."

"Gerçekten mi?" diyerek gülümsedi hindi ve kanatlarını açarak koşmaya başladı. Yetişebilmesi için birkaç daire çizmesi gerekmişti ama Pancho, Emma'nın bu oluşuma katıldığı anı görebiliyordu, sanki pistte partnerinin kendisine uzattığı eli yakalayan bir kayakçı gibiydi. Emma bir dakika boyunca tek başına uçtu, hemen sonra ise grubun bir parçası haline geldi. Pancho Goldie'ye döndü, gözlerinde merak vardı. "Daha önce de kuşların uçuşunu görmüştüm, ama niçin bu daha güzel?"

"Çeşitlilikten olsa gerek" dedi köpek. "Daha önce bir Noel ağacını gördün mü?"

Pancho şaşkınlıkla başını hayır anlamında salladı.

"Biz köpekler insanların evlerine domuzlardan daha fazla davet ediliriz" diye belirtti köpek. "En güzel Noel ağaçları en çeşitli olanlardır, birbiriyle uyumlu olabileceğini hiç de düşünmeyeceğin birçok süs bir araya geldi mi harika olur. Bir seferinde beyaz ağacında kırmızı toplar olan birini ziyaret etmiştik" diye omuz silkti. "Bir köpek olarak kırmızı topları her zaman sevmişimdir, ama bu o kadar da heyecan verici değildi."

Pancho tek kulağıyla dinliyordu, kuşlara odaklanmıştı. "Bunu bütün bir gün boyunca izleyebilirim. Keşke uçu-

yor olabilseydim." Grubun ikiye ayrılarak birbirlerinin ters yönünde dönmeye başlamasını seyretti. "Bunu yapmayı nereden biliyorlar? Ne zaman yapılacağını? Kimin nereye gideceğini?"

"Bu, sürü içgüdüsüdür veya sürü zihniyeti" dedi Goldie işin aslını belirtircesine.

"Sürü zihniyeti" diye tekrarladı Pancho küçümseyerek. Domuzlar sürü halinde yaşamazdı; o tarz şeyler daha aşağı seviyedeki hayvanlar içindi. Pancho kendini daima bir birey olarak görmüştü, hatta bir lider. Şimdi ise belki de lider olmanın en çok istenilebilecek şeylerden biri olmadığını kabul etse bile en azından kendisini düşünmesi gerekirdi, dört ayağı üzerinde durup kendi kendisinin domuzu olması gerekirdi. Kendisi tarafından çalıştırılmayan bir makinenin çarklarından birinin anonim bir parçası olma fikri onu korkutuyordu. Eğer Pancho'nun nefret ettiği tek bir şey varsa, nefret ettiği için korktuğu şey, en azından kendi üzerindeki kontrolünü kaybetmesiydi. Bu kontrolü kimseye bırakamazdı.

Ancak tuhaftır ki başkaları üzerinde kontrol sahibi olmak canını o kadar da sıkmıyordu. "Çünkü ben güvenilirim" diye düşündü. "Diğerleri ise, eh... Nereye gittiklerini kim bilebilir? Bir de bakmışsın... Tehlikenin içine düşüvermişim." Pancho kuşları izlemeyi bıraktı ve çamurun içinde ayağıyla bir çakıl taşını yuvarlamaya başladı. Kısık gözlerle Goldie'ye baktı. "Bu sabah çayırda yaptığın şey, sürünün bir parçası mı olmaya çalışıyorsun?"

Pancho "sürü" kelimesini vurgulamak için çakıl taşına bir tekme savurarak onu havuza gönderdi, taş da havuzun dibine vurarak kıyılara kadar uzanan daire şeklinde dalgalar çıkardı. Goldie, sular sakinleşip tekrar hareketsiz kalana dek dalgaları izlemeye devam etti. Sonra da ağzına daha büyük bir taş alarak havuzun ortasına kadar gönderdi. Taş

büyük bir su sıçrattı ve önce birkaç santimetre ile başlayıp havuzun bütün kıyıları taşın gücünü hissedene kadar genişleyen dalgalar çıkardı. Hayvanlar havuzun tekrar sakinleşmesini sessizlik içinde izlediler.

Goldie küçücük bir çakıl taşı seçerek havuzun öte yanına kadar taşıdı. Taşı ağzından sığ sulara bıraktı. Taşın düştüğü yerde küçücük bir dalga oluştu ve sonra havuzun en uzak köşesine kadar uzayan zarif bir çizgi büyüdü. Köpek gülümseyerek Pancho'ya döndü. "Bizim olmaya çalıştığımız şey bu" dedi.

Pancho da sırıtıyordu, "Çakıl taşları mı?"

"Hayır" dedi Goldie, "Havuz!" Domuzu kafasıyla dürterek havuza itti. Altın renkli av köpeği arkasından suya atlarken bir kahkaha attı Pancho.

Onlar havuzda şöyle bir yüzerken kuşlar başlarının üzerinde takla atıyorlardı. Havuzun kenarındaki hindi yavruları cıvıldayarak bakıcılarını takip etmeye çalıştılar.

"Hindiler yüzebiliyor mu?" diye sordu Goldie.

"Eh, ördekler yüzebildiklerine göre" dedi Pancho. "Eğer uslu dururlarsa onlara yardım edebiliriz." Böylece domuz ve köpek, küçük hindi yavrularına havuzun kıyısındaki sığ suya girebilmeleri için yardım ettiler. Küçük yavruların hepsi gibi onlar da birbirlerine su sıçratmaya bayılmışlardı. O kadar yüksek sesle cıvıldıyorlardı ki etraftaki sazlıklarda kestiren ördek yavrularını uyandırmışlardı. Domuz ve köpek onları kıyıdan denetleyebilmek için havuzdan çıkarken ördek yavruları da eğlenceye katılmak için koşuşturuyorlardı. Oyun bir su saklambacına dönüşmüştü; bebek kuşlar harika zaman geçiriyorlardı.

"Sanırım hindiler yüzebiliyor" dedi domuz köpeğe dönerek. "Ama hâlâ anlayamadım. Havuz mu olmak istiyorsun?"

"Nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum" diye içini çekti köpek. "Niçin yarın sabah gelip denemiyorsun?"

"Olamaz, çok korkuyorum" diye irkildi domuz. "Bu fikir tüylerimi diken diken ediyor."

"Korkmak mı?" derken gözlerini inanmıyormuş gibi kocaman açtı köpek. "Eğlenceli bir şey. O yüzden yapıyoruz bunu zaten. Hem de bir oyun gibi, iyi bir egzersiz oluyor. Gerisi de sadece ilginç bir yan etki."

Ördek ve hindi yavruları daha derin sulara doğru ilerlemişlerdi ve sazlığın ardında gözden kaybolmak üzerelerdi. Adeta iyi bir bakıcı gibi Goldie daha iyi bir görüş açısına sahip olabilmek için yerini değiştirdi. Kuşları kontrol edebilmek için gökyüzüne baktıysa da ortalarda görünmüyorlardı. "Emma, gel artık" dedi köpek. "Bugün işimiz çok" dedi Pancho poster hazırlama görevini ve midesini hatırlayarak.

"Daha kahvaltı bile yapmadık!" "Ben kahvaltı yapmam" dedi köpek. "Günde yalnızca bir öğün yerim, ama sen git istersen."

"Eh, az bir şey yiyip geleyim" dedi Pancho. "Civcivlere de biraz mısır getiririm" diyerek mısır tarlasına en kestirme yol olan çayırlığın tepelik kısmından geçti ve gözden kayboldu. Çok geçmeden geri döndü. Birkaç sütlü mısır getirmişti. Goldie hâlâ cankurtaran oyunu oynuyordu. Ördek yavruları havuzun ortasında küçük sekizler çiziyorlardı. Pancho ördek yavrularının hindi yavrularından daha iyi yüzdüklerini fark etmişti. "Ayaklarındaki ağlardan olsa gerek" diye düşündü ve mısırları soyduktan sonra altın renkli koçanları başının üzerinde sallayarak yavruları kahvaltıya çağırdı.

Yavrular sudan çıkmak için yarıştılar, koçanları silip süpürdüler ve havuza geri döndüler. Anneleri Emma ortalıkta yoktu. Pancho tedirgin haldeki Goldie ile birlikte oturmaya devam etti. "Başka zaman olsa bir şey demem" diyordu Goldie, "ama ben barikat komitesindeyim ve yardımıma ihtiyaçları var."

“Sen git istersen” dedi Pancho. “Ben civcivlere göz kulak olurum, hem Emma da birazdan gelir zaten.” Pancho komite arkadaşlarının kendi katkısını hiç de aramayacaklarını biliyordu. Gene de basım matbaasına şöyle bir göz atmak için sabırsızlanıyordu.

“Senin henüz bir ebeveyn olmadığını anlayabiliyorum” dedi köpek. “Emma civcivlerini bana bıraktı ve ne kadar sürerse sürsün onların başında durmam gerek. Çünkü bana güveniyor.”

“Elbette” diye başını salladı Pancho. Civcivlerin yüzüşünü birkaç dakika boyunca sessizce izledikten sonra Goldie araya girdi.

“Juanita ve Carlos” dedi aniden. “Müzayededen haberleri olması gerekiyor. Burada olmak isteyeceklerdir. Bizim de onlara ihtiyacımız var.”

Pancho da aynı fikirdeydi. “Mağara Kampı’nı bulabilirlerse belki kuşlardan biri gidebilir.”

“Bu en hızlısı olur.” Goldie kuzeye doğru gökyüzüne baktı. “Eh, zamanı da gelmişti zaten.”

Kuşlar daireler çizerek havuzun karşı tarafına kondular. İçlerinden yalnızca Emma bir çırpıda altın renkli av köpeğinin yanına konmuştu.

“Kusura bakma” diye yumuşakça gülümsedi hindi, “ama gerçekten çok eğlenceliydi.”

“Hiç sorun değil, ama gitmem gerek.” Goldie samanlığa gitmek için tepeye doğru adımlamaya başlamıştı bile. “Hoşça kal, görüşürüz” diye havladı omzunun üstünden ve bir çalılığın ardında gözden kayboldu.

“Bu gerçekten harikaydı” dedi Pancho hâlâ soluklanmaya çalışan Emma’ya. “Hindilerin uçabildiğini sanmazdım.”

Emma hızlı hızlı solumayı bıraktı ve Pancho’nun gözlerine baktı.

"Ne dedin?" diye sordu domuza yavaşça.

"Sanmazdım, yani hindilerin uçamadığını duymuştum." Pancho bir pot kırmak üzere olduğunu anlıyordu.

"Duymuş muydun? Kimden duymuştun?" Emma'nın dili neredeyse burnuna değiyordu.

"Eh, herkes uçamadıklarını söylüyor" diye geveledi Pancho yavaşça.

"Herkes mi? Belki herkes bu saçmalığı tekrarlayıp duruyordur, ama çok az kişi bu zihin kontrolünden bir kâr elde etmeye çalışır."

Pancho'nun tüyleri dikilmeye başlamıştı. Emma'nın tüyleri ise gerçekten karmakarışık olmuştu. "Bunlar ne öyleyse?" diyerek kanatlarını açtı ve onları gererek her bir kanat tüyünü gösterdi.

"Kanat" diyerek yutkundu Pancho.

"Kanatlar ne işe yarar öyleyse?"

"Uçmaya, elbette." Pancho söylenecek bir şey arıyordu. "Sanırım demek istedikleri, hindiler pek fazla uzağa uçamıyor, sadece birkaç metre."

"Bu çok gülünç." Emma şişinerek normal boyunun neredeyse iki katına kadar çıkmıştı. "Domuzların geceleleri göremediklerini söylemekle aynı şey bu ki sen de biliyorsun ki domuzların çok iyi bir gece görüşü vardır. Sadece domuzların gece vakti kaçmalarını istemiyorlar; çünkü geceleri asıl göremeyenler çiftçiler ve çiftçiler aynı zamanda uçamazlar da. Ama bu çiftçiler..." derken sakinleşmişti biraz ve sesi kızgınlıktan çok tiksintiyle doluydu, "bu çiftçiler durmadan bu yalanları uydurup hindilerin uçamadığını söylüyorlar ve civcivler de onları duyup kendilerine olan güvenlerini kaybediyorlar." Tekrar Pancho'ya dönmüştü, "Uçmak için, hatta buna kalkışmak için bile kendine ne kadar güvenmen gerektiğini hayal edebiliyor musun? Bir ağaçtan zıplayıp yalnızca kanatlarına ve havaya güvenebilmek müthiş bir cesaret, güç ve kendine güven gerektirir."

Pancho evet anlamında başını sallıyordu. Bir ağaçtan atlayıp uçuyor olmayı kafasında canlandıramıyordu.

"Ama bu çiftçiler önce civcivlere 'siz uçamazsınız, en iyisi kümeste kalmanız' dediler ve civcivler de yavaş yavaş onlara inanmaya başladı. Sonra onlar hindi olduklarında, onların civcivleri de çiftçilerin yalanlarına inandılar. Onlar hiç uçamadılar ve bu sefer kendi civcivlerine, çiftçilerin yalanlarını kendileri söylemeye başladılar. Çiftlikteki hindiler uçmaya hiç çalışmaz bile ama yaban hindileri bunu hep yapar. Benim civcivlerim çiftçilerin bu saçmalıklarını asla duymayacaklar. Güçlü ve kendine güvenen kişiler olarak büyüyecekler ve ne isterlerse onu yapacaklar." Emma burnundan soluyarak attığı nutku bitirdi ve çevresine bakındı. "Bu arada, civcivler nerede?"

"Yüzüyorlar" dedi Pancho.

"Yüzüyorlar, havuzda mı?" diyerek havuzun kenarına koştu Emma, görebilmek için önündeki sazları bir kenara çekerek.

"Evet, ördeklerle beraber havuzdalar."

Pancho endişeli anneye katılabilmek için acele etti. "Umarım onlara izin vererek hata etmemişimdir. Hindilerin yüzüp yüzemediklerini bilmiyordum ama görüyorum ki bunda oldukça iyiler."

Emma civcivlerinin ördek yavrularıyla kovalamaca oynamasını izliyordu. Civcivler kıyıdaki annelerine el salladılar ve Emma da tereddütlü bir şekilde onlara karşılık verdi. Hindi ile domuz oturdular ve ılık bir haziran sabahında yavruların oynamasını izlediler. Pancho, uçuş tüylerinin arka kısmıyla Emma'nın gözlerindeki ıslaklığı sildiğini gördü. "Emma, sorun nedir?" diye sordu Pancho.

"Bir şey yok" dedi Emma. "Sadece hindilerin de yüzebildiğini hiç bilmiyordum." Gurur duyan bir anne gibi gülümsedi.

"Bak, bütün kuşlar gitmiş" diyerek çayıra bir göz attı Pancho. "Birisinden Mağara Kampı'na uçup Carlos ve Juanita'ya müzayedeyi haber vermesini isteyecektim."

"Ben gideyim" diye önerdi Emma. "Civcivler doğduğundan beridir Judi'yi görmedim ve Mac ve Red'i de. Onları gerçekten özledim."

Pancho herkesin hakkında epeyce şey bildiği gizli bir kamp fikrini düşündü. İnsanların dışında herkesin bildiği.

"Sen civcivlere bakarsın, değil mi?" derken Emma uçuş öncesi ısınma hareketlerini yapıyordu.

"Ben mi!" diye geveledi Pancho. "Bir şeyler yapmam istenmişti. Bir poster ve el ilanları. Bir de mısırlara su verilmesi gerekiyor."

"En fazla iki saat" diyerek civcivlerine kıyıya gelmelerini işaret etti Emma. "Öğlen yemeğine yetişirim." Anne hindi şimdi de üç ıslak tüy yumağıyla konuşuyordu. "Ben gelene kadar Pancho'nun yanında kalmanızı istiyorum. Ne olursa olsun, o ne derse onu yapın."

En son cümlesini içlerinde en büyük olana yöneltmişti, herhangi birine büyük denilebilirse tabii. Pancho özellikle o civcivin diğerlerinden daha hareketli olduğunu zaten fark etmişti.

"Gözünü Orville'den ayırma. Wilber ve Amelia zaten başına bela olmazlar. Sağlıcakla kalın, çabucak dönerim." Bunu söyledikten sonra Emma koşarak havalanmaya başladı. Kanatlarını az biraz çırptıktan sonra ağaçların üzerinde gözden kayboldu.

Domuz kendisine emanet edilenlere baktı. Küçükler de onu baştan aşağı süzüyorlardı. Pancho, "saygı görmek istiyorsan korkmamalısın. Sorumluluk ve bir plan sahibi olduğumu göstermem gerek" diye düşündü. Ancak her şey için çok geçti. Civcivler bakıcılarının acemi olduğunu çoktan anlamışlardı ve birbirlerine bilmiş bakışlar fırlattılar.

"Tamam" dedi Pancho küçümseyen bir ses tonuyla, "gidip mısırlara su verelim."

Bahçeye giden yolu göstermek için dönüp birkaç adım attıktan hemen sonra bir su sıçraması ve ördeklerin vaklamasını duydu. Civcivler ördek yavrularıyla birlikte tekrar havuzdaydılar.

* * *

Samanlıkta, cumartesi günü için yapılan hazırlıklar devam ediyordu. Goldie, Jethro, Rosy ve başka birkaç büyük hayvan, barikatı yapmaya ve gözetleme noktalarını belirlemeye başlamışlardı. Bu kavram onlar için biraz belirsiz olduğundan, yapılara estetik ve sanatsal bir nitelik de kazandırmışlardı. Mimar gibi davranıyor, şuraya bir pencere veya oraya bir merdiven koyulup koyulamayacağını tartışıyorlardı.

Basım ahırında ise durum bunun tam tersiydi. Tamamen işle ilgileniliyordu. Matbaanın elinde birçok yazı tipi olmasına karşın, belli bir tipten veya boyuttan yalnızca birkaç harf bulunuyordu. El ilanlarının metni üzerinde tartışırken koyun ve keçi bundan pek rahatsız olmuş gibi görünmüyorlardı, daha karmaşık ve uzun cümleler kurulabilsin diye daima ellerindeki en küçük harfleri seçiyorlardı. Diğer yazı tiplerinin en büyük harflerinin tamamını manşet için ayırdılar, metinde kullanılacak yazı tiplerine ise en son karar verilecekti.

Bazı hayvanlar Kutsal İnek tarafından şiddet karşıtı eylem eğitimi verilen yan taraftaki mandıranın yakınlarında dolaşıyorlardı.

Tavuklar, ördekler, kuzular ve diğer genç hayvanlar Suzy ve Sally'nin yönetiminde yiyecek depolamak için toplanmışlardı. Bunu bir okul projesi haline getirmişlerdi; Sally bunun iyi bir eğitim tecrübesi olduğunu düşünüyordu.

Sabo ve tavşan arkadaşları zincir ve ip parçaları toparlıyorlardı. Bu arada Pancho oturup hindi yavrularının havuzda yüzüşünü izliyordu. Yapacak hiçbir şeyi olmayan bir domuz için zaman emekliyormuş gibiydi, o yüzden Pancho da kalkıp havuzun etrafını dolaştı ve bir gözünü yavrulardan ayırmadan havuzun bitki örtüsünü ve sağladığı yaşam alanını incelemeye başladı. Yeşil sapları üzerindeki beyaz ve mor bayraklarıyla zambaklar açmak üzereydi. Dokuz kamçılı kırbaç tutamları ve pampa otları taşların arasında, alan mücadelesi veriyorlardı.

Pancho bir lavanta nilüferine daha yakından bakabilmek için su kenarındaki sazlıklardan bir kısmını koparınca büyük bir yaban ördeğinin kızgın bakışıyla yüz yüze geldi. Baba ördek bir yumurta kuluçkasının üzerine oturmuş, gizli yuvasından ördek yavrularını takip ediyordu.

"Kusura bakmayın" dedi Pancho en az ördek kadar şaşkınlık içinde. "O ördek yavrularına kimin göz kulak olduğunu merak etmiştim." Havadan sudan konuşmaya gelince pek de iyi sayılmazdı. "O küçük civcivleri bana emanet ettiler."

"Palazlar" dedi ördek.

"Özür dilerim, ne dediniz?" Ördeğin kızgın ses tonundan Pancho kendisine hakaret edilip edilmediğini anlayamamıştı.

"Palazlar" dedi sarı gaga kelimeyi mümkün olduğunca anlaşılır bir şekilde söylemeye çalışarak. "Civciv değil, palaz onlar."

"Gerçekten mi?" Pancho hafızasını şöyle bir yokladı. "Onlara daha önce palaz denildiğini hiç duymamıştım."

"Onlar palaz ve doğal olarak onlara palaz denilmesi gerek" dedi ördek inatla.

"İyi, palaz öyleyse!" diyerek omuz silkti Pancho. İki hayvan saatler gibi gelen birkaç dakika boyunca sessiz bir şekilde oturdular.

"Ve yüzüyor olmamaları gerek" derken ördeğin sesi tiksinmiş gibi çıkıyordu.

"Neden olmasın?" Konuşmanın tonu Pancho'yu şaşırtmıştı. Kendini palazları savunmak zorundaymış gibi hissetti. "Emma bunun bir sorun olduğunu düşünmüyor."

"Emma delirmiş. Emma kendisinin uçtuğunu mu sanıyor?"

"Emma uçabiliyor." Pancho'nun yüzü kızarıyordu.

"Eh, yüzemez ama. Hindiler yüzemez, palazlar da." Ördek için konu kapanmış gibiydi.

Pancho kulaklarına inanamıyordu. "Ama bak" diyerek havuzun ortasında su sıçratan palazları gösterdi. "Onlar yüzüyor."

Yaban ördeği gözlerini kapadı. "Ama yüzmemeleri gerek." Bunu dedikten sonra da başını onaylamayan bir tavırla salladı.

Pancho böyle bir akıl yürütmeyi veya inadı nasıl karşılayacağını bilmiyordu, o yüzden birkaç dakika daha gergin bir sessizlik içinde oturdular.

"Şşşş" dedi yaban ördeği vurgusunu Pancho'nun yüzüne püskürterek.

"Ses çıkarmadım" diye fısıldadı domuz çamurlu ön ayağıyla burnunu silerek.

"Tamam, çıkarma, dinle sadece." Odaklanabilmek için ikisi de gözlerini kapadılar. Ve evet, genç hayvanların oyun seslerinin arkasında mırıltılı bir ses ve bastırılmış bir kahkaha duyulabiliyordu: Su kenarına yakın bir yerde yabancılar vardı.

Ördek iki kez vakladı ve ördek yavruları da aniden oyunlarını keserek babalarına doğru yüzmeye başladılar. Palazlar da içgüdüsel olarak onları takip ettiler. Çok geçmeden hepsi aceleye kapılmışlardı.

"Git kim olduklarına bak" diye emretti ördek.

"Ben mi?" diye geveledi Pancho.

"Ben biraz meşgulüm" dedi ördek biraz alay ederek ve ördek yavrularıyla yumurtaları göstererek.

"Siz palazlar burada kalın" dedi Pancho.

Bir tehlike sezen bütün genç ördekler yuvanın arkasına saklandılar.

Pancho derin bir nefes aldı ve sesleri kontrol etmeye çıktı. Yabancıları şaşırtmamak için değil de daha çok kendisinin atacağı ufak bir yanlış adıma kulak kesilmiş olan yaban ördeğini hayal edebildiği için çamur ve taşların içinden mümkün olduğunca sessiz geçmeye çalışıyordu. Seslerin geldiği yöne yaklaştıkça yabancıların seslerini daha net bir şekilde duyabiliyordu.

Pancho olduğu yerde kalıp başını dikti. Tartıştıkları şey müzik miydi? Ördek yavrularını gözetleyen biri için pek de yapılmayacak türden bir şeydi bu. Gene de fazla dikkat göz çıkarmazdı. Domuz bölgeyi keşfetmeyi sürdürdü, barajın etrafını dolaştı ve görebilmek için parmaklarının ucunda yükseldi.

İşte orada oturuyorlar, çalınmış elmaları yiyerek ne havuza ne de yüzenlere en ufak bir ilgi gösteriyorlardı.

"Sıçanlar!" diye mırıldandı Pancho biraz fazla yüksek bir sesle. Renk cümbüşü içindeki dört baş onun olduğu yöne doğru döndü. Pancho kendine güvenen bir sırıtışla bulunduğu kayanın arkasından dışarı çıktı. Dört yabancı da ayağa kalkıp domuza doğru koşuşturdular. Pancho sıçanların uzanmış patilerini farkedene dek kendini geri çekmişti.

"Merhaba, merhaba. Güzel bir yeriniz var." Konuşan sıçan başlangıçta beyazmış gibi görünüyordu ama her nasılsa üzerine mavi renkli bir boya bulaşmıştı. Bu da beyaz rengin üzerinde oldukça parlak durmuştu. Yalnızca gözleri başlangıçtaki gibi pembeydiler.

"Nasıl gidiyor?" diye sordu Pancho dikkatli bir tavırla mavi sıçanın patisine dokunmak için uzanırken. Pancho gülümsemeye çalıştıysa da gözleri sıçanın şeffaf kulağına damgalanmış bir etikete takılmıştı. Yüzü çarpık bir hal almıştı.

Sıçan etikete vurarak, "Dioxin, benim adım." dedi.

Pancho etiketin üzerine mühürlenmiş ismi fark etmişti. Mavi sıçan, üzerinde siyah beyaz benekler olan yer yer kelleşmiş sıçanı gösterdi. "Bu da Nick."

Pancho etiketi görebilmek için başını yana çevirdi. "Nikotin anlamında" diye bir tahminde bulundu.

"Evet, o benim" diye cevapladı benekli kemirgen. Pancho Nick'in yaşının çelimsiz görünümünün aksine çok daha genç olduğunu görüyordu.

"Benim adım da Ben" dedi yeşil kafalı sıçan patisini uzatarak, ama Pancho isim etiketini okumaya çalıştığından bu harekete karşılık veremedi. "Benimkini ters takmışlar" dedi Ben, omzunu silkerek Pancho'nun etiketi okuyabilmesi için arkasını döndü.

"Benzin mi?" Ne tuhaf isimler! diye düşündü Pancho.

Diğerlerinin arkasında parlak pembe renkli küçük bir sıçan duruyordu. Bütün tüyleri pembe olsa bile kuyruğunun gökkuşağı gibi rengarenk olduğunu fark etmişti Pancho. Kendini tanıtmak için acele ediyor gibi görünmüyordu, o yüzden Pancho da gidip isim etiketini kendi okudu. "Sakarin!" diye belirtti. "Çok tatlı bir isim."

Pancho sözlerinin akıllıca olduğunu düşünüyordu ama pembe sıçan bunu daha önce defalarca duymuş olmalıydı. Domuza canı sıkılmışlıkla tiksinti arasında bir bakış fırlattı.

Pancho diğerlerine döndü. "Benim adım Pancho ve burası benim çiftliğim değil, ben sadece burada misafirim."

"Aaa!" dedi Dioxin. Pancho, dostane tavırların kaybolduğunu hissetmişti.

"Bizler Özgür Radikaller'iz, bir müzik grubu, belki duymuşsundur."

"Sanmıyorum" dedi domuz. Gördüğü takdir düzeyinin tekrar düşüşe geçtiğini hissetti.

"Eh, şehirde epeyce ünlüyüzdür" dedi Sakarin yüksek perdeden ve kulak tırmalayan bir sesle.

"Umarım şarkıları o söylemiyordur" diye düşündü Pancho bir şey demeden.

"Her neyse, biz şu anda bir turneye çıktık" dedi Ben. "Bu çiftlikte bir samanlık var mı?"

Pancho başını evet anlamında salladı.

"Belki bir iki parça çalabiliriz."

Pancho sıçanlara bir göz attı. Biliyordu ki aksi yaban ördeği ne yavrularının ne de yumurtalarının bu tehlikeli oluşuma maruz kalmasını istemeyecekti. Ayrıca Emma'ya verdiği sözü de hatırlamıştı.

"Samanlık orada" diye nasıl gidileceğini genel bir şekilde tarif etti. "Bugün herkes çok meşgul..." Sözünü yarıda bırakmıştı. Belki de bu şehir sıçanları, casus veya polis muhbiriydiler. Şimdi de yaşlı keçi ve koyun gibi düşünmeye başlamıştı. Belki de onları samanlıkta bakınırlarken başıboş bırakmaması gerekirdi ve eğer onların casus oldukları düşünülürse bu durumda onları kendisinin göndermiş olması nasıl açıklanabilirdi ki?

Sonra Pancho'nun aklına bir fikir geldi. "Onlar müzik aletleriniz mi?" diye sordu yakınlarda yerde duran tuhaf biçimli paketlere bakarak.

"Elbette öyle!" derken Ben'in yüzü aydınlanmıştı.

"Merak ediyorum" diye sordu masum tatlı bir sesle, "benim için bir şarkı çalabilir miydiniz? İyi müziğe bayılırım."

Sıçanlara ikinci bir kez daha sormaya gerek yoktu. Mutlu bir şekilde kurulumu yapmaya başladılar. Dioxin

ve Ben'de gitar vardı. (Pancho emin olmasa da Ben'in gitarının bas olduğunu düşünüyordu.) Nick'in saksafonu ve Sakarin'in de davulu vardı. Her ne kadar davul takımının boyu sıçanlara göre olsa da kurması biraz zaman almıştı. Hevesli gitaristler fazla zaman geçmeden hazırdılar ve akortlara basmaya başlamışlardı.

"Etrafta priz var mı?" diye sordular kafası karışan Pancho'ya.

Domuz çayıra bir göz attı ve omzunu silkti. "Bizim elektriğimiz yok." dedi.

"Ne?" derken şok geçirmişti sıçanlar. "Herkesin elektriği vardır."

Dioxin Ben'in omzuna vurdu, bir taraftan da kısık kırmızı gözleri bir priz bulabilmek için çayırı ve çiçek tarhını tarıyordu. "İşte orada!" Mavi sıçan, diğerlerinin kafalarını, Pancho'nun daha önce var olduğunu hiç fark etmediği bir direğe çevirtmişti. Tepesinde ise kablolar vardı. Dioxin ve Ben dağcılar gibi bir omuzlarının üzerinde büyük miktarlarda kablo taşıyarak direğe doğru koşuşturdular. Ben, sadece bir sıçanın yapabileceği gibi direğe tırmandı. Hatları çekerek kabloyu Dioxin'e fırlattı. Birkaç dakika sonra aletlerini akort ediyorlardı.

Tıpkı Pancho'nun da umduğu gibi elektro gitarların, saksafonun ve davulun sesleri bütün çiftlik ve muhtemelen bütün kırsal arazi boyunca yankılanmıştı. Çok geçmeden bütün çiftlik sakinleri ellerindeki projeleri bırakıp, sesleri takip ederek havuz kenarındaki açık hava sahnesine akın ettiler. Palazlar ve ördek yavruları bile neler olduğunu görebilmek için yüzmeye biraz ara vermişlerdi.

Dioxin söze girdi. "Hoş geldiniz millet" dedi sanki çiftlik sakinleri onun misafiri, kendisi de onları ağırlıyormuş gibi. "Bizler Özgür Radikaller'iz" dedi Sakarin'den gelen vahşi bir davul girişinin eşliğinde. Hayvanlar sessizlik için-

de gözlerini dikmiş bekliyorlardı. “Bizler laboratuvar sıçanlarıyız ve şehrin lağımını kullanarak kaçtık. İlk olarak kaçışımızı anlatmak için yazdığımız bir şarkıyı çalmak istiyoruz. Şarkının ismi ‘Sıçan gibi Sıkışmak’.”

Bu Pancho’nun duyduğu son anlaşılır sözdü. Amfi 11’e çıkarılmıştı, davullar gümbürdüyor ve saksafon tuzağa düşmüş bir ayı gibi inliyordu. Şarkıcılar çığlık atıyorlardı. Tüm grup üyelerinin bir noktada şarkıya katıldıkları görülüyordu fakat ne söylediklerini anlamak imkansızdı. Pancho buna müzik diyemezdi ama çevresine şöyle bir baktığında herkesin gülümseyerek ritimle birlikte başını salladığını, ayaklarını yere vurduğunu görüyordu.

Sabo, Pancho’nun yanına gelerek beklenen soruyu sordu, “Neler oluyor?”

“Gezici bir grup” diye bağırdı Sabo’nun kulağına, bir taraftan da şarkının ritmiyle sallanmakta olduğunu fark etmişti.

Hindi palazları Pancho’nun kalabalığın en önünde olduğunu fark etmişlerdi. Böyle bir zamanda bakıcılarının yanında olmanın son derece uygun bir davranış olacağına karar vermişlerdi. Ördek yavrularının yanından ayrılıp inek ve keçilerin bacakları arasından geçerek Pancho’nun yanında, daha doğrusu önünde durdular.

Öyle görünüyordu ki grup daha uzun bir süre çaldıkça ki ilk şarkı da zaten epeyce bir sürmüştü, genç hayvanlar daha da öne itiliyorlardı. Daha yaşlı olan hayvanlar onlara nazikçe yer veriyorlardı. Pancho hemen yüzünün önünde topuklarını yere vuran çocuklara yer açmak için biraz geri çekilmişti. Aynı zamanda gözünü genç hindilerden ayırmamaya da çalışıyordu. Hoparlörün önünde kuyruk tüylerini sallıyorlardı.

Pancho bir anda kendini tıknaz pembe okul öğretmeni Sally’nin kucağında bulmuştu. Sally de hemen hemen

Pancho ile aynı şeyi yapıyordu, bir yandan öğrencilerine göz kulak olmaya çalışırken diğer yandan kulak zarlarını korumak için geriye doğru kaçıyordu.

"Bu harika değil mi!" diye bağırdı. "Tam da ihtiyacımız olan şey!"

Pancho evet anlamında başını sallayıp gülümsediyse de neden bahsettiği hakkında hiçbir fikri yoktu. Sally dans etmeye başlamıştı; Pancho ise izliyordu. Kardeşi Suzy ne kadar domuzsa o da o kadar domuzdu ve biraz daha tıknaz olduğundan belki de domuz olmayı daha fazla hak ettiği bile söylenebilirdi. Pancho daha tedbirli davranıyor ve tekrar kendini alay konusu yapmamaya çalışıyordu, gene de biraz danstan kimseye zarar gelmezdi. Sally'yi çayırlığın açık bir alanına götürebilmek için ayağını uzattı. Sally gülümseyerek bu daveti kabul etti ve oraya kadarki bütün yol boyunca dans etmeyi sürdürdü. Oradan bütün kalabalığı hâlâ görebiliyorlardı ama dans etmek için daha fazla alanları vardı. Cana yakın ve bir oyun oynarmışcasına dans ediyorlardı, popolarını birbirlerine vurup burunlarını tokuşturuyorlardı.

Şarkı aniden sona erince domuzların ikisi de kahkaha atmıştı. Kalabalık çılgına dönmüştü. Alkışlıyor ve her türden sesleriyle çığlık atıyorlardı. Sıçanlar mutlu bir şekilde selam verip yeni takipçilerinin hatırına kendilerini bir kez daha tanıttılar. Pancho kendisine emanet edilen küçükleri görebilmek için çayırı tararken beklenmedik bir şey gördü. Domuzların bulundukları açıdan bakınca, çiçek tarhına ve ötesindeki şeftali ağaçlarına kadar olan tüm alan görülebiliyordu. Pancho yan taraftaki köpek kulübesinden bir çoban köpeği olan Hans'ı fark etmişti.

"Müziği kontrol etmeye gelmiştir" diye düşündü Pancho ama kucaklaşıp öpüştüğü de kimdi? Bir koyun gibi görünüyordu gerçi ama Pancho bundan pek emin olamadı.

“Sally, Hans’ın yanındaki kim?” diyerek şeftali ağaçlarını işaret ettiyse de Sally bakmadı bile.

“Muhtemelen Monique’tir” diyerek Pancho’ya döndü. “Bir çoban köpeğiyle finonun birbirine aşık olduğunu gördüğüne şaşırdın mı?”

“Eh, o çoban köpeğine aşık olan veya onunla arkadaş olan bir fino gördüğüme şaşırdım diyelim” dedi Pancho. “Hans ve arkadaşlarının finolardan nefret ettiğini sanıyordum.”

“Haftalardır biraz zaman geçirebilmek için buraya kaçıp duruyorlar. Zavallı Monique, onun da ailesi Hans’ı pek onaylamıyor.” Sally içini çekmişti. “Herkes yoktan sorun yaratıyor ve burnunun dibindeki karışıklığı görmüyor.”

Sıçanlar tekrar havaya girince konuşmak imkansız bir hal almıştı. Dans etmekten başka çareleri yoktu. Pancho ve Sally birbirlerine odaklanabilmek için göz kulak oldukları gençlerin iyi durumda olduklarına güveniyorlardı. İlkine epeyce benzeyen üç şarkı boyunca dans ettikten sonra, diğerlerini izlemek için çimlere oturdular.

Çiftliğin tüm hayvanları gruba odaklanmıştı. Pancho gözleriyle sahneyi tararken Hans ve Monique’in bile dans ettiklerini görüyordu. Bir dakika, o elektrik direğinin yanındaki hayvanlar da kimdi? Pancho görebilmek için gözlerini kıstı. Kara koyun Bob ve Keçi Gruff müzik grubuna arkalarını dönmüş elektrik kablolarına bakıyorlardı.

13

Emma'nın Mağara Kampı'na gelişi ortalığı epeyce karıştırmıştı. Uçuş uzun değildi, ancak sabah sabah havadaki onca cambazlık onu yormuştu. İnişe geçtiğinde ise soluklanması için biraz zaman gerekmişti.

Orman koruyucuları, gerçekleştirdikleri en son sabotajın ardından geri çekilmeye karar vermişlerdi. Kahvaltıyı bitirmek için kimsenin acelesi yoktu. Emma geldiğinde ise meşe palamudu kreplerini henüz bitirmek üzereydiler.

"Bakın, Emma gelmiş" diye seslendi gümüşi bir sincap, hindi bir çırpıda kahvaltıdakilere katılırken.

"Emma, sorun nedir?"

"Yavruların nerede?"

"Her şey yolunda mı?"

Emma gelen soruları durdurmak için oflaya puflaya kanatlarından birini kaldırdıysa da diğerlerinin pek beklemeye niyeti yoktu.

"Ağaçları mı kesiyorlar?"

"İnsanlar bizi buldu mu yoksa?"

"Yangın mı çıktı?"

"Carlos ve Juanita" diyerek soludu Emma.

Lamalar Emma'nın çevresine toplananlar arasında yoktular, ancak bir tavşan, otlanmakta oldukları bayıra doğru koşuşturuyordu. Emma bir kütüğün üstüne tünedi; sincaplardan biri ona içmesi için biraz su getirdi. Lamaların paldır küldür kamp alanına girdiği sırada, hindi de havasını bulup her zamanki gibi gevezeliğe başlamıştı.

"Acil bir durum yok" diye açıklamaya çalıştı hayvanlara, "ama durum epey ciddi."

"Ahhh." Toplanan kalabalık dinlemeye başlamıştı.

"Çiftliklerden biri, sizin çiftliğiniz..." dedi, kendisini devam etmesi için başlarıyla onaylayan lamalara. "Cumartesi, bu cumartesi, bir açık arttırma yapılıyor ve her şey gidiyor, hayvanlar bile."

"Olamaz!" diye haykırdılar hep birlikte.

"Öyleyse hayvanlar buraya gelebilirler" dedi bir geyik. "Satılmalarına gerek yok."

"Çok naziksin" dedi Juanita, "ama orası bizim toprağımız ve bunun için savaşacağız."

"Evet" diye lafa atladı Carlos, "savaşmamız gerek! Hayvanlar onların o kadar da umurunda değil. Her zaman daha fazlasını yetiştirebilirler. Onlar sadece toprağı istiyorlar ve biz de buna sahip olmalarına izin vermeyeceğiz."

"Tıpkı sizin ormandaki eviniz için savaştığınız gibi, bizim de kendi çiftliğimiz için savaşmamız gerek." Konuşurken Juanita'nın gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Hayvanlar birkaç dakika sessiz kaldıktan sonra, Rakun Mischief konuşmaya başladı. "Tamam, öyleyse gidelim. Siz bize ormanı korurken yardım etmiştiniz, şimdi de biz size çiftliğinizi korumanız için yardım edeceğiz." Hayvanların, bu söylemi kalpten bir şekilde onaylayan çığlıkları kamp boyunca yankılandı.

Lamaların yüzündeki rahatsız ifade Judi'nin dikkatini

çekmişti. “Hepimiz birden çiftliğe inmeden önce, Juanita ve Carlos’un evlerine gidip, gerektiğinde bize haber göndermeleri belki de daha akıllıca olur.” Hayvanlar arasında bunu onaylamadıklarını gösteren bir homurtu dolaştı. “Böylece elimizde onları şaşırtma imkanı olur” diye ekledi.

“Hıhı” diye hayvanlar anladıklarını gösterdiler.

“Bu iyi olur” diye katıldı Juanita. Bütün iyi niyetlerine rağmen, çiftliktekilerin aralarında vahşi hayvanların bulunmasını pek hoş karşılamayacağını biliyordu. “Size ihtiyacımız olması halinde burada yardım etmeye hazır olduğunuzu bilmek bizim için önemli!”

“Çok önemli” diye ekledi Carlos.

Emma boğazını temizledi. “Tavşanlardan ne haber?” diye, başını Hamilton ve Blackstone’a doğru eğerek lamalara alçak bir sesle sordu.

Juanita ve Carlos bakıştılar. Hamilton ve Blackstone hayvanlar arasında en sevdikleri dostları değillerdi, ama Emma haklıydı. Akıllıydılar ve şu anda en çok faydası dokunacak hayvanlar olabilirlerdi. Ayrıca, çiftlikteki hayvanlar da tavşanlardan korkacak değillerdi, vahşi olanlardan bile.

“Evet, gelseler iyi olur” dedi Carlos.

Carlos sırtında maymunun küçük pençelerini ve ağırlığını hissetti. Bonkers Carlos’un en iyi arkadaşı olmuştu. Bu maceraya atılırken de maymunun geride kalacak hali yoktu. Boynuna tırmanarak, “o pireli tavşanlar geliyorsa ben de geliyorum” diye fısıldadı kulağına. Carlos da, “olur” diye başıyla onayladı.

Lamalar, evlerine gitmek için ayağa fırladılar. Çantalarını toparladılar, tavşanları ve maymunu yüklenip patikadan aşağıya doğru inmeye başladılar.

Emma biraz daha laflamak için kalmıştı. Hindilerin çok dedikoducu olduğu bilinirdi ve Judi’nin de anlatacak

çok şeyi vardı. Sincapların ve rakunların da yardımıyla, Judi Emma'ya ormandaki son eylemden ve insanların içindeki gizli dostlardan bahsetti. Emma'nın gözleri yerlerinden fırlayacak gibiydi.

"İnsanlar... Aslında ben sizlerin insanları koruyacağınızı göreceğimi hiç düşünmezdim" dedi şaşırmış bir halde.

"Hepsi aynı değil" diye açıkladı Judi. "Tıpkı ayıların veya hindilerin hepsinin aynı olmadığı gibi..."

Emma bunu biraz düşündü. "Hepsi kötü değilse, kimin düşman olduğunu nasıl anlayacağız?"

"Anlamak kolay değil" derken Judi'nin sesi canı sıkılmış gibi çıkmıştı. "Umarım o korumalara ilaç vererek bir hata yapmamışızdır, belki de o kadar da korkunç değillerdi, yani önce gidip kendileriyle konuşmuş olsak, belki bize katılabilirlerdi."

Emma başını olumsuz anlamda sallarken bu harekete birkaç rakun da katıldı. "Sanmıyorum Judi" dedi hindi. "Bunlar silahlı adamlar, ağaç kesme makinelerini koruyan adamlar, ayak takımından bir grup hayvana katılmalarını sağlamak için onlarla çok fazla konuşmak gerek, yanlış anlama."

Judi içini çekti. "Öyleyse ben de çok konuşurum."

Emma açık fikirli olmayı istiyordu. "İnsanlar, hmmm" diye düşündü dalgınca. "Hiçbiriyle konuşmadım, bilakis her zaman onlardan kaçınmışımdır."

"Ben de, bu akıllıca bir fikir" diye katıldı Mischief çınlayan bir sesle.

"Bunlar benim ilk konuştuklarımdı" dedi Judi, "ve muhtemelen son da olmayacaklar. Tabii ki bizden farklılar ama..." Birbirlerine şöyle bir baktılar, "biz de bir o kadar farklıyız."

"Bu doğru" diye düşündü Emma, yıllar boyunca sadece hindilerin arasında yaşamıştı. Böyle yetiştirilmişti ama

şimdilerde kendisiyle benzer fikirleri olan birçok farklı hayvan dostu vardı. İnsanlar arasında neden olmasın? "Sanırım gidip bu insan orman koruyucularını bir görmem gerek" diye gıdakladı, "belki konuşurum bile."

"Kuzgun Quoth uçuş için seni yönlendirebilir" dedi Judi. "Belli olmaz, belki çiftlik sorununa da bir yardımları olur."

"Ah, sanırım insanların bu konuya karışmasını pek istemeyiz" dedi Emma Judi'ye vedalaşmak için sarılırken. "Umarım yakında görüşürüz" derken uçuş planını almak için yaşlı Quoth'un yanına yürüdü.

"O aptal insanlara daha ne kadar yardım edeceğiz?" diye sordu Mischief yüksek sesle. "Bir de casus olma ihtimallerini düşünsenize."

Judi cevap vermeyince konuşmayı sürdürdü. "Önce Rascal ve küçük geyiği öldürdüler..."

"O bir kazaydı" diye lafa atladı Mac adlı sincap.

"Öyle inanmamızı istiyorlar" dedi Mischief gizemli bir şekilde. "Bu iyi planlanmış bir komplo olabilir. Önce güvenimizi kazanıp..."

"Mischief" diye sözünü kesti Judi sert bir tonla. "Bunlar senin fikirlerinmiş gibi durmuyor. Bunları sana kim söyledi?"

"Şey, Blackstone ve Hamilton söyledi. Maskeli gözleri destek bulma umuduyla çevresine bakındı ancak destek bulamadı.

Judi lafa atladı. "Sen oradaydın Mischief, bense değildim. Blackstone ve Hamilton da tam olarak olayın olduğu yerde değillerdi. Şimdi sen bana söyle, o bir kaza mıydı?" diyerek Mischief'in boncuk gibi gözlerine baktı.

Rakun bir kütüğün üstüne oturdu ve gözlerini patileriyle kapattı. "Korkunçtu" diyerek ağlıyordu.

"Biliyorum" dedi Judi, yumuşak sırtını okşamak için yaklaşırken. "Ama bu bir kaza mıydı?"

"Evet" diye hıçkırdı. "Korkunç, korkunç bir kazaydı."

Emma üzerlerinde dönerken, kendisine el sallayarak karşılık veren orman koruyucularına "Hoşça kalın" diyordu. Mischief bile ıslak yüzünü kaldırmış ve onun uçarak uzaklaşmasını izlemişti. Her şey yukarıdan bakınca farklı görünürdü ve Emma, mesafenin yarattığı bu perspektifi hep şaşırtıcı bulmuştu. O daha yüksekten uçtukça Mağara Kampı daha da küçülüyordu ve büyük resmi daha net görebiliyordu. Altında uzanıp giden ormana baktı; ağaçlar kayaların üstündeki yosunlar gibiydiler. Bu, ağaç kesiminin korkunçluğunu tam olarak anlayabilmenin tek yoluydu. Yerdeyken, sahiden de bazen, ağaçlar yüzünden ormanı göremeyebilirdiniz.

Emma göklerden bakınca, kuzeydeki şirket topraklarında yükselen tepelerin, kahverengi, ölmüş ve yağmalanmış eteklerini görebiliyordu. Ötesinde ise şehrin beton yığınları uzanıyordu. Bir yaban hindisi için bu manzara berbattı, bu yüzden gözlerini kapatıp sağına doğru yöneldi. Gözlerini tekrar açtığında, şehrin hemen sınırındaki at çiftliğini gördü. Bulunduğu açıdan burası, yeşil ve güzel görünüyordu, bu yüzden daha yakından bakabilmek için alçalmaya başladı.

Otlar kadife gibi görünüyordu ve düzenli beyaz çitler araziyi enine ve boyuna bölerek küçük parçalara ayırıyordu. Emma, arazinin sahiplerinin yeşil ve beyaz panjurlu evinin önünden süzülerek geçti. Bakımlı bahçelerin üzerinden uçarak, kırmızı çatıları ve birkaç metrede bir beyaz kapıları beliren at ahırlarına doğru inişe geçti. Kapıların her birinde, bir at başı asılıydı.

Hindi, herhangi bir tehlike olup olmadığını görebilmek için ahırın etrafına bakındı; hiçbir şey olmadığını görünce de bütün atların ilgisini üzerine çekerek ahırların arasındaki dar yollardan birine yavaş yavaş süzüldü. Atlar heyecanla ayaklarını yere vurup kişnerlerken epeyce bir gürültü

kopmuştu. “Bu kadar kolay heyecanlanabildiklerine göre canları çok sıkılmış olmalı” diye kıkırdadı kuş, sırf heyecanlarını artırmak için son hızla ahırların etrafında yeniden dönerken. İzleyenler çılgına dönmüşlerdi. Kapılarını tekmeliyorlar, uzun uzun kişneyerek yelelerini sarsarak kapı kilitlerini takırdatıyorlardı.

Emma çatılardan birinin küçük kubbesi üzerine konmuştu ve atların görüş açısında olamayacak kadar yüksekteydi. Ahır aniden tekrar sessizleşene kadar dinlemeye devam etti. Sonra bu sessizliğin nedenini gördü. Bir insan, elinde kamçısıyla ahırlara doğru geliyordu.

Adam minyon yapılıydı ve aksayan bir yürüyüşü vardı; orada duran atların her biri onu kolayca ayaklarının altına alabilirdi ancak korktuklarından sessizleşmişlerdi. Adam huzursuzluğa neyin sebep olduğunu araştırırken Emma kendini gizlemişti. Kamçısını birkaç kere şaklatarak Emma’nın anlamadığı bazı sözler söyledi, ancak ses tonundan ne demek istediği tahmin edilebilirdi. Şimdi her şey sessizleşmişti, atların hiçbirinden çıt çıkmıyordu. Nefesleri bile durmuş gibiydi.

Adam daha yumuşak bir tonla konuştu. “Sorun nedir Corvette?” Emma çatının kenarından bakabilmek için usulca yaklaştı ve kamçılı adamın Corvette’in kahverengi burnunu okşadığını gördü. Daha sonra diğer tüm burunlar da aynı ilgiyi bekledi ve adam bazılarına aynı ilgiyi, diğerlerine birkaç şekeri, sonlara doğru da bir veya iki havucu bahşetti. Daha sonra da ağıla doğru uzaklaştı.

Atların tamamının aynı ilgiyi görmediği, hatta bir tanesinin ilgi görme umuduyla başını dışarı bile çıkarmadığı Emma’nın dikkatinden kaçmamıştı. Ancak adam gittikten sonra o at başını bulunduğu bölmeden çıkardı ve dosdoğru çatının kenarına tünemiş olan Emma’ya baktı.

“Ne yapmaya çalışıyorsun” diye seslendi büyük sarı

dişlerini gösteren bir sırıtışla, "başımızı belaya sokmaya mı?" Emma'nın yağmur oluğundan geriye doğru bir adım atmasına sebep olan çılgınca bir at kahkahası patlatmıştı.

"Başımızı sürekli belaya sokuyorsun" diye çıkıştı Corvette. "Davranışlarına dikkat et."

"Onun geri gelmesini istemeyiz, değil mi?" dedi altın renkli dev bir at yelelerini sarsarak. "Şu kahkahayı bırak."

Ne var ki atın gülmeyi bırakmaya pek niyeti yoktu. Konuşma başlayınca da Emma cesaretlenmiş ve çatıdan aşağı inivermişti. Gülen atın bulunduğu bölmeye doğru ilerledi. "Belki benimle konuşur" diye düşündü ve yüksek sesle şöyle dedi: "Ya gülmeyi bırak ya da şimdi uçmaya başlarım." Emma siyah atın bölmesinin kapısında yazan tuhaf kelimeyi görmüştü. "Edsel" diye viyakladı, "bu ne demek?" Emma bu sorunun bir sohbet açacağını umuyordu.

Siyah at gülmeyi bıraktı ve ilgisizce cevap verdi. "Sahiplerinin başına birçok bela açmış bir arabadır" dedi basitçe. "Aynı zamanda benim de ismim."

Emma at başlarından oluşan sıraya ve her birinin üzerinde yazılı ve kendisine yabancı gelen isimlerine baktı. "Mercedes, Rolls, Beamer, Volvo, Porsche" diye okudu yavaşça.

"Hepsi araba ismi" dedi Edsel. "Ne kadar zekice, değil mi?" diye alayla güldü. "Biliyorsun insanlar genelde arabalarına at isimlerini verir. Pinto, Colt, Mustang..."

Emma başını salladı. "Arabalar hakkında pek bir şey bilmiyorum" diye mırıldandı.

"İşte başlıyor gene" diye burnundan soludu Corvette başını bölmesine geri çekerek.

"Lütfen gene başlatma onu" diye yalvardı Mercedes, sanki kendi bölmesinin Edsel'inkinden daha uzakta olmasını istermiş gibi.

"Ben hindiyle konuşuyorum, sizinle değil" dedi siyah

gözleri muziplikle pırıldayarak. “İlginizi çekmiyorsa dinlemeyin.”

Emma böyle bir seçeneğinin olmadığını biliyordu. Bir saman yığınının üzerine tünemişti ve bu dersin kısa olmasını umuyordu.

“Arabalar icat edildiğinde, atların kurtuluşu olacaktı.” Sıradaki bütün başlar gölgelere çekilmişlerdi. “Atlar artık insanlar için emek harcamayacak, onlara ulaşım sağlamayacak, tarlalarını sürmeyeceklerdi. Atlar, her alanda, tayları için daha rahat ve özgür bir dönemin geldiğini düşünüyorlardı. Ne var ki öyle olmadı. Atlar önemini yitirdi, kendilerine olan ihtiyaç ortadan kalktı. Hayatta kalabilmemiz ancak iyi bir eğitim almakla ve eğitim aldığınız konuda uzmanlaşmakla mümkündür. Bu durumda da yalnızca birkaçımıza ihtiyaç duyulur. En hızlı koşan, en güzel olan veya en yükseğe zıplayabilen sen olduğun sürece, bu küçücük hücrelere kilitlenip sahibine mümkün olduğunca çok para kazandırmaya çalışabilirsin.” Edsel sözlerine ara vermişti ve düşüncelere dalmış gibi görünüyordu.

“Senin uzmanlığın nedir?” diye sordu Emma. Bu kavramın tamamı kendisine oldukça tuhaf görünüyordu.

“Terbiye.” At kuşun yüzündeki boş ifadeyi görünce açıkladı: “Talimatları uygularım, bana ne söylenirse tereddütsüz yerine getiririm.”

Yakınlardaki bölmelerden alaylı kahkahalar yükseldi; kulak kabartmış oldukları açıktı.

“Gülüyorlar; çünkü ben artık o işleri bıraktım. Bir gün aptalca, anlamsız tek bir emre dahi uymaya dayanamadım. O yüzden de büyük bir etkinliğin ortasında yerimde kalıverdim. Binicim beni itaat etmeye zorladı. Tekmeledi, kamçıladı, ben de onu sırtımdan attım.” Edsel bu son kısmı gururla söyleyerek hindinin gözlerinin içine baktı.

“Aferin sana!” diye neşelendi Emma. “Sonra sen de onu tekmeledin veya kamçıladın mı?”

Bütün atlar nefeslerini tutmuştu, bu korkunç kuşu görebilmek için başlarını dışarı çıkarmışlardı. Edsel bile sarsılmış görünüyordu. "Elbette hayır, iyi görünüyordu, hatta incinmemişti bile." Bu da kendisi için bir gurur kaynağı gibiydi.

"Sorun şu ki pek de pişman gibi davranmıyorsun" diye haşladı onu Corvette yolun karşısından. "Seni affedip ikinci bir şans vermeye hazırlar, ama sen seyislere bile yüz verip seni sevmelerine müsaade etmiyorsun."

"Ve söz dinlemeyen atlara ne olduğunu bilirsin." diye sırıttı Mercedes ve bütün başlar Fiat ismiyle işaretlenmiş bir kapıdan, kaybolan kestane renkli bir başı görmek için döndü.

"Başka bir belalı araba daha mı?" diye düşündü Emma.

"Beni kısırlaştırmaya çalışmasalar daha iyi olur" diye duyurdu Edsel, "yoksa birisi tekmeyi yer!"

"Onlar da seni öldürürler" diye hatırlattı Corvette. "Güm diye kafana tek kurşun."

Emma anlayamamıştı. "Öyleyse neden burayı terk etmiyorsunuz? Hepiniz niçin hâlâ buradasınız, özellikle de sen Edsel?"

Siyah at içini çekti. "Nereye gider, ne yaparım? Bütün bildiğim terbiyedir benim."

"Bence başka bir şey öğrenmenin zamanıdır." Emma saman yığınından atlayarak ahırlar arasındaki beton yoldan aşağı yürüdü. Atlara baktığında, tüylerinin ne kadar da parlak ve temiz olduğunu fark etmişti; bazılarına süslü battaniyeler giydirilmişti ve yelelerine kurdeleler takılmıştı. Hepsi iyi beslenmekte ve bakılmaktaydı; küçük bölmelerindeki samanlar tazeydi. "Dışarıda bu kadar kolay olmayacak" diye uyardı. "Asla bu kadar güvende ve rahat olmazsın ancak özgür olursun. Muhtemelen her gün bu güzel yulaflardan yiyemezsin ama gerçekte kaybedecek neyin var ki?"

Edsel başını yere eğdi. O ana kadar başarmak için uğraştığı şeyleri hayal etmeye çalıştı. Ödülleri ve alkışları hatırlıyordu; öbek öbek şekerleri ve sahibinin övgülerini de. Bunun kendisi için çok önemli olduğu bir zaman olmuştu. Sahibi davranışlarını düzeltse ve pişman olsa, belki tekrar orada olabilirdi.

Edsel geleceğini ölçüp biçerken bütün gözler ona çevrilmişti. Hiç kimse bir atın kendi iradesiyle kaçıp gittiğini hatırlamıyordu.

Ancak bu düşünceli sessizliği, yüksek perdeden bir ses bozmuştu. "Haydi Edsel, gidelim!" Herkesin gözü, henüz bir bölmeye kilitlenmemiş olan küçük bir taya çevrilmişti. Vücudu, kahverengi ve beyaz tüylerle kaplıydı ve yeleleri alnından bir gözünün üstüne doğru sarkarak yüzünü kapatıyordu.

"Ah Jeep, gülünç olma, hiçbir yere gidemezsin" diyen Corvette'in küçümseyen sesi duyuldu.

"Ben nereye istersem oraya giderim" dedi Jeep, "ve Edsel de öyle."

"Daha çok küçüksün" dedi Mercedes anaç bir ses tonuyla.

"Evet, Chincoteague Adası'nı hatırlayabilecek kadar küçüğüm" dedi Jeep Edsel'e dönerek. "Ben ciddiyim, gidelim buradan."

Siyah at önünde duran taya baktı. Sonra da bölmelerine kilitlenmiş olan diğer atlara baktı. En sonunda gözlerini Emma'ya çevirdi. "Neden olmasın?" dedi gülümseyerek.

Jeep keyifle topuklarını kaldırdı. Uzun zamandır bir kaçış planlıyordu zaten. "Kaçışımızı gerçekleştirmek için geceyi beklemeliyiz, sonra da ormana dalarsak uyuyabilir, gündüzleri saklanabilir ve geceleri de yolumuza devam edebiliriz. Sen akıllı ve güçlüsün, ben de hangi bitkilerin yenilebileceğini bilirim. Birlikte iyi bir takım olacağız."

"Nehri akıntının yönüne doğru takip edin" dedi Emma.

"Sessiz olun" diye fısıldadı Corvette, "geri geliyor."

Emma aksayan adamı gördü, onlara doğru yavaş yavaş yürüyor ve ipten bir dizgin taşıyordu. "Bana müsaade" dedi Emma, Edsel'e kanatlarını çırpmaya başlarken. "Unutmayın, akıntı yönüne doğru." Hindi ahırların üzerine doğru, adamın dizgini küçük Jeep'e takıp onu büyük eve doğru yönlendirmesini görecek kadar uzun bir süre boyunca, dönerek havalandı.

14

Böyle zamanlarda, Emma kanatları olmasından memnuniyet duyardı. “Kuş gibi özgürüm” dedi kendi kendine, at çiftliği tekrar bir minyatür boyutuna küçülürken. Bir hava akıntısı yakalamıştı, bir taraftan vicdanıyla mücadele ederken diğer taraftan rüzgarlı bahar havasının keyfini çıkarıyordu. “Çiftliğe geri dönmem gerektiğini biliyorum ama...” Hindi yolculuğun kokusunu içine çekti. “Keşif uçuşu yapmaya çok az fırsatım oluyor ve eminim civcivler de Pancho’nun yanında iyidirler.” Emma o sabahki yüzme dersini hatırlayarak gülümsedi. “Kim bilir ben dönene kadar neler öğrenmiş olurlar.”

Bu düşünceyle kendisine dersi asmak için izin verdi. Altındaki arazi, göz alabildiğine uzanan kahverengi tahta kiremitlerle kaplı çatılara ve aralarından geçen asfalt yollara dönüşmüştü. Çok az yeşil alan vardı ve ağaç sayısı daha da azdı. “Burada ağaçları mı kesmişler?” diye meraklandı hindi, bir taraftan perişan olmuş manzarayı geride bırakmak için daha hızlı uçarak.

İlerdeki zümrüt yeşili vahaya yöneldi. Altında uzanır-

ken park gibi bir şeye benziyordu, çiçek açan ağaçlarla, yeşil çimenlerle ve elbette cıvıldayan kuşlarla doluydu. "Elbette" diye başını eğdi Emma. "Kuşlar böyle yerlerde yaşar. Bizler böyle kuru ve cansız bir manzaranın ortasına kıstırılamayacak kadar akıllıyızdır." Dönerek alçaldı ve ortasında çeşmesi de bulunan betondan bir kuş havuzunun kenarındaki çimenlere kondu. Emma bakımlı alana şöyle bir göz gezdirdi. Etkilenmişti. "Burası kuşlar için bir cennet" diye haykırdı bir balık havuzunun üzerinde uzanan köprüye doğru yürürken. Önünde, yolu takip eden, bir ağaç grubunun gölgesi altında bir sıra tünek vardı. Her birine güzel bir kuş tünemişti. Emma hiç böyle parlak renklerde tüyleri olan kuşlar görmemişti. Bir an için tereddüt etti ve kendi dağılmış tüylerine baktı.

"Ne saçmalık" diye düşünerek çıkıverdi dalgınlığından. "Bu kuşlar nasıl göründüğümle ilgilenmezler. Önemli olan iç güzelliğidir." Gene de en yakındaki tüneğe yaklaşırken iyi bir izlenim bırakabilmek için kuyruğunu kabartmıştı.

"Merhaba" diye seslendi Emma büyük mavi bir papağana. "Ne güzel bir gün!"

Papağan sanki hiç kimse konuşmamış gibi istifini bozmaksızın yerinde kaldı.

"Benim adım Emma" diye tekrar denedi hindi. "Burada ne güzel bir eviniz var."

Mavi kuş, dik dik karşıya bakmaya devam etti, ne var ki ayağını şöyle bir sallayarak yiyecek kabındaki yarım düzine ayçiçeği çekirdeği Emma'nın önüne doğru düşürdü. Hindi şaşırmış bir halde önündeki çekirdeklere ve yukarısındaki mavi papağana baktı. "Belki de dilendiğimi sanıyor" diye düşündü, "ve zavallı durumumu dile getirerek beni utandırmak istemiyordur." Aç görünmek şöyle dursun, fazla besili olduğunu biliyordu.

"Aç değilim, gene de teşekkürler." Emma bu davranış-

tan en iyi ihtimali çıkarmaya çalışıyordu. “Evde beni öğlen yemeği için bekliyorlar” diye de ekledi tünekteki mavi papağanla göz teması kurmaya çalışırken. Papağan gözlerini kapattı ve altındaki metal çubuğun üzerinde dönerek hindiye kuyruk tüylerini gösterdi.

Emma ipucunu yakalayarak yürümeye devam etti. Ancak yaklaştığı tüm kuşlar daha konuşmaya bile başlamadan kendisine arkalarını dönüyorlardı. “Sizin sorununuz nedir?” diye yüksek sesle sordu hindi. “Konuşmaktan korkuyor musunuz? Sizi tehdit mi ettiler?” Emma renk cümbüşünden oluşan kuyruk tüylerine gözlerini dikti, ancak hiçbiri kıpırdamadı.

“Anlamıyorsun” diyen bir ses gelmişti. Konuşan, sarı kanatlarıyla kırmızı bir papağanın üzerinde durduğu metal bir çemberin altına düşmüş çekirdekleri gagalayan bir çalıkuşuydu. Tüm çalıkuşları gibi onun da tüyleri grimsiydi, ancak papağanlardan dökülen tüyleri toplayarak kendi tüylerinin arasına takmıştı. Emma onun budalaca göründüğünü düşündü, gene de çalıkuşu konuşurken gagasını kapalı tuttu: “Bizimle konuşmuyorlar çünkü egzotikler.” Gri kuş, egzotik kelimesine özel bir tonlama eklemeyi başarmıştı.

“Egzotik de ne demek?” diye sordu Emma.

“Çok para eder demek” dedi çalıkuşu hindiye bilmiş bilmiş göz kırparak. “Oradaki yeşil fena değildir, o konuşmaya çalıştığın mavi daha da pahalıdır. Ancak şu kırmızı olan…”

Çalıkuşu sesini alçaltarak Emma’ya yaklaşmasını işaret etti. “Ona Büyük Kırmızı derler ve en pahalısı odur!”

“Neden?” diye sordu hindi, başını papağanları ölçüp biçmek için kaldırarak. “Kırmızı olan neden daha pahalı?”

“Çünkü o, en egzotik olanıdır.” Çalıkuşu bunun ortada bir şey olduğunu düşünüyor gibiydi, ancak Emma’nın kafası hâlâ karışıktı.

"Sen de bu yüzden mi bu kuşların renkli tüylerini takıyorsun?" diye sordu hindi. "Egzotik olmak için mi?"

"Ben hiçbir zaman egzotik olamayacağım" diye kabul etti çalıkuşu üzgünce. "Ne kadar ettiğimi biliyor musun? Hiç." Düşmüş tüyleri toplamaya devam ediyordu.

Emma çalıkuşunu bir süre seyrettikten sonra, "Bence yanılıyorsun. Mükemmel bir çalıkuşusun ve çalıkuşları çok önemlidir. Güzel bir sesin var ve bahse girerim o kırmızılıdan daha hızlı uçuyorsundur."

"O uçamaz. Bunların hiçbiri uçamaz. Hepsinin kanatları kısaltılmıştır" diye belirtti çalıkuşu. "Ama uçmaları da gerekmiyor. Her şey ayaklarına geliyor. Müthiş bir hayat."

"Gerçekten de müthiş bir hayat!" diye alay etti hindi. "Ne kadar değerli olursam olayım asla kanatlarımdan vazgeçmezdim."

Çalıkuşu ona anlayışla baktı. "Senin de büyük ihtimalle değerin benimki kadardır. Yani hiç. Belki şükran günü hariç."

"Eh, ben kendim ve civcivlerim için fazlasıyla değerliyim" dedi Emma ve tüylerini meydan okurcasına kabarttı. "Bu kuşlar egzotik olabilir, ama bana hapsedilmiş gibi görünüyorlar."

"Çok haklısın!" diyen rahatsız edici bir ses geldi arkalarından. Emma arkasına döndüğünde ilk defa diğer papağanlardan ayrı bir yere konulmuş bir kafesin içindeki papağanı gördü.

"Bizimle konuşuyorsun! Öyleyse o kadar da egzotik değilsindir." Emma kafese kapatılmış kuşa yaklaştı.

"Hayır, çok da egzotik değilim" diyerek gülümsedi kuş. Bu papağan, çoğunlukla beyaz ve şeftali rengindeydi, ancak boynundaki tüyleri dökülmüştü. İçlerindeki muzipliği yansıtan hüzünlü gözleri vardı. Emma gülümsemesine karşılık verdi.

"Niçin bir kafestesin?" Emma kafeslerden nefret ederdi. "Tüylerine ne oldu?"

"Onları ben kopardım" diye güldü kafesteki kuş. "Böylece fazla bir ederim olmaz. Bir de çok ısırırım. O yüzden kafesteyim."

Emma'nın gözleri kocaman olmuştu. "Seni dışarı çıkarayım mı?" Hindi kilitle oynamaya başlamıştı.

"Henüz hazır değilim" dedi mahkum. "Kanatlarım tekrar büyüyene kadar burada kalmalıyım. Isırmaya ve tüylerimi koparmaya devam ettiğim sürece beni burada tutacaklar, ancak iyi beslenmiş ve güvende olacağım. Kanat tüylerim büyüdüğünde de kaçıp yuvama geri uçacağım."

Hindi zavallı kuşun tüyleri koparılmış haline baktı. "Eh, umarım her şey söylediğin gibi olur."

"Bazen özgürlüğün için bazı şeyleri feda etmen gerekir" dedi hüzünlü kuş, soyulmuş gibi görünen boynundan birkaç tüy daha koparark.

Çalıkuşu, daha yeni koparılmış tüyleri çabucak topladı ve karnındaki karışıma ekledi.

"O tüyler uçmaya başladığında düşüp gitmiyorlar mı?" dedi Emma, o sırada şeftali rengi tüylerden birini istediği yere yerleştirmekte zorlanan çalıkuşuna.

"Evet, ama ben artık uçmuyorum" diye cevapladı çalıkuşu. "İyi beslenmiş kuşların hiçbiri pek uçmaz. Aslında, iyi beslenmiş hindiler de uçmaz, bunu bildiğini sanıyordum."

Emma bundan haberdardı ve nedenini de biliyordu. "Senin iyi beslenmiş' dediğin kuşlar sadece etleri için büyütülüyorlar!" Çalıkuşuna şöyle bir dudak büktükten sonra, aniden durumu kavrayarak kafesteki papağana döndü. "Papağanları da etleri için mi besliyorlar?" diye sordu telaşla.

"Tam olarak değil" dedi hapsedilmiş kuş. "Bizi yemezler ama et ettir sonuçta."

Emma kelleşmiş kuşun cevabını tam olarak anlayamamıştı ve yolun uzak ucundaki cam kapı aniden açılırken ona ne demek istediğini sormak niyetindeydi. Bir insan bulundukları yöne doğru geliyordu. Çalıkuşu hindiyi bacağından yakalayarak çalılıklara doğru çekti. Tavşan şeklinde budanmış bir ağacın arkasına saklandılar. Emma kulakların arasından gözetlemeye başlamıştı.

Yumuşak, rengarenk bir kumaşa bürünmüş bir kadın gördü. Saçlarından kurdeleler sarkıyordu; gözlerinde ve dudaklarında parlak boyalar vardı. Kadın bir meyve kasesi taşıyordu ve meyve parçalarını minnettar papağanlara dağıtmaya başlamıştı.

"Merhaba, merhaba, merhaba" dedi daha önce Emma'yı görmezden gelen mavi papağan.

"Merhaba Athena" diyerek cıvıldadı kadın kuşu okşarken. Athena meyve kasesinden biraz üzüm aldı.

"Güzel kadın" diye seslendi yeşil papağan. "Güzel kadın!" Kadın memnun olmuş görünüyordu.

"Güzel Venüs" diyerek onu okşadı ve ona bir şeftali verdi.

"Afrodit portakal istiyor" diye viyakladı büyük kırmızı kuş.

Kadın onun bulunduğu tüneğe yanaştı. "Afrodit ne diyor?" diye sordu kadın bebek gibi konuşarak.

"Lütfen!" diye yalvardı kırmızı papağan ve kadın ona portakalı uzattı.

"Bir öpücük verebilir misin?" diyerek ve portakalı uzanabileceği mesafenin dışında tutarak kadın kuşu kızdırmaya devam etti. Kırmızı papağan öne eğilerek, gagasıyla kadını yanağından öptü ve çabucak portakalı kaptı. Kadın kafesteki beyaz ve şeftali renkli papağanla konuşmak için öne eğildi. Renkli etekleri etrafına yayılmıştı ve yüzünü de kafesin tellerine iyice yaklaştırmıştı. "Küçük Diana nasıl-

mış bugün?" diye sordu küçümseyen bebek sesiyle. "Diana erik ister mi?"

Tüysüz papağan, hücresinin arkasına doğru geçti.

Kadın bir erik uzatarak papağana gösterdi. "Haydi Diana, gel ve bu güzel eriğe bak."

Kuş meyveyi de, kadının yalvarmasını da görmezden gelmişti.

Bunun üzerine kadın, Diana'nın kafesinin kapısını açarak kuşu okşamaya çalıştı. Papağanın güçlü gagası kadının parmağının üstüne kapandı ve beyaz, yumuşak dokuyu kesti.

Kanın kırmızısı, eteğindeki renklere yeni bir tanesini daha eklerken kadın bir çığlıkla ayağa sıçradı. Gözyaşları içinde cam kapıdan geçip, koşarak uzaklaşmadan önce kafese bir tekme savurmuştu.

Kafes yana devrilmişti ve kapısı açık kalmıştı. Hapsedilmiş papağan omuz silkerek kafesin dışına çıktı.

"Kadere karşı gelemem" diyerek sırıttı o sırada tavşan şeklindeki çalıların arkasından çıkmış olan Emma'ya.

"Kaçmaya çalışacak mısın?" diye sordu hindi, papağanın kanatlarını test etmesini izlerken.

"Deneyeceğim" diye cevapladı Diana. "Büyük ihtimalle uzağa gidemem ama en azından buradan çıkabilirim."

Emma, kanatları kısaltılmış papağan henüz dışardaki ağaçların üzerine çıkmışken ona el sallıyordu. "İşte ben buna egzotik bir kuş derim" dedi çalıkuşuna. Ancak çalıkuşu onu dinlemiyordu. Sürünerek boş kafese girmiş ve kapısını da kapatmıştı.

Emma başını sallayarak, havalanmak için balık havuzunun üzerindeki köprüden açıklığa doğru yavaş adımlarla yürüdü. Sonra kısaltılmamış kanatlarına rüzgarın dolmasına izin verdi ve gökyüzüne yükseldi. Bahçelere bu kadar yüksekten bakmak, böyle güzel bir yerin nasıl bir tuzak

veya hapishane olabildiği konusunda Emma'yı meraklandırmıştı. Ama o, "tutsakların çoğu kendi rızalarıyla oradalar" diye düşündü. "Rahatlık, güvenlik veya güzellik için özgürlüklerinden vazgeçmişler." Kanatları olmasını kutlamak için birkaç cambazlık yaparak yuvarlandıktan sonra batıya yöneldi.

Uzun, basık depoların ve montajlanarak kurulmuş fabrikaların üzerinde yükselirken, Emma kağıt fabrikasının değirmenini ve elektrik üretecini göz ucuyla fark edebilmişti. Sonunda, aşağıdaki bir şey gerçekten de dikkatini çekmişti: Her cinsten tutsaklarla dolu bir sürü kafes. En acımasızlarından en uysallarına kadar hepsi beton hücrelere tıkıştırılmıştı. Vahşi olanları metal çubuklara zincirlerle bağlanarak tutulmaktaydı. Bu yeri, yani hayvanat bahçesini, daha önce duymuştu ama hiç bu kadar korkunç olabileceğini hayal etmemişti.

Emma uzaklaşmak için doğuya doğru döndü. Kalbi göğsünde deli gibi çarpıyordu. Bir yanı geri dönüp hayvanat bahçesini görmek istiyor, diğer yanı ise hayvanat bahçesi sanki hiç yokmuş gibi yapmak istiyordu. "Yere inmeyeceğim" diye kararını verdi, "sadece çabucak göz atıp yoluma devam edeceğim." Hindi bir kez daha hayvanat bahçesinin bulunduğu yapıya doğru yöneldi. Fillerin, zürafaların, su aygırlarının üzerinde alçaktan uçtu; bunlar hindiler için efsanevi hayvanlardı. Kaçmalarını engelleyecek şekilde bacaklarından duvarlara ve direklere zincirlenmiş olduklarını gördü. Maymunların evinde ise, Bonker'ın arkadaşları ve akrabaları parmaklıkların arasından bakıyor, özgür kalmayı hayal ediyorlardı. Kaplanlar sinirli bir şekilde ileri geri yürüyorlardı, büyük kartal bile kanatlarını açamayacak kadar küçük bir alana sıkıştırılmıştı. Emma için bu kadarı yeterdi. Bu güzel günde başkalarının çektiği acıları daha fazla görmek istemiyordu.

Tekrar gökyüzüne yükseldi ve bir martı sürüsünün arkasından doğuya doğru yöneldi. “Güzel bir yere gidiyor olmalılar” diye düşündü, “bir hapishaneye veya hayvanat bahçesine değil.” Martılar küçük bir tepenin üstünden geçerken önünde uçmaya devam ediyorlardı. Gözden uzak olan tarafta martılar yere kazılmış ve çöple doldurulmuş bir çukura konmuşlardı. Emma bir taraftan çürümekte olan çöpün kokusundan kaçınabilmek için nefesini tutarken, diğer yandan çöpte buldukları yiyecek parçaları için didişen ve kavga eden martıları seyretti. Hindi dikkatlice eski bir koltuğun arkasına tünedi. Çöplüğü eleştiren gözlerle taradı. Her yer insan medeniyetinin elden düşme yığınlarıyla doluydu ve Emma sadece bir malzeme olarak gözden çıkarılanları değil, -eski mutfak aletleri, araba lastikleri, çocuk bezleri vs.- aynı zamanda toplumsal olarak gözden çıkarılanları da görüyordu. Yığınların üstüne sıçanlar üşüşmüştü, çıkmış kaburga kemikleri ve çökmüş gözleriyle uyuz köpekler, çürüyen leş parçalarından geriye kalanları kapmadan önce, ne bulurlarsa topluyorlardı. Martılar çöpü karıştıran diğer kuşlara karşı viyak viyak bir savaş vererek çöp yığınındaki altın madeni için yarışıyorlardı. Hindi, üzerinde bulunduğu koltuğun paramparça minderinden, altı aç yavrusuyla birlikte vahşi görünümlü bir kedi sürünerek çıkınca şaşkınlıkla zıpladı.

Anne kedi dişlerini göstererek, ailesinin üzerinde dikilen hindiye patisindeki sivrilmiş pençelerle bir hareket yaptı.

“Sizi korkutmak istemedim” diye açıkladı Emma şaşkın bir halde. “Benden size zarar gelmez!”

Kedi ona baştan aşağı bir bakış fırlattı, onu gördüğünden memnun olmamıştı. “Defol buradan” dedi dişlerinin arasından ve Emma da ters dönmüş bir kahve sehpasının uzanan bacağına tüneyerek bu emre uymuş oldu. Gözle-

ri, minderden çıkarak kendilerine çöp içinde bir yer açan kedi ailesinin üzerindeydi. Anne kedi kendine güvenli bir mesafe bırakmıştı ve gözünü hindiden ayırmıyordu, bu da Emma'nın rahatsız hissetmesine sebep olmuştu.

"Yani burada mı yaşıyorsunuz?" diye sordu iri hindi, bu turuncu, sıska kediden çekinmeden. Daha ziyade meraklanmıştı.

"Bununla ilgili bir sorunun mu var?" diye kestirip attı kedi küstahça.

"Elbette, senin yok mu?" diye devam etti Emma.

"Hayır" diye cevapladı kedi. "Ben burada doğdum ve hep burada yaşadım."

"Bu hoşuna gidiyor mu?" dedi hindi ve durup etrafına şöyle bir baktı. "Burası terk etmek için mükemmel bir yer gibi görünüyor."

"Ya nereye gidelim?" diyerek patilerini havaya savurdu kedi. "Bizim gidecek bir yerimiz yok. Burada en azından yenebilecek artıklar ve içinde uyunabilecek eski bir koltuk var."

İhtiyatlı anne en azından hindinin yanında biraz rahatlamış gibi görünüyordu. Burnunun dibindeki çöp torbasını karıştırmaya ve yarısı yenmiş bir sosis bulup iştahla çiğnemeye başladı. Emma kedinin yiyişini seyrederken hiçbir şey demedi. Yavrulardan biri yanaştı ve kedi sosisin geri kalanını küçüğüne verdi.

"Yavrularım için iyi bir yer değil burası" diye kabul etti anne kedi. "Hem güvenlikleri hem de gelecekleri için endişeleniyorum. Ancak ne yapabilirim?"

"Bilmiyorum" diye itiraf etti Emma. Kedi yavrusuna bakarak, "büyüyünce ne olmak istersin?" diye sordu.

Yavru mırlayarak, "Tıpkı senin gibi bir anne olacağım" dedi ve annesini yalamaya koyuldu.

"Evet tatlım, bir anne olabilirsin. Pekala başka ne olabilirsin?" diye ısrar etti kedilerin daha yaşlı olanı.

Yavru bu soru karşısında şaşırmış gibiydi. “Bilmem, tıpkı senin gibi anne.”

Anne kedi Emma’ya baktı, “gerçekten de buradan çıkmamız gerek, ama nasıl? Ve nereye?” dedi korku dolu bir sesle. Hindinin yüzüne bakarak bir cevap bulmaya çalıştı.

Emma omzunu silkti. “Ben ve civcivlerim sürekli gezeriz. Biraz şundan, biraz bundan yaparız. Bu bir hindi için iyi bir yaşam ama bir kedi için, bilemiyorum.”

İki anne düşüncelere dalarak dalıp başlarını salladılar. “Ev bildiğin tek yeri terk etmek gerçekten zor” diye şikayet etti kedi. “Annemin dediğine göre büyükannem bir zamanlar şehirde yaşarmış, ama bu uzun zaman önce, kediler insanların umurundayken mümkünmüş. O zamanlar daha güzel zamanlarmış.”

“Belki buraları iyileştirebilirsiniz” dedi hindi umutla, ancak etrafındaki çöp yığınlarına şöyle bir baktıktan sonra bu, pek de mümkün görünmemişti. “Ya da burayı bir kere terk ettikten sonra, buranın belki o kadar da kötü olduğunu düşünmezsin.”

“Burada bazen özleyeceğim hiçbir şey olmadığını düşünüyorum” diye belirtti kedi. “Ancak bir başımıza vahşi doğada yaşamayı başarabilir miyiz?”

“Bazıları başarır, bazıları başaramaz” dedi Emma felsefi bir tavırla. “Bir çiftliğe ne dersin? Orada yaşayan arkadaşların var, oraya gidebilirsiniz. Tabii oraya gitmenin ne yazık ki şu aralar zamanlaması biraz kötü olabilir. Şirketle büyük bir sorunları var.”

“Bu iyi bir fikir! Çiftliklerde her zaman kediler için bir iş bulunur diye duymuştum.” Bu düşünceyle kedinin kulakları dikilmişti.

“Orası mükemmel bir yer, sadece hayvanlar var ve hiç insan yok. Orayı bankacılara karşı koruyabilmelerini umuyorum.” Emma açıklamayı sürdürdü. “Ormana gider ve

nehri akıntı yönüne doğru takip ederseniz mutlaka bulursunuz."

"Bu güzel bir fikir. Belki bir gün gideriz." Kedi patisini yığınlara daldırmaya devam etti. "Şu anda gidemeyiz. İşim başımdan aşkın ve böyle bir yolculuğu da iyi planlamak gerek." Omzunu silkti. "Altı yavruyla birlikte yolculuk etmek..."

Emma başıyla onayladı. Belki de bu, hayvanlar için bir çözüm değildi. Gene de azıcık bir ümitle, büyüyen kedi yavruları için üzülmekten kendini alamadı. "Eh, kaçsam iyi olur" diyerek kediden izin istedi.

"Sonra görüşürüz" diye miyavladı anne, kedi omzunun üzerinden, bir taraftan çöplerin arasında yiyecek aramayı sürdürürken.

"Bundan o kadar da emin değilim" diye düşündü Emma sehpa bacağını itip yükseklik kazanmak için sert sert kanat çırparak. Tekrar ormanın üzerine gelene kadar, toplaşan martılarla hava boşluğu bulabilmek için mücadele etmesi gerekmişti.

"O insanları görüp ardından civcivlerimin yanına dönsem iyi olur" diye düşündü Emma, aşağıdaki ağaçları süzüp bir yer işareti arayarak.

15

"Bir bakalım" demişti Quoth, "bıldırcın gibi görünen kayanın güneyindeki ölü ağacın solundan..." Emma aynı orman arazisinin üzerinde tembelce dönüp duruyor, kuzgunun verdiği tariften bir anlam çıkarmaya çalışıyordu. Gözlerini kısarak yakınlardaki bir kayaya baktı ve bıldırcın gibi olup olmadığını görmeye çalıştı. "Hayır, bu olamaz. Kesinlikle sülün familyasından birine benzemiyor, olsa olsa bir kaplumbağa olabilir sanırım." Daha sonra ilerde iki ölü ağaç gözüne çarptı.

İçini çekerek yeşil araziden dışarı uzanan kel başlarıyla gri ağaç gövdelerinin olduğu yere doğru uçtu. Artık o kadar da zayıf olmayan bir hindinin ağırlığını kaldırıp kaldıramayacağını test edebilmek için kırılmış bir dalın üzerine hafifçe tünedi ve biraz ümitsizliğe kapılmış bir şekilde yüksek sesle konuştu: "Sol mu? Solun ne tarafta olduğunu nasıl bilebilirim?"

"Bu biraz ağır, gerçekten de derin oldu" dedi ağacın içinden doğru bir ses.

"Affedersiniz?" Emma etrafına bakındı ve ağaç gövde-

sindeki bir oyuktan başını çıkarmış, uykulu görünen benekli bir baykuş gördü.

"Her şey sanki birbiriyle ilgiliymiş gibi yani, bilirsin" diyerek esnedi baykuş. "Hani solun neresi olduğunu bildiğini sanırsın ve arkana döndüğünde bir de bakmışsın ki orası artık sağdır ya!"

"Kayboldum" dedi Emma, sohbeti gerçek hayata geri çekmeye çalışarak.

"Anlıyorum seni" dedi Baykuş. "Ben de tamamen aynı şekilde hissediyorum."

Emma bir nefes alıp tekrar sordu. "Bıldırcına benzeyen bir kayayı nerede bulabileceğimi biliyor musun?"

Baykuş, burun delikleri vahşi bir şekilde genişlerken dikildi ve büyük, yuvarlak gözlerini açtı. "Bir dakika, sen söyleme. Bunu tahmin edebilirim. Bıldırcına benzeyen bir kaya mı?"

Emma'yı şaşırtarak başını bütün etrafında çevirdi ve çabucak cevapladı, "Diğer tarafa geçmek için. Hayır, hayır, o değil."

"Bu bir bilmece değil" diye bir kez daha denedi Emma. "Bir mağarada saklanan insanları arıyorum, onları gördün mü?"

"Yaa, elbette gördüm" dedi baykuş gururla. "Tehlikelerden korunabilmeleri için onlara gözcülük yapıyorum. Sana nerede olduklarını göstereyim."

"Gözcüleri misin?" diyerek şaşırdı Emma. "İnsanlar niçin bu kadar umurunda?"

"Ama bu insanlar gerçekten iyiler" dedi baykuş havalanmaya hazır bir şekilde ayaklanarak. "Bana çok yardımları dokundu ve benim de elimden onlar için gözcülük yapmak geliyor. Haydi gidelim."

Emma ağaçların altından geçerek bir tepenin eteğine kadar baykuşu takip etti. Burada ise yeri biraz değiştirilmiş

gibi görünen çalılarla küçük bir mağaranın girişi işaretlenmişti. Kuşlar çalıları bir tarafa iterek içeri baktılar. Kış uykusu için kullanılan bir ayı iniydi burası. Bahar olmasına rağmen o koku hâlâ kalmıştı ve banyoya ihtiyacı olan insanların kokusuyla öylesine karışmıştı ki Emma'nın başını dışarı çekip temiz hava soluması gerekmişti.

"Burası değil" dedi baykuş omuz silkerek.

"Olmadığı belli." Emma çiftliğe dönmek için hazırlandı ama "biliyorsun, gözcüleri olarak o insanların nerede olduklarını bilmek senin işinin bir parçası" demekten de kendini alıkoyamadı.

"Öyle mi?" Baykuşun bir kulağından giren diğerinden çıkıyordu.

"Ve gerçekten beni buraya getirmiş olmaman gerektiğini de düşünüyorum. Şirketin casusu falan olabilirdim" diye açıkladı Emma kendisine korkuyla bakan ve üstünü başını düzeltmekte olan baykuşa.

"Casus musun?" derken gözleri tekrar büyümüştü.

"Hayır değilim" diyerek gülümsedi Emma.

"O zaman sorun yok" dedi baykuş.

"Ama anlıyorsun ya, casus olsaydım bile sana doğruyu söylemezdim; çünkü beni buraya getirmeni isterdim" diye yavaşça açıkladı Emma.

Baykuş sessizce oturup bir çözüm bulmaya çalıştı. "Yani hâlâ casus olabilirsin?"

Emma beyaz ve kahverengi küçük tüy yumağına baktı. Bu yaratığın soyunun tükenmekte olması şaşırtıcı değildi. "Casus değilim" dedi sertçe.

"Ama casus olsan da bunu söylerdin zaten" diye mırıldandı baykuş. Emma gözlerini devirdi.

Tam o sırada, ormanın içinden birbirleriyle alçak bir sesle şakalaşıp gülen insanlar çıkageldi. Mağaraya yaklaştılar ve çalıların yerinden oynamış olduğunu görüp bir anda

sustular. Baykuş mağaradan çıkar çıkmaz da rahat bir nefes aldılar.

"Horace, burada ne yapıyorsun?" diye sordu insanlardan biri baykuşa.

"Bu hindiyi sizi görmesi için getirdim, ama dikkatli olun, bir casus olabilir!"

"Ben casus değilim" diye tekrarladı Emma kanatlarını çırparak bir çalının arkasından ortaya çıkarken. "Benim adım Emma" dedi. İnsanlara baktığı sırada gagası açık kaldı. İnsanların üzerinde giysileri yoktu.

"Casus olma ihtimali varsa onu niçin buraya getirdin?" diye insanlardan biri baykuşu sorgularken hindi de insanların etrafında yavaşça dolaşarak çıplak vücutlarına kaba bir şekilde bakıyordu. Diğer adamlarla bir kadın, ıslak giysilerini alçak dallara dolayarak asıyorlardı. Emma saçlarından ve vücutlarından düşen damlaların durdukları yerde su birikintileri oluşturduğunu fark etti.

Baykuş kekeleyerek kusurunu açıkladı. "Eh, buraya gelene kadar casus olduğunu bilmiyordum. Tam o zaman söyledi bana."

"Değilim!" diyerek Emma açıklamak için adama döndü. Adam ona bakmak için eğildi ve ıslanmış kızıl sakallarından ve uzun kıvırcık saçlarından Emma'nın ayaklarına sular damladı. Emma başını kaldırıp adama bir göz attı. "Aynı Goldie'nin yüzdükten sonraki haline benziyor" diye düşündü. Adamın çıplaklığı onu o kadar şaşırtmıştı ki ne söyleyeceğini de unutmuştu. "Böyle baktığım için kusura bakmayın" diye başladı. "Ama giysileri olmayan bir insanı daha önce hiç görmemiştim." Sırılsıklam bir halde, her yerinden sular damlayan dört yaratığa baktı, herhangi bir hayvanın yapabileceği gibi saçlarını kurutmak için başlarını sallıyorlardı. "Ve böyle daha iyi görünüyorsunuz" diye açıklamayı sürdürdü, "Ben de casusluk için değil, sadece konuşmak için geldim."

"Emma mı demiştin?" diyerek gülümsedi adam. "Benim de adım Kızılçam, bunlar Nehir ve Kaya, oradaki ise Gökkuşağı." En son kadını göstermişti ve o da ıslak çoraplarını astığı yerden el salladı.

"Ne tuhaf isimler!" diye düşündü Emma, atlara araba isimleri verilmişti ve insanların da isimleri doğadan alınmıştı. "Yukarıdaki Mağara Kampı'ndaydım ve Judi gelip sizi ziyaret etmemi önerdi" diye söze başladı Emma sakarca.

Kızılçam dinlemek için bir kayanın üzerine oturmuştu. Diğerleri ise hem dinlemek hem de kurumak için güneşin vurduğu yerlere yayılmışlardı. "Casus konusunda biraz hassas davranıyoruz; çünkü Mağara Kampı'nda bir iki casus olduğuna inanıyoruz." Havadan sudan konuşmayı bırakıp meselenin can alıcı noktasına gelmişti hemen.

Emma o kadar da emin değildi. Mağara Kampı'nda neler olup bittiğini nereden bileceklerdi. Ayrıca hayvanlar yerine insanların söylediklerine niçin daha fazla güvenilsin ki? Gene de sormadan edemedi, "Kim o?" Horace bile cevabı duymak için yaklaşmıştı.

Gökkuşağı söze karıştı: "Kesin olarak bilmiyoruz. Sakın elimizde bir delil varmış gibi anlatma" diye uyardı Kızılçam'ı.

"Ama Mağara Kampı'nda güvenilecek birine de haber vermemiz gerek" diye hatırlattı Nehir, "dikkatli olunması için."

"Mağara Kampı'ndaki herkes güvenilirdir" dedi Emma savunmaya geçerek, "ama sanırım hayvanlar gelip gider ve..." yüksek sesle konuşmayı bıraktı, ancak cümlesini zihninde tamamladı, "ben de hepsini o kadar iyi tanımıyorum."

"Judi, Red veya Mac gibi uzun süredir ortalarda olan biri değil" diye devam etti Kızılçam, "ama geçen seneden

beridir bazı şeyler duyuyoruz.” Başını korkuyla eğmiş olan Emma’ya bir göz attı.

“Birisine bir haber iletmek istiyoruz; çünkü onlar, bize uzun zamandır yardım ediyorlar ve biz aynı taraftayız, biliyorsun” dedi Kaya.

“Ama kim bu” diye başını kaldırıp olduğu yerde sallandı Emma, “casus kim?”

“Her kimse, okumayı ve yazmayı iyi bilen biri” dedi Kızılçam, “ve hem Judi hem de diğerleri tarafından güvenilen biri.”

“Ama biz Mağara Kampı’nı pek bilmeyiz” dedi Gökkuşağı, “o yüzden de elimizde herhangi bir isim yok.”

“Kimin için casusluk ediyorlar?” diye sordu Horace masumca.

Emma ve insanlar hep bir ağızdan cevap verdi, “şirket.”

“Ah evet” diye başını salladı baykuş, “şirket.”

Emma aklından hem yazabilen hem de okuyabilen hayvanları tek tek geçirirken sessizce oturdu.

“Sen ne konuşmak için gelmiştin?” diye sordu Kaya sessiz kuşa.

“Gerçekten bir şey yok, daha önce hiç insanlarla konuşmamıştım ve giysileri olmayanlarını da hiç görmemiştim” diyerek gülümsedi Emma. “Bu şekilde normal hayvanlara daha çok benziyorsunuz” diyerek kanadıyla adamın çıplak bacağına dokundu. “Kürkünüz veya tüyleriniz de olsaymış iyi olurmuş” diye şakalaştı.

“Özellikle kış günlerinde.” Gökkuşağı soğuktan titriyormuş taklidi yaptı. “Sizin gibi doğal bir kürküm olsa iyi olurdu.”

Emma gözlerini kısarak kendi kendine düşündü: “Eminim bu düşüncesizce yapılmış bir yorum, ama kendi evinde böylesine barbarca bir eşya bulunuyorsa da şaşırmazdım doğrusu.”

"Orman koruyucularından mısın?" diye sordu Nehir.

"Öyle olduğumu düşünmek istiyorum" diye belirtti Emma. "Biliyorsunuz ben vahşiyim ve burada yaşıyorum, o yüzden olan bitenlerden kendi payıma düşeni de alıyorum." Sözlerine ara verip Nehir'e döndü. "Sizin ne işiniz var burada öyleyse?"

"Doğal yaşam herkes için önemlidir, burada yaşamak veya yaşamamak, vahşi olmak veya olmamak fark etmez." Genç adam kendini savunma ihtiyacı hissetmişti; kendisinin hindi gibi vahşi olmadığını biliyordu.

"Evet, evet, bu doğru bir cevap" dedi çabucak, adamın etrafında teftiş yapan bir müfettiş gibi dolaşırken. "Ya mesleklerinizden ne haber? Ben sizin gibi insanların meslek gibi konulara kafayı taktığını sanırdım, şirketi de düşününce, onların sizlere verecek işleri var!"

"Meslek sahibi olman şirketin umurunda değil, onlar yalnızca parayla, ettikleri kârla ve edindikleri güçle ilgilenirler" dedi Nehir gücenerek.

"Nehir, işin aslına bakarsan sen bir meslek sahibi olmakla şirketten bile daha az ilgileniyorsun!" dedi Kaya gülerek.

"Tamam, belki maaşlı bir köle olarak bir meslek sahibi olmak hayatımda yapmak istediğim şey değil, ama ilgimi çeken bir alanda çalışmaktan da gocunmam. Ormanlar, okyanuslar ve özgürlük için zulümle mücadele etmek gibi."

"Zulüm mü?" diye viyakladı Emma. "Siz insanlar zulümle ilgili ne biliyorsunuz?"

"Biliyorum, siz hayvanlar daha fazla zulüm görüyorsunuz ama biz insanlar da zulüm görüyoruz" diye inledi Nehir. "En azından çoğumuz öyle. Yalnızca insanların birkaçı bütün gücü elinde toplamış durumda. Diğerlerimizden ise onların dediklerini yapmayı ya da aç kalmayı ve hapishanelere konulmayı seçmemiz isteniyor."

"Hayvanat bahçelerinde insanlar da mı var?" diye sordu Emma merakla.

"Hapishaneler elbette hayvanat bahçesi gibidir" dedi Nehir, "ve içerisindeki insanlara hayvanlara olduğu kadar kötü muamele edilir. Yani neredeyse. O yüzden bizler de özgürce nefes alabileceğimiz ormana gelerek burada yaşamayı seçtik. Gene de yakında orman yok olacak ve şirketten kaçabileceğimiz bir yer kalmayacak."

"Şu anda özgürüz" diye ekledi Kızılçam, "ama eğer şirket bizi bulursa muhafızların öldürülmesini bizim üzerimize atacaklar ve bu da ölüm cezası demektir."

Herkes sessizleşmişti.

Emma konuşmadan önce biraz düşündü. Belki de bu genç insanlara güvenilebilirdi. Belki onların gerçekten bir yardımları da dokunabilirdi. "Bir şeyler başlıyor" diye söze girdi, "ormanda ve çiftlikte yaşayan hayvanlar durumdan çok rahatsız."

"Gerçekten bir isyan olacak mı? Yani orman koruyucularından fazlası olarak?" Gökkuşağı kahverengi gözlerini kocaman açmıştı ve Emma onlarda kendi yansımasını görebiliyordu.

"Umarım, sanırım" derken Emma fazla bir şey söylemek istemiyordu. "Mümkün olursa size haber veririm."

"Umarım şiddete çok başvurulmaz" diye fısıldadı Gökkuşağı.

"Bence de" derken sesini alçalttı Emma, "ama şirkettekiler bir sabah uyandıklarında, o ana kadar haksızlık yaptıklarına ve bencilce davrandıklarına karar verip bir anda ölüvermeyecekler. Kaybedecekleri çok şey var ve kontrolü ellerinde tutmak için mecbur kalırlarsa da öldürmekten çekinmeyeceklerdir."

"Doğru, şirketin kendisi şiddete başvuruyor ve bundan hiç de pişman olmuyor" diye şikayet etti Nehir. "Sırf keyif-

lerini kaçırmamak için neden hep biz yasalara uymak ve etraflarında dolaşırken parmak uçlarımızda yürümek zorundayız?"

"Çünkü silahları var!" dedi Emma. "En azından silahların çoğu onlarda."

"Güçlü olan haklıdır" dedi ve tiksinerek başını salladı Nehir.

"Eskilerin bir sözü vardı, neydi o?" diye düşündü Kızılçam. "Hoşgörü mertliğin şanındandır."

"Ne demek istiyorsun" diye sordu Nehir. "Benim fazla coştuğumu mu?"

"Hayır, ama özgürlüğe ulaşabilmek için en az şiddet içeren yolu bulabilmek harika olurdu, sence de öyle değil mi?" Sonunda Kızılçam'ın genç arkadaşı, anlaştıkları anlamında başını salladı.

Emma da başını salladı. "Barışçıl olmaya çalışabiliriz, elimizden gelenin en iyisini de yaparız ama gerçekçi olmamız gerek. Orman eylemlerinin en sonuncusunda ne olduğuna bakın. Her zaman en iyi hedefler amaçlamak önemli ama banka, hükümet ve şirket ne olursa olsun ölümüne savaşacaklardır." Sesi gittikçe zayıflamış gibiydi.

Hepsi yere bakıyordu ve düşüncelere dalmışlardı. Sessizliği bozan hindi olmuştu. "Onlar ayaklarınız mı?" diyerek güldü. "Gerçekten tuhaf görünüyorlar!" Nehir'in yanına geçerek pençesini onun ayağının yanına koydu ve sonra da başını salladı. "Tuhaf" dedi, "o tırnaklar pek işe yaramıyor, değil mi?"

İnsanlar gülmüştü ve ayak parmaklarındaki tırnakların günlük yaşamda o kadar da bir faydasının olmadığını kabul etmişlerdi.

"Biliyorsun, bazı insanlar da senin ayaklarının tuhaf göründüğünü düşünebilirler" dedi Gökkuşağı Emma'nın bacağındaki pullu deriye bakıp gülümserken.

"Sanırım doğru" diye kabul etti kuş. Sonra da güneşin gökyüzündeki konumu dikkatini çekti. "Gerçekten zamanı unuttum" diye inledi. "Beni bir yerden bekliyorlar. Sizinle tanışmak ilginçti. Sizi haberdar etmeye çalışacağım."

"Biz de seninle tanıştığımız için memnunuz" dedi Kızılçam, genelde yaptığı gibi hepsi adına konuşarak. "O casus meselesini bir düşün."

"Ah evet" derken hatırlamıştı Emma. "Casus meselesi."

Emma karşıya geçerek uyumakta olan baykuşu sarstı.

"Hoşça kal!" dedi uykulu baykuşa. "Sen de ne biçim gözcüsün!"

Bir kez daha yorgun kanatlarını çırparak gökyüzüne havalandı.

16

Lamalar dörtnala gelirken Özgür Radikaller aletlerini topluyordu. Çiftliğin dikkati artık sıçanlar yerine Carlos ve Juanita ile birlikte sürüş yeteneği bakımından artık bir efsane olan Bonkers üzerindeydi. Blackstone ve Hamilton daha az ilgi uyandırmışlardı, bu sayede Pancho kalabalığın arasından yol açarak onları selamlamaya gidebilmişti.

"Çabuk geldiniz!" dedi Pancho, Mağara Kampı'nın avukatlarına patisini uzatarak. "Buraya gelmek de nereden esti?"

Hamilton göbeğini tutuyordu ve Blackstone ise nefes nefese bir halde çimlere uzanmıştı. Tavşanlar birbirlerine baktılar ve karman çorman başlarını salladılar. "Emma'nın fikriydi sanırım" dedi Hamilton. "Ne berbat bir yolculuktu!"

"Peki ya Emma nerede?" Domuz, bütün gün civcivlere göz kulak olmaktan olup biten her şeyi kaçırmış olduğunu fark etti aniden.

"Onu en son Fındık Lokantası'nda palamut güveci yerken gördüm" dedi Blackstone içini çekip gözlerini kapatarak.

Pancho civcivleri toparladı ve Sally'nin yanına doğru geçti. Sally yavrularını yanına toplamıştı ve bahçeye dönüyorlardı. Pancho küçük hindileri de yanına almasını rica ettiyse de Sally sorumluluk almak istemedi.

"Öyleyse biz de sizinle gelebilir miyiz?" diye sordu Pancho umutla. "Emma'nın ne zaman döneceği belli olmaz."

Sally kabul ettiğini göstermek için gülümsedi ve domuzlar hep birlikte yaklaşmakta olan olağanüstü hal için yiyecek toparlayabilmek üzere bahçeye doğru yola koyuldular.

Bonkers Sabo'yu yakaladı ve kediye sıkıca sarılıp mırlamasına neden oldu. Sabo maymunu diğer hayvanlarla tanıştırdı, onu pembe sıçanın davul takımının başından uzaklaştırdıktan sonra birlikte çiftliği keşfe koyuldular. Bir yeri Bonkers ile birlikte gezmek her zaman eğlenceliydi; her şeye kendine has düşünceleriyle bakardı. Sıçanlar da tura katıldılar ve kendilerine ait gözlemlerini paylaştılar.

Lamalar, bir önceki gecenin kararlarına bakmak ve bu krizde nasıl bir faydalarının olacağını düşünmek için Goldie ve Rosy ile birlikte samanlığa yöneldiler.

Çok geçmeden bütün hayvanlar, kendi işlerinin başına dönerken tavşanları çimlerin ortasında, yolculuğun yorgunluğunu atmaları için yalnız bıraktı. Yalnız kalmalarının hemen ardından, Blackstone ve Hamilton, canlanıp elektronik aletleri incelemeye koyuldu. En azından güç kaynağından ahırına doğru ağır adımlarla dönen Bob'a öyle görünmüştü.

Kara koyun, bir yaban mersini çalılığının arkasında durup tavşanları izledi. Bir şeyleri çıkarıp taktıktan sonra samanlığa doğru yöneldiler ve Bob da elektronik gitarlara ne yaptıklarını görmek için dikkatlice yaklaştı. Her zamanki gibi meraklı olsa da elektronik müzik aletleri konusunda

o kadar da iyi değildi. Buna rağmen yaşlı koyun, burnunu hoparlörlerin ve mikrofonların arasına sokmaktan alıkoyamadı. Bu siyah kutular tekinsiz görünüyordu ve gitarlarda da bir tuhaflık vardı. Ama elektrik tellerinden birini takip ettiğinde sadece küçük bir kutucuğun fişe bağlanmış olduğunu gördü. Bombaların küçük kutularda bulunduğu bilinirdi, o yüzden Bob bu kutuyu açmaya çalışmadı. Gene de dışındaki yazıyı okumuştu. "Motorola Cellular" diye ağzının içinde tekrarladıysa da bu kelimelerin kendisi için bir anlamı yoktu. "Tam da lazım olduğu zaman o yaşlı keçi de nereye kaybolmuştu?"

Bob aletlerin yanına oturup kutu hakkında düşünmeye başladığı sırada, Emma da yavrularını ve Pancho'yu bulabilmek için çimlerin üzerinde dönerek alçalıyordu. Görebildiği sadece kara koyun olduğundan, yakınında bir yere konup civcivlerini görüp görmediğini sordu.

"Başka hayvanların çocuklarını pek takip etmem" diyerek kestirip attı Bob.

"Niçin senden çocuklara bakmanın istenmeyeceğini anlayamıyorum, Bob!" diye cevapladı Emma müzik aletlerinin etrafında dolaşırken. "Bu şeyler de nedir?"

"Uzaklaş oradan" diye haşladı kara koyun Emma'yı, onun korkuyla sıçramasına neden olan bir sesle. "Sanırım o bir bomba!"

"Gülünç olma. Sen her zaman biraz şüpheci olmuşsundur" derken geri çekilmişti hindi. "Bunlar müzik aletlerine benziyor" diyerek başını kaldırdı, "değil mi? Yanında da kutular ve sepetler var." Davul takımına doğru kanadını salladı.

Bob derin bir nefes alıp yavaşça bıraktı. Sonra da en küçümseyici sesiyle sıçanların müzik grubunu ve tavşanların ne yaptığını açıkladı.

"Biliyorum Emma, sen hep benim yeni gelenlere çok şüpheci yaklaştığımı düşünürsün, ama onlar gerçekten çok

tuhaf davranıyorlardı." Koyun o kadar içten görünüyordu ki Emma neredeyse ona güvenip insanların kendisine anlattığı casuslar ve Mağara Kampı konuları hakkında ne düşündüğünü söyleyecekti. Gene de en iyisinin bu olmayacağını düşündü. Bob hemen bir sonuca varacaktı ve zavallı Blackstone ve Hamilton da suçlanmış olacaktı, bu da muhtemelen asılsız olurdu.

Emma yavaşça yaklaşıp küçük kutuya baktı. "Bence bunu çıkaralım" dedi, "ve içinde ne var bir bakalım."

Bob katıldığını göstermek için heybetli bir şekilde başını salladı, daha sonra da gidip kutuya takılı olan fişi çıkardı. Açmaya çalıştılar ancak mandal kilitlenmişti. Hindi ve koyun kutuya bakakaldılar ve tam kilidi zorlamak üzere oldukları sırada kutu, bir zil sesiyle ötmeye başladı. Bu bir alarm mıydı? Yoksa bir bomba uyarısı mı? Hindi kanatlarını çırparak kendini geriye attıysa da Bob bir anlık cesaretle kutuyu kaptığı gibi küçük havuzun ortasına fırlattı. Geniş çemberler halinde kutunun düştüğü yerden havuzun kenarlarına kadar sıçrayan dalgalar yayıldı. Koyun ve hindi kulaklarını tıkayarak beklediler, ancak herhangi bir patlama olmadı. Bob kabloyu yakalayarak güç kaynağından çekti.

"Elektrik kötüdür" dedi, "bunu hep biliyordum." Basım ahırına doğru uygun adım yürümeye başlamıştı.

Emma da ailesini bulmak için havalanmıştı. Bahçeye doğru yöneldi, orası bir domuzun bulunma ihtimalinin en çok olduğu yer diye düşünmüştü. Tavşanlar tepelerin üstünden zıplayarak o kadar hızlı çıkagelmişlerdi ki neredeyse kendisini düşüreceklerdi. Aletlere doğru koşuşturup kabloların arasında bir şeyleri arayıp durdular. Emma onların koparılmış kabloyu bulmalarını ve kutuyu arama çabalarının başarısız kalmasını izlemişti. Hamilton dört köşe olmasına rağmen patates büyüklüğünde siyah bir şey

tutuyordu. O şeye baktı, olumsuz anlamda başını salladı ve onu havuza fırlatıp Blackstone ile birlikte samanlığa geri dönmeye koyuldu.

Emma şansını denemek istedi. "Yolunda olmayan bir şey mi var?" dedi tatlı bir dille. "Belki size bir yardımım dokunabilir."

Tavşanlar oldukları yerde donakalıp konuşurken biraz kekelediler. "Neden, yoo, her şey iyi durumda. Pancho yavrularınla birlikte bahçeye gitti" dedi Hamilton.

"Ne güzel bir çiftlik" diye ekledi Blackstone ve hoplaya zıplaya uzaklaştılar.

"Bu oldukça şüphe vericiydi" diye düşündü endişeleli anne Emma bahçeye doğru acele ederken. "Şimdilik gözlerimi açık, gagamı kapalı tutacağım" diye kendine söz verdi. Emma açılmış kanatlarıyla civcivlerine koştu, civcivlerin kendisini görmekten duydukları memnuniyet Pancho'nun memnuniyetinin yanında az bile kalıyordu. Pancho Sally ile kucaklaşıp basım ahırının ve poster komitesinin yolunu tuttu. Küçük çarpık yapıya yaklaştığı sıralarda, koyun ve keçinin fısıltıyla bir şeyleri gizlice tartıştıklarını duydu. Pancho bir anlığına dinlemek için durduysa da casusluk etmekle suçlanmaktan korkarak ayağını kaldırdı ve domuz eklemleriyle gürültülü bir şekilde kapıya vurdu.

Bir iki saniye sonra kapı biraz aralandı ve keçi, sakallarını kapının aralığından çıkardı.

"Ne istiyorsun?" diye meledi Pancho'ya.

"Ben sizin komitenizdeyim. Yardımcı olmak için geldim" diye açıkladı sakala domuz.

Kapı çarpılarak kapandı. Pancho içerdeki tartışma seslerini duyabiliyordu. Sonunda kapı Pancho'nun geçebileceği kadar açılmıştı.

"Gözümüzü üzerinde tutmanın böyle daha kolay olacağına karar verdik, içeri gel." şeklinde karşılanmıştı.

Pancho gözlerinin parlak gün ışığından sonra basım atölyesindeki loş lamba ışığına alışmasını beklemek zorunda kaldı. Camlar kapatılmıştı. Dışarıdan kağıt gibi görünse de Pancho'nun eski siyasi posterler olduğunu şimdi anladığı şeylerle kaplanmışlardı. Oda toz içindeydi; matbaa makinesi oldukça eskiydi. Her yere buruşturulmuş kağıtlar ve rastgele mektuplar saçılmıştı. Gene de Pancho mürekkep kokusunu sevmişti. Başlamaya can atıyordu.

"İşte!" dedi Bob ıslak bir el ilanını burnunun altına sokarak. "Hepsi bu ve bize bir manşet gerekiyor."

Pancho koyunun kendisine verdiği propaganda parçasına baktı. Kağıdın üst tarafı boştu. Ancak üstteki üçte birlik kısmın altında, mümkün olan en küçük harflerle ve onlarca farklı yazı tipi kullanılarak, çiftliğin tarihinin ve içinde bulunduğu durumun, dünyanın içinde bulunduğu durumun, yaşlı keçinin şahsi felsefesinin ve Bob'un inançlarının (birbirine benzer şeylerdi ancak el ilanında fark etmek pek de mümkün değildi, zira düşünce farklılıklarını vurgulamışlardı) uzun bir anlatımı yer alıyordu. Pancho kendisinin entelektüel olduğunu düşünürdü ama buradaki bazı kelimelerin anlamlarının ne olduğundan tam olarak emin değildi. Üçüncü paragraftan sonra el ilanında kastedilenlerin izini tamamen kaybetmişti. Gene de etkileyici görünüyordu. Doğru bir manşet bulabilirlerse, belki de her şey çözülürdü.

Birkaç fikirleri vardı: Şimdi Anarko-Sendikalizm; Bütün Güç Hayal Gücündedir; Buzul Çağına Geri Dönüş; Şirket Komplosunu Bastırmak ve Yaşasın Hayvan Özgürlüğü.

Her biri hakkında tartıştılar; keçinin savunduklarına koyun karşı çıkıyordu. Pancho fikir birliğine varmanın mümkün olmayacağını anlamıştı, ancak birkaçını birlikte kullanma yönüne doğru ilerlemişlerdi: Yaratıcı Bir Anarko-Sendikalizm aracılığıyla şirket paradigmasının bastırılması.

Sally kapıya vurarak toplantıyı böldü.

"Umarım el ilanlarını daha bitirmemişsinizdir" dedi ciyaklayan bir sesle, "çünkü sıçanların güzel bir fikri var: Yarın gece bedava bir konser ve dans. Her yerden hayvanlar geliyor olacak ve biz de onlara açık arttırmayı anlatıp kendilerinden katkıda bulunmalarını isteyebiliriz. Çok eğlenceli olacak!" Sally Pancho'ya gülümserken Pancho kalbinin göğsünde zıpladığını hissetti. Sonra da gidivermişti.

"Eğlence. Bunun eğlenceyle ne ilgisi var" diye homurdandı Gruff.

Bir saatlik tartışmanın ardından sonunda manşet ortaya çıkmıştı: "Şirket komplosunu Bedava Konser ve Dans Partisiyle Bastıralım" şeklindeydi ve harflerin her biri bütün yazı tiplerinin en büyük boyutlarıyla yazılmıştı. Sonra da daha küçük harflerle: "Çarşamba Günü Yuvarlak- A Çiftliği'nde." Bütün el ilanları basılana kadar kimse yapılan yazım hatasını fark etmemişti, o zaman da düzeltilmesi için çok geç olmuştu.

Bütün hayvanlar posterlerden oldukça memnundu ve çok etkilenmişlerdi.

"Yuvarlak-H ne anlama geliyor ki zaten?" diye sordu Bob savunmaya geçerek.

"Hayvanlar" diye bağırdı Gruff, "ve Yuvarlak-A ise..."

"Armutlar" diye bağırdı Pancho ve bütün hayvanlar alkışladı.

Sadece Goldie başını sallamıştı. "H, Hansen anlamına geliyor" dedi. "Margaret'in ismiydi bu."

Ancak nostaljiye dalan sadece kendisiydi. Birkaç dakika içinde Bonkers bir çekiç kaptı ve ön kapıya tırmandı. Çemberin içindeki H harfinin dikey çizgileri birbirlerine temas edene kadar dövme demirden H harfinin üst kısmına vurdu ve ona yuvarlak A görünümü verdi.

Bonkers'ı çalışırken izlemek için hayvanlar kapıda

toplanmışlardı. Maymun hepsini gülümsetmişti ve yaptığı yeni simge kalplerini hafifletmişti.

Pancho kalabalığın sonundaki av köpeğine doğru yürüdü. "Yeni bir isim iyidir, bizi birleştirir. Yeni bir kimlik oluşturur." dedi domuz. Goldie yorgun bir ifadeyle gülümsedi ve barikattaki çalışmasına devam etmeye gitti.

Rosy işaretinin biraz eskimiş olduğuna karar vermişti. Sabo bir fırça ve boya alıp Rosy'nin üzerinde ufak birkaç rötuş çalışması yaptı. Genç hayvanlar sıraya girip Sabo'nun kendi sağrılarına da yuvarlak A harfini çizmesini bekliyorlardı.

Pancho sıçanların gençleri etkilediğini görüyordu, birçoğu kendilerini canlı renklerle boyamışlardı. Özellikle kuzular ve çocuklar, üzerlerindeki boyayı koruyabilmişti. Kürkleri daha koyu olan diğerleri ise, büyükleri gibi kaşlarını yukarı çektirmek yerine kulaklarına küpe takmayı tercih etmişlerdi.

Cumartesi günü için planlanan çatışmanın hazırlıkları yavaşlamıştı, ancak bedava konser fikri enerjiyi yükseltmişti. Organizasyonun hazırlığına gönüllü olan bir grup, ertesi gün için samanlığı hazırlıyorlardı. Jethro bazı önerilerde bulunmuştu ama dekorun nasıl olması gerektiğiyle ilgili yeni fikirleri olan enerjik grup, takipçileri tarafından bastırılmıştı. Suzy ve Sally dekor için gerekenleri toparlamışlardı ama sıçanlar ve yeni takipçileri, katır ve domuzdan işlerini bitirene kadar dışarıda beklemeleri istenmişti.

"Boyayı ve diğer eşyaları kapıya bırakın" diye cıvıldadı Emma'nın oğlu Orville, "ama sakın içeri bakmayın. Herkesi kulübün yeni haliyle şaşırtmak istiyoruz."

Jethro başını salladı. "Umarım bir temizlik komitesi vardır" dedi domuzlara.

Sally bir kahkaha attı. "Eminim o iş için yardımımızı isteyecekler. Gene de bu kadar sorumluluk almaları ve heyecanlı olmaları harika."

"Bana kendimi yaşlı hissettiriyor" diye içini çekti Jethro.

"Bana da kendimi genç hissettiriyor!" dedi Sally.

"Kendini genç hissettirenin o olduğundan emin misin?" diyerek kız kardeşini gıdıkladı Suzy.

"Neden bahsettiğin hakkında hiçbir fikrim yok" diye kıkırdadı Sally kuyruğunu diğerlerine sallayarak üstünü düzeltirken.

"Sanırım Sally Pancho'dan hoşlanıyor" diye fısıldadı katıra. "Umarım Pancho da ondan hoşlanıyordur."

Jethro sırları bilmeyi severdi.

Küçük hindilerin samanlığı süslemekle meşgul olması bir şanstı; Emma kanatlarını tavşanlarla doldurmuştu. Onları haksız yere suçlamak istemiyordu, ama insanlarla yaptığı konuşma onu diken üstünde tutuyordu. O gizemli küçük kutu havuzun dibinde durduğuna göre, eh... "Gece gündüz Hamilton ve Blackstone'u gözümün önünden ayırmayacağım. Böylece casusluk etmeye fırsat bulamazlar, tabii eğer yapmaya çalıştıkları şey buysa" diye kararını verdi.

Emma tavşanlara tutkal gibi yapışmıştı. Sonunda tavşanlar şüphelenmeye ve sinirlenmeye başladılar.

"Patent hukukuyla bu kadar ilgilendiğini bilmiyordum" diye sordu Blackstone hindiye şüpheci bir tavırla. "Korunmasını istediğin bir fikir veya icat mı var?"

"Eh" diye kekeledi Emma, "şu anda icat ettiğim bir şey yok ama gelecekte bir şeyleri icat etmeyi düşünüyorum." Tavşanların dikkatini çekmekte zorlanıyordu ve aklına gelen konular tükeniyordu. "Hamilton, Brezilya'nın kişi başına düşen milli gelirini söyleyebilir misin?" Hamilton'un samanlığı süzmekte olduğunu fark etmişti. "Hiç aklımda tutamıyorum."

"Emma, genellikle seni meşgul eden o tatlı tüy yumakları nerede?" derken Hamilton hindiye gülümsedi ve

Blackstone'a doğru gözlerini devirdi. Daha sonra da tıpkı komplocular gibi tavşanlar da aynı şeyi düşünmeye başladılar ve nasıl kaçabileceklerini anladılar. Tek bir ağızdan, "Emma, bu gerçekten çok şahaneydi ama gitmemiz lazım!" diyerek ters yönlere doğru hoplaya zıplaya uzaklaştılar.

Hindinin kafası karışmıştı; ne yapmak lazımdı? Hangi tavşanı takip etmesi gerektiğini bilemeyerek önce bir yöne, daha sonra öbür yöne doğru koştu. Sonunda oturup kaldı. Emma tavşanları saatler önce köşeye sıkıştırmış ve gevezelikle kendini yormuştu. Şimdi kendisinden şüphelenip uzak duracaklardı. "Masum olsalar bile," diye kabul etti hindi, "eminim benden bıkmışlardır. Yardıma ihtiyacım var." Ve havalanarak barikatın üzerinden geçti.

Goldie tek başına çalışıyor, ağaç ve çalı parçalarını üst üste yığarak bir duvar örüyordu. Amacı, banka insanlarının ve polisin, direnişin gücünün ne kadar büyük olduğunu anlamalarını önlemek için hayvanları saklamaktı.

Emma'nın viyaklaması Goldie'nin dikkatini bozdu. "Goldie, Rosy'i de al ve basım ahırında benimle buluş."

Köpek başını salladı. Hindinin tavrından meselenin ciddi bir şey olduğunu anlayabiliyordu.

Emma ahıra uçup kapıyı tıklattı. İçeride yaşlı keçi, kara koyun ve beyaz domuz, akşamüstü takla güvercinlerinin havadan bırakarak dağıtacakları el ilanlarını paketliyorlardı.

"Kim o?" Kapı az bir şey açıldı ve aralıktan keçi sakalı uzandı.

"Ben Emma. Bob, içeride misin?"

Tam Goldie ve Rosy'nin geldiği sırada, kara koyunla birlikte diğer ikisi de göründü.

"Yeni işaretime bak!" dedi inek sağrısını Emma'nın yüzüne tutarak.

"Çok güzel, Rosy, ama bu konu önemli" diye başladı hindi. "Bugün bazı insanlarla konuştum" Matbaa makine-

lerinden bir soluma sesi geldiyse de Emma konuşmasını sürdürdü. "Orman koruyucuları tarafından saklanan insanlar." Pancho daha iyi duyabilmek için biraz daha yaklaştı, çok konuşmaktan hindinin sesi kısılmaya başlamıştı.

"Üzerlerinde hiç giysi yoktu."

"Gerçekten mi?"

"Nasıl görünüyorlardı?" Bob'un gözleri bu manzarayı hayal ederken iyice kısılmıştı.

"Daha iyi, biraz daha iyi. Fazla tüyleri veya kürkleri yok. Biraz şey gibiydi..." Emma hayvanlara şöyle bir baktı, sonra kanadını Pancho'ya doğru uzattı. "Onun gibi. Ciltleri yani."

Diğerleri gülerken Pancho'nun yüzü kızardı. "Çok teşekkürler. İnsanlara benziyormuşum!" dedi ve ahıra gitmek için geri döndü.

"Onu demek istemedim, geri dön Pancho." Emma bu kadar dil dökünce Pancho tekrar yaklaştı. "Gene de daha çok, hayvanlara benziyorlardı. Bu yüzden onlarla konuşmak çok daha kolaydı." Diğerleri başını salladı. "Ama size anlatmak istediğim şey şu: İnsanlar Mağara Kampı'nda bir casusun, hatta belki casusların olduğunu söylediler. Kim olduğunu bilmiyorlar, ama sızıntılar bir yıl kadar önce başlamış ve casuslar okuma ve yazmayı iyi biliyorlarmış."

"Çoğumuzun okuması ve yazması var" dedi Pancho savunmaya geçerek. "En azından biraz."

"Ama hepsi bu değil" diyerek patlamak üzere gibi görünen Bob'a baktı Emma. "Anlat onlara Bob."

Koyun bu sefer kendisine inanacak olan bir dinleyici kitlesi bulduğuna o kadar memnundu ki havuzda yaşananların hikayesini dramatik bir şekilde anlatmaya koyuldu. Desteklemesi için Emma bile oradaydı.

"Tavşanları bütün gün izledim, ama elimden kaçtılar" diye ekledi Emma.

"Hallederiz" dedi keçi, Bob'a doğru başını sallayarak.

"Siz ikiniz nazik olun lütfen. Onların buraya davet edilmiş misafirler olduklarını unutmayın" dedi Goldie. "Eğer Rosy ve Pancho size yardım ederse bu daha az şüphe çeker."

"Tam bir kuyruk takımı gibi" diye möledi Rosy.

"Emma, bana kutunun nerede olduğunu göstermelisin. Kanıta ihtiyacımız var." Goldie sırıttı. "Bana boşuna av köpeği demiyorlar."

Hindi ve köpek havuza doğru yola koyulurken diğerleri de tavşanları aramak için dağıldı.

Hamilton ve Blackstone o kadar da zor bulunacak bir yerde değillerdi, samanlığın dışında oturuyorlar ve bazı hayvanlarla cumartesi günkü planları hakkında konuşuyorlardı. Pancho bir an için sinirlendiğini hissettiyse de kendilerine karşı bir kanıt bulununcaya kadar masum olduklarını geçirdi içinden. Burada otururlarken, kendilerinden ne yapmaları istenmişse onu yapıyorlardı: Yani bankalarla ilgili durum hakkında tavsiyelerde bulunmak.

"Sızdırmalarına izin vermediğimiz sürece" diye fısıldadı Bob'a, "Ne bildikleri önemli değil"

Koyun evet anlamında başını salladıysa da içinden hayır demek geldi.

"Cumartesi günü direnişe geçmeniz gerekir mi bilmiyorum" diye akıl verdi Hamilton.

"Kesinlikle olmaz" diye çınlayan bir sesle ekledi Blackstone. "Kazandıklarını düşünmelerine izin verip daha sonra bir isyanla onları şaşırtmak daha iyi olur."

Hayvanların kafaları karışmıştı.

"Ama çiftliği almalarına müsaade etmemeye karar vermiştik, barışçıl olacağız ama direnmemiz de gerekir" diye tane tane anlattı Jethro.

"Neyle karşı karşıya olduğun konusunda bir fikrin var

mı?" Hamilton küçümseyici tavrını takınmıştı. "Banka büyük, ama şirket, eh, şirket karşı koyulamayacak kadar güçlü." Başını salladı ve birkaç pire kulaklarından önlerindeki çamura düştü. "Böcek gibi ezilirsiniz" diye ekledi ve bunu söylerken geniş arka ayağını kaldırıp öyle bir güçle pirelerin üstüne indirdi ki büyük ihtimalle pireler Çin'e kadar zıpladılar.

"Silahları olacak, polisleri de var" diye açıkladı Blackstone. "Sonuçta polisler şirketi korumak için oradalar, o konuda kafanız karışmasın."

"Yan taraftaki köpeklerin silahları var" dedi kazlardan biri iyimser bir tavırla.

"Yerinizde olsam sizi korumaları için köpeklere güvenmezdim" diyerek güldü Hamilton. "Onlar kendilerini bile koruyamıyorlar."

Pancho tavşanların sözlerini dinliyordu. Banka ve şirketin gücü hakkında söyledikleri her şey doğruydu. Belki de şirket kadar büyük ve güçlü bir şeyle savaşmaya çalışmanın bir anlamı yoktu. Pancho tavşanları dinleyen hayvanların tavırlarındaki değişiklikleri görebiliyordu. Kendilerinden o kadar da emin değillerdi ve korkuyorlardı, ama belki de gerçek buydu.

"Sürpriz bir saldırı yapabiliriz" dedi orada gezinen bodur bir horoz, "tam güneş doğarken."

Blackstone içini çekti, bastırılmış ve uyaran bir sesle yavaş yavaş anlatmaya koyuldu: "Dinleyin, hepiniz boyunuzdan büyük işlere kalkışıyorsunuz. Şirket size saldırmaya başladığında, onlar herkestir. Polis, medya, hatta hükümet ve banka. Ama siz şirkete saldırdığınızda, onlar hiç kimsedir. Kağıt yığınlarının arkasına saklanırlar, ara ki bulasın."

"Şirket bu çiftliği istiyorsa alır" diye devam etti Hamilton. "Sonuçta hepinizi öldürmeleri gerekiyorsa öldürürler

ve medya buna göz yumar, hükümet bunu haklı çıkarır ve bankalar da bunun maliyetini karşılar, geriye kalan herkes de yardım çağrınızı duymazdan gelir, sonuçta onlar sizin yerinizde değiller."

Hayvanlar taş kesilmiş gibiydiler. Tavşanlara, birbirlerine, yere baktılar ama kimse konuşmadı. Samanlıktan parti hazırlıklarının gürültüsü geliyordu, süsleme komitesinin genç ve mutlu sesleri duyuluyordu. Pancho başını indirip ön ayağındaki el ilanına baktı. Aniden kendini çok saf hissetmişti. Eski isyan günlerinden beri çok şey değişmişti. Şirket kadar büyük bir şeyle bir çiftlik tek başına savaşamazdı. Cumartesi günü kazansalar bile, pazartesi günü kaybederlerdi.

Hayvanlar kendi işlerine döndüler, başları önlerindeydi, düşüncelere dalmışlardı. Çok geçmeden tavşanlar; Bob, Pancho, Rosy ve Gruff ile yalnız kaldılar. Rahatsız edici sessizliği bozmak için Pancho söze başladı.

"Ya orman koruyucularına ne dersiniz?" diye sordu. "Onlar da şirketle savaşıyorlar.

"Elbette savaşıyorlar, ama kazanıyorlar mı?" diye cevapladı Blackstone. "Bir adım ileri, iki adım geri."

"Kazansalar da bozguna uğrarlardı." diye cevapladı Hamilton. "Yani biz, biz bozguna uğrardık."

"Bu kadar ümitsiz olduğunu düşündüğün bir çaba için savaşmak oldukça zor olmalı" diye ekledi Rosy en tatlı ses tonuyla. Bob dilini ısırarak havuza doğru baktı, kanıtın ne olduğunu merak ediyordu.

Hava kararmaya başlamıştı ve havuzun çamurlu zemini, küçük kutunun aranmasını zorlaştırıyordu. Goldie art arda dalmayı sürdürdü ve son bir dalışla burnuna kadar suya gömülüp kutuyu sıkıca tutup kıyıya çıkardı. Emma ve Goldie kutuyu şüpheyle incelediler ve sonra da bir çubukla kilidini zorladılar.

"Bu bir telefon" diye açıkladı köpek. "Hiç böyle kutuda olanını görmemiştim ama kesinlikle eminim."

"Bomba olmadığına memnunum" dedi Emma. "Sizce bu bir casusluk kanıtı mı?"

Köpek telefonlarla ilgili hatıralarını yokladı. "Bunlar arkadaşlarla konuşmak için kullanılır" diye hatırladı. "Gene de casuslarla arkadaş olabilirsin."

"Şurada yazan küçük şeyler de nedir?" Emma, düğmeleri işaretleyen küçük beyaz etiketleri gösteriyordu. Suya temas ederek soyulmaya başlamışlardı, ama Goldie, ne anlama geldiklerini bilmese de bunları okumayı başarmıştı.

"FBI, CIA, ŞT. YNT, Mom" diye okudu yavaş yavaş. "Gruff veya Pancho bunları bilebilir."

"Ben onları getireyim" diye heyecanlandı Emma uzaklaşmaya başlarken.

"Ciddi bir şey yokmuş gibi davran" diye uyardı Goldie.

"Daima" diye cevapladı.

Emma'nın çok da kibarca olmayan inişi, samanlığın önündeki herkesin dikkatini çekmişti. Tavşanlar kendileriyle sohbet etmeyi sürdürmek istediğini düşünerek inlediler, ama Emma onun yerine yavaşça arkalarına geçip başını önce kara koyuna, sonra da domuza doğru eğdi. Ne demek istediğini diğerlerine iletebilmek için bunu birkaç kez tekrarlaması gerekmişti. Önce Bob, sonra da Emma ve Pancho abuk sabuk bahanelerle tek tek oradan ayrıldılar. Tavşanları gözetlemek içinse arkada Rosy ve gergin haldeki keçiyi bıraktılar.

"Çok tuhaf bir kuş" diye dudağını büktü Blackstone.

"Belki de viskiyi biraz fazla kaçırmıştır" diye iğneledi Hamilton ve hep birlikte kahkaha attılar.

Bob ve Pancho düğmeleri incelediler ve sonra da birbirlerine bilmiş bilmiş baktılar.

"FBI ve CIA" diye başladı koyun, "hükümetin hayvan

karşıtı kuruluşlarıdır. FBI, Çiftlik Soruşturma Bürosu anlamına gelir. CIA ise Hayvanlara Sızma Kurulu."

Pancho başını salladı. "Merkezi casusluk."

Köpek ve hindi korkmuş görünüyorlardı.

"ŞT. YNT. Büyük ihtimalle Şirket Yönetimi anlamına geliyordur" diye ekledi domuz. "Ama Mom ne anlama gelebilir?"

Hepsi bir cevap bulabilmek için bir süre düşündü, sonra Goldie ürkekçe sordu, "birisinin annesi olabilir mi, ne dersiniz?"

Herkes başını sallayarak birisinin annesi olabileceği konusunda fikir birliğine vardı.

"Gene de diğer düğmelerin üzerindeki etiketler çok ciddi" dedi Bob.

"Çok ciddi" diye onayladı Pancho.

"Bu kanıt yeterli mi?" diye sordu hindi. "Onları çiftlikten atmalı mıyız?"

"Bu kanıt benim için yeterli!" diye duyurdu Bob.

"Ama gitmelerine izin veremeyeceğimiz kadar çok şey biliyorlar."

"Bir mahkeme olmalı" dedi Goldie ve Pancho da ona katıldı. "Ama cumartesiden sonraya kadar bekleyelim. Ondan sonra gitmelerine izin versek bile planımızı bozmaları için çok geç olur."

Hayvanlar tepeden yukarı doğru uygun adımla, hâlâ su damlatan telefon kutusunu taşıdılar. Bob kutuyu tavşanların önüne koydu ve onlar da masum taklidi yaptılar.

"Bunu daha önce hiç görmedim" dedi Hamilton.

"Susma hakkımı kullanıyorum" diye kestirip attı Blackstone.

Rosy zilini çaldı ve çok geçmeden bütün hayvanlar samanlığın bahçesine doluştular. Hepsi telefonu inceledi. Bob kendi hikayesini anlattı, hindi de kendininkini, daha sonra da Pancho ve Goldie de kendi bildiklerini anlattılar.

"Bu gerçek bir mahkeme değil, daha sonra bir mahkeme kurulacak ama gizli planımızı korumamız gerek" diye açıkladı Goldie hayvanlara.

"Gizli planmış!" diye bağırdı Blackstone. "Bu el ilanları nedir? Konseriniz casus kaynayacak."

"Amatörler" diye burnunu çekti Hamilton.

"CIA pisliği" diye bağırdı Carlos kalabalığın arkasından bir yerden. Hayvanlar geçmesi için ona yol açtılar. Daha önce hiç kimse bu kibar lamanın bu kadar sert konuştuğunu duymamıştı. "Bir de düşününce sizi buraya ben kendim, kendi sırtımda getirdim. Bizim oralarda casuslara ne yapılacağını iyi biliriz."

"Hayır!" diyerek önüne geçti Rosy, "yargılanacaklar." Carlos'a doğru baktı. "Adilce yargılanacaklar. Ancak o zamana kadar, onları hakkımızda casusluk yapamayacakları bir yere kapatmamız gerek."

"Bizim bir yerimiz var."

Herkes kimin hırladığını duymak için arka tarafa doğru döndü. Ses Hans ve Kurt'tan geliyordu.

"Evet, onları bize bırakın. Gözümüzü onlardan ayırmayız" diye havladı Hans.

"Eh, bunlar profesyonel çoban köpekleri" dedi Suzy, "neden olmasın?"

"Benim için uygundur" dedi Goldie, "ya sizin için?" diye sordu topluluğa.

Herkes onayladığını göstermek için bağırıyor ve başını sallıyordu. Tavşanlar sarsılmış görünüyordu. Konuşarak bu beladan sıyrılabileceklerini varsaymışlardı. Öyle olmasa bile vazgeçmeye niyetleri yoktu.

"Bunu yapamazsınız. Ya haklarımız ne olacak?" diye konuştu Blackstone yüksek sesle.

"Kulübeye kapatılmayı reddediyoruz" diye tehdit etti Hamilton.

“Seçme hakkınız yok” dedi Bob, gerçek casuslarla uğraştığı için mutlu bir tavırla.

“Gerçek bir demokrasiye inandığımız için şanslısınız, yoksa şimdiye kadar çoktan ölmüş olurdunuz” diye ekledi Gruff, sakalını yüzlerine doğru sallayarak.

“Canlarını yakmayın” diye uyardı Goldie, Hans ve Kurt’u.

“Aklımıza bile gelmez” dedi Kurt, Blackstone’u kulağından kabaca yakalayarak.

“Sanki kendi büyükannemmiş gibi nazik davranırım” dedi Hans Hamilton’ı tünele doğru götürürken. Köpekler tavşanları tünele sokup gözden kayboldular.

17

Çarşamba sabahı, açık ve pembe renkli bir gün doğdu. Diğer hayvanlarla birlikte dışarıda uyuduğundan, Pancho güneşin doğuşunu görebilmişti; samanlık o geceki büyük etkinlik için kapatılmıştı. Önceki gece yapılan hava dağıtımı başarılı olmuştu ve posterler komşu bölgelerde epeyce bir curcuna yaratmıştı. Çiftlik her zaman olduğu gibi erkenden uyanmıştı ve hayvanların çoğu, sabah egzersizleri için çayıra yöneldi.

"Neden olmasın" dedi Pancho. "Yeni bir şey denemiş olurum ve egzersize de ihtiyacım var" diye düşündü diğerleriyle birlikte havuza doğru yürümeye koyulurken.

"Burada dur" dedi Goldie ve Pancho da köpekle Jethro'nun arasına girip sürüye karıştı.

"Ne yapmam gerek?" diye sordu domuz ama cevabını alamadan arkasındaki koyun tarafından yere devrildi. Hayvanlar sağa doğru koşmaya başlarken onlara yetişmeye çalışan Pancho'yu geride bıraktılar. Goldie onu tekrar grubun içine çekti. "Çevrendekilere odaklan" dedi. "Nereye gittiğini boş ver, sadece çevrendekilere ve ne zaman harekete geçeceklerine karşı duyarlı ol."

Pancho tekrar denedi ve bu sefer biraz daha başarılı olmuştu. Goldie'ye odaklandı ve o koşunca koşup, o durunca kendisi de durdu. Ancak hayvanlar diğer tarafa doğru koşmaya başlayınca ipucunu kaçırdı ve kendi tereddüdü yüzünden on hayvanın karıştığı zincirleme bir kaza yaşandı. Herkes gülerek birbirini ıslak çimlerden kaldırdı.

"Sadece bir iki kişiye değil, bütün gruba odaklanman gerek" dedi Sabo bir tüy yığınının arasında gözden kaybolurken.

"Bu göründüğünden daha zor" diye düşündü Pancho ama tekrar denedi. Her seferinde bir öncekinden daha iyi bir şekilde kendini grubun bir parçası olarak hissediyordu. "Bu çok ilginç, tuhaf bir şekilde kendimi güçlü, kuvvetli hissettiriyor." Şaşırmıştı; çünkü her zaman grupların, hayvanların kendi gücünü zayıflattığından korkmuştu. "Biz, hep birlikte, dikkate alınması gereken bir gücüz."

Pancho koşunun sonunda kendini canlı hissediyordu. Soluklanmak için havuzun kenarına oturdu. Yerinde duramayan siyah yüzlü beyaz bir koyun gelip domuzun yanına oturdu. "İlk seferin için oldukça iyiydin" diye kutladı Pancho'yu. "Adım İsadora" diyerek gülümsedi. "Senin ismini biliyorum, ama şimdi kendine Pancho diyorsun, değil mi?"

Domuzun ağzı açık kalmıştı. Koyunu dikkatlice süzdüyse de bütün koyunların kendisine aynı göründüğünü kabul etmek zorundaydı. Pancho onu tanıyamamıştı.

"Beni hatırlamadığından eminim. Eski çiftliğimizden kaçtığımda bir kuzudan sadece biraz daha büyüktüm." İsadora sözlerine devam etti. "Şansım varmış ki işler kötüleşmeden oradan kurtuldum."

Pancho duyduklarına inanamıyordu. Eski çiftliğinden bir koyun! Hem de kaçmaktan söz ediyordu. Kaçma planları yaptıklarına göre diğer hayvanlar için de durum o kadar

kötü müydü? Domuzlar ise diğer hayvanların birer birer gittiğini göremeyecek kadar çevrelerine duyarsız mıydılar? Pancho, bu durumda cevabın evet olduğunu varsaydı.

"Sen de buraya mı geldin?" diye sordu öylesine.

"Senin gibi!" diye gülümsedi koyun. "Buraya gelinceye kadar senin de diğer domuzlar kadar kötü olduğunu düşünüyordum. Fakat değişmişsin gibi görünüyor."

Bu canını yakmıştı. Pancho nasıl cevap vereceğini bilemiyordu. "Çok şey öğrendim. Hâlâ öğreniyorum." Geride bıraktıkları çayıra doğru bir patisini salladı. "Orada her ne yapıyorsak, o konuda siz koyunlar tam bir uzmansınız." Pancho "sürü olma konusunda" diyememişti.

"Ben bunu empati kurma gibi düşünüyorum" dedi İsadora, "etrafındakilerin hislerini paylaşmak. Koyun sürüsü ifadesi sadece tek bir koyun değil, birçok koyun anlamına gelir. Çünkü bizler birbirimizin hislerini anlarız: Birimizin yarası hepimizin yarasıdır."

Pancho başını salladı ve koyun sözlerine devam etti. "Domuzların çoğu empati kurmaktan korkarlar; çünkü bunu bireyselliklerinin azalması olarak görürler, ama aslında bu kendilerine bir şey katar, kendilerinden bir şey götürmez. Aşık olmak gibi."

İsadora Pancho'ya göz kırptı. "Seni eski çiftlikteki diğer domuzlardan farklı yapan şey de bu işte." Pancho konuşmadığından İsadora izin istemeye karar verdi. "Gitmem gerek, ateş etme dersime geç kalacağım" diye belirtti.

"Ateş etme dersi?" Pancho konuşmaya başlamıştı. "Ben bu çiftlikte hiç silah olmadığını duymuştum."

"Kulübeye gidiyorum. Kurt bana tüfek kullanmayı öğretiyor." İsadora bir kahkaha attı. "Böyle bir bilgiye ne zaman ihtiyacın olacağını asla bilemezsin." Sonra da, "Yarın sabah görüşürüz" diye ekledi.

"Sonunda karşılaştığımıza sevindim" dedi domuz. "Yarın sabah gene buradayım." Kulübeye doğru ağır ağır yü-

rürken koyunu izledi. “Bu özgürlüğüne düşkün bir koyun” diye düşündü, “peki ya kara koyun Bob ne?” Pancho kendi kendine güldü. “Kesinlikle sürü nereye o oraya değil.”

Pancho oturup gözleriyle çiftliği taradı. Sıçanlar samanlığa yeni elektrik telleri bağlamışlardı. Parti için yemek hazırlıkları yapılıyordu. Şeftali ağaçlarının yakınındaki çiçek tarhında, Hans ve fino köpeği Monique çimlerin üzerinde yuvarlanıyorlardı. Pancho’nun düşünceleri yumuşak nemli burnuyla tıknaz bir okul öğretmenine kaydı. “Umarım partiye beraber gitmek için söz verdiği biri yoktur” diye düşündü domuz ahırına doğru yavaş yavaş ilerlerken. Sally samanlığın yakınındaki küçük ağılda dersine başlamak için hazırlanıyordu, ama Goldie ve Sabo ile konuşmak için durmuştu.

“Kutsal İneği ziyaret etmeye gideceğiz” dedi Goldie. “Partiye gelemeyecek kadar yaşlı, ama neler olup bittiğini bilmesini istiyorum.” Pancho başını salladı ve “gelip onunla tanışmak ister misin?” diye sordu Goldie.

“Elbette isterim” diye cevapladı Pancho. “Yalnızca Sally’e bir şey sormak istiyordum.” Pancho Sally’e bakarken Goldie ve Sabo orada durup beklediler. “Özel, sizce bir sakıncası yoksa.”

“Özel ha?” dedi Sabo ve köpeğe doğru sırıttı birkaç adım uzaklaşırlarken. Sabo dinlemek için kulaklarını dikmişti.

Pancho ağzında bir şeyler geveledi ve Sally de başıyla onayladı. Sabo ‘buluşma’ kelimesini duyduğundan emindi. Köpek ve kediye katılmadan önce domuz, Sally’e hoşça kal anlamında bir hareket yaptı. Kendinden son derece memnun gibi görünüyordu.

“Buluşuyor musunuz, Pancho?” diye mırladı kedi.

“Bir sorun mu var?” diye hırladı domuz. “Harika ve akıllı bir domuz o.”

"Onu yalnız bırak, bu çok şirin" dedi Goldie, daha önce Pancho'nun kendisini veya yaptığı işleri tanımlamak için kullanıldığını hiç duymadığı bir kelimeyi kullanarak.

İnek pisliğiyle dolu bir çayırda dikkatlice kendilerine bir yol bularak samanlık ve mandıra arasındaki parmaklıklardan geçtiler. Kendilerine uzak olan taraftaki beyaz bir samanlıkta küçük kahverengi ve beyaz bir inek samandan yapılmış bir yatakta yatıyordu. O kadar yaşlı görünüyordu ki kemikleri sırtından çıkmış ve gözleri yumuşak yüzünde içeri çökmüş gibiydiler. Yaklaşmakta olan hayvanlara doğru gülümsedi.

"Rosy yok mu?" diye sordu av köpeğine. Goldie başını hayır anlamında sallayınca, "Rosy benim kızım, ama artık çok az ziyaretime geliyor" diyerek içini çekti.

"Keyfi yerinde" dedi Goldie. "Bu Sabo ve bu da Pancho, çiftliğe yeni gelenlerden."

"Önemli bir zamanda geldiniz" dedi inek selamlayarak.

"Seninle o konuda konuşmaya geldik" diye sözlerine devam etti Goldie, sorunlardan ve casuslardan bahsetti. "Ne düşünüyorsun inek ana?"

İnek düşündü ve yumuşakça möleyerek cevap verdi, "her şeyin bir zamanı var, doğmanın, ölmenin, geviş getirmenin ve izdiham çıkarmanın."

"İzdiham!" diyerek şaşırdı Pancho. "Bu işe yarar mı?"

"Onu kimse durduramaz" diye cevapladı yaşlı inek. "Ancak doğru bir izdihama bütün hayvanların katılımı, kendilerini adamaları ve tek vücut halinde koşmaları gerekir."

"Ama farklı grupların hepsini koordine etmek çok zaman alır" diye şikayet etti Pancho.

İnek hayır anlamında başını salladı. "Planlamak gerekmez, planlamak her şeyi bozar. Bir orman yangınının plana mı ihtiyacı var? Hayır, yalnızca bir kibrite ihtiyacı var."

"Ya casuslara ne dersiniz?" diye sordu Pancho. "Her tarafımızda olabilirler."

"Casuslar, casuslar, casuslar... Casuslar hakkında çok fazla endişeleniyorsunuz." İnek bu kadar çok açıklama yapmaktan yorulmuş gibiydi. "Bir izdihamı, sayıları ne olursa olsun casuslar durduramaz."

"Bu doğru!" diye cevapladı Pancho. "Zaten bir planımız yoksa, casuslar ne işe yarar ki?"

Goldie de düşüncelere dalmıştı. "İnek ana, sen bize her zaman şiddete başvurmamayı öğrettin. Ama bu izdiham şiddet içermiyor mu? Hayvanlar zarar görmez mi?"

"Hayvanlar her gün zarar görüyor, hayat tehlikelerle doludur. Bir hayvan bir tarlayı sürerken de yaralanabilir, parmaklıkların üzerinden atlarken veya bir tepeyi tırmanırken de. Bunlar şiddet eylemleri değildir. Bir izdiham yaratmazsanız, şirket gelip hepinizi kesebilir, işbirliği yapsanız bile. İzdiham şiddeti amaçlamıyor ve hiçbir hayvanın zarar görmemesi başarılacak en iyi şey olur. Bu yüzden, tehlikeli olabilir ama kesinlikle şiddet içermez."

Pancho bunu kafasında iyice değerlendirdi. İzdihamın şiddet içerip içermediği sorusu kendi fikrince izdihamın başarılı olup olmayacağı sorusundan sonra geliyordu. "Ama ya bir izdiham başlatırsak ve hiç kimse gelmezse?" diye sordu şakayla karışık. "Bütün hayvanların katılacağından nasıl emin olabiliriz? Sayımızın yeterli olduğundan eminim, eğer herkesin büyük izdihama katılmasını sağlarsak, şirketi alt edebilir ve yeni bir yönetim kurabiliriz." Pancho bu duyuruyu noktalamak için yumruğunu havaya kaldırdı.

Kutsal İnek bir parça otu geviş getirirken Pancho'yu baştan aşağı süzdü. "Ne tür bir yönetim kurmayı planlıyordun?" diye sordu.

"Daha iyi, daha nazik..." Pancho destek bulabilmek için Goldie ve Sabo'ya baktıysa da onlar sessiz kalmışlardı. "Bil-

miyorum, daha iyi bir hükümet" dedi, "tüm hayvanların eşit olduğu bir yer."

"Bunu daha önce denemedik mi?" diye hatırlattı Sabo yumuşakça.

"Bence en akıllıcası yeni hükümete atlamak olur. Hepimiz eski hükümetten yeterince nasibimizi aldık" dedi inek yorgunca möleyerek. "Ben aldığımı biliyorum. Senin sorunu cevaplamak için de, katılıp katılmayacaklarını bilemem, ama çok da fark etmez." İneğin sözleri Pancho'yu şaşırtmış görünüyordu. "Hayvanlar tek vücut halinde hareket etmiyorsa, kendiliğinden gelişen büyük bir fikir birliği yoksa, bu büyük bir izdiham olmaz."

Pancho samanlıkta bir o yana bir bu yana adımlıyordu. Ne yapabilirdi? Bir şey yapılmalı! O bir şey yapmalıydı.

İnek, aklını okumuştu. "Küçük domuz, sakinleş, bu işin sorumlusu sen değilsin. Tohumların ekilmesine yardım edebilirsin, sulanmalarına da yardım edebilirsin, şanslıysan ekmeğin de olur. Ama ekmeği pişiren sen değilsin."

"Ne demek istiyorsun?" Domuzun sesi biraz yüksekti. "Ekmeği pişiren ben olmak istiyorum!" Pancho kendini biraz budalaca hissetmişti, "Belki ekmek pişirenlerden biri olabilirim?" diye de ekledi.

İnek geviş getirmeye, Pancho ise adımlamaya devam etti ve sonra durup inekle göz göze geldi. "Ekmeği kimin pişireceğini sen niçin seçiyorsun?" Kahverengi gözler kırpılmadan baktılar. Pancho biraz daha adımladı.

Goldie gülümsemesine engel oldu. Daha önce Kutsal İneği iş başında görmüştü, ama bu kendisini daima eğlendirmişti. Sabo gözlerini Pancho'ya doğru devirdiyse de o adımlamasını sürdürüyordu. Yaşlı ineğin önünde bir kez daha durdu.

"Tamam" diye hırladı, "ekmeği kim pişiriyor? Ona yardım ederim" dedi kendine hakim olarak, "elimden ne

gelirse. Kendimi ekmek pişirenlere adarım!" İneğe yalvarıyordu, "o kim?"

"Nerden bilebilirim?" diye cevapladı inek.

Pancho patilerini havaya kaldırdı. "Öyleyse üzerinde konuştuğumuz şey nedir?"

"Hiçbir fikrim yok" dedi inek ve biraz daha geviş getirdi.

Pancho gözlerini kısıp bir tur daha attı. Konuşmayı kafasında tekrarlıyordu. "Ekmeği benim pişirmediğimi söyledin" diye ısrar etti.

"Öyle değil mi?" diye sordu inek. "Pişirdiğin ne o zaman?"

Pancho söyleyecek söz bulamıyordu. Ne hakkında konuştuklarından daha az emindi. "Ekmek?"Bundan söz edilmiş olduğunu düşünüyordu.

"Nasıl bir ekmek?" diye sorguladı inek.

"Bilmem, tahılına bağlı" diye cevapladı Pancho dikkatlice. Sonra da verdiği cevabın biraz zayıf olduğunu düşünerek ekledi, "tam buğdaylı! Tam buğdaylı ekmek pişirirdim." Zaferle gülümsedi.

"Ya tahıl çavdarsa?"

"Eh, o zaman da çavdar ekmeği pişirirdim." Kendinden o kadar da emin olmamaya başlamıştı.

"Şimdi de varsayalım tohumlar tahıl olmasın. Belki de balkabağı yetişir?"

"Pasta!" Pancho bu cevabın doğru olduğundan emindi.

"Belki de tohumlar hiç yeşermedi ve hiçbir şey yetişmedi" dedi inek domuza. "Ne pişirirdin?"

"Hiçbir şey?" Pancho şaşırmıştı. "Bu doğru mu?"

"Elbette doğru" dedi inek, "pişirecek bir şey olmaz, pişirecek kişiye de gerek kalmaz." Tekrar sessizleşti. Pancho da sessizleşmişti. Bu ekmek pişirme meselesini kafasından tekrar geçirdi.

"Yani şunu mu demek istiyorsun, henüz ekmek pişirmek için çok erken ama daha sonra belki o ekmeği pişiren ben olabilirim?"

Sabo lafa karıştı. "Ekmek pişirmenin nesi bu kadar önemli?" diye sordu Pancho'ya. "Ekmeği kimin pişirdiği niçin bu kadar umurunda?"

"Önemli gibi gösteren o" diye yakardı ineği göstererek, "ve ekmek pişirmek için yeterince iyi olmadığımı da belirtti" diyerek suratını astı.

"Hayır, öyle demedi" dedi kedi. "Hepsini duydum ve onu varsayan sendin. Kutsal İnek dedi ki sadece tohumları ek, bir şey yetişip yetişmediğine bak ve daha tohumlar yeşermeden ekmeği pişirmeye kalkma." Kedi ineğe döndü. "Doğru mu?"

Yaşlı kahverengi baş, evet anlamında sallandı.

"Herkesi ve her şeyi kontrol etmeye çalışma. Bazı tohumların pişirilmesi bile gerekmez!" dedi kedi yüksek bir sesle.

"Ne akıllı küçük bir kedi" diye fısıldayarak Pancho'ya döndü Kutsal İnek. "Biraz tohum ek, istersen sulanmalarını da sağla, ancak bu sefer o ekmeği kader pişiriyor olacak."

Bunun ardından Kutsal İnek sırtını hayvanlara dönerek ziyaretin sona erdiğini belli etti.

Domuz ve köpek gitmek için hazırlandılar ama Sabo yaşlı ineğe doğru koşarak kulağına fısıldadı, "Gelip seni tekrar görebilir miyim?"

"Bunu çok isterim" dedi inek gülümseyerek.

Çiftlik bütün gün boyunca o günkü etkinliğin heyecanıyla kaynıyordu. Bonkers, Özgür Radikaller'in birkaç numarasında yer almak için kendisine bir davet kapmayı başarmıştı. Metal parçalarını gürültülü bir şekilde, çelik bir davula dönüştürmüştü. Diğerleri ise, odun ve çalıları kullanarak büyük bir yuvarlak kamp ateşi oluşturmuşlardı.

Ateşin körüklenmesi için bu işi çok seven birkaç köpek de yardım etmeye gelmişti. Alevden kulenin yüksekliği neredeyse samanlığın tepesine kadar ulaşıyordu.

"O kadar şeyi nereden buldular?" diye merak etti Pancho yüksek bir sesle.

Goldie yığının etrafında şüpheli bakışlarla yavaş yavaş dolaştı ve sonra aniden hırlayarak bir koşu tutturdu. Pancho onu, yerinde yeller esen barikatına baktığı ön kapıya kadar takip etti.

"Onu yıktıklarına inanamıyorum" dedi ağlamaklı bir sesle.

"O kadar iyi gizlenmişti ki sanırım onun bir barikat olduğunu anlayamamışlar." Pancho durumu kurtarmaya çalışıyordu. "Yarın tekrar yaparız."

"Ne kullanacağız?" Goldie kulübesine gidip uzandı.

"Belki barikata ihtiyacımız olmaz" diye düşündü Pancho, "eğer izdiham yaratırsak yani."

Sabo, Kutsal İnek'ten o kadar etkilenmişti ki çiçek tarhında elma toplayan Rosy'i aramaya koyuldu.

"Annenle tanıştım, Kutsal İnek ile" dedi kedi hayret dolu bir ifadeyle.

Rosy bir şey demeden sarı, yeşil ve kırmızı elmaları büyük hasır bir sepete doldurmaya devam etti.

"Seni sordu, Rosy" diye sözlerine devam etti Sabo. "Bence gidip onu bir görsen iyi olur."

"Hali iyi, değil mi?" diye sordu Rosy. "Hasta veya ölüyor değil."

"Hayır, sanmıyorum" diye düşündü Sabo, "ama gene de yaşlı elbette."

"Hâlâ bir sürü kutsal şey zırvalıyor mu?" İnek burnundan soluyarak çanını şıngırdattı. "Gerçekten onun bu yücelik numaralarına dayanamıyorum. Beni deli ediyor."

Sabo şaşırmıştı. "Bana çok akıllı göründü, sevdim onu."

"O zaman onu sen ziyaret et" diyerek elmaları topladı ve samanlığın yanına kurulmuş olan piknik masalarına götürmeye koyuldu Rosy.

"Öyle yapacağım" diye bağırdı Sabo arkasından. Sonra da düşünmek için altın renkli lezzetli elmaların ağacına tırmandı. Rosy'i hiç bu kadar kızgın görmemişti.

Sonuç olarak Goldie, çiçek tarhında yürüyüşe çıkmıştı, barikatı tekrar yaparken lazım olabilecek herhangi bir parçanın etrafta kalıp kalmadığına bakıyordu. Ne yazık ki hiçbir şey kalmamıştı; çünkü zaten onları önceki gün boyunca kendisi toplamıştı. Sabo elma ağacından atlayıp peşinden gitti.

"Rosy'nin annesine niçin bu kadar kızgın olduğunu anlamıyorum" dedi kedi. "Birbirlerine çok benziyorlar."

"Bence nedeni de bu zaten" dedi köpek. "Bana öyle geliyor ki, onlar da aynı Bob ve Gruff gibi, durmadan tartışıp kılı kırk yarıyorlar."

"Peki Rosy niçin mandırada değil de burada?"

"Rosy daha bir buzağıyken parmaklıklardan atlayıp hep buraya kaçardı. Mandıra hayatı çok disiplinli ve sıkıdır, her şeyin bir zamanı vardır. Kutsal İnek ne zaman Rosy buraya kaçsa onu gelip almak zorunda kalırdı." Goldie kıkırdadı.

"Bazı hayvanlar ehlileştirilemezler, aslında o itaatsizlerden bir çiftlik dolusu da buradadır fark ettiysen. Bir gün insanlar hayvanları yuvarlak içinde H harfiyle damgalarken Rosy de sıraya karışıverdi. Canının ne kadar yanacağını muhtemelen bilmiyordu. Gene de o damga, annesinin onu tekrar eve götürmekten vazgeçmesini sağlamıştı. Kedilerle köpekler şanslıdır, bize etiket veya damga vurmazlar. Gerçi bir tasma da yeterince kötü zaten."

Sabo evet anlamında başını salladı. Ona takılan hiçbir tasma bir saatten fazla üzerinde durmamıştı.

"Ama inek ana da zamanında bir isyankarmış" diye ekledi Goldie. "Hayvanların mücadeleleriyle ilgili büyük protesto hikayeleri, zaferler ve trajediler vardır. O da gençti ve dünyayı değiştirebileceğine inanıyordu. Ben de bir zamanlar öyle düşünüyordum ama Kutsal İnek gibi ben de hayatın anlamını bulabilmek için kendi iç dünyama dönüp bakmaya başladım." Sesi giderek zayıflamıştı.

"Yani Rosy annesinin o genç isyankar gibi mi olmasını istiyor?" diye sordu Sabo.

"Rosy'nin ne istediğini bilmiyorum, kendisi de bahar tavuğu değil sonuçta" diyerek düşündü Goldie. "Bu dünyada tek bir hayvanın içinde bile bir sürü dünya var. Tanrım, ben de Kutsal İnek gibi konuşuyorum artık."

Sabo da aynı fikirdeydi.

Hans ve Kurt ağır bir kütüğü kamp ateşine doğru yuvarlıyorlardı. "Hey, Domuz, bir ayak da sen at şuraya!" diye bağırdılar.

Pancho ikisinin arasına girerek ağır çam kütüğünü ön bacaklarıyla itmeye başladı. İtmek oldukça zordu, o yüzden birkaç dakika sonra kütüğün olduğu yerde, oturacak iyi bank olduğuna karar verdiler.

"Tavşanlar orada çıldırıyor" dedi Hans. "Gerçekten gitmelerine izin vermemizi istiyorlar."

"Eminim öyledir" dedi Pancho.

"Kulübeye saldırılacağını ve bu olduğunda da orada olmak istemediklerini anlatıp duruyorlar" diye dudak büktü Kurt. "Kulübeyle ilgili ne biliyor olabilirler?"

"Sadece bizi korkutmaya çalışıyorlar, bu bir numara, öyle değil mi?" diye sordu Kurt.

"Muhtemelen haklısın" dedi Pancho rahatlatırcasına. "Ama sonuçta bunlar casus. Ne bildiklerini kimse bilemez. Kulübe niçin saldırı altında kalsın ki?"

"Tavşanların dediğine göre bizim silahlarımız var ve

hükümet kendisi dışında kimsenin elinde silah olsun istemiyor" dedi Kurt, "ve bu da kesinlikle doğru."

"Silah bulundurma hakkımız var ama hükümete göre bunlara ihtiyacımız yok." Hans'ın ağzından köpükler saçılıyordu. "Bunları elimizden almak için saldırırlarsa, bu zaten ihtiyacımız olduğunu da kanıtlamaz mı?"

Pancho'nun kafası karışmıştı. Köpeklerin elinde silah olması fikrinden hoşlanmıyordu ama sözlerinde de doğruluk payı vardı.

"Kulübenin saldırı altında kalıp kalmayacağı konusunda hiçbir fikrim yok, ama tavşanların yalancı olduklarını biliyoruz. Onları serbest bırakmanın da bize bir faydası olmaz" diye akıl yürüttü domuz. Köpekler de düşüncelere dalmış bir şekilde evet anlamında başlarını salladılar.

"Bahse girerim o pembiş finolar, biz çoban köpekleri hakkında hükümete şikayette bulunuyorlardır" diye hırladı Kurt. "Ah evet, hükümet zaten o yabancı Fransız finolarını korumaya her zaman hazırdır. Bizim gibi Alman yerlisi kızıl kan çoban köpeklerinin hakları ne olacak?"

Emma yakınlardaki bir parmaklığın üzerine tünediği yerden dinliyordu. Sohbet, sessiz kalamayacağı kadar canlı bir hal almıştı.

"Hükümetin finoları dinlediği gün benim de hükümeti dinlediğim gün olur" diye viyakladı hindi kamp ateşine doğru. "Hükümetin herhangi bir yere finoların, çoban köpeklerinin, domuzların veya hindilerin emriyle saldıracak hali yok. Hükümet saldırırsa bunun tek bir sebebi olur ve tek bir şeyi desteklemek için yapılır."

Sanki bir ders sınıfındaymış gibi hepsi sessizce oturdular. Pancho zayıf bir sesle aklındakini söylemeden önce sanki patisini kaldırması gerekirmiş gibi hissetti, "şirket mi?"

"Elbette şirket. Hükümete, medyaya ve ellerinin uzanabildiği her şeye sahip oluyorlar." Emma göğsünü şişirdi.

"Göçmenlerden bahsetmişken, biz hindiler buranın yerlisiyiz, sizin gibi dağdan gelip bağdakini kovmuyoruz."

"Gördün mü, ben finoların suçu olmadığını söylemiştim" dedi Hans Kurt ile göz göze gelerek.

"Fino delisi!" diye kestirip attı Kurt yürüyüp giderken, bir taraftan da ağzında bir şeyler geveliyordu, "Şirket, komplo, kovboy çizmeli hükümet serserileri..."

"Dinle" diyerek Emma bir kanadını Hans'ın omzuna koydu, "birbirimizle kavga ederek bir yere varamayız. Omuz omuza verip ortak düşmanımızla savaşmamız gerek."

"Böl ve yönet, onların planı bu." diye aynı fikirde olduğunu gösterdi Pancho. "Farklarımızı görmektense ortak noktalarımızda buluşmalıyız."

"Ama farklıyız sonuçta" diyerek sabrı taştı Hans'ın.

"Elbette öyle ama bu sorun değil" dedi ona Emma. "Bu bizim en büyük avantajımız."

"Monique büyükbabasının Fransız isyancılarından olduğunu söyledi" diye hatırladı Hans. "Finoların cesur savaşçılar olduğunu söylüyor. Şirket bize saldırırsa ulaşabildiğimiz bütün köpeklerden faydalanmalıyız." Sonra Hans da kulübeye doğru döndü. "Tavşanları görmem gerek. Onları konuşturmak için bazı yöntemlerimiz var" diyerek koşup gitti.

Güneş batarken yiyecekler piknik masasına ve derme çatma bir büfenin üzerine yerleştirilmişti. Yavrular yiyeceklerin etrafında dolanıyor, bir şeyler kapmayı umuyorlardı, Pancho da onlara katılmayı düşündü. Sonra da kendi çamurlu ayaklarını fark etti. "Belki de Sally ile buluşmadan önce havuza şöyle bir dalıp çıksam iyi olur" diyerek çayıra doğru inmeye koyuldu.

Kendisi gibi düşünen başkaları da vardı ve çok geçmeden domuzun yanında keçiler, inekler, koyunlar, kazlar,

köpekler, ördekler ve bir maymun da yüzmeye başlamıştı. Yalnızca Sabo kıyıda kalıp kendisini yalayarak temizlenmeyi tercih ediyordu. Pancho ve Goldie, Sabo'nun bulunduğu kayanın yakınlarında bir yerde sudan çıktılar, ama o kendilerini fark etmemiş gibiydi, donup kalmıştı ve uzaklara bakıyordu.

"Sorun nedir?" diye sordu Pancho, loş ışık altında onu görmeye çalışırken.

"Onlar da kim?" diye sordu Sabo tıslayarak. Nehrin yanından havuza doğru hayatında gördüğü en büyük, en siyah at yürüyordu, yanında da yeleleri gözlerine inmiş bir tay hoplayıp zıplıyordu.

"Belki konser için gelmişlerdir" diye bağırarak onları karşılamaya gitti Goldie.

Köpek yaklaşırken atlar donakalmışlardı, hâlâ üzerlerinden sular damlıyordu.

"Yuvarlak A'ya hoş geldiniz. Evinizdeymişsiniz gibi rahat olun." Goldie en güzel gülümsemesiyle onlara gülümsedi. "Konser yukarıdaki samanlıkta. Siz ilk gelenlersiniz ama yiyecekler hazır."

Büyük at olduğu yerde kalıp çayıra baktı, sonra da gözlerini altın renkli av köpeğine dikti.

"Şehrin yakınlarındaki at çiftliğini terk ettik. Bir hindinin tavsiyesiyle nehri takip ederek geldik" diye açıkladı köpeğe.

"Bunu söyleyen Emma'dır sanırım" diye sırıttı köpek. "Yukarıda samanlıktadır şimdi."

"Gördün mü Edsel, sorun yok" dedi tay köpeğe daha iyi bakabilmek için yelelerini savurarak. "Yiyecekler hazır mı demiştin?"

Goldie evet anlamında başını salladı ve patisini samanlığa doğru uzattı. Tay hoplaya zıplaya giderken Edsel'in yürüyüşü daha derli topluydu. Goldie onlarla gidebilirdi, ama

çiçek tarhının arkasındaki parmaklıkların ötesinden daha fazla ziyaretçinin gelmekte olduğunu fark etmişti. Pancho ve Sabo da onları görmüştü ve karşılamak için bir nefeste yanlarına vardılar. Gelenler Judi, Mischief ve sincapların hepsiydi. Onların peşinden Red, diğer ayılar, rakunlarla birlikte geyik ve Mağara Kampı'ndaki diğer hayvanlar da geliyordu. Domuz ve kedi, orman koruyucularıyla sevinç içinde bir araya geldiler. Onları Goldie ile tanıştırdılar ve çiftliği gösterdiler.

Yuvarlak A çiftliği sakinleri bu vahşi ziyaretçiler için hazırlıklıydı, ama gene de bu ziyaret, epeyce heyecan uyandırmıştı. Yavrular birbirlerini ayıların üzerine itiyordu ve tavuklar rakunların tabağına o kadar çok yiyecek koymuşlardı ki yemeyi bitirdiklerinde bir lokma daha yiyemeyecek haldeydiler.

Mandıra inekleri de gelmişti ve köpekler de tünelden geçerek art arda geliyorlardı, aralarında sadece çoban köpekleri değil, finolar da vardı.

Pancho, Sally ile buluşmuştu. Tabaklarını aldıktan sonra Sally'nin uzun zamandır tanışmak istediği Judi ile birlikte oturdular.

"Öğrencilerime orman koruyucularını da anlatıyorum" dedi Sally ayıya. "Onlar için birer kahramansınız."

Judi gülümsedi. "Umarım bir gün gelip yardım ederler, bütün hayvanlara ihtiyacımız var."

Pancho'nun dikkatini partiye henüz gelmiş olan bir grup tuhaf görünümlü kedi çekmişti. Koyu renkli gözlükler takıyorlar ve sigara içiyorlardı, bazılarının patileri ise parlak renkli boyalarla kaplıydı. Ortamdan uzak duruyorlardı ve sıkılmış görünüyorlardı. Sally Pancho'nun kulağına eğilerek "sanatçılar" diye fısıldadı.

"Gerçekten mi?" diyerek Pancho şaşkınlığını göstermişti.

"Eh, belki de değillerdir" diyerek güldü Judi, "ama öyle olduklarını sanıyorlar. Şairlerdir belki."

Kediler büfeden dikkatlice bir parça yiyecek alıyor, sonra da tadına bakıp yemek sanki zehirliymiş gibi bir tavır takınıyorlardı. Sonra da gidip bir parça daha alıyorlardı. Pancho çok zayıf ve çok mutsuz olduklarını düşündü.

"Nerede yaşıyorlar?" diye sordu Pancho Sally'e.

"Birçoğu varoşlarda doğuyor" diye cevapladı Sally, "tavan aralarında veya bodrumlarda yaşamak zorunda kalıyorlar." Bunu bir yerde okumuştu.

"Ah" derken Pancho henüz anlayamamıştı, "ama şirket için çalışmıyorlar, değil mi?"

"Bunu yapmak istemezler, ama bazen propaganda makinesinin bir parçası olmaktan kaçınamıyorlar." Judi ekledi, "ama kesinlikle bu kediler değil. Hâlâ açlık içinde oldukları çok açık."

Feedback sesleri gerçek müzik aşıklarını samanlığa doğru çekmeye başlamıştı. Sanat kedileri süslenmiş samanlığa ilk girenler arasındaydılar. Pancho kedilerin bunu takdir ettiklerini anlayabiliyordu; çünkü ilk kez gözlüklerini çıkarmışlardı ve neredeyse gülümsüyorlardı.

Sıçanlar ve yardımcıları eski samanlığı baştan aşağı değiştirmişlerdi. Elektrik sayesinde çatı kirişlerinden sahnenin üstüne parlak renkli ışıklar sarkıyordu. Dans etmeye son derece uygun bir pist yaratmak için ortalıktaki samanlar iyice süpürülmüştü. Masa ve sandalyeler ile kutu ve sandıklar kabare tarzında dizilmişlerdi. Müzisyenler kendi döner lambalarını getirmişlerdi ve karanlığın içinde dönüp duran ışık huzmeleri eski samanlığın daha da sihirli görünmesini sağlıyordu. Elle boyanmış flamalardan biri müzik grubunu, Özgür Radikaller'i duyuruyordu ve diğerinde ise "Mücadele, sonsuza dek Yuvarlak-A" yazılıydı.

Sally ve Pancho müziğin gürültüsünü düşünerek arka-

lara doğru bir kenarda duran masayı seçmişlerdi. Sıçanlar aletlerini akort ettiler ve Bonkers da yeni yaptığı çelik davuluyla beraber arkaya Sakarin'in yanına geçti. Genç hayvanlar elektrik kablolarının ve hareketli mikrofonların etrafında dolaşıyordu ve bu arada samanlık neredeyse taşacak kadar dolmuştu.

Dioxin eline mikrofonu aldı ve sahne ışıkları mavi kürkünün üstüne yansıdı. "Kulüp Yuvarlak-A'ya hoş geldiniz." Heyecanlı bir kükreme duyuldu ve büyük bir gürültü koptu. "Biz Özgür Radikaller'iz ve arkamızda da bir maymun var." Bonkers bagetini sahnenin arkasında alkışlamakta olan kalabalığa doğru salladı. "Çiftliğin sevilen şarkısıyla başlamak istiyoruz" dedikten sonra grup sağır edici bir gürültüyle "çiftlik bütün hayvanların" şarkısının tanınmayacak bir yorumuna başladılar.

Şarkı Pancho'ya bir sonraki ve ondan sonrakiyle hemen hemen aynı gibi gelmişti ama eski samanlığın pistinde arkadaşları ve komşularıyla dans ederken kimsenin bunu umursayacak hali yoktu. Dans pisti o kadar kalabalıktı ki hayvanların kıpırdayacak yeri yoktu ve kulüp hamam gibi olmuştu. Sally ve Pancho biraz temiz hava almak için dışarı çıkmaya karar verdiler ve bu fikrin yalnızca kendilerine ait olmadığını gördüler. Özellikle başka bazı büyük hayvanlarla kürkü daha ağır olanlar partiyi çoktan dışarı taşımışlardı.

"Grubu buradan da yeterince iyi duyabilirsiniz" dedi Judi, domuzlara gelmelerini işaret ederek. "Ve burası yiyeceklere de daha yakın."

Bazı hayvanlar samanlığın bahçesinde dans ediyordu ve diğerleri ise sohbet etmek için toplanmışlardı.

Kurt ve bir diğer çoban köpeği kamp ateşini yakmaya çalışıyorlardı. Kibritleri peş peşe yakmalarına rağmen tutuşturmayı başaramamışlardı.

"Yanmaya hazır çok güzel odunlar ve onları yakacak

biri de olmasına rağmen tutuşmamaları ne tuhaf değil mi?" dedi Pancho.

Judi başını evet anlamında salladı. "Öte yandan, dikkatsizce bir tarafa fırlatılmış bir kibrit çöpü koskoca bir ormanı cehenneme çeviriveriyor."

Köpekler yığının üstüne biraz gaz dökmüşlerdi. Geri çekilip bir kibrit çaktılar ve bir patlamayla yükselen alevleri izlediler.

"Eh, bu da bir yöntem" dedi Pancho bir sandalye kapıp kamp ateşinin yanına otururken.

Emma ve adları Edsel ve Jeep olan atlar alevlere doğru yaklaştılar. Emma Judi'ye yaslanarak, "O tavşanlar hakkında ne düşünüyorsun?" diye viyakladı.

Judi şaşırmış görünüyordu.

"Sana anlatmayı unuttum" dedi Pancho.

"Bana bırak!" dedi hindi viyaklayarak. Sonra da gizem ve casusla dolu hikayeyi anlatmaya koyuldu. Elbette bu sincapların ilgisini çekmişti. Onlar da atlar ve bu hikayeyi daha önce duymamış olanlar gibi daha yakına oturdular.

Ancak Pancho'nun gözleri de aklı gibi oraya buraya takılıyordu ve bir anda kamp ateşinin uzak köşesindeki bazı dinleyiciler dikkatini çekmişti. Titreyen alevlerin arasından kim olduklarını ve hatta ne olduklarını bile anlamak zordu. Domuz daha iyi görebilmek için ateşin diğer tarafına doğru yürüdü. Fark edilmemek için rahat bir tavırla yaklaşıyordu ama gözlerini bu tuhaf yabancılardan ayırmıyordu. Aniden arkasından biri kendisini yakaladı ve ağzına bir çifte kapandı. Bu kadar dibindeyken Pancho, onların kim olduğunu elbette anlamıştı: Yaşlı keçi Gruff ve kara koyun Bob.

Bir ağızdan, "Şşş" dedikten sonra domuzu serbest bırakıp şimdi kamp ateşiyle aydınlanmış olan yabancılara işaret ettiler.

"İnsanlar!" Gönüllü güvenlik görevlileri, ağzını çifte-

lerken domuz neredeyse boğuluyordu. Herkes sakinleştikten sonra, "sayımız onlardan çok daha üstün" dedi Pancho.

"Git ayılardan birini çağır" dedi Gruff.

Pancho, Red'in çok fazla yemek ve danstan sonra biraz kestirmek için kıvrıldığı yere doğru uzandı. Domuz, kulağına fısıldayarak ayıyı her zamanki cesur haline döndürdü ve onu, kendilerini bekleyen keçi ile koyuna teslim etti. Ayı önde ve diğer hayvanlar arkada olmak üzere insanlara yaklaştılar.

"Hey!" diye seslendi Red, sakin ama korkunç bir ses tonuyla. İnsanlar aniden zıplayıp korku içinde ayıya döndüler. Gözlerindeki korku bir anda yok oluvermişti.

"Ah, Red, senmişsin" dedi sakallı bir adam.

"Sorun yok" diyerek güvenlik gücüne döndü Red. "Bunlar, hatırlarsan ormandaki arkadaşlar, Pancho."

Pancho hatırlamıştı. "Burada ne yapıyorlar?" Kızgın bir ses tonuyla sormuştu.

İnsanlar kendilerini sorgulayanlara doğru el ilanlarını gösterdiler.

"Bedava konser" dedi Kaya, "herkes gelsin" diyerek kağıdı okudu.

O ana kadar Judi, Emma ve diğer herkes toplanmıştı. Judi, Pancho'ya yakın bir yerde durmuştu. Pancho'nun sinirle titrediğini hissedebiliyordu. "Düşmanımın düşmanı..." diye fısıldadı ve Pancho içini çekti.

Sonra da Emma konuştu. "Bir fikrim var, neden o giysileri çıkarmıyorsunuz?"

"Ne demek istediğini anlayamadım" dedi Gökkuşağı utanarak. "Sizleri pek tanımıyoruz."

"Üstelik hava da soğuk" dedi Kızılçam.

"O zaman ateşin yanında dur veya daha iyisi samanlığa git, orası gerçekten çok sıcak şu anda" dedi hindi.

"Tamam, sanırım anladım" dedi Nehir yavaşça çıkararak. "Bir tür dayanışma."

"Aramıza gereksiz bir engel koyuyor diyelim" diye cevapladı hindi.

İnsanlar omuzlarını silktiler, giysilerini çıkardılar ve çıplak bir halde ateşin önüne geçtiler. Pancho, Gruff, Bob ve diğer tüm meraklı hayvanlar, onları tepeden tırnağa süzdüler.

"Daha iyi görünüyorlar, değil mi?" diye sordu Emma.

"Ben öyle demezdim, ama bu halde, gerçek bir hayvana daha çok benziyorlar" dedi Bob.

"Gerçekten çirkin hayvanlara" diye ekledi Gruff.

"Ben bunlara benzemiyorum" dedi Pancho, Emma'nın daha önceki yorumunu hatırlayarak.

"Hata yapmışım. Şimdi müsaadenizle gidip dans edebilirler mi?"

Güvenlik keçisinin gevelemeleri evet olarak kabul edilmişti. Diğer insanlar "Kulüp Yuvarlak-A'ya" gitseler de, Kızılçam tavşanlar hakkında daha çok şey öğrenebilmek için dışarıda kaldı.

Jeep henüz gençti ve partiye çok meraklıydı. İçeri kaçıp topuklarını dans pistine gömdü. Sally, Pancho'nun ayağını yakalayıp onu döner lambanın altına götürdü. Sabo tam yanlarında dans ediyordu ve partneri turuncu çizgileri, küt kuyruğuyla gerçekten havalı bir erkek kediydi. Pancho küçük siyah kediye karşı biraz korumacı hissetti kendini ve bu havalı karakterin üzerinden gözünü ayırmamaya karar verdi. Ama çok geçmeden Sally'nin küçük gözlerinde yine kaybetmişti kendini. Çalan müzik o kadar da romantik değildi ama samanlıktaki hava öyleydi. Hans ve Monique bir köşede birbirlerine sarılmışlardı ve dans ediyormuş gibi görünmek için sadece azıcık bir çaba sarf ediyorlardı. Suzy ve hayvanat bahçesinde öpüştüğü kız arkadaşı, öpüşüyorlardı. Eski ve yeni çiftler gülümseyip kucaklaşıyorlardı ve sonra aniden büyü bozuldu, müzik durdu.

"Grup kısa bir ara veriyor" diye duyurdu mavi sıçan, "ama bir yere gitmek yok, çiftlikten biri konuşmak istiyor."

Hayvanlar kimin konuşacağını görmek için etrafa bakındılar. Mikrofon önce Goldie'ye verildi, O Rosy'e uzattı. İnek de Jethro'ya uzatmıştı ama o da Rosy'e geri verdi. Rosy gönülsüzce sahneye çıktı. Kalabalığa geldikleri için teşekkür edip müzik grubunu övdü.

"Bizler, Yuvarlak-A Çiftliği'ndekiler, bir şirket devriyle karşı karşıyayız" diyerek sözlerini sürdürdü. "Eminim birçoğunuz da yaşadığınız ve çalıştığınız yerlerde aynı sorunlarla karşılaşmışsınızdır" derken aynı fikirde olunduğunu gösteren bir mırıltı yükseldi. "Bir şirket devri, çiftliğimiz ve kendi yaşamlarımız üzerindeki kontrolümüzü kaybetmemiz anlamına gelir." Rosy'nin sözlerine uzun bir ara vermesi, odadaki sessizliği farkettirdi, Jethro Rosy'nin ağladığını görebiliyordu. Sahneye çıkıp hıçkırarak ağlayan inekten mikrofonu aldı.

"Yuvarlak-A çiftliğindeki hayvanlar, çiftliği teslim etmeme kararı almıştır" diyerek Rosy'nin yerine devam etti katır. "Bunun için her nasıl olursa olsun savaşacağız, ancak şiddet içermemesini umuyoruz." Jethro şöyle bir durup hayvanlarla dolu samanlığa baktı ve bir an için sahnede konuşmakta olduğunu fark etti. Bu düşünceyle başından aşağı kaynar sular döküldü ve mikrofonu hemen altın renkli av köpeğine iletti.

Goldie sahneye zıplayıp konuşmayı bitirdi. "Şirketin bizi ele geçirmesine karşı savaşımızda bize destek vermenizi istiyoruz. Bizler de bu ortak mücadelede aynı desteği sizlere sunuyoruz." Samanlıktaki bütün başlar evet anlamında sallanıyordu ve hayvanlar arasında sohbetler başlamıştı. Goldie açık samanlık kapısından Özgür Radikaller'in bedava yiyecekleri kemirmekte olduklarını görebiliyordu, bu sebeple bir tartışma açtı.

"Çiftlikten olmayanlardan biri konuşmak istiyor mu?" Elbette önce köpekler sıraya girmişti.

"Kulübemiz hükümetin saldırısı altında" diye duyurdu grileşmekte olan bir çoban köpeği. "Öncelikle işlerimizi elimizden almak için bir komplo kuruldu ve yeni çıkan alarm sistemleri koruma köpeklerinin yerini aldı. Bizim gibi yerli olan köpekler, işlerini dışarıdan ithal edilen cinslere kaptırdılar." Sahneye yakın duran bir grup tüylü fino köpeğine baktı. "Bir miktar silah toparladık ve kendimizi silahlandırdık. Hükümet ve onun sahibi şirketle son köpek kalana kadar savaşmayı planlıyoruz." Alman çoban köpeği, düzgün bir şekilde döndü ve sahneden uzaklaştı.

Monique çenesini yeterince tutmuştu. Finoları savunmak için sahneye sıçradı. "Şununla yüzleşelim ki biz köpekler için fazla iş kalmadı artık. Bazen biz finoları daha küçük ve beslemesi daha az masraflı diye tercih ediyorlar" derken yumuşak aksanına kızgın bir ton yükledi. "Bizim eğitilmesi daha kolay olduğumuzu ve tüy dökmediğimizi söylüyorlar. Ancak biliyoruz ki bunun yerine bir makine buldukları anda da bizim yerimizi onlar alacaktır." Yanında duran Hans'a baktı. "Şirket bizim birbirimizden nefret etmemizi ve birbirimizle savaşmamızı istiyor. Bunu yaparsak onlarla savaşamayacak kadar meşgul oluruz."

Hans da bir adım öne çıktı, "Birleşirsek iki kat daha güçlü oluruz. Gerçek düşmana odaklanmamız gerek." Hans, düşüncelere dalmış bir şekilde başını eğmiş olan yaşlı çoban köpeğine baktı.

Edsel odanın ön tarafına doğru yaklaştı, döner lambanın ışığı parlak tüylerine vurmuştu. "At çiftliğinin de benzer sorunları var. Biz atların da yerini arabalar aldı. Birkaçımız oldukça fazla uzmanlık isteyen işler için yarışıyor, ancak çoğumuzu yılkıya çıkardılar." Odadakiler bunu kabul ettiklerini göstermek için başlarını salladılar ve at da

sözlerine devam etti. “Şirket sporlarla beynimizi yıkamak istiyor, sanki at yarışları, zıplamak ve diğer bütün oyunlar çok önemliymiş gibi. At çiftliğindeki atlar Kentucky Derbi yarışını kimin kazanacağıyla, başkanlık yarışını kimin kazanacağından daha fazla ilgileniyorlar.”

Mikrofonu daha sonra Mağara Kampı’ndan sincap Mac aldı. Küçük hayvan görünebilmek için hoparlörün üzerine oturmuştu. “Başkanlığı kimin kazandığı da o kadar önemli değil aslında, çünkü sonuçta hepsi aynı. Tıpkı Mağara Kampı’nda verdiğimiz yemekler gibi, palamut güveci veya palamut lapası. İkisi de aynıdır.”

Mischief, Judi’nin kulağına, “Bunu ben de düşündüm” dedi ve ayı kahkahasını bastırmak zorunda kaldı.

Mac, “Bir seçim sahibi olduğunu düşünmek herkese kendini iyi hissettirir, ancak seçimler yalnızca şirketin aynı fındık fıstığı sunup bunlara farklı isimler vermesidir.”

Mac konuştuktan sonra sahneyi Judi aldı. “Ormanımız on yıllardır şirket kuşatması altında. Vahşi alanların kaybedilmesi, dünyadaki bütün hayvanları etkiliyor olsa da çok azımız enerjilerini kendilerini savunmak için harcıyor. Zaman kısalıyor. Bu hepimizin en önemli önceliklerinden biri olmalı, yoksa diğer hiçbir sorunun bir anlamı kalmayacak.” Bunun ardından Judi, mikrofonu Nehir’e taşıdı.

Genç adam, şüpheci hayvanların önünde durdu. Kendini konuşmaya hazırlamamıştı. “Hem ben hem de insan arkadaşlarım, Judi’nin söylediklerine katılıyoruz.” dedi hiç düşünmeden. “Aslında, herkesin söylediklerine haklılık payı var. Hislerinizi paylaşan birçok insan olduğunu bilmenizi isterim. Tabii paylaşmayanlar da vardır.” Çaresizlikle etrafına bakındı ve yardımına Gökkuşağı koştu.

“Bilmek istiyorum, ne yapabiliriz?” diye sordu.

Pancho patlamak üzereydi. Sahneye kendisinin çıkma zamanı gelmişti. Kalabalığın arasından kendine yol açarak

mikrofona uzandı. Ancak kendini ifade etmek isteyen bir tek o değildi. Soldan keçi, sağdan da kara koyun geliyordu. Gökkuşağı şaşkınlık içinde aradan çıkarak çarpışmanın merkezi olmaktan son anda kurtuldu. Mikrofon havaya uçup atak davranışı sayesinde Emma'nın pençeleri tarafından yakalandı. Hindi sahneye doğru süzülüp, hayal kırıklığına uğrayan Bob, Gruff ve Pancho'ya rağmen tempoyu düşürmeksizin tartışmayı sürdürdü.

"Her şeyden önce hem bir birey hem de grup olarak farklarımızı bir kenara koymamız gerekir. Elbette, köpekler her zaman atlar gibi düşünmezler. Aynı şekilde tavuklar da rakunlarla aynı hedeflere sahip değildir. Oysa hepimizin burada ortak bir şeyi var: Büyük bir şirket, banka, hükümet, ordu, hepimizi etkileyen ve bireysel olarak istediklerimizi almamızı engelleyen çevresel bir felaket."

Emma nefes almak için durdu ve bir anda patilerle ayaklar mikrofona sarılmaya başladı. "Hayır" diye viyakladı hindi mikrofonu havada sallayarak, "tek konuşma çubuğu var ve o da hâlâ bende." Sonra da daha medeni bir tonla sordu, "Hepimiz şirketin ortak düşmanımız olduğu konusunda anlaşabilir miyiz?"

Kalabalık çıldırmıştı. "Bunu evet olarak kabul ediyorum" diye duyurdu. "Benim işim bitti!" Bunun ardından Emma mikrofonu hevesli kalabalığa fırlattı ve Pancho mikrofonu diğerlerinden kaçırırcasına yakaladı.

"Sadece bir fikirden söz etmek istiyorum. Bugün Kutsal İnek'ten duydum." Ağızlar saygıyla soludu ve Pancho sözlerine devam etti. "Problemin ne olduğu konusunda fikir birliği içerisinde olabiliriz, ama insanların da sorduğu gibi ne yapabiliriz? Ben bir izdiham yapılmasını öneriyorum."

"O yaşlı deli inek" derken mikrofona hiç davranmamıştı Rosy. "Niçin bir deprem veya hortum yaratmamızı önermemiş sanki?" İnek burnundan soludu. "Bir izdihamı parti gibi düzenleyemezsiniz."

Herkes bir kahkaha attı. Gruff ve Bob hayal kırıklığına uğrarken Pancho mikrofonu geri dönen sıçanlara iade etti ve müzik yeniden alevlendi.

Pancho o anda tekrar dans etmek istemedi, o yüzden Sally ile beraber biraz dolaşmak için dışarı çıktılar. Haziran dolunayı tamamlanmak üzereydi, ışığı havuza ve su yalaklarına vurmuştu. Genç hayvanlar kamp ateşinin etrafında birbirlerini kovalıyorlar ve daha yaşlı olanlar ciddi bir tonla tartışmayı sürdürüyorlardı. Öyle görünüyordu ki hiç kimse, değişimin bir aracı olarak izdiham fikrini yabana atmıyordu. Küçük Jeep, Chincoteague'deki vahşi tayların nasıl koştuğunu anlatıyordu ve geyik de avcılardan gruplar halinde nasıl kaçtıklarını hatırlıyordu. Mandıra inekleri, Kutsal İnek önerdiğine göre bu fikrin, mutlaka bir faydası olacağı görüşündeydiler.

Sally ve Pancho o gece birçok şey konuştular. İkisinin de ilk elden izdiham tecrübesi yoktu ve o yüzden daha samimi konulardan bahsedip kamp ateşinin yanışını seyrettiler.

Bob, mikrofonu daha önce alamadığı için hayal kırıklığı içindeydi, ancak kendisini dinlemeye gönüllü olan küçük bir köpek grubuna, hayvan hakları mücadelesinin tarihiyle ilgili bir nutuk çekiyordu. Keçi Gruff da* Kedi-lonya'daki devrimle ilgili çeşitli bilgileri araya sıkıştırarak konuşmaya katılıyordu. Köpekler dinliyor mu yoksa uyuyor mu anlamak zordu; her iki durumda da sessizdiler.

Sabo yeni arkadaşıyla etrafta dolaşıyordu. Hatta bir sigara içmeye de çalıştı, ancak nefesini çektiği gibi öksürmeye başladı. Rosy'nin samanlıktan kaçar gibi çıkıp parmaklıklardan mandıraya atladığını fark etmişti. "Belki peşinden gitsem iyi olur" diye düşündüyse de çizgiliyle kalmaya karar verdi.

* İngilizce'de geçen "Cat-alonia" ismi İspanya'daki özerk topluluklardan biri olan Katalonya'ya göndermedir. (e.n.)

Tex ve Mex ayaklarının etrafına birkaç yavruyu toplamışlardı. Eski akustik gitarlarıyla müzikal açıdan yarışabilecek durumda olmasalar da çakallar hikaye anlatma alanında epeyce başarılıydılar. Ateş nasırlı patilerini ısıtırken, Mex Tex'in de şöyle bir hikaye anlatmasına yardımcı oldu:

"Bu gece çılgın ve yünlü bir hikaye dinleyeceksiniz. Yünlüler hakkında birçok hikaye vardır, çünkü bütün yünlüler hikaye anlatmayı severler. Gece boyunca şarkı söyleyip dans etmeyi de severler. Ancak ortalığı kasıp kavurmayı ve sabotaj düzenlemeyi de iyi bilirler."

"Gel bunu dinleyelim" dedi Sally. "Yünlü hikayelerini severim." Pancho, dünden razıydı ve oturup dinlemeye başladılar.

"Yünlüler çok çok uzun bir süredir aramızdalar. Belki bazılarınız sadece koyunları yünlü sanıyordur ama bu kesinlikle doğru değil. İlk başlarda çoğunlukla koyunlar ve keçilerden oluşuyorlardı, ancak çok geçmeden birçok hayvan ve hatta bir iki yorgun çakal bile onlara katıldı." Tex ve Mex birbirlerine göz kırptılar. "Şimdi bazıları yünlülerle ilgili kötü şeyler söylerler, onlara sakın inanmayın. En zor zamanlarda verilmesi gereken mücadeleyi onlar verdiler ve bugün, hayvanlar olarak biraz saygınlığımız varsa, bunu kısmen yünlülere borçluyuz."

Tex meraklı genç dinleyicilerine sırıttı. "O zamanlarda şirketler çıldırmış gibi davranırlardı. Küçük çiftlikleri toplayarak büyük şirket çiftlikleri haline getirdiler. Kömür ve altın bulabilmek için dağları patlatıp delik deşik ettiler. Ağaçları mümkün olan en kısa sürede kestiler. Sanki birbirleriyle yarışırmış gibiydiler. Bu size tanıdık geliyor mu? Ancak her seferinde hayvanlar kısa çöpü çektiler. Önce arazileri kendilerinden çalındı, sonra da kendilerini aşırı çalıştırıp fazla da bir maaş ödemeyen şirketler için çalışmaya zorlandılar."

"Bu yüzden tarlalarda, madenlerde ve ağaçlıklarda yünlüler direnmeye başladılar ve üye sayıları şirketleri endişelendirecek kadar arttı. Durmadan Büyük İzdiham'dan bahsettiler ve bunun olacağı gün için durmadan çalıştılar." Çakal içini çekti, düşüncelere dalmış gibi görünüyordu.

Mex onu dirseğiyle dürtünce Tex hikayesini anlatmaya devam etti. "O zamanın büyük sanayilerinden biri yünden giysi üretiyordu. Dünyanın her yerinden hayvanlar kandırılarak büyük bir şehre getiriliyor, şirketler tarafından yün üretimi için köle gibi çalıştırılıyorlardı. Hayvanlar farklı cinsten ve farklı topraklardan geliyorlardı, o yüzden konuştukları diller farklıydı. Bu da hayvanların korunmalarını ve adalet için bir arada çalışmalarını çok zorlaştırıyor ve kafalarını karıştırıyordu."

"Verilen günlük yulaf miktarı çok azdı ve hayvanlar sürekli açtılar. Ancak şirket, işçilerini daha az besleyerek daha da çok para kazanabileceğini fark etti. Yulaf payları gittikçe daha da küçüldü. Açlık içindeki hayvanlar ümitsizliğe kapılmışlardı. Ama ne yapabilirlerdi ki? Bir hayvan tutup da itiraz ederse, kendisine hiç yulaf verilmezdi ve gerçekten açlığa terk edilirdi. Sonunda bazı hayvanların aklına yünlüleri çağırmak geldi!"

"Yünlülerden bazıları gelip en büyük sorunu çözmeye çalıştılar. Her dilden ve her cinsten hayvanları temsilen bir "hayvan yün işçileri kurulu" oluşturdular. Böylece hayvanlar birbirleriyle konuşmaya başladılar. 'Ne yapabiliriz, nasıl kazanabiliriz?' 'Büyük İzdiham girişiminde bulunmalı mıyız?' 'Çok yorgunuz ve açlıktan iyice zayıf düştük, doğru zaman şimdi değil!' 'Greve gitmeliyiz, bu bizim tek şansımız'."

"Yün işçileri hayvanlar, dikkatli ve cesur bir plan yaptılar ve yünlüler de bunun hayata geçirilmesini sağladılar. Yünlülerin alçak yerlerde arkadaşları vardı ve önemli olan-

lar da onlardı. Yün işçileri bir grev çağrısı yaptılar. Böylelikle hayvanlar giysi fabrikasında çalışmayı reddettiler."

"Şirkettekiler kendi kendilerine güldüler. 'Bizim çok paramız var, onlardan daha fazla bekleyebiliriz. Çünkü çok geçmeden aç düşecekler ve şu anda verdiğimizden bile daha az yulafa razı olacaklar.' Ancak şirket, hayvanların kararlılığını ve yünlü arkadaşlarının zekasını hafife almıştı. Yünlüler grev yapan arkadaşlarına gizlice yiyecek kaçırdılar ve gençleri alarak yiyeceğin bol olduğu, güvenli dost çiftliklere götürdüler. Böylece grev devam etti."

"Şirket yünlülerin kim olduğunu bulabilse onlardan kurtulup grevin sona ermesini sağlayabileceğine karar verdi. Ama bu imkansızdı; çünkü artık bütün hayvanlar onlara katılmış ve yünlü olmuşlardı. Şirketin hepsinden birden kurtulması gerekirdi ama o zaman da giysi fabrikası için çalışacak kimse kalmazdı."

"Şirket para kaybetmeye başladı ve buna artık dayanamadılar. Şimdi hepsi yünlü olan hayvanlarla bir anlaşma yapmak zorundaydılar ve yulaf paylarını iki katına çıkarmayı kabul ettiler. Bu yünlüler ve tüm hayvanlar için muhteşem bir zaferdi."

Tex önündeki çanaktan biraz içecek almak için ara vermişti.

Pancho ayağa kalkıp sordu, "Ya Büyük İzdiham, o yaşanmadı mı?"

"Hayır, hayır, doğru bir zaman değildi" dedi Tex. "Zaten zamanın niçin hiçbir zaman doğru olmadığını da anlayamıyorum."

"Öyleyse yünlülere ne oldu?" Pancho kendini hikayeye yavrulardan daha fazla kaptırmıştı.

"Eh, daha önce de söylemiştim, bu birçok yünlü hikayesinden biri ve bunların birçoğu da doğru. O yüzden şirketin ve hükümetin yünlülerden kurtulmak için ne kadar iyi bir nedeninin olduğunu anlıyorsunuzdur. Çiftlik Soruştur-

ma Bürosu'nu sırf yünlülerin peşine düşüp onları öldürebilmek için kurdular."

"Ne!" diye bağırdı Pancho. "FBI, sırf yünlüleri öldürebilmek için mi kuruldu?"

"Öyle demedim mi?" dedi Tex. "Yünlü olduğundan şüphelenilen bütün hayvanların peşine düşüp, onları ya öldürdüler ya da öylesine korkuttular ki onlar da şikayet etmeyi bıraktılar. Ama FBI bütün yünlüleri yakalayamadı. Bugün bile aramızdalar."

"Ancak neyi nasıl yaptığımıza dikkat etmemiz gerek" dedi Mex. "Merak etmeyin, doğru zamana gelindiğinde yünlüler de Büyük İzdiham'ın bir parçası olacaktır."

Grup, çalmaya, hiç durmadan devam ediyordu. Bonkers, marakası eline alan lamalarla birlikte çelik davuluyla bir solo attı. Kamyon sürmeyi sevdiği kadar müziği de sevdiğine karar vermişti. Sıçanlar repertuvarlarını iki kez çalmışlardı ve şimdi de doğaçlamaya başlamışlardı. Gittikçe daha çok hayvan dışarıya, ateşin yanına geliyordu; saat ilerlediğinden birçoğu da uyuyakalmıştı.

Evleri yakın olduğundan köpekler ve mandıra inekleri evlerine gitmişti, ancak başka herkes geceyi Yuvarlak-A çiftliğinde geçirdi. İnsanlar soğuğa alışkın olmadığından ateşe çok yakın bir yere kıvrılmışlardı, Goldie üzerlerine kendi ceketlerini örtünceye kadar da soğuktan titremişlerdi. "Yaradılışları o kadar kötü ki yaşayabilmeleri tam bir mucize" diye düşündü. Orman koruyucularından bazıları, sırf yeni bir şey denemiş olmak için samanlıkta uyumaya karar vermişlerdi, sanat kedileri ise hava neredeyse aydınlanacakken çiçek tarhındaki ağaçlara tırmandılar.

O gece muhteşem bir gece olmuştu ancak berbat bir sabaha uyandılar.

18

Ateşlenen tüfeklerin sesine uyandıklarında hâlâ uykulu haldeki hayvanların kendilerine gelmeleri biraz zaman almıştı. Saldırganlara karşı ateş ederken uzaktaki kulübeden köpeklerin uluma ve havlama sesleri geliyordu.

Monique tarafından köpek yavrularının mümkün olduğunca hızlı bir şekilde Yuvarlak-A çiftliğine götürüldüğü tünele ilk varan Goldie olmuştu. Küçük tüylü finolar ve geniş kulaklarıyla çoban köpeği yavruları, çayıra yığılıp kaldılar. Sally bir çırpıda onları güvenli bir yere çekti.

Pancho savaşı zincirlerle kaplı parmaklıklardan izliyordu. Her yerde çamura batmış çoban köpekleri yatıyordu.

"Tavşanlar doğru söylemiş" diye düşündü domuz. "Bu baskını önceden biliyorlardı. Çoban köpekleri de haklıydı: Şirket, hayvanların silahları olmasından korkuyordu."

Çoban köpekleri fena bir hezimete uğruyorlardı, ancak ne zaman içlerinden biri yere düşse finolardan biri silahını alıp savaşmaya devam ediyordu.

"Parmaklıkları yıkalım" diye kişnedi Edsel. "Kaçabilecekleri bir yol olsun." At, bir tekmede metal direği yıkıverdi.

Çok geçmeden de Bonkers elinde bir demir makasıyla çıkagelip büyük bir parçayı kesti ve çiftlikle kulübe birleşmiş oldu. Ancak köpekler yerlerini kaybetmemişlerdi; orduya ve ellerindeki otomatik silahlara karşı sayıları ve silahları çok az olsa da, savaşarak ölmeyi tercih ettiler.

Korkuya kapılmış seyirciler onlara, kaçmaları için bağırdı. Goldie ve Red, yaralıları; Suzy, Jethro ve diğerleri tarafından samanlıkta tedavi edilebilmeleri için çiftliğe taşıdılar. Çiftlik hayvanlarından birçoğu korkuyla saklanıp ne yapacaklarını bilemez bir halde oldukları yerde donakaldılar.

Pancho, Sally'nin Martha tarafından çamura bulanan köpek yavrularını domuz ahırına götürmesine yardım ediyordu. "Domuz yavrularına benzeyebilmeleri için" diyordu Martha'nın içindeki umut dolu bir ses.

Sabo silahların ateşlenmesine dayanamıyordu. Sanat kedileri çiçek tarhındaki ağaçların dallarına yapışıp kalmışlardı ama Sabo en hızlı şekilde daha güvenli olan mandıraya kaçmıştı. Kutsal İnek'in yemliğine varıncaya kadar da hızını kesmedi. Çok üzgün görünen Rosy de orada annesinin yanındaydı. Kedi nefes nefese kalmıştı ama inekler dışarıda ne olup bittiğini öğrenmek istiyorlardı.

"Hükümet köpekleri katlediyor" diye rapor verdi Sabo. Bunu söylerken yaşlı ineğin ne kadar zayıf göründüğü dikkatini çekmişti. "Sen iyi misin, inek ana?"

"Evet canım, iyiyim. Yeşilliklerin bol olduğu yerlere gidiyorum." Kutsal İnek gülümsemişti; Sabo Rosy'nin gözlerinde yaşlar olduğunu görebiliyordu. İnek sözlerine öyle alçak bir sesle devam etti ki Sabo ve Rosy onu duyabilmek için iyice yaklaştılar. "Büyük İzdiham" diye fısıldadı, "bütün hayvanların tek yürek halinde koşması ve hem kendileriyle hem de başkalarıyla ilgilenmeleri." İçini çekti. "Bu güzel bir hayal ve eminim, zamanı geldiğinde gerçekleşecek."

Sabo'nun gözleri kocaman açılmıştı. "O zaman ne zaman gelecek?" diye sordu yalvarırcasına.

"Son damla bardağı taşırdığında" diye fısıldadı yaşlı inek.

"O ne demek?" diye sordu Sabo Rosy'e, bilmediğini göstermek için başını salladı.

"İnek ana" dedi siyah kedi ineğin yüzünü okşayarak, "lütfen bizi terk etme. Sana ihtiyacımız var!"

"Küçük kedi, yanıma otur. Sana anlatacak bir hikayem var" diye cevapladı yaşlı inek. Sabo başını sarı dişlerin çok yakınına koyarak dinlemeye başladı.

"Bir zamanlar dünyada nasıl var olacağını merak eden bir kedi varmış. Ormana gidip ağaçların en yaşlısı ve en akıllısına sormak istemiş. 'Akıllı ağaç, bana bir yol göster' diye yalvarmış ama ağaç sessiz kalmış. Kedi cevap vermesini beklerken ağacın dibine oturmuş. Uzun bir süre sonra çalıların altında yaralı bir tilki görmüş. 'Yaralıyken ve avlanamıyorken acaba o tilki nasıl hayatta kalıyor?' diye merak etmiş. Aniden tilkinin olduğu çalıların yanındaki açıklıkta bir kaplan belirmiş. Kaplanın ağzında bir tavşan varmış ve onu, ikisinin de gözleri önünde yemiş. Ama hepsini yemeyip, büyük bir parça eti çalıların yanına bırakmış. Kaplan ormana geri dönmüş ve yaralı tilki de bir çırpıda uzanıp etin geri kalanını yemiş."

Sabo evet anlamında başını salladı. "Anlıyorum" dedi.

"Öyle mi?" dedi yaşlı inek öksürerek. "Hikaye daha bitmedi."

"Kedi ağaca bakmış ve demiş ki 'Teşekkür ederim, şimdi yolumu görebiliyorum. Eğer burada oturur ve tilki gibi beklersem, bütün ihtiyaçlarım karşılanacak. Bu bir inanç meselesi.'

Kedi ağacın dibine oturup günlerce beklemiş. Kaplan her gün tilkiye yiyecek bir şey getirmiş ama kedi için hiçbir

şey getirmemiş. Kedi sonunda çok acıkmış. 'Ey akıllı ağaç, hiçbir şey anlamıyorum. Tilki gibi burada oturup bekledim ama kimse gelip beni beslemedi,' demiş en sonunda.

Ağaç yapraklarını hışırdatmış ve kediye fısıldayabilmek için dallarından birini aşağı indirmiş. 'Küçük kedi, sen bir tilki değil, bir kaplansın'."

Yaşlı inek bu son cümleyi söylerken çok zorlanmıştı. Biraz öksürünce Sabo ineğin burnunu okşadı.

"Teşekkür ederim, sanırım anlıyorum" dedi kedi yumuşakça.

Sabo bu son anlarında Rosy'i annesiyle yalnız bırakması gerektiğini hissetmişti. Mandıranın inekleri heykelmişçesine sessiz kalmışlardı, hepsi karşıya bakıyorlardı. Kutsal İnek'in ölmek üzere olduğunu biliyorlardı ve bu da kendileri için kulübedeki katliamdan daha önemliydi. Sabo yemlikten çıkarken yüzlerce yumuşak kahverengi göz kendisine doğru döndü. Kedi üzgünce başını salladı ve parmak uçlarına basarak çiftliğe döndü. Ateş sesleri kesilmişti ve bu korkunç zamanda arkadaşlarının yanında olmalıydı.

Kulübedeki silahlı çatışma çok çabuk sona ermişti. Yenilgiye uğrayan köpekler yaralıydılar veya ölmüşlerdi ve askerler kulübeyi kontrol ederek tamamen yok edilip edilmediklerine bakıyorlardı. Yuvarlak-A çiftliğinde bütün hayvanlar dört insanla beraber samanlığa saklanmışlardı. Çok korkmuşlardı ve sessiz kalmaya çalışıyorlardı. Jethro samanlık kapısını dışarıdan kilitledi ve uzanarak vücuduyla girişin önünü kapattı.

Emma kulübeye uçtu. Bir taraftan kaybedilen köpekleri sayarken gözünü düşmandan ayırmıyordu. Tavşanlara dair bir şey görmeye çalıştıysa da hiçbir şey göremedi. "Belki hainler kaçmışlardır" diye meraklandı hindi, "veya hükümetin serserileri tarafından serbest bırakılmışlardır." Öldürülenlerin yattığı yere baktığında tanıdığı birçok kö-

pek gördü, aralarında Kurt ve küçük gri bir fino köpeği olan Monique'in babası da vardı.

Askerlerden biri yıkılmış parmaklıklara ulaşmıştı ve neredeyse Yuvarlak-A çiftliğinin çayırındaydı. Bu ihtimale karşın Goldie oradaydı. İnsanlarla arasını daima iyi tutmuştu ve hiçbiri tarafından kötü bir muamele görmemişti. Altın renkli av köpeği kendi arkadaş canlılığının, askerin içindeki iyiliği ortaya çıkarabileceğine inanmıştı. Belki de dikkatini dağıtırsa köpekleri sevdiğini hatırlayacağını sanmıştı. En azından deneyebilirdi. Şiddeti durdurabilmek için aklına bir tek bu geliyordu.

Emma, Goldie'nin kuyruğunu sallayarak askere yanaşmasını tiksintiyle izledi. Kaba bir ses tonuyla konuştuysa da ona ateş etmedi ve samanlığa doğru yürümeyi sürdürdü. Emma, can dostunun bu şekilde kendisini küçük düşürmesini görmekten nefret ediyordu, ama Goldie çabalarını iki katına çıkarmıştı. Köpek askerin bacaklarına altın renkli sırtıyla sürtündü ve ellerini yalamaya çalıştı. "Kendimi sevdirebilirsem, eminim onu kendi tarafıma çekebilirim" diye düşündü. Ancak asker gene de samanlığa doğru yürümeye devam etti ve av köpeğinin yalvarışını görmezden geldi.

Sabo samanlığın önünde kapının önünü kapatan katırı görmüştü ve çayırdan doğru yeşil bir kamuflaj içinde silahlı bir asker ona doğru yaklaşıyordu. Goldie etrafında koşuşturuyor, yürüyüşünü engellemeye çalışıyordu. Kedi tam o sırada Emma'nın üzerinden uçarak samanlığın çatısına konduğunu görmüştü. Sabo da orasının kuş bakışı konumu nedeniyle, durmak için iyi bir nokta olduğunu düşündü ve oraya tırmandı.

Samanlığın içinde hayvanlar, samanlığın kapısı açılır açılmaz harekete geçmek için bir savunma planı yaptılar. Ayılar en öndeydi ve diğerleri de arkalarına toplanmıştı, hepsi hazırdı. En gençleri ve yaralılar arkada kalmışlardı.

Hans yaralı köpeklerin yanına uzanmıştı ama sadece bir sıyrığı vardı. Goldie onu "kazayla" kulübeden sürükleyerek uzaklaştırmıştı, ama Red aksini söylüyordu. Monique bu kadar trajedinin içinde bu mucizeye minnettardı.

İnsan orman koruyucuları, yaralı köpeklerin yaralarını sarmak için kendi giysilerini parçalamışlardı. Şimdi çıplaklıklarına tamamen bağlıydılar. Sanat kedileri neye karıştıklarından pek de emin olmayarak kalabalığın arkasında durdular. Sıçanlar ise gaza gelmişlerdi ve savaşmak istiyorlardı. Judi onlara şimdilik sessiz olmaları gerektiğini hatırlatmıştı.

Pancho, Bob ve Gruff, ayıların tam arkasında bir konuma yerleşmişlerdi. Bu bir şeref konumuydu, delilik değil. Her şeye rağmen üçü de dışarıda kalmış olmayı diliyorlardı; beklemek onları öldürüyordu. Bonkers iyi bir göz deliği bulmuştu ve gördüğü her şeyi Carlos'a iletiyor, o da hayat arkadaşı Juanita ile tartıştıktan sonra diğerlerine fısıldıyordu. "Birisi geliyor. Silahı var. Goldie onu yavaşlatmaya çalışıyor ama durduramıyor."

Çatının tepesinden hindi ve kedi aşağıdaki tiyatro oyununu izliyorlardı. Sabo kızgınlıkla kendi kendine mırıldanıyordu.

"Ne dedin?" diye sordu Emma.

"Bir bardağımız olsaydı iyi olurdu" diye tısladı kedi. "Şu kaplar bardağa benziyor mu?"

"Sanmıyorum" diyerek biraz düşündü hindi. "Belki. Ama niçin bir bardağa ihtiyacın var?"

"İzdihamı başlatmak için." Kedi, asker hayvanlarla dolu samanlığa yaklaştıkça yerinde duramıyordu. "Kutsal İnek, taşırmak için bir bardağımız olması gerektiğini söyledi, yoksa izdiham yaratamazmışız ve bizim de bir izdihama ihtiyacımız var."

Kedinin gözleri kocaman açıldı. "O inek tam bir deli!"

Hindi burnundan soludu. Asker av köpeğinin hareketlerinden bıkmıştı. Bir taş alıp ona fırlattı. Goldie, yakalama oyunu numarası yaparak yakaladığı taşı ağzıyla adama geri götürdüyse de adam oynamıyordu. Üstelik artık çok geçti; samanlıktan yalnızca birkaç metre uzaklıktaydı.

Jethro kapının önünü kapatarak askerin gözlerine baktı. İkisi de katırın hareket etmeye razı olmayacağını biliyordu. Tüfeği kaldırıp katırın başına nişan alarak, "kıpırda!" diye bağırdı adam.

Ama katır hareketsiz kalmıştı. Goldie ileri geri adımlıyordu. Emma ve Sabo görmeye çalışırken neredeyse düşüyorlardı. Samanlığın içinde herkes nefesini tutmuştu.

Adam sessizliğin ortasında tüfeğin horozunu kaldırırken bir tık sesi duydular. Bu küçük tık sesi Goldie'nin kafasında bir ampul yakmıştı. Av köpeği sıçradı ve dişlerini askerin bacağına gömdü. Adam bir çığlık attı, döndü ve ateş etti. Ateşin gücü Goldie'yi çamurluğun karşı tarafına kadar fırlatıp su yalaklarından birine gömmüştü. Asker yaralanan bacağını incelemek için eğilirken dönüp bir kere daha bakmamıştı bile.

Sabo Red'i gördü. Düşünemiyor, korkmuyordu. Gözleri vahşileşmişti, kürkü diken diken olmuştu ve sırtı cadılar bayramındaki süslere benziyordu. Çatıdan atlayarak dişleri ve pençeleriyle eğilmekte olan adamın sırtına düştü. Minyatür bir kaplan gibi adamın yüzünü ve gözünü tırmalamaya başladı. Asker iki elini de kullanabilmek için silahını bırakmıştı. Sabo'yu yakalayıp Goldie'nin olduğu yere doğru olabildiğince sert fırlattıysa da kedi, ayaklarının üzerine düşmüştü.

Jethro ayağa kalkmıştı. Kendisine tanıdık gelmeyen bir duygu içinden yükseliyor, vücudunu sarıyordu. Goldie'nin yığılıp kalmış olan kanlı bedenine baktı, sonra da nefret edilen yabancıya döndü. Bir tekme işini görmüştü: Asker küt diye yere kapaklanmıştı.

Tam o anda çiftlikte bir inleme yankılandı. Ses, yandaki mandıradan geliyordu. Kutsal İnek ölmüştü. Katır kapıya yaslanmadığından samanlık kapıları kendiliğinden açılmıştı. Hayvanlar önlerindeki manzaranın korkunçluğuyla donup kalmışlardı. Emma ve Sabo su yalağında, Goldie'nin bedeninin yanında ağlıyorlardı. Asker kanlar içinde yerde uzanıyordu ve kanı aşağıya doğru nehir gibi akıyordu.

Mandıradan gelen acıklı *mö* sesleri, Yuvarlak-A çiftliğinin hayvanlarını da uluyarak, viyaklayarak, meleyerek kendi ağıtlarını yakmaya yöneltmişti. Jethro şiddetle titriyordu, gözleri ötedeki çayırdaydı, az önce ne olduğunu, ne yaptığını kavramaya çalışıyordu. Tek bildiği, tek hissettiği koşmaktı. Bir enerji patlamasıyla çayıra doğru koşmaya başladı.

Mandıra hemen anlamıştı; onlar da harekete geçiyordu. Genelde uysal olan inekler parmaklıkları devirip çayıra aktılar ve koşarken Jethro'nun etrafını sardılar.

Koyunlar çekimi hissettiler. Tepeden aşağı koşmanın telaşıyla neredeyse ayıları bile deviriyorlardı. Diğer hayvanlar ve insanların hepsi de çayıra doğru giden yarışa katılmışlardı.

Rosy, Goldie'nin bedeninin yanında kaldı. Bütün gün yaşadığı acılar sebebiyle hissizleşmişti. Sabo fısıldayarak ona koşan hayvanları gösterdi.

"Evet, başladı." Rosy derin bir nefes aldı. "Haydi gidelim."

Kedi ve inek, çayırda diğerlerine katıldılar. En kötü yaralananlar dışında herkes koşuyordu. Havuzun ve çiçek tarhının etrafını dolanarak çayırın çevresinde tur atıyorlardı. Yorulmak yerine enerjiyle dolmuşlardı. Her hayvanın koşmak için kendi nedeni ve ortak hedefi vardı. Rakunlar orman için, köpeklerse kulübe için koşuyorlardı, ama bu önemli değildi. Özgürlük için koşuyorlardı. Kuşlar çayırın

üstünde toplanmışlardı ve dörtnala giden hayvanları gölge gibi takip ediyorlardı. Emma yavrularıyla beraber en ortada uçuyordu. Yavrular, genç olsalar da bunu kaçırmamalıydılar. Büyük İzdiham'ın bir parçası olduklarını hep hatırlayacaklardı.

Birkaç turdan sonra, koşanlar bir değişikliğin farkına vardılar. Bu, küçük bir değişiklikti ama önemliydi, hatta sarsıcıydı. Koşarken bazı hayvanlar ağlamaya, diğerleri ise ulumaya veya gülmeye başlamışlardı. Rakunlar hâlâ orman için koşuyorlardı, ama aynı zamanda köpek kulübesi için de koşmaya başlamışlardı. Mandıranın inekleri sadece kendi annelerinin ölümü için değil, at çiftliği için de koşuyorlardı. Pancho bir taraftan Goldie ve çiftlik için koşarken, nedenini açıklayamayacağı bir şekilde insanlar için de koşuyordu. Hepsi artık tek yürekti. Herkes adalet için birleşmiş dev bir hayvan...

Yuvarlak-A çiftliğinin kapısını savurarak açtılar ve caddeleri doldurdular, aşağıda hayvanlar izdiham yaratıyor, yukarıdaki kuşlar ise bir gölge oluşturuyorlardı. Pancho, Rosy ve Sally'nin yanında koşuyordu. Sabo, Judi'nin yakınında olabilmek için koca hayvanların bacakları arasından cesurca geçiyordu, Judi ise başka birçoğu gibi yaralı olmasına rağmen koşuyordu. Bu çok daha önemliydi.

Küçük bir grup asker, izdiham köpek kulübesinin kapısından geçerken bir kamyonun arkasına saklandılar. Budala değillerdi. İnsanlar da dahil bütün hayvanlar bilirdi ki bir izdiham olduğunda ona ya katılmak ya da yolundan çekilmek zorundasındır. Durdurmaya çalışırsan ezilirsin. Hayvanlar fırtına gibi geçip toz duman yatışınca, bir teğmen telefonu aldı ve bir uyarı yaptı: "Hayvanlar çıldırdı, şehre doğru izdiham yaratıyorlar. Tehlikeden kaçınmak için evlerinizde kalın. Ulusal koruma talep edin." Teğmen sürüdeki dört çıplak insanı fark etmemişti, fark ettiyse bile onları da hayvan olarak kabul etmişti.

Ordunun uyarısına aldırış etmeyen seyirciler yollarda sıralanarak alkışladılar. Bazıları yalnızca el sallıyordu ama birçoğu da izdihama katılıyordu.

"Şirketi yıkmak için bizimle koşun!" Bazıları heyecanlı olduğunu düşündüğü için koştu, diğerleri ise kaybedecekleri bir şey olmadığından.

İzdiham at çiftliğinin yanından geçerken Edsel sırasından çıktı. Ahırların arasından dörtnala geçerek kapıları tekmeledi. "Bizimle gelin, gemlerinizden başka kaybedecek hiçbir şeyiniz yok!" dedikten sonra safkanlar da özgürlük arayan dostlarına katılmak için yollara düştüler.

Hayvanat bahçesinde hapsedilmiş hayvanlar korumalarla savaşarak izdihama katılmak için birbirlerine yardım ettiler. İsyancıların sayısı tepeden aşağı yuvarlanan bir çığ gibi büyüyordu. Geçtikleri her yer şirketin kendi hayatlarına ve yaşadıkları yerlere yaptıklarından nefret etmiş hayvanlarla doluydu ve bunu durdurmak için her şeyi göze alacak cesarete ve sevgiye sahiptiler.

Bu kadar çoğalınca hızları biraz düşmüştü ve Pancho da soluklanmaya zaman bulabilmişti. Kendisine tanıdık gelmeyen çevreye bir göz attı: Gökyüzünü kapatan yapılar vardı; hiç ağaç ve yeşillik yoktu. "Buna katılmayacak kim olabilir?" diye düşündü, "Böyle bir hayat çekilecek çile değil."

Şimdi ise sıçanlar en öne geçmişti ve şirketin merkezine giden yolu gösteriyorlardı. Hayvanlar, dar yollarda koşmaktan ziyade uygun adım yürüdüler. Geçit alayı bloklar boyunca uzanıyordu. Dioxin, izdihamı yan yollardan birine soktu, yol piramit şeklinde yüksek mi yüksek bir yapıyla aniden son buluyordu. Şirketin yönetim binasına ulaşmışlardı.

Pancho önündeki atlar, geyik ve ayılar yüzünden göremiyordu. Çok geçmeden yukarıdaki kuşlardan haber geldi. Ulusal muhafızlar şirketi korumak için yolu kapatmışlardı.

Bütün hayvanlar bunun bir tuzak olduğunu anlayabiliyordu. Ordunun arkalarından harekete geçtiğine kimsenin şüphesi yoktu. Kelimenin tam anlamıyla geriye dönmek yoktu.

Silahlarla karşılaşan izdiham, olduğu yerde kalmıştı. Kalabalığın arasında fısıltılar yayılıyordu. Yalnızca kuşlar durumu olduğu gibi görebiliyordu. Emma en öne uçtu ve gözlerine inanamadı. Yüksek yapının cam kapılarından, mavi bir yün takım ve çizgili kravatlarıyla çelimsiz, her tarafını pireler yemiş olan casuslar çıkıyordu.

Blackstone siyah bir çanta taşıyordu ve Hamilton ise kalabalığa seslenmek için eline bir mikrofon almıştı. Her ne kadar hayvanların çoğu kimin konuştuğunu göremediyse de bu sesin kime ait olduğunu biliyorlardı.

"Arkadaşlarım" dedi cılız tavşan, "sizlere bunun işe yaramayacağını anlatmaya çalıştım ve bakın şimdi ne oldu? Bütün bu yolu bir tüfeğin namlusuna bakmak için geldiniz." Kafasını salladı ve küçük bir cık sesi çıkardı. "Şansınız varmış ki gerçekten hiçbir zarar oluşmadı; şirketin mülkü henüz bir zarar görmedi ve şirket de bu talihsiz taşkınlığı affetmeye hazır, çoğunuzun sakince dağılmasına izin verecek. Ancak bu izdihamı başlatanları ne yazık ki cezalandırmak zorunda kalacağız. Yani Yuvarlak-A veya H çiftliği hayvanlarını."

Kalabalıktan yükselen bir kükreme bir sonraki cümleyi boğmuştu ama Pancho şimdi konuşma sırasının Blackstone'da olduğunu anlayabiliyordu. "Şirket aynı zamanda yaşadığınız sorunlarda belli bir miktar haklılık payının da olduğunu kabul etmeye hazır. Hamilton ve ben, o kurul odasında müdürü ve diğerlerini ikna edebilmek için saatlerce uğraştık. Şu anda bir anlaşma noktasına geldik. Şirket bakımından oldukça cömert bir anlaşmadır bu." Çantayı bir tık sesiyle açarak içinden kalın ve resmi görü-

nen bir dosya çıkardı. Tavşan kağıtları hayvanlara doğru salladı. "Şirket, önerilerini sunmak için bir hayvanlar komitesi atamaya hazır. Sorunlarımızı konuşarak tartışmak ve toplumun iyi bireyleri olarak işbirliği yapmak istiyoruz."

Tavşanların halkla ilişkiler mesajını dinleyenlerin tamamı bunun bir yalan olduğunu biliyordu. Sadece bu cömert teklifin yapıldığı hayvanlar ve insanlar değil; askerler, şirket yöneticileri ve özellikle tavşanların kendileri de bunu biliyordu. Bu çok uzun süredir oynanan bir oyundu.

"Taviz veremeyiz" dedi Pancho çevresindekilere, "ama çok zor bir durumdayız."

"Ben buraya şirketi yıkmak için geldim ve kendi adıma böyle yapmayı da planlıyorum" diyerek kalabalığın önüne doğru kararlılıkla hareket etti Rosy.

"Ama silahlar!" diye bağırdı Pancho. "Seni vururlar."

"Eminim vururlar" diyerek içini çekti Rosy ve izdihamın önüne geçti.

Tavşanların durduğu yere çıkan merdivenlerden tırmandı. Askerler onun çıkışını nişan alınmış silahlarla takip ettiler. Rosy mikrofona eğildi. "Herkes için konuşmuyorum, yalnızca kendim için. Bu kötü şirket tarafından yapılan hiçbir anlaşmayı kabul etmiyorum. Ben buraya kendilerini yıkmak için geldim, iyileştirmek için değil."

İnek gözlerini askerlere çevirdi. "Ben içeri giriyorum, beni durdurmanız için öldürmeniz gerek." Rosy yavaşça ve gururla cam kapılara doğru yürüdü.

"Hazır, nişan al, ateş!" emri yankılandı. Askerler ise bir an için tereddüt ettiler: İlk ateş eden olmak istemedikleri için hiçbiri ateş etmedi.

"Tekrarlıyorum, askerler, hazır, nişan al, ateş!" Bu sefer tüfekler patlamıştı ama askerler havaya ateş açarak kuşların geri çekilmesine neden olmuşlardı.

Komutanın yüzü kızarmıştı. Deli ineği, kendisi de vu-

rabilirdi ama askerleri üzerinde otorite kurması gerekiyordu. Bunlara ne olmuştu böyle?

"Acele et, Rosy!" dedi Pancho. "Kapıdan içeri gir!"

"Size son bir şans daha veriyorum. Teröristi hemen vurun! Hazır, nişan al, ateş!"

Silahlar kükremişti. Büyük ihtimalle bütün askerler bunun bir kaza olmasını umuyordu. Ancak havaya gitmeyen kurşunlar komutanın vücuduna saplandı. Kanlar içinde yere yığıldı.

Rosy yürüyüşüne ara verdi. Vurulup vurulmadığını anlayabilmek için her iki tarafını da kontrol etti, sonra da şaşırıp kalan askerlere baktı.

"İneği vurun!" diye bağırdı Hamilton muhafızlara. Ama onlar, duyamayacak kadar sarsılmışlardı.

Sonunda içlerinden biri sağduyulu bir cümle kurdu: "Buradan hemen çıkalım." Silahlarını bırakıp kalabalığa karıştılar.

Rosy tekrar konuşabilecek hale gelmişti. Cam kapılar ineğin ağırlığına dayanamayıp yıkılırken "Haydi" diye seslendi.

Takım elbiseler içindeki tavşanları bir kenara iten hayvanlar merdivenlere ve şirketin yönetim katına hücum ettiler. Merdivenlerden çıkarak eski, pis para kokusunun geldiği kurul odasına daldılar. Edsel, eski ahşap kapıyı kırma şerefinin kendisine verilmesini rica etti. Bir oyunda büyük çocukların sırayı önce küçüklere vermesi gibi, Jeep ve başka birkaç kişinin yardım etmesine izin verdi. Sonra da arka bacaklarından birkaç güçlü çifteyle ahşap kapıyı güzel bir ahşap yığınına çevirdi.

Uzak köşedeki içki dolabının yanında, maun bir masanın arkasında, kelleşmiş, kamburu çıkmış yaşlı bir adam, takım elbisesinin içinde korkuyla titriyordu.

Hayvanlar gözlerine inanamadılar. Baş düşmanları

olan şirketin müdürüyle yüz yüzeydiler. Sally daha önce izlediği bir filmi hatırlamıştı. Filmde küçük bir av köpeği bir perdeyi çekiyordu ve korkunç büyücü tam da bu adam gibi görünüyordu: Hayvanların devriminin aklı, kalbi ve cesaretiyle karşılaştırıldığında oldukça küçük ve güçsüz...

"Şirketin müdürünün sen olduğundan emin misin?" diyerek adamı koklamak için öne çıktı Judi.

Cam pencereye yaslanan adamın sesi konuşurken titremişti. "Korkarım öyle." Doğadan böylesine kopuk bir insan için Judi gibi küçük bir ayı tarafından koklanmak bile yeterince korkunç bir tecrübeydi. "Aynı zamanda da CEO'suyum."

"Bu, o kişi olamaz. Bu zayıf insan müsveddesi bütün o zararları tek başına vermiş olamaz: Çevreyi tahrip etmek, birliğimizi bozmak, işlerimizi denizaşırı yerlere göndermek, çiftliklerimize konmak, bizi makinelerle değiştirmek... Ayakta zor duruyor" dedi Rosy tiksintiyle.

"Muhtemelen yardım almıştır!" dedi Bob etrafındakileri iterek kurul odasına girerken.

"Elbette almıştır" dedi Gruff. İkisi birden şirket müdürüne yaslanarak gizli silahlarını uyguladılar: Aromaterapi. "Suç ortaklarının isimlerini ver" diye ısrar etti keçi. "Bu işe karışan başka kim var?" diye meledi Bob.

"Herkes karıştı! Elbette tek başıma hareket etmiyordum" diye yalvardı adam kendi canını kurtarmaya çalışarak.

"Ya bankadan ne haber?" diyerek odaya doğru kanat çırptı Emma. "Bankanın sahibi sensin. Banka da sensin."

"Peki, hükümete ne dersiniz? Onların da bir sorumlulukları var" dedi adam cılız bir sesle.

"Bırak bunu, biliyorsun burada para konuşmuyor!" diye haşladı adamı hindi. "Hükümetin sahibi de sensin. Seçim kampanyaları için para ödüyorsun, seçimleri belirle-

yen gazetelere sahipsin, yargıçları sen belirliyor ve polisleri de muhtemelen sen işe alıyorsun. Belki senden kurtulmak her şeyi düzeltmeyecek ama başlangıç için oldukça iyisin derim."

"Komutanı vurdunuz mu?" diye sordu müdür, sonunun geldiğini hissederek. "Beni öldürecek misiniz?"

"Askerler generali vurdu. Sanırım kendilerine emirler yağdıran birinden bıkmışlardı" diye burnundan soludu Rosy. "Biz de aynı şekilde. Adil bir şekilde yargılanacaksın. Ancak korkarım arkadaşlarından oluşan bir jüri olmayacak, çünkü hiç arkadaşın yok. Sanırım mağdur ettiklerinden oluşan bir jüri işimizi görecektir."

Solmuş şirket müdürünü yapının önüne kadar çıkardılar.

Avukat tavşanlar devrimcilerin gazabından korunabilmek için bir tohum serpme makinesinin arkasında saklanırken bulundular. Şirket müdürü tavşanlara el sallayarak kendini tek başına savunmaya karar verdi ve herkese rahat bir nefes aldırdı. Mikrofon hâlâ kurulu olduğundan, tüm hayvanlar görüş açıları kapansa bile yargılamayı duyabiliyorlardı.

Jüri parmak sayarak belirlenmişti. Sally'nin annesi Martha jüri başkanı olmuştu. Diğer on bir kişi ise oldukça iyi bir karışımdı: Kestane renkli at Corvette, çılgın aşçı Mac, Mağara Kampı'ndan Red, mandıra ineklerinden ve Rosy'nin akrabalarından biri olan Daisy, köpek kulübesinden Monique, katır Jethro, Dali isimli bir sanat kedisiyle birlikte Sabo, kirli sıçan Nikotin, insan Nehir ve iyi niyetli gözcüsü benekli baykuş Horace.

Yargılama oldukça hızlıydı. Emma yargıç görevini üstlenmişti. Bob ve Gruff, suçlunun sorgulanması ve suçlarının sayılması işlerinin kendilerinin yapması için yalvardılar. CEO suçun tanımı dışında her şeyi inkar etmişti.

"Yasal olmayan hiçbir şey yapmadım" diye duyurdu. "Her şey hukuka uygundu."

Suçu neyin teşvik ettiği sorusu, hayvanları en çok şaşırtan şey olmuştu. Herhangi bir yaratık veya insan niçin bu kadar kötü olsun?

"Para, bunların hepsini para ve güç için yaptım" diye belirtti adam, "ve bu da yasal bir şey."

"Yani para için ormanı yok ettin, çaresiz hayvanları evlerinden ve işlerinden attın, demokratik süreci yok ettin, savaşları başlattın ve konuya dair hiçbir fikri olmayan yaratıklar üzerinde korkunç deneyler yaptın." Gruff küçük adamın önünde ileri geri yürüyerek şirketin suçlarını sayıyordu.

"Hepsi yasal!" diye açıkça belirtti CEO.

"Yasal, çünkü yasaları da yapan sensin!" diye lafa atladı Bob. "Ama bu yaptıklarının doğru olduğu anlamına gelmez!"

Koyun beton zemini tekmeliyordu. Sessizlik tekrar sağlandığında Bob duyurusunu yaptı, "Hayvanların davası görülmüştür."

"Söyleyeceğin başka bir şey var mı?" diye sordu Emma, şirket müdürü ve CEO'suna.

"Ben ve şirketimin yaptığı her şeyin yasal olduğunu tekrar ediyorum. Jürinin yasaları her şeyden üstün tutmasını talep ediyorum!" Kel kafalı adam şimdi terliyordu.

"Çok saçma" dedi Martha adamın gözlerine bakarak. "Biz yasaları her şeyin üstünde tutmak için değil, adaleti her şeyin üstünde tutmak için buradayız."

Açık hava duruşma salonunda, bu sözleri onaylayan heyecanlı bir kükreme yükselmişti. Jüri oybirliğiyle alacağı kararı düşünmek için bir anlığına bir araya geldi. Herhangi bir sürpriz yaşanmamıştı.

"Bizler, senin tarafından mağdur edilenlerin jürisi ola-

rak, suçlandığın her şeyden suçlu olduğuna karar verdik" diye duyurdu Martha anlaşılır bir sesle. "Şu cezayı öneriyoruz: Para ve güç, suçunu teşvik eden şeyler olduğundan artık bu ikisine de sahip olamayacaksın. Seni geri kalanlarımızın üzerine yük olacağın bir hapse kapatmayacağız. Bunun yerine hayatının geri kalanında, yıktıklarını yeniden yapıyor olacaksın."

"Kestiğin ağaçların yenilerini ormana dikerek başlayabilirsin" diye bağırdı Red ve hayvanlar da bu sözleri kükreyerek onayladılar.

Emma mikrofonu aldı. "Biz buraya şirketi yıkmaya geldik. Şirketin korkunç kardeşleri olan bankayı ve hükümeti de. Onların mahkûmu olan basını da özgür bırakmaya geldik." Hindi canlılıkla dolu hayvan yüzlerine baktı. "Önerisi olan var mı?"

Hayvanlar bir süre sessizce düşündüler. Bu, o kadar uzun sürmüştü ki basit bir çözüm yeterli görünmüyordu. Ön sıralarda bir kuzu ayağını kaldırdı. Emma kıkırdayarak gelip mikrofonu alması için kanadını kuzuya salladı.

"Artık zorbalık olmasın diyebilir miyiz?" Küçük kuzunun yüksek perdeli ses tonuyla melediği soru kalabalığı gülümsetmişti. Kuzu utanarak annesine geri koştu.

"Biliyorsunuz, yapılması gereken şey de bu." Pire torbası Blackstone konuşmuştu, hoparlörün arkasından çıkarken. Arkadaşı Hamilton ile birlikte devrimci kalabalığa hoş görünebilmek için takım elbiselerini çıkarmışlardı.

"Tüm hiyerarşi ve zorlamaları kaldırın" diye lafa atladı Hamilton, "çıkar, para, patron olmasın."

Emma mikrofonu tekrar kaptı. "Avukat ve casus olmamasına ne dersiniz!"

Pancho'nun aklına bir şey gelmişti ve ileri atıldı. "Yasa olmazsa avukat da olmaz, avukatlar da, zorbalık da. Kuzu haklı."

"İsterseniz bunu sizin için şimdi düzenleyebiliriz" dedi Hamilton. "Her şey yasal olsun diye."

"Sağ olun" diyerek mikrofonu tekrar aldı Emma. "Yasal ve yasadışı olmasın. Adil ve adaletsize, doğru ve yanlışa ne dersiniz? Bu hepimizin anlayabileceği bir şey. Bunun yazılmasına gerek yok."

Tavşanlar çaresizce patilerini kaldırdılar. Çok geçmeden CEO eskisiyle birlikte, ağaç dikiyor olacaklarını biliyorlardı.

Martha jüri sandalyesinden konuştu. "Herkes patilerini kaldırırsa, dağılmadan önce şirketin, bankanın ve hükümetin yıkılmasına, hayvanların doğal ve özgür hallerine geri döndürülmesine karar verilsin. Kabul edenler?"

Bir kişi hariç herkes kabul etmişti.

"Kabul etmeyenler?"

CEO ve tavşanlar patilerini kaldırdılar.

Bunun nasıl olduğunu merak ediyorsanız, elbette tavşanlar iki kez oy kullanmışlardı.

19

"Baba, köpek kulübesine gidip köpek yavrularıyla oynayabilir miyiz?" diye yalvardı beyaz domuz yavrusu.

Pancho izin vermeden önce haziran güneşine bakarak saati tahmin etmeye çalıştı. "Önce annenize sorun ve çok fazla da kalmayın. Bugünün ne olduğunu da unutmayın!" Küçük yavrusuna gülümsedi. "Judi ve Sabo teyzeleriniz geliyor."

"Sıçanlar da!" diye viyakladı üç domuz yavrusu domuz ahırına koşarken. "Anne, köpek yavrularıyla biraz oynamaya gidebilir miyiz? Partiye geç kalmayız, zaten Hans ve Monique onları da getiriyor. Gidebilir miyiz?"

Sally yemekli parti için bir meyve salatası hazırlamakla meşguldü. "Tamam, ama partiden önce gelip temizliğe yardım edin." Burunların üçünü de öperek elmalarına geri döndü.

Samanlık muhteşem görünüyordu. Bu sene, süsleme komitesindekiler kendilerini aşmışlardı ve yemek masalarının sayısı altıydı.

"Görünüşe bakılırsa her sene bir masa daha ekliyoruz." diye kıkırdadı Jethro.

"Benim bir şikayetim yok!" diye cevapladı Pancho büfenin kurulması için katıra yardım ederken.

"Bu şimdiye kadarki en büyük kamp ateşi olacak!" diye bağırdı Hans domuza, gri bir finoya odunları üst üste yığması için yardım ederken.

"Eh, nihayet! Grup geliyor."

Çoban köpeği doğru söylüyordu. Özgür Radikaller ve dostları olan sanat kedileri, çayırdan yukarıya doğru çok sayıda alet ve cihaz taşıyarak geliyordu. "Şu aletlere bak!" diye şakalaştı Pancho, "Bu, ünlü olmanın yükü olsa gerek."

Dioxin domuzla kucaklaştı. "Yol arkadaşları kedi olan bir sıçan, ne zaman geleceğini daima bilir."

"Sabo!" diyerek kediyi kucaklamaya gitti Pancho, Sabo da ellerini boşaltmak için gitar çantasını yere bıraktı. "Komünal yaşam nasıl gidiyor?"

"Çoğunlukla harika. O piramit binayı sanatçıların stüdyoları olarak kullanıyoruz, gelip görmen lazım" diye mırladı. "Ya aile yaşamı nasıl?"

"Çoğunlukla harika" diye cevapladı domuz. "Çizgili arkadaşın nerede?"

"Geliyor. Hoparlörü taşımaya yardım ediyor."

Sabo patisiyle gösterirken Pancho'nun gördüğü veya hayal ettiği en büyük hoparlör tepenin üstünde beliriyordu. Aleti iplerle çekebilmek için bile dört kedi gerekmişti. Domuz inanmayan bir tavırla başını salladı. Bu kutlamayla ilgili her şey gittikçe daha büyük ve daha iyi oluyordu. "Goldie buna bayılırdı" diye düşündü.

Emma ve Judi birlikte geldiler, ormanın yabani yemişlerinden getirmişlerdi. Sincaplar ve havuzun yanındaki mandıra ineklerini ziyarete gelen diğer orman fertleriyle birlikte, kulübe köpekleri tarafından inşa edilen yeni okulu

görmeye gitmişlerdi. Gurur duymaya hakları vardı, kendilerinin yaptığı ilk okuldu bu.

"İnsanlar nerede? Her zamanki gibi geç kaldılar" diye şikayet etti Emma.

"Gerçekten de olabilecek en uzak yerde yaşıyorlar" diye hatırlattı Judi. "Gidip oralarda ne yaptıklarını gerçekten görmek istiyordum" diye içini çekti ayı.

"Ben birkaç ay önce gittim" dedi Emma. "Çok tuhaf bir yer ama hoşlarına gitmişe benziyor. Benim için fazla kapalı bir alan. Ama lamalarla iş yapıyorsan soğuk yerlerde yaşaman gerek. Yün daha iyi oluyormuş, öyle diyor Juanita."

"Bir ay boyunca o maymunla beraber kar altında kalan herkes maymuna dönüşürmüş!" diye şaka yaptı Pancho.

Bob yavaş adımlarla gelerek Judi'ye bir gazete uzattı. "Dikkat et, daha mürekkebi kurumadı" diye uyardı hindiye de bir tane vererek. Manşette şu yazıyordu: Yuvarlak-A Özgür Basın/Editörler: Pancho, Bob, Gruff.

Tam Judi gazetenin ne kadar profesyonel göründüğünü söyleyecekken müzik grubundan kimsenin konuşmasına müsaade etmeyecek kadar yüksek gürültülü bir açılış akordu geldi.

Dans etmekten başka çareleri yoktu.

SON

TEŞEKKÜRLER

Bu kitabı yazmam ve bitirmem için beni cesaretlendiren suç ortağım Bill'e...

Bir boya fırçasıyla yapabileceklerine denk olan tek şey, yaşamdaki ustalığı olan Lynne için...

Bana gözükmeyen pek çok şekilde yardım etmiş olan Kathy, Anne, Hank, Chip, Juliana ve diğer tüm arkadaşlarım ve aileme...

Ve *Hayvan Çiftliği*'ni yazarak hepimize ilham kaynağı olan George Orwell'a.